

TINGREFERATER FRA RINGERIKE

1656-1658

Inntatt i tingbok I-26 og I-25 for

**EIKER, SIGDAL OG MODUM
SORENSKRIVERI**

FORORD

Fra høsten 1656 til våren 1658 ble tingreferatene for Ringerike innført i tingbøkene for Eiker, Modum og Sigdal sorenskriveri. Disse referatene ble ikke medtatt da ringeriksdelen av de eldste tingbøkene for Ringerike og Hallingdal sorenskriveri på 1990-tallet ble utgitt av Ringerike Slektshistorielag. Vi finner flere dramatiske saker her, og særlig legger vi merke til den ugifte tjenestejenta Anne Sørensdatter på Veme som hadde drept sitt nyfødte barn. Hun ble dømt til døden og henrettet. Det var også flere stygge voldssaker, og en av disse endte skjebnesvangert for Ole Gulsen Midt-Haug på Tyrstrand, som opprinnelig var fra Modum og til daglig gikk under navnet Ola skytte. Alv Lo i Haug var åpenbart voldelig av seg, og vi ser at han ved en anledning hadde mishandlet den avsatte fogden Hans Rasmus-søn, i sin tid den mest forhatte mann på Ringerike. Disse tingreferatene inneholder ellers åstedstviser, eiendomsoverdragelser, gjeldssaker og inndrivelse av skatter. En og annen odelssak er også tatt med her.

Tingbok I-26 for Eiker, Modum og Sigdal sorenskriveri er for Ringerike ført kontinuerlig fra 21. oktober 1656 til 21. april 1658. Dette er en ordinær tingbok som i hovedsak er ført i pennen av én enkelt person. Povel Schnell hadde 27. juni 1656 avgått som sorenskriver for Ringerike - dessverre, får man si, ettersom han hadde en nydelig håndskrift. Det kan man avgjort ikke si om mannen som har ført det meste av tingbok I-26, trolig sorenskriver Søren Bentssøn som i halvannet år betjente Sigdal, Modum og Ringerike. På sitt beste har også han en lettlest håndskrift, men sin beste side viser han dessverre så altfor sjelden. Han har litt for ofte rablet i vei med mange forkortelser og uten synderlig tegnsetting, og er ikke alltid like lett å tyde. Dessuten har han hatt en lei tendens til å stokke om på bokstavene, slik at meningen til tider kan være vanskelig å forstå. Slik er lett å se når han istedenfor middelalderuttrykket lutter og lunder skriver "lutter och Gunnder", men andre steder finner vi ubegripelige ord som kan være utslag av en mildere form for dysleksi. Dette vanskeliggjør selvsagt tolkningen av teksten, og gjør at transkripsjonen på visse steder må leses med forbehold.

Tingbok I-25 framstår i hovedsak som en kopibok for Modum og Sigdal, men har også fragmenter av referater fra Ringerike som ikke er tatt med i tingbok I-26, vesentlig fra våren 1658. Samtidig er det medtatt en rekke avskrifter av referater fra tingbok I-26, og disse framstår i vill kronologisk uorden. Denne dobbeltføringen er gjort av ulike skrivere, som åpenbart til tider har hatt problemer med å tyde originalversjonen.

Deler av tingbok I-25 er i oppbygging identisk med aktsprotokollene som fra 1690-årene ble ført parallelt med tingbøkene fra Ringerike og Hallingdal sorenskriveri. Her blir alle skrivelser og innlagte dokumenter i sin helhet innført i protokollen. Noen få av sakene fra Ringerike inngår her.

Innhold

Tingbok I-26	s. 3
Tingbok I-25	s. 71
Tingbok I-25 (referater med inntatte dokumenter)	s. 75
Registre	s. 93
To uteglemte saker (inntatt i Hringariki nr 1/2010)	s. 107

Alle gårdsnavn og personnavn er skrevet slik de er oppført i tingboken, men konsekvent med stor for-bokstav. For å gjøre sakene lettere tilgjengelige er alle romertall endret til arabiske tall.

Røyse, 5. september 2009

Sten Høyendahl

**Gud Allermegtigste Giffue Løcke
det ieg Saaledis Kunde forstaae Rettenn, Och denn
Saaledis Imellom denn Fattige och Rige wdbyte
Saa det maa komme Guds Hellige Naffnn,
Till Loff och ære och mig til Liff och Siels
Euig Saallighed. Ammenn.**

SAKETING 21. OKTOBER 1656 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(fol. 1b) Rinngerige Nördere Hougs Sogenn Paa Gudtzgaarden, denn 21 Octobr: 1656 Holtes Almindelig Sageting huor da tinnden Bleff schreffuet, offuererenndes Kong May^{ts} fouget, Erlig och Wellagtt Mandd Hans Nielsen Itemb lensmanden Oluff Torchellsenn med danemend flere denne dag ting söegende, etc.

Laugerettedt Annders Westerenn, Siffr Sköyenn Eling Huaell Oluff Westerenn, Tostenn Ørenn, Annders Klekenn,

For Retenn Loed for^{ne} hanns May^{ts} Fouget Hanns Nelsen publicere efftersch^{ne} denn höye öffuerigh: schrefftelig Mesiuer: = Denn Förste Formeldennde Att huer fuld gaard schall wdgiffue enn fuldkomenn huse tömerstoch, aff fyer fembtenn eller 16 Allenn lang, eller wdj stedenn for huer stoch enn rixort, Dat. Kiöbennhaffuenn denn 29 Augustj 1656. = Huorpaa wnnder same Annmeldis Att tillholde Alffmuen deromb Att Skal Were til fortanngt hanns May^{ts} Breff hörsomelligen Att effterkomme: Dat: Agershoes denn 6 Septembr 1656 Vnder Niels Trols hannd.

Lod dernnest lese for Retenn Enn her Stattholder her Niels Troldes Messive, Dis Inndhold Alffmuen strengeligenn Befalles, Enn Huer att möede paa tinget sinn tinnde Regtigenn Att Wdgiffue, och Angiffue, saa frembt enn huer der fore iche Wel straffues, Dat: Agershus denn 8 Septembr 1656.

It Anndet her statholders Mesiue, Om tinnden (fol. 2a) det huer Mandd aff Alffmuen höyeligenn Befalles Att Angiffue dieres tinnde retferdeligenn, Som dj Agter att welle Annsuare, och Inngen Att maa holde sinn tinnde hieme men denn Att yde paa Kasteboenn, Wdj samme Breff Befales Att huis sagefald effter denne dag pasererer schall Aff sonniss for Retenn, Dat: Agershues denn 27 Septembr 1656.

Dernnest loed lese it andet velb: her statholders Mesiue formeldennde Huis Wilduare hannd Kannd Bekome for Billig Betalling schall Hanns Nielsenn Innd kiöbe saauelsom los foeder, Marschinnd, Winge biörenn, och der hos forbyder Ingenn Andenn Att maa kiöbe Innd fogden Paa Hanns May^{ts} Wegenne: Dat: Agershus den 28 7br 1656.

Ghedagte Hanns Nielsenn Kong: May^{ts} Fouget Lydeligen her for Retenn Wdj Meninge ting Alffmues Eegenn paa hörrelse Wed lensmandenn Loed fredliuse hanns Konng May^{ts} Skouger och Maarcher, Att Ingenn effter dene dag Maatte sig till fordriste Ennten at huge eller huge lade Noget tömer eller Andenn Slags Laest, Wnnder höyeste straffs Böeder etc.

SAKETING 22. OKTOBER 1656 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Anno 1656 denn 22 Octobr: holtes Agter Sageting Paa Nördere paa Gudtzgaardenns tingstue, Wdj Welagt Mandd Kong May^{ts} Fouget hans Beiuerelse, Med lensmanden Oluff Torckelsenn, med Menige ting Alffmue fliere tilstedeuerende.

Laugerettedt Oluff Westerenn, Annders Kleckenn, Jenns Knestanng, Siffuer Schöyenn, Niels Berig, Gulbrand Giermundboe.

Præsenterit sig for Retenn Erlig och velagt Karell Peder Jennsenn Befuldmegtiget aff hanns Exll: her Stattholder S: her Gregers Krabe, och wdj Retenn Indgiffuit enn Rigenns steffning offr Rasmus Löchenn haffuennndes hanemb till Att talle paa Tostenn Simenssens Vegenne hannd haffr Werret I for-

löffte For for Affsoning hannd med Hans Rasmusen Affsonnet haffr: med videre effter steffnings Inndhold Dat: Agershus denn 19 Junj Anno 1656, Befannt Att were louelig lest for Rasmus Löchenn denn 24 Junj,

Dernnest Fremblagt Rasmus Löchenns Obligationn huor wdindenn hannd Bekiennder paa Tostenn Simensens Wegenne Att were schyldig, Effter Regensschab som Hanns Rasmusen med statholder SI: her Gregers Krabe haffr Giort Nemblig hoffuedtstolenn 38 Rdlr: med videre den I sig selff formelder: Actum Löchenn denn 20 Septbr 1655.

Dernnest forminte Peder Jensen Rasmus Löchen Bör at Giffue hanemb wdj Koest och tering, först for enn hest fremb och tilbage der Gielden Kreffuedes 1½ dlr for dene denne steffning at schriffue och forsagelse ½ dlr: **(fol. 2b)** For denne Reise att hennde domb offr Rasmus Löchen 1½ dlr: schriffuerenn for dommenn, 1 dlr: och var for^{ne} Peder Jennsenn domb offr Rasmus Löchenn forendis.

Her Imoed Att suare ehr möet wdj Rete Rasmus Löchenn, och wdj Retenn Indgiffuet Adschelligt Medens Iche Kunde I fra Gaa Joe Att Were for^{ne} 38 dlr: schyldig. Widere war parterne Iche Imellum paserit, = Da Effter tiltalle Giennsuar Och denne sags Leilligh: Efftersom her forsteles enn wCaserit hanndschreffft aff Rasmus Löchenn Wdsted paa Tostenn Simenssens Wegenne till Hans Rasmusen denn tid Konng: May^{ts} fouget her paa stedet, huilche Obligationn Ghedagte Hans Rasmusenn Igenn efftr Regensschab och Restanndtzis Inndhold Wdj sinn Resterend Affgiffit till S: Welb: her statholder Gregers Krabe Ehr Bleffuenn Gotgiort, Huor fore vj nu haffr tillfunden for^{ne} Rasmus Löchen Att Contentere och Betalle till for^{ne} Peder Jensen paa sinn hosbundtz Wegenne for^{ne} Ghedagte 38 dlr: hoffuedtstolen och for denn Paalöbennde Bekosting, Att Erstate Och Betalle 4½ dlr: Att Betalle Indenn halff Manidtz dag her effter med Minndre hannd Iche vell lide vordering vdj sinn Godtz och formue: och dermed Aule Kong May^t sinn Segt,

Jörgenn Tanndberig med Lensmandtz steffning, haffuer Citerit, Niels och Eling Nees, boenndis I Oudalen formedelst dj motuiligen forholder hanemb sinn löenn formedelst hannd paa halff Anndenn Aars tid haffuer Weret schydtzschaffr for denemb: disligeste Halluor Elsrud, Siffuer Skaffnes, och Gunder Ennger som I lige maader forholder hanemb Sinn löenn, som hannd aff dennemb fordrer 10 dlr: huor paa hannd war domb forende:

Da Effterdj forsk^{ne} Mennder selff staar for Reten, Och Iche Kann I fragaa Joe penng Att vere schyldig for schydtzferdtzombbud till Jörgenn Tandberig, da efftersom Befinndes hand Iche schall haffue Woret det halffue Aar fuldt Wd, schall dj Giffue hanemb Istenfor dj 10 Rdlr. 8 dlr: Med Minndere hand vell sig paa tage och Were Aaret Wd till fyelste. = Wdj efftersch^{ne} Saeg,

Oluff Westerenn Jenns Knestanng, Torgier Gundersbye Gulbrann Gierneboe Eling Huaell, Ingebret Kitelsböe Siffuer Schöyenn Halluor Börgenn, Euinnd Schoug, Anders Klekenn, Halluor Vesetrud Rasmus Löchenn.

(fol. 3a) Erstedigede sig wdj Rete Marerj (!) Andersdaatter Knudtz schinders och for Retenn Inndgiffuet enn Rigenns steffning offr Suennd Setrang, Formedelst hannd Sig Groffueligenn sig schall haffue forgrebenn, Formedelst hannd schall haffue giort denn Fattig Mannd hus och hiemfred vdj hanns eget hus Slagit hanns höstru, Blae och Blodig, Fengselet hannemb och hans Sönn, Med Adschellige offrlast hannd denemb Wdj deres hus schall haffue tillföyet effter steffnings witlöfftig Anmeling Dat: Agershus denn 13 Augustj 1656 etc: Wdj Same steffning Befalles, Efftersch^{ne} prou Att möede for Retenn dieres Sannhed Att winnde och Bekiennde wed Bogeræed.

Oluff Torchelsenn Komb fremb For Retenn och wanndt Effter Bogeræd Att forledenn Summer da Komb Knud schindis quinde Nedertill Hönnen till hanemb, och Klagde sig for hanemb Att Suennd Setrang haffde slaget hinder, Menns om hun var Enntenn Blae eller Blodig Kann hannd Iche Minndes, Mens Suennd Baaed Oluff Torchelsenn lennsmann Att hand Wille fölges Med hanemb till Ferdenn, och tage faet paa Knud schinders Sönn Peder Knudtzen, I huor dj Kunde finde hanemb, och denn tid dj Komb till Ferdenn fanndt dj Inntet drengen der: menns, Drengens fader Knud schinder war der, da sennde dj Bud Wd till Knud Att hannd schulle Komme Indtill denemb, saa Komb hannd Innd I stuenn till denemb och Ragte Oluff Torchelsenn, och Harelld Ferdenn hannden at hannd schulle forschaffe Suennd Setrang drengenn hans Sönn Igenn mens h...enn War, Och saa frembt hannd det iche Giorde da schulle hand selff gaa Wdj sönnens tienneste Igenn: Sidenn der effter Komb Suennd till Oluff Torchelsenn och Beklaget sig Att hand Iche haffuer schaffuet hans Sönn Wdj tienneste Igenn

som handd haffde loffuit saauelsom och saa selff haffuer loffuidt Wdaff tiennest Som handd haffde saet sig wdj for sinn sönn, huorfore handd Baad Oluff at handd ville flöye hanemb op ad Böydenn enn stedtz Att dj Kunde Ennten finde faderenn eller Sönnen, Saa fuldes Oluff med op till Ferdenn Igenn, der Gich faderen Knud och schaer wdj enn Ager, da spurde Suennd hanemb vd huor fore handd iche Bleff wdj hans tieneste som handd haffde Beloffuidt hanemb, och huad Knud suarede Menndes Oluff Inntet, saa War Suennd Begierenndes handd maatte faa hanemb wdj Kongens Jerenn, om handd Iche ville fölges med det Gode, paa det handd Kunde hennde domb paa hanemb. Saa Flyede Oluff hanemb Wdj Jerenn och Suennd toeg hanemb med sig hiemb. Sidenn Reed Oluff op ad Böydenn och denn tid Oluff Komb hemb Igenn haffde Suendtz husmann Leed Knud i Jerenn Neder till Oluff. Sidenn sloeg Oluff hanemb lös och lod hanemb gaa sinn Wej, Widere haffde Inntet Att proue Wdj dene saeg,

(fol. 3b) Nils Berig Komb fremb och wanndt effter Bogeræd at forledenn Aar I scherinnenn da Komb Marj Knud schinders till hanemb och sagde lennsmændens Oluff Torchelsenns Ord till Att handd schulle Siönne och Besegte Nogenn Blae Slaug hun Sagde sig Att haffue faaet aff Suennd Setrang, da Klede hun aff Sig och fremuiste hugenn: da prouer handd Att hun haffde It eller toe lidenn Bla slaug paa Hinndes Enne Agxell: Widere haffde Intet Att proue,

Rasmus Pouelsenn wed Bogeræd prouet Att forledenn Aar, da fuldtes handd med Oluff Torchelsenn och Suend Setrang till Ferdenn Att schulle treche Knud schinder till Lensmandens, som Bleff saet wdj Jerenn, da prouer hand den tid Att Oluff war Bort redenn, da Baad Suennd Setrang hanemb hand schulle treche hanemb till Lensmandenn: Widere haffr handd iche att proue,

Söffrenn Smed effter Bogeræd prouet och Bekienndte Att Nochsom War Witerligt det handd Böyede enn stöch Jerenn Eller toe, om handd sete det paa Gutenn det veste hand Inndtet haffde Inntit miere Att proue,

Tostenn Ørenn Bekienndte, wed Bogeræd, att forleden Sommer da war handd paa Elffuenn paa enn Bord flode: da saae handd Att Suennd Setrang, och Alff Loe, toegh, Peder Knudtzen och lede hanemb I landd aff en Andenn Bord flöede, = Iffr Borger prouer dj same ord Som Tostenn Øren ord fra ord om Wonndet haffr:

Gurj Loduigs daatter, prouer dj same ord som dj tuende Prou förind om prouet haffr Wdenn Alenneste, hun prouer Att Suennd Banndt for^{ne} Peder Knudtzen och gaff hanemb 3 Slaug Wdaff It Spansnröer, huilche Iffr Borger och Bekienndte, och Innd ydermiere wandt Att handd Bleff taget paa Iffr Borgers Bordflode Efftersom drengens fader och Moder haffde Beloffuit Iffuer Att schulle Roe enn Borde floede med hanem till Vigersundh,

Amund Berig som och I lige maader haffuer giort sinn æd Wed Inntet aff Noget Att prou Imellum partes i Ringeste maader:

Annders Pedersenn wed Bogeræd prouet Att forledenn höest wdj scherinnenn da schar handd for Rasmus Löchen efftersom handd ehr hanns husmann: da Prouer handd Att Knud schinders quinde komb gaaendes till hanemb och Klagede sig Att Suennd Setrang haffde Slaget hinnder hieme wed hinndes eget hus offuer hendes enne handd: Da prouer handd at hun war Bla paa hinndes enne handd Wed handledet, Widere prouer handd att Saauel och Knudtz Konne dj föltes fra Ferdenn och Neden Att Harelld Ferdens Eng, da Baad Suennd Att hun wille komme Neder och I hindes Manndtz sted schiere wdj hanns Ager: da ville hand giffue **(fol. 4a)** Baade hinnder och hinndes Börenn Maad, da Suarede Knudtz Kuinde Att hun ville lade diefflenn schiere for hanemb: och saa fech hun hugh, och som hun haffde faaet it slaug eller toeg Baad hun hanemb Att handd schulle Slae hinder I hiell det diefflenn for I dig, haffde Intet videre.

Erich Krachestad prouer, Att det Breff som Suennd Setrang haffr aff Peder Knudtzen det haffr handd Besegelet, och prouer yder miere Att drengenn War Nogenn gange hos hanemb och Wedstoed I Alle maader samme Breff, saauelsom faderen I ligemaader haffuer Bekienndt det same for Erich der handd Giorde dj toe schind handscher for hanemb:

Alff Loe wed æd prouer att handd Komb till Suennd Setrang och sagde for Suennd att Peder Knudtzen schulle vd I Bord förinngen med Iffr Borgenn, effter Som Iffr Borger, haffde drengen I schoug och schiuell enn tid lang att hente Wier, da sagde Suennd till Alff, Efftersom du est till Saet at Were til-Siunsmænd offuer Saadanne löse Knegter da faar du Att fölges med mig Att tage faet paa hanemb: saa

fulde Hannd Suend Neder I Viffuestöenn och toeg fatt paa drengen, paa flodenn och lade denn Iland, Som Alff haffde led drenngen I lannd Banndt Suend hanemb och Sloug trj Slag paa hanemb:

Karenn Torgrimbs daatter wed Bogeræd prouer, det hun Saame tid saae, Att Alff Loe toeg drengen paa flodenn och lede hanemb I lannd: Sidenn Banndt Suennd hanemb med it stöche toug, och Slaug hanemb 3 Slaug aff Set pansröer (!),

Kong May^{ts} Fouget Hanns Nielsenn Loed till Spörge Marj Knud schinders om hun Nogenn tid haffuer leffueret hanemb Nogen Supplication fra öffuerighedenn det hannd hinder och hindes Mannd schulle hielpe til rete: Huilche hun nu Wdj frembuiste Supplication for Idtzige Welb: herre her statholder her Nils Trolde haffuer Angiffuet, det hun Iche effter förige Befalling hos fougden maa hielpes till rete: Huilche Hun nu stoed her for Retenn, och Ganndsche Benegted Aldrig Att haffue leffueret Ghedagte Hans Nielsenn Nogenn Supplication Förinnd nu I dag denne Bleff vdj Rete laugt, Huilche Hun Bekiennde Att Bekomb denn Först I Gor, och Iche wille wedstaa huemb som hinder denn leffueret,

Belanngennde dene om tuistig Saeg effter prouens Anledning ehr Sagenn prolougerit till förste Almindelig ting, Saa schall Nest Gudtz hielpe Enn huer Veder fares Hues lougenn ehr Ghemesig,

Christenn Söffrennsenn effter fuldmagt aff hederlig och Wellerdt Mannd hr: Maltj Christensen, Wed lennsmandtz steffning haffde Citerit Gulbrand Froeg formedelst hanns hester nu forgangen Summer haffr giort (**fol. 4b**) Hanem stor schade wdj hans Korenn, effter som hannd Korennschadenn Wed tuinde danemend haffr ladet Besegte, da Frembkomb tuinde Besegtelse winnder Nemblig Tomes Tanndberig, och Christoffr Froeg, Och forregaff, Att denn schade som War Giort Wdj hr: Maltes Korenn, Kunde vell Werre till 4 t: Korenns schade: Menns Huis hester det haffuer Giort Weste dj Inntet, Medens Enn Bielle Klaffue fanntes I Kornnet Sagdes Att schulle vere Gulbrand Froegs, Huilche Gulb: Froeg Bekiennde at haffue taget hestenn wdj Agerenn, Christenn Söffrensen paa prostens Wegene War domb foedrende,

Da Effterdj Gulb: Froeg Iche Kann I fragaa Eller Benegte Joe hanns hester Att haffue Giort hanem schade wdj hans Korenn: Huilche Siönsmender, haffuer affsagt for Fiere tönnders schade: Da ehr for Retenn affsagt det for^{ne} Gulb: Froeg schall giffue Prostenn I Korennschadenn toe tönnder Korenn, saauel som Att Betalle dene dombs Lösen herdis hand da Kong: May^{ts} Ombudtzmand Att Were sag-sögeren fölgagtig Wed Wordering vdj hans boe och Godtz:

Lennsmanden Oluff Torchelsenn Lydeligenn loed forbyde Alle Borgemesters lanndbönder Att Ingenn maatte Wnnderstaae sig Att huge Noget tömmer eller Andenn trelast Widere Ind lanndtzlougenn denemb Beuilger och tillader:

Tostenn Ørenn wed Lennsmandtz steffning haffde ladet Wdj Rete Citere Alff Loe, For prou och winnder att paa hörre, Nemblig Dortte Setrang, Och Barbara Joest daatter da Efftersom Alff Loe Bereter och foregiffuer iche loulig Att were steffuennet for hans Broefiell, huor fore Tostenn Ørenn Alff Loe med tuinde Winde for hans Brofiell loulig haffuer Att Inndsteffne till först Komennedes Sageting, och da prouen same tid Att Comparere: dieres Prou Wed Bogeræd Imellum parterne at afflege.

TING 23. OKTOBER 1656 PÅ FRØYSHOV I HOLE

Holle Sogen denn 23 Octobr: Holtes ting paa Fröse huor da tinnden Bleff Anngiffuet offr uerendes Kong May^{ts} Fouget Wellagt Mannd Hanns Nielsenn, Item Lennsmanden Trunnd Stademb:

Laugeretdt Niels Wnnsager, Siffuer Moe, Anders Fröe Suennd Field Knud Wlleren: Oluff Fröse.

Kong May^t Fouget Ghedagte Hanns Nielsenn loed Lese It Konng May^{tt} Breffue om tömer Att enn fulld Gaard schall vdgiffue enn stoch till festningen eller I Stedet enn Rix ort, Dat: Kiöben haffuenn denn 29 Augustj 1656,

(**fol. 5a**) Befinndes paa Skreffuet her Statholders Anbefalld till Fougden at enn huer Fuld gaard schall giffue enn Rix ort for stochen, Dat: Agershus denn 6 Septembr 1656,

Dernnest it Anndet her statholders Breff om foderuerch Att Ingenn maa vnderstaa sig Att Kiöbe noget förinnd fougeten det först paa hans hans May^{ts} Wegene Bliffr tilböden, Dat: Agershus denn 28 Septembr: 1656.

Item it Anndet her stholders Breff Bleff lest, huilche strengeligen till holder Alffmuen enn huer for sig schall möde och Angiffue sinn tinnde saa fremb dj Iche der fore Vell straffues, Wdj same Breff Befalles fougden Iche at maa affsonne med Nogenn som Kand vere forfalden wdj segt med mindere det scher for Retenn och I tingbogen Bliffr Inndfört, Dat: Agershus denn 27 Septm 1656.

Dernnest frembkom Mattis Sagx och lydeligenn her for Retenn loed Lese It Kiöbe Breff aff hederligenn och velerd Mannnd her Samuell Tranne Wdsted till Mattis Sagx Paa it Soldtz tunge Wdj denn Gaard Lenne legennedes I Holle prestegield, Huilche Solds tunge for^{ne} Samuel Tranne, fra sig och sinne Arffuinger Aldeles Selger schöder och affhennder Fra Sig och Sinne Arffuinger och till for^{ne} Mattis och hanns Arffuinger till Euindeligh odell och Eienndomb, same Kiöbe Breff Dat: Christiania denn 26 Februarj 1656.

Hanns Olsenn paa Kaarsböenn Wed sin Söenn lydeligen her for Retenn loed lese it panndtbreff aff Suennnd Jensenn paa Fiell wdsted till Hanns Kaarsböenn, for it halff hunderede Rixdaller, huor fore hannnd och hans Arffuinger Igenn haffuer wdj panndt saet for^{ne} Hans Kaarsböenn och hans Arffuinger, Enn ödegaard Kaldes Solum legennedes paa Tyrestranden paa Ringerige Huilche hannnd schall Beholde till hannnd Igenn Bekommer sinne wdlagde penge, huilche Aarlig schylder halffAnndenn fierding Rennte, Dat: Field paa Rinngerige denn 13. Novembr: 1654.

Her Malti paa Ringerige loed lese It panntebreff aff Kierstenn Hanns daatter, Sallig Söffrenn Anders effterleffuersche baade her paa tinget saauelsom paa Nörde Huilche Hun haffr vdj panndt saet till Christenn Jensen förige Kong May^{ts} fouget offr Soller:

Præsenterit sig for Reten Erlig och Welagt Karell, Niels Söffrennsen Weluise Borgemesters fuldmegtig och Wdj Retenn Indgiffuet enn Rigens Steffning offr Mattis Sagx, haffuennedes hanemb till at talle for Gield hannnd schall Were hanemb schyldig sidenn hannnd tiennte Borgemester: Huor for hannnd **(fol. 5b)** forminer Mattis Böer Att giöre Regtig Regennschab med hanns fuldmegtig tiener for^{ne} Niels Rasmusen, for Reten och Hues hannnd da schyldig Bliffuer For miere hannnd Bör Att lide domb fore, med Widere effter schreffuen Anmelding Dat: Agershus denn 6 Septembr 1656.

Dernnest Fremblagt Enn Antegnelse paa Huis Borgemester Indnu fordrer aff Maattis Sagx Daterit Bragnees Denn 30 7thr Anno 1656: Findes Wndersch^{ne} paa same forteg(n)else Rasmus Christensen Egenn hannnd, och Wellum Snels Egennhannnd:

Dernnest Fremblagt Mattis Sagss Wdstede handsch^t till Welluise Borgemester wdgiffuet Lydenndes Paa 390 dlr: hannnd Befindes till Ghedagte Borgemester Att schyldig Bliffuer, Huilche hannnd Beloffr for sig och sinne Arffuinger wdj 3 terminer, Att betalle: Dat. Buscherud denn 28 Junj Anno 1649,

Dernnest leffueret wdj Rete enn Anden handschreff^t paa 20 Rixdaller hannnd Befindes at Bliffue for^{ne} Borgemester schyldig for tuende heester, hannnd hanemb Goet, Dat: Buscherud denn 4 Octbr: 1649,

Imoed for^{ne} Borgemester Hanns Egertsenns fordring haffuer hannnd nu for Retenn först fremblagt Enn affRegenings Sedell Wnnder Ghedagte Borgemesters egenn hannnd, Lydenndes paa 95 Rdlr 3 ort, Dat: Bragenis denn 10 Aprilj 52,

Dernnest Fremlagt Enn Sedell Wnnder Borgemesters hannnd formeldende Hues deller som Maattes effter Beuiling Formodes at schulle Skieres paa hanns Sager: Siger Borgemester Wdj sinn Sedell Att schall Giffue Mattis for huer hundere Siuff Rixdaller: Dat: Anundtzberig denn 8. Mayi 1654.

Item Fremblagte Mattis Sagx Enn Sedell vnder Madtz Axellsenns hannnd Lydenndes Att haffue Anamet aff Mattis Sagx paa Borgemesters Vegne Bord for tusunde Rix och trj tölter som hannnd haffuer faaet schoren paa Borgemesters Sauge: Dat: Anundtzberig denn 28 Mayi 1654.

Item Fremblagt en Andenn Madtz Axellsenns Zedell Wnnder hanns hannnd paa toe tusinnde for hundre och Siuff tölter bord Rix, som Mattis I lige maader haffr faaett schorenn paa borgemesters Saugen Dat: Anundtzberig den 8 Julij 1654. Hans Lauridzen Leste it Odelsen lösenbref^t Paa it halff pund I Sörum hand aff Hans Jacobsen paa S..... haffde bekomet Dat. den 15 Aprilj 1656.

(fol. 6a) Naar som helst Bliffr fra tagenn Hues Mattis effter Indförte quiterinnger haffuer Betalt, Som Belöber In Alis hues hannnd haffr Betalt till Borgermester, Imoed hans till Borgemester wdgiffuenn Obligation 375 dlr 1 ort, da Befinndes forghedagte Mattis effter affregning frembdelis Att Bliffue schyldig paa dj tuende sinne Obligationer 34 dlr ~~1/2 ort~~ 3 ort, Belanggende dj 6 t: haffre som Borge-

mester forderer aff Mattis Sagx. Bereter Mattis Att Hanns Hansen haffuer foreret Karenn Knudtz-
daatter Huis det iche maa Goetgiöres da Erbyder hannd sig till Att Betalle.

Widere War Iche paa Ennten sider till affregninger,

Da Efftersom Maattis Sagx Befinndes effter Regtig regenschab schyldig Att were Bleffuenn, till Wel-
forneme Mand, Borgemester Hanns Egertsenn, 34 dlr: 3 ort, Huilche wij haffuer tillfunden Mattis
Sagx Att Betalle Borgemester Indenn halff Manidtz dag effter dene dombs Affsegt, Med Minndere
hannd Iche Vel Lide Vordering vdj hans Boe, Belanggende dj 6 t: are Mattes Beraber sig paa Hans
Hansen schulle haffue foræret hanns höstru Hues dj Iche maa Hanemb Bliffue goet Giort Haffr hannd
I lige maader Att Betalle: Belanggennde Huis Mattis Sagx forderes fore, Effter denn Wdtoeg aff
Borgemesters Boeg, med Rasmus Christensen, och Welum Snels hennder wndertegnet, Huorud-
inden Maattis Befindes Anschreffuenn, for en Suma penger effter Peder Hansens Böger och hand-
schreffit, Huor vdj Inngen dag eller datum findes till Nogenn Wnderretning, Huor fore, det Bör att be-
uises Wed Regtig Regenschabs Böger och handschreffter till nu förstkomendes ting wed dag och
Dato, huad Mattis Rest Widere ehr Ind for^{ne} ehr Indfört,

TING 24. OKTOBER 1656 PÅ FRØYSHOV I HOLE

Denn 24 Octobr: 1656 holtens Almindelig ting I Holle prestegiold, Wdj Welforneme Mand Hans Nil-
sen Kong May^{ts} Fouget hans Neruerelse paa Fröesug tingstue, wdj lensmandens Trun Stadem hans
offuer werelse, med sambt denn Menige ting Alffmuge Fliere, den dag ting Sögte, etc:

Laugeratted Oluff Sörum Hagenn Rud, Leffuor Sönnsterud Rolff Bierche Gulbrand Fyelsrud
Oluff Nacherud Niels Kolbennrud, Knud Hoffuenn, Siffuer Opsaell, Rolff Bergaarden, Christen
Hoffuen, Oluff Moe,

Oluff Ørenn wed Lensmandtz steffning haffde vdj Rete Citerit Niels Suenndtzen Stenn, Formedelst
hannd haffuer Fra taget enn pige Wed Naffuen Dorte Hans daatter, paa hindes Kirche Wye Och Röf-
fuit fra hinder en tröye Kosted Nj Maarch, 1 leridtz offuerdell, och 2 strj offuer deller Noch It par
hoser och enn Bunding, Noch toe strj forkleder, (**fol. 6b**) Noch toe Söffr, och halff Anndenn Setinng
Linn fröe, och trj hals kleder: Huilche stöchet Koster aff 12 s och Enn Malet Esche 10 s, Huilche for^{ne}
Goedtz Oluff Ørenn, Giffuer hanem saeg for effter for^{ne} ~~quindes~~ piges Beretning, det Niels Sten haf-
fuer taget for^{ne} Klede Fra hinder paa Kirchevej som hun Gich till Bönsnes Kirche, och War Oluff
Ørenn paa pigens Vegner domb forderende:

Gulbrannnd Wig Komb fremb och Wanndt Wedt Bogeræd Effter Lensmandens steffning efftersom
hand war der til Kreffuedt Att Winnde sinn sandhed Imellum Dorte Hans daatter och Niels Stenn
Angandenn (!) dis Regenschabs och pigens tienestes forhold:

Da prouer Gulbrannnd Wig, Att det förste Dorte Hans daatter Komb til eder da Begierde hun at Gul-
brannnd Ville fölges med hender till Stenn, och sagde dj haffr taget mine Kleder aff mig I dag paa
Kirche wey, I dag, och som dj Komb Ind till Niels Stenn, da sagde Nils till hinder Huaed Aarsag haffr
du, at du iche haffr tiennt dinn tieneste vd, da tagde Pigen Ald stelle Och suarede hanemb Iche It ord:
Stragx Spurde Niels Stenn hinnder Om hun haffde Noget hanemb eller hanns quinde Att Beschylde:
da Suarede hun Intet Andet Ind som Ald Ere och Goet, Saa Spurde dj tuende Beschechelses vinnder
hinder till, Nemblig Gulbrand Vig och Seffuer Jesuold Om det ehr ehr hinnder I Sandhed viterligt
Att hun haffuer faaet det fuldeAarslönn aff Nels Stenn, Huor till hun Suarede Ja, da suarede Nels
Stenn Igen dersom du Iche tiener dinn tienste vd som enn tiener Bör Att giöre da Well ieg haffue dig
der for at tilltalle: I det same Gich Hun wd paa Maarchen, Siden saa dj hinnder hinnder Iche som dj
Minndes, = Lige dj same ord och herming haffr Siffr Jesuold for Retenn prouet som for^{ne} Gulbrand
Vig prouet haffr:

Peder Gundmuns: wed Bogeræd prouer at den tid at Dorte Hansdatter Gich aff fra Stenn, da gich hun
henn Bort I Rudtz Jorde, da Sagde Niels Stiens quinde til hinnder huor for tager du med dig det du
haffr, da sagde Niels Stens quinde du schalt fölge mig hiemb Igjen, Med det same Gich pigenn med
hinder (**fol. 7a**) It Stöche paa Veienn, da sagde pigen till Peder Gundmunsen Gach du Bort I Koxrud

och tag dj Kleider thj det ehr schamb ieg schall Gaa hiem Iigen, dermed droeg hun effter sig enn Brun tröye, och it Blaet schiört och Gich saa sin Kos.

Der Effter loed Oluff Ørenn till Spørge Peder GundMonnsen om hun da haffde fliere Kleider paa sig Ind det hun löb aff met, da sagde hand iche Att Kunde Se Miere Ind det hun löb aff wdj, efftersom hun haffde Kast det Andet fra sig, Oluff Ørenn War her paa domb fordrende :/ da efftersom Niels Stenn forschyder sig till widere prou Att vell Före wdj Sagen, Nemlig Oluff Berger, och Siffr Suenndtzen, da ehr Aff des Aarsage Sagenn optagen Imellum partes till först Komende Sageting och da partes at möede vdj Rete Wnnder Wedbörlig straff, och da same tid Att frem före sine paa Beraabennde prou, saauelsom till same tid for Retenn Att haffue Kledernne med sig Vdj Rete:

Præsenterit sig vdj Rete Erlig och velagt Mannd Biören Delenn I Holle sogenn, och fremblagde enn Rigenns steffning, offr Menige Mannd och Quinde offr och i Holle presteGield, Som Gaar till Alters, om dj Iche haffr hört at Nogenn att haffue Fixærit Rimb och Wiser omb hans folch, Saauelsom han-emb Med Videre denn I sig self formelder Dat: Agershus denn 28 Augustj 1656 etc:

Ehr frembkommenn efftersch^{ne} prou wdj dene Sag först Börge Gumnis, hannd prouer Att hannd I Slotens tid kom Neder till strandenn till Hanns Bögeker, da sagde Hans böchers quinde til for^{ne} Börger, Wij Kannd iche staa paa Rete Naffn thj Gurij Böcher ehr laed, Huilche Hans Böcher kiender paa sine Arme, da spurde Börge Gumnis huem der haffde Sagdt det, da sagde Gurj Hans Böchers quinde, Att Ingeborig Stuberud haffr Sagt det, Att pigenn paa Delenn haffr Beret det for hinnder, haffde Inntet widere Att proue,

Dernest Fremb komb Hans Bögker hannd prouer, Att Ingeborig Stuberud Komb Ind till hanemb som hannd lae paa sinn seng och haffde vnndt, da Baad Hans Böekers Quinde Att Ingeborig Wille Giffue hinnder en Nyesetubach, da suarde Ingeborig lad mig see, sagde hun, och toeg tubachhuset och holt det for sinne öyene, da sagde Hans Böekers quinde huad schall det Betyde, Joe sagde hun dj siger ieg Bannsker mit tubach hus och Seer til, da sagde Hans Böchers quinde Iche Vell Jeg troe det schall Were kommen fra mig (**fol. 7b**) da sagde Ingeborig Stuberud till Hanns Böchers quinde du haffr Well ochsaa noget med, huad schall det vere Suarede Gurj, du ehr laed sagde Ingeborig, och Hans Böeker kinnder det vdj sine Armme, da sagde Hanns Böchers quinde huorledes Er det Snach komenn fra da suarede Ingeborig, dj siger saa Att Biörenn Delens döttere schulle haffue degted det, da Suarede Hanns Böche och talle till Ingeborig haldt op med saadan Slader: thj der Bliffr vnndt aff, Huilche Böyrge Gumnises Quinde saed hoes och hörde Same for^{ne} ord.

Jacob Stuberud prouer da komb Ingeborig Stuberud Ind till hanemb Och sagde Biörenn Delenn och hans bören haffuer giort dj degt och Rim som ehr Her Iblanndt folch,

Giuer Rud prouer Att Gurj Hanns Bögkers I Sumer Komb Imod hanemb paa Rud, da sagde hun ieg ehr saa Beeterlig lad det kiender Hans Böcher I sinne Arme, Sagde hun Ja Jonn (!) Rud du Bannsker det tubachhus.

Lige dj selff same ord, prouer Giuer Rudtz Söster Rönu Pouelsdaatter Som till fornne Wonndet ehr Ord fra ord: haffde Inntet vider der omb at Proue,

Knud Wllerenn Hannd wed Bogeræed prouer at Hellie Bye komb Innd til hanemb paa Vlleren, och Sete sig wed schorstinenn, da hörde Knud Wlerenn Att Hellie Bye Snachede wed Folchen Att hun Arbedet paa Gumnis hos Börger, da hörde hun der paa Gumnis, Att dj sagde der at, dj degter Rim om folch her I böydenn,

Marte Moeseng, Komb fremb for Retenn, och Bekiente Att hun Nochsom haffde hört saadant Aff mange Menns hun Iche Kannd Minndes huemb der haffr Sagt det for hinder, eller Iche I fra sige huem det haffde Sagt for hinde,

Gundwold Fröse och Annders Jespersenn scholemester prouffuer dj same ord som Knud Vlleren tillforen Om Wunndet haffr.

Christoffuer Gunndvall Fröses Sönn prouer Att hanns fader sagde till hanemb som hannd komb hiemb Att der Gaar möget Slader I byedenn som Hellie Bye haffr Bereted, der hannd Komb hiem fra Vlleren,

Sierj Hanns daatter paa Fröse Hun Her for Retenn Ganndsche Negter effter hindes Bogeræed (**fol. 8a**) war aff lagt det hun ganndsche och Aldeles Inntet Ved aff Saadann Snach Att sige,

Da Efftersom Alffmuen Befinndes Sambtligenn Att were hid Kaldet for Retenn, deris Sanndhed om saadann letferdige Slader och talle med degt och Rimb Skall Verre faldenn om dieris Jeffuenn Christenn och Neste: Da Efftersom, Befinndes och ehrfaares aff Inndförte Edtagenne prou, det Ingeborig Stuberud, Hellie Bye och Helluoig paa Fröug, Först schall haffue denn schamellig talle och degt Iblanndt Alffmuenn wd fört och talt effter prouens Anledning, Da Efftersom dj for^{ne} personner iche haffr möet her for Retenn effter enn Rigens steffnings Anbörse(?) fornenis aff denn Aarsag dj Wdj Sagenn schyldig Att Were, = Da Effterdj Att Saadann schamelig och Whöelig Snach paa Nogenn Erlig Folch Bör eller Kannd Wnderqueles, Haffuer for^{ne} personer effter Prouens Herming och Ord till förste ting effter forgaaende loug steffnemaall, Sinn Mannd Att vlege Huemb Saadan ord for denemb haffuer Beretet, Med Minndere dj Iche self Well stae for Sagenn och lide effter lougen som det sig bör,

Nils Moe Komb fremb for Retenn och Wed lenns Manndtz steffning haffde Hied vdj Rete steffuennt Rasmus I Löchenn for Noget tömer, Er iche möet Effter lensmanndtz steffning haffuer vij tillfunden Att Böede Enn Maarch Sölff, For sinn vdbliffuelse,

Oluff Jacobsenn Suennsche Frembkomb och wed enn lensmandtz steffning Haffde Citerit Peder Nielsenn och Eling Iffrsenn Saugdrenng, for nogenn boerd, dj schall haffue taget fra Fredrich Madtzen och Brörsesaugen, Som hannd bereter dj schall haffue taget och stalet aff dj tuende for^{ne} Sauger Saauelsom Mattes Saxes Sauger, da ehr frembkomen dise efftersch^{ne} prou,

1 Hans Feyerenn, Frembkomb for Retenn och wed Bogeræd prouit, Att hannd förte thj tölter boerd till Wasbotenn for Chlaus Frue, som dj Anamet I Schierdalenn och Anamet demb I Michell Alffsens Mölers Gaard och der aff hans gaard bleff Vdschöt,

2 Ingebret Jonnsenn Mattis Sages Saug mester (**fol. 8b**) Komb fremb for Retenn, och prouet Att nu sist forledenn I War flommen, da komb Oluff Jacobsen Suennsche till Ingebret, och Spurde hanemb ad om det war med hans loug och minnde Att hanns Saugdrenng Halluor Söffrensen schulle tage nogenn Boerd fra Matis Sagxes Saug och Om Nater tide och Bere op till Michell I hanns Gaard, da suarede Ingebret Att schulle talle till Hanns som leuere Boeren Att, hannd Intet schulle före denem Nogenn sted, förind hannd fech talt med Matis Sagx, da Suaret hannd Att hannd Ingenn stedtz schulle före demb, da suarede hannd Gud giffue fandenn före demb, Dermed Gich Hans Feierenn op til Fride- rich Madtzens Saugmester Wed Naffn Gulbrand och sagde sagde hanem Att borenn Var vdj Beslaug, Saa kom Gulbrand Neder till Ingebret som hannd saed och stiklet, och Baad hanemb Att hannd Intet Wille talle om dj Bord Nemblig 10 tölter som Hans Ferenn leueret, dersom hannd talte derom da Sagde hannd, at der Bleff fliere tiffuer Ind hannd: Da suarede Engebret, dersom Oluff Jacobsenn Suennsche Well tie da Wille hannd ochsaa sagt thje, da suarede Gulbrand ieg Kannd Well Bestaa mig, da faar wij Alle at steffuenis tillhaabe saa faar huer Att Bestaa huor mange Boerd hannd haffr Soldt, Med det same Raabte Ingebret sinn Gut Halluor till Sig, och sagde till hanemb, dersom hannd Wille Were fligtig och schiere furet om Nattenn, da Wille hannd thj stelle It stund, Att Sagxenn iche schulle faa det saa snart Att Vide, haffde Inntet videre Att proue,

Och effterdj Att Sagenn Wdj Sig selff Iche Ordentlig Kannd kome till kundschabelse Formedelst Eling Iffuersenn effter ord och talle schall haffue taget toe tölter bord fra sinn hosbundtz Saug och Solt till her Maltis drenng Anders Jensen, Huilche Iche Befindes Att vere steffuendt, huor fore wj, aff dis Aarsager haffr optaget sagenn till förste ting, och dis Imedlertid Att steffne Anders Jensen saa uel dj Wed (**fol. 9a**) Komende Skall till same tid enn huer Vnderstae loug och Ret, Saauelsom och att steffne Oluff Pedersen Och Tore Michelsenn Med sambt der paa prou och Vnder til förste ting paa det dj vloulig haffr giort.

Pouell Jennsenn, For Retenn Frembkomb, och wed Lenmsmans steffning haffde Wdj Rete ladet Citeret Ingebret Leenne, formedelst hannd schulle haffue Liet hanem Att före Otte tönnder Salt, Med Andet Goedtz fra fra Suang och till Dombholdt, huor vdaff same Salt ehr Bort kommet enn t:^o och haffr fört tönndenn tomb Hiemb, Huilche Pouell Jennsen for miner hannd Bör Att Erstate hanemb for sinn Salt Efftersom hannd dertil haffr legit hanem at före sinn Godtz op, Huorpaa Pouell var domb beGierendes,

Ehr möet wdj Rete Engebret Lenne Och forgaff Och Beretet Att Pouell Jennsenn haffde truet hanem till Att schulle forschaffue hanem Nogenn folch, effter forordningen, Att före hanns Godtz fra Suang och til Domholt,

Da Efftersom Pouell Jensen, Iche Beuiser her for Retenn Att haffue Liet Engebret Lenne Serdeles Att före sinn Godtz fra Suang der hanns Salt Bleff borte och töndenn tom till hanemb hiem komb, haffr vij iche forsuarligens West Engebret Leine det Salt, at Betalle, Medens Att söege demb som penger der for haffr Anamet Att schulle frembföre,

Kong May^{tt} Fouget Wellforstandig Mand Hans Nilsenn wed lensmandenn, Trund Stadem Fredliuser Alle Kong May^{tt} Almindig, Att ingen fordrister sig til Att huge eller huge lade enten tömer eller Andenn trelast, Imoed lougen saafremt dj derfore iche vell straffuis,

TING 3. FEBRUAR 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

(fol. 23b) Anno 1657 denn 3. Februarj War Wij her paa Fröse paa Rinngerige Retenn Att Betienne, Imellum Oluff schöet paa den Enne, Och enn fange wed Naffnn Oluff Pedersenn paa denn Anden side, formedelst hanns wtilbörlig forhold, hannd haffuer Beted sig Imoed Oluff schöet wdj hanns hues.

Laugerettedt Annders Fröe Börge Gumnis, Oluff Averöenn Siffuer Suarstad Peder Berig, Kore Bönsnis, Toluff Suarstad, Rolff Söehoell Oluff Bye Gulbrand Gumnis, Oluff Field, Rolff Bye,

Præsenterit Sig For Retenn Olluff Gulsenn paa Houff Och her For Retenn loed före enn Fange wed Naffnn Oluff Pedersenn, Her i Rete haffuer hanem Att Beschylde formedelst hannd Ghewaltligenn (fol. 24a) Om Natter tide schall haffue kommet till hanns gaard Houg, och Opbröet hanns döre Sampt hanns Roerschaff, och der wd taget 6 Rix dlr: Effter deromb Besegtelsuinde Dat: denn 9 Decembr: 1656.

Dernnest I Rete lagt enn klage aff Modum tingstue Wdsted denn 21 Aprilj 1656 dis Inndhold Att hafue Giffuit Laest och klage paa Engebret Oluffsenn och Oluff Pedersenn, Formedelst dieres laest och offuer wold dj haffuer giort hannem wdj Sit hues,

Dernnest Wdj Rete lagt Enn Supplication till her Statholder, Huor paa Her Statholder haffuer Resoluerit sig paa Same hanns Anndragennde Att Kong May^{tt} Fouget Dauidt Sinnkler eller Andere Kong May^{tt} Fougder Eller Anndere, schall Fenngseligenn Angriffue for^{ne} Oluff Pedersen, Dat: Agershus denn 18 Decembr: 1656.

Lenns Mandenn Trund Stademb, Fremförde for^{ne} Oluff Pedersenn Fengseligenn Huor hannd da her Bleff Examineret for Retenn, Och till Spurt hanem om Att hand Wille Wedstae Huis som Oluff Sköt haffde Anggiffuet Hanem for hos sinn öffuerigh: effter Besigtelses Inndhold: Huor till Oluff Pedersenn Suarede Att Oluff schöet haffde hanemb Abenn barellig paa Löget, Saa Att Hannd Alldrig schall kannnd offuer Beuse hanemb Huis hannd haffuer hanemb Anggiffuit fore, Da effter dj Att parternis prou Paa Ennten sider Iche Befindes Att Were steffnnet dieres Prou Wed Bogeræd Att afflege, Da hafuer Wij aff dis Aarsage optaget Sagenn till dom 19 Februarj 1657, och da Oluff Sköet och enn Huer paa sinn Side Att haffue Sine prou wdj Rete Dieres prou Att afflege till sagens oplusning, Skall enn Huer Wederfares Nest Gudtz hielp loug och Ret,

SAKETING 19. FEBRUAR 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

(fol. 25a) Anno 1657 denn 19 Februarj Weret Agter Igenn her paa Frösöe tingstue effter Som Sagenn Imellum Oluff schöet och Oluff Pedersenn Befinndes Att Were Optagenn Fra denn 3 februarj och till I dag, och da Parterne tillfundenn Att före sine prou, wdj dieres tuistigheder, her for Reten at fremföre och da sinn Sandhed Wed Bogeræd Att Afflege som dj For Gud Agter at forsuarer,

Fremkom Ingebret Gotesenn och Wandt wed Bogeræed det Christoffuer Houg komb till hanemb till Riers I Stranden, der war dj Begj enn stund och drach en kannde öell, och dermed Fyltes hannd och Christopheher op till Houg, och wille Bliffue hos hanemb om Nattenn, Och denn tid Att dj komb paa

Weienn da Spurde Ingebret Christopher Houg ad huor Oluff Pedersenn War, Effter dj hannd War hos dem I Stranden och drach med dem hos Riers, da suarede Christopher at hannd war Ganngenn op till Oluff Houg, der med Gich dj Begj hasteligenn op och wille se huaed Ennde det schulle tage, Och denn tid dj komb op I Oluff Hougs gaard da stod Oluff Pedersenn Och Sloeg och hug paa dören Saauelsom Bröed, och fra den Enne dör till den Anden (fol. 25b) Da Bad Christopher Ingebret Att hannd ville Gaa Innd med hanem I stuenn, da Suaret, Ingebret Neye, Att hannd Inntet ville gaa Innd förinnd hannd fech Att See huad Ennde det wille tage, Saa Kom Christopher Wdgaen Igenn aff hanns stue, Saa Baad Ingebret Att hannd schulle gaa henn och tage Oluff Pedersen fra dörenn Ret nu haffuer hannd dörenn Neder, Dismere Sprang Oluff Pedersenn For döernne och löb henn till Windeuet, och Fra Winduet till dörenn Igenn, Och Skelte paa Oluff Gulsenn Hoff och Sagde dinn tiuff och dinn Söfftiug, och tiugs Wnngernne dinne, Och Spurde ydermiere haffuer du Mange hanndkleffuer Att Fegte I böydenn med Oluff lennsmannd, Sagde Ja ieg schall Iche giffue dig offuer förind ieg seer dinn hierteblod, och löffuer och lunge schall ieg huge Wd aff dig, Och denn tid hannd Inntet Wille giffue offuer Saa Gich Ingbret Ind med Christopher I stuenn, Med det same Gich Oluff Pedersenn till dörenn saa Sagteligenn, och komb Innd I stuenn effter eder, och Sagde ieg hör Oluff Houg sagde Att ieg schall Aldrig kome her mere, Jeg hörde kulenn Rangelle I Oluff Houges Böse, = Och Sidenn komb Ingebret Ind med Christopher Wdj sinn stue, da komb Oluff effter: Da talte hannd om det öell som hannd tapet Wd Wdj Oluff Hougs kielder, da Sagde hannd Menns ieg drach det wd ieg tapet, Da Gich quinnden till op tapet det Andet aff tönnden, Saa Att denn tid hand komb Igenn da fech hannd Iche, miere Ind enn ½ Böete fuld och sagde nu haffuer hannd Inntet miere öell wdj Det kielder, nu haffuer hannd det Inde wdj It Anndet tiuffhoell, haffde det Bliffuet Wdj denn same kielder da schulle hannd haffue faaet Øell Noch, Och den same Afftenn till förennd Da saed Oluff Pedersenn I Stranden hos Rier och Bekienndte, Att hannd Bröed Oluff Houges Roerschab Op, och tog der enn krud tönde wd, dog der war Iche möget Wdj, och helte der aff Wdj set Krudehorenn, Det Andet helte hand Ned paa Gulffuet, Menns Oluff schylte mig (fol. 26a) for Att ieg schulle haffue taget 6 dlr: aff hanns penge som schulle haffue leget i krudtöndenn, derom sagde Oluff Pedersenn at Oluff Houg haffde löyet Oluff Pedersen paa som enn schiellum, och Soer höyet at hand Aldrig Saa Nogenn penge I denne same krud tönde Menns krudet toeg hannd fra hanem formedelst hannd Iche schulle schyde hanem dermed, effter dj hannd haffuer giort hanem it schiellums stöche till fornne och schöet hanem, och om Morgenn tillig der effter da Gich Oluff Pedersenn med dem till Hollerud, da Sagde Oluff Pedersenn till Ingebret och Christopher der maa Ingen wide det Att her war Fliere Ind som Jeg, Menns ieg War hos hanemb nu Jeg well iche troe det ehr saa möget hannd kand löbe omb Böyden Att fegte med, effter dj hannd ehr saa Kier der Ad, Och Inntet schall ieg komme till hanemb Förinnd paa Sönddags queld Igenn, Saa schall hand faa Noget Miere Att löbe och fegte med: Widere haffde hand Inntet heromb Att Proue.

Christopher Kalsenn paa Houg I lige maader vandt, Att denn same tid wdj Strannnden, da saed hannd och Engebret och drach enn kannnd öell, och Oluff Pedersen Same tid War hoes, Som dj haffde druchet Enn kannde öell eller noget Saa bad Christopher Engebret Att hannd schulle Folge hanemb hiem till Houg och Bliffue hos hanem om Nattenn, Da sagde Oluff Pedersenn Jeg Well gaa med: Saa fuldes Christopher och Engebret Ad ./ and op wed Brodenn der komb Oluff Pedersenn effter: Saa Gich hannd for It stöche, I Weien, Bleff saa staaendes och Kaste Wannnd fra sig, Saa Gich hannd Om kring os Igenn och Gich op till Houg, da sagde Christopher huj Gaer I saa hastig, da Suaret Oluff Pedersenn Jeg vell Gaa op Att höre om schötenn haffr den lanngge Böse, som hannd Kytter at Well schyde folch Ihell med, och sagde ieg haffr Ingenn fred For hanem, hannd Kytter hannd schall schyde mig Ihiell, Och der dj komb Op I Gaarden, da stoed Oluff Pedersenn, Wedt Oluff schöttes Döer och droeg wdj Enn Jerenn Ring som (fol. 26b) Sider I dörenn, Da sagde Christopher til Oluff Ennse hanemb Inntet Giffue hanem Fanndenn, Joe ieg Well höre Ad om hannd haffuer denn lange Böse hand Kytter Att Well schytte mig Ihell med: saa Gich Oluff Pedersen fra denn dör, och Gich till denn Annden och Spennte paa denn, och haffde enn öxe wdj hanndenn, Luch op dinn tiuff Sagde hannd, och lad mig see denn lange Böse som Du truer Att Well schyde mig Ihiell med: da Sagde Christoffuer till Engebret Wij Well gaa Neder I stuen Wij Well Inntet höre paa det her Laperj, Da sagde Engebret laet Ichonn drages, For Hannd det Well Forschyltd, siden Gich Oluff henn till Windeuet Och Raabte: Nu du Oluff schötte Wd med denn lange böse, Som du Altid Kytter Att Well schyde folch Ihiell med, Saa Gich Christopher Och Ingebret Neder I stuenn, och Oluff Pedersenn Bleff Igenn der wed Oluffs Hougs, enn Lidenn stund Der effter kommer Oluff Pedersenn Neder till Christophers, Nu hörer Jeg sagde hannd Der Rangler I denn lange böse, nu förrer hannd Kuell I denn, och hannd Kytter hannd schall schyde

mig i hiell, Och Ind yder mere da wanndt Christopher Atter om warenn till fornne: Da komb Oluff Pedersen till Houg till hanemb: haffde enn Böse Wdj sinn hannd, Och som Hannd komb Innd wdj stuenn till Christopher Da haffde hannd enn kannde öell Wdj sinn hannd, och Huor hannd haffde faaet den Weste Christopher Iche: Och denn tid dj med huer Anndenn haffde druchet Denn oph, da Gich Oluff Pedersen Wdgien, och War Wd nogenn stund, och der hannd komb Innd Igenn da haffde hannd Noget I en schalle, Det war halt Berme,

Ind ydermiere, Wanndt Christopher Attj Winnter for Juell, Da Kom Oluff Pedersenn, till Christoph: Houg effter Peder Madtzenns Befalling, Att hente It Les höye hos Christopher, Och som dj haffde (fol. 27a) Faaet det Lees höye paa Sledenn, da sagde Christopher till Oluff Pedersenn, och dj andere som hennte höyet, well I komme Neder stuenn och dreche enn gang, huilche dj ochsaa Giorde, Som dj haffde wdruchet enn halff Kannd öell Gich dj sinn Kaas, ad dörenn, Saa Gich Christopher wd stragx effter, och da var Oluff Pedersen Indganngen till Oluff schötte, da hörde Christopher Att Oluff schöttes quinde Sagde till Oluff Pedersen min Kiere Wer stelle: med det same Gich Christopher Der op, och Gich Innd till demb: Da stoed Oluff schötte Wdenn for dörenn Wed denn Nordere stue dör Med hans Böse, och sagde diefflenn schall Fare vj dig, med det same Foer Oluff henn med en Veg I mellom toe trange hus, Mens Christopher Gich Ind I stuenn stoed Oluff schöttes Kune och Oluff Pedersenn Wed Koffuedörenn, Saa Spurde Christopher denem ad huad Ehr her paa fere huad fiell dighenn: da sagde Oluff Pedersenn ieg Well se Att ieg kannd faa faaet paa denn lange bösse hand truer hannd well schyde mig Ihiell med I huor hannd finner mig, da sagde Christopher till Oluff Pedersenn: Gach wd ad dörenn och drag hiem, hannd schytter dig Inntet du haffr Intet Behoff Att frögte der fore, Saa toeg ieg Wdj Oluffs Armb, och Omkring liffuet, och wille haffue hafft hanem Wd, Menns I Sledest med huer Anndenn, Saa Att dj red Boert Neder, och dog Inntet Fech hanemb Wd, Saa Gich Christopher wd Ad dören och stragx Innd Igenn, da toeg Oluff Pedersenn Enn Krudz tönnde paa It schab sted wed bordet paa Gulffuet, huad sagde hand schall ieg troe her ehr I denne Krud tönnde, schall ieg troe Att det ehr det krud hand haffr truet at schyde mig Ihiell med, Saa Kaeste hannd Krud tönnden paa Gulffuet, dermed Gich Christopher Wd Ad dören om dis Beschaffuenhed ved Inntet Videre Att proue,

Gulbrand Kinne Komb fremb vandt I lige Mader Wed Bogeræd Attj War nu Sist forledenn da kom Tomes som tienner hos fougden, (fol. 27b) Saa uel som Lensmandens Trund Stadums Sönn, Wed Naffnn Engebret, till hanem och Bad Att ieg schulle fölges med op till Houg, at tage faet paa Oluff Pedersenn, Formedelst hand schall haffue opröet Oluff schöttes döre paa Houg, Och denn tid Wij kom der da Wiste Oluff schötte os hanns döre som War NederBröet, Saauell som Wiste dem Att der War Nedenslagenn Melch i stuenn, och saa dj Att der War Sönnder Bröet It Winnde, ydermiere Wanndt Gulbrand Kienne, Att nu effter Juell Sist forledenn, da kom hand och Oluff schöt till Hollerud, der komb dj Innd och fech noget dreche, dis medler tid Gich Christenn Hollerudtz Quinde Wd Ad dörenn, Komb saa Innd ligen och sagde nu kommer Oluff Pedersenn Igenn med höyet da sagde Quinden till Oluff schöte, Gach nu Wd Ad dörenn, kommer Oluff Pedersenn nu Innd saa Bliffuer her Enn Euig perlemendt, Med det samme kom Oluff Pedersenn, Innd: Da sagde Gulbr: till Oluff Pedersenn, Der ehr Bleffuenn nogen Penge Borte Aff Oluff schöttes schab: hannd siger Enndeligenn Att du haffr taget demb: Da Soer Oluff Pedersenn Neye Att hannd haffde Iche taget dj penges eller Set demb: Menns Enn Krud tönnde haffr Jeg taget den Kaeste ieg ad schorstinnen Mens ieg Kaeste meste Saa ad den flye Bort I Roenn: Haffde heller Inntet Widere at proue,

Hellie Christensen paa Hollerud I lige maader, Wanndt Wed Bogeræd Att den same quell Oluff Pedersenn hennte det les höye hos Christopher Houg, Da war hand paa Houg at schulle hennte enn tönnde korenn for Lauge Madtzen hoes Oluf schötte, Da saae (fol. 28a) hannd Att Oluff Pedersenn löeb der Innd, Saa gich hannd effter Att wille see huor det löeb aff, Som hannd komb Innd, da Spurde Oluff Pedersenn, huor ehr nu den tiuff som Kytter at Vell schyde mig Ihiell, med det same toeg quinden om liffuit, Saa dj faldt Begj toe Imoed Gulffuet, Som Oluff Pedersen kom da op Igenn, Sprang hand till Roerschabet, och toeg enn Krud tönnde wd aff schabet, och kaste denn frem paa Gulffuidt, Sidenn Giffuet hannd Innd I enn Anden stue Med enn tyrestiche med varme vj, och Spurde effter den Böse Oluf schöte fech aff Peder Madtzen, Sidenn hannd kunde Inntet finde Denn sidenn löb hannd sinn kaaes,

Niels Kolbiönnrud prouer, att paa schiertorsdag sist Forledenn, da kom lensmanden till hanem och sagde Att hand schulle følge med op til Houg paa Retens Wegenne. Och som I komb derop da wiste Oluff schöet os enn krampe, Som War taget Aff enn döer, Menns Huem den haffde aff taget Weste

hannnd Iche widere Ind Oluff schötte Beschylte Oluff derfore at haffue giort. Sidenn enn Otte dage der effter gjorde laugmanden Christen Laugesen dem op Att schulle tage en hest, hos Oluff schötte, Som Oluff fornamb at Oluff Pedersenn och Engebret komb: da kom Oluff schytt springendes Neder till Kolbenrud och sagde till Niels tag dig Ware nu ehr dj komen Att vell tage Vore heste: da sagde Niels det Kannnd dj Well giöre: Denn same Naet Der effter da Bleff Oluff Pedersenn och Ingebret hos han-emb med hestenn och det Led, Vd paa Nattenn Nogett Da war dj gaaen Wd for dörren, och som Niels och Engebret da stoed och Snachet med det samme schöede Oluff schöet till Engebret och Niels Saa at Ildenn flye henn paa demb:

Ingeborig Biönnsdatter nu tillholennendes paa Amundt schougenn, och som denn tid war I huse hos Christopher Houg, Winnder Wed Bogeræd (**fol. 28b**) Att forledenn Aar da komb Oluff Pedersenn, och Engebret till Houg, och Oluff schöttes quinde var hieme, och som dj Komb Innd till Christoffuers, haffde dj enn Bempell med sig som hun Wed Inntet huor de denn fech, Och enn kannde öell haffde dj Ind med sig om Morgenn till Christoffuers Huor dj fech denn Wed Hun iche, Menns enn tönnde Lae Wdenn for dörren wed Oluff schöttes Huad der War I denn wed hun Inntet, Medenns öell saae hun at haffue Weret Spildt Wdj Aaenn,

Christenn Hollerud Winnder Wed Bogeræd Att Oluff Pedersenn och Engebret, Komb till Hollerud med enn Bempell öell, och drach denn Aff der med Christenn Och Hanns quinde Och Huor dj haffde faaet denn Weste hand Iche, Det same Wanndt hans quinde, at denn tid Att Øllet War aff druchet, da toeg Engebret Bempelenn och Sloeg Denn Wdj Stöcher, och Sagde Oluff töer sige at det War sinn, haffde Inntet widere Att proue,

Margret Reiersdaatter enn pige Ved enn 14 Aar Gamell kom Fremb For Retenn, mens Hindes æd Iche Bleff tillsted Att tages formelst Hinndis Wngdombs schyld: Mens Doeg Frj Wiliget Wdenn Forlagde æd Wanndt, Att forledenn Aar da siger hun at hun War paa Houg, da Saa hun Att Oluff Pedersenn och Engebret Löffte enn tönde wd Aff kielderenn, med noget öell wdj, och lagde denn wdenn dörenn, Och huor tönnden Bleff aff Weste hun iche,

Her Imoed att suare ehr möet wdj rette Peder Madtzen med Fuldmagt aff sinn tiener Oluff Pedersenn, och Indgiffuet enn prous Sedell aff Pouell Giertsenn Imellum Oluff schött och Oluff Pedersenn, Dat: Hollerud den 19 Februarj 1657.

(**fol. 29a**) Söffrenn Nacherud Komb fremb och prouet wed Bogeræd att löffuerdag for kynndelsesmes om Afftenen, da kom Oluff Sköet I löbenndes I Strandenn som Söffrenn Saed, och Oluff schöete saete Sig hos Nogenn stund, Dermed komb Oluff schöttes Börenn Löbenndes Neder till deris Fader, Som hand Saad I Strannenn, Och Sagde Nu komer Oluff Pedersenn hiem, Da Sagde Oluff schöett lucher dören Igenn: Muligt hand töer kome her Neder,

Reier Siffuersenn I Strann Wannndt dj self Samme ord som Söffrenn Nacherud om Vondet haffuer som for ehr Melt, = Och efftersom Oluff Pedersenn, Beraaber sig paa Att Well före Widere prou, Nemblig Christopher Hougs Söster Sidtzel Kalsdaatter och Rangnild Hovelsdaatter, Item Beraaber Oluff Skot sig paa Pouell Bure och Rolff Beriggaardenn, Item Erich Solum och Anfinnd Hans Nielsens husmand, Helle fougetens Dreng, Gurj Hollerud, = EffterSom dj Begj parter paastöder sig paa Widere Prou, da haffuer Wii Indnu aff dis Aarsage optaget sagenn, till denn [----], Som ehr trj Wgers dag her effter,

SAKETING 23. APRIL 1657 I NORDERHOV

(**fol. 42b**) Ringerige Nördere Houg sougenn paa Gudzgaardens Almindelig tingstue Holtes Allminndelig Sageting, och Vabennting denn 23. Aprilj 1657. Offueruerendes Erlig och welagt Karell Ellert Mogennsen Befuldmegtiget aff Her laugmandnd Vitikind Hues, Itemb Lensmanddenn Oluff Torchel-senn med danemend Fliere,

Laugerettedt Annders Rösing ~~Gaude~~ Ingebret Hielde Lauridtz Wee, Pouell Brenn, Gutorum Weien Siffuer Wexsall,

Præsenterit sig For Rettenn Forsch^{ne} Elert Mogensen Och Wed Lennsmanddenns steffning Haffde ladet Wdj Rette Citere Efftersch^{ne} Alffmue for Huis dj Indnu kannnd Befindes Att Restere och schyldig

Were till S. Hanns Nielsenn, Efftersom Hannd aff laugmanden var Commanderit och Befuldmegtiget, och effter her Statholders Befalling forordenit Att Opberge same Resterenne Restandtz:

Först Gunder Gangum, forderes for 4 dr schatenn for 1654 degnepenge 4 s lanng tömer försell 2½ ort, Bereter at haffuer Kiört Bord der fore offuer Mellum schougenn till Höllenn, Och effter dj Att Regennschabbogenn Iche Er Bleffuenn lagt wdj Rette, Ehr da for^{ne} Gunder Gangnum aff dis Aarsage, till funden Att giöre Regennschab Med denn S: Mandtz Arffuinger Naarsom helst hannd derom faar Bud, Med mindre hannd Iche Well Betalle, = Henndrich Sörum Rester I schaten for 1654, schatenn ½ dr. degne penge 4 s Försellpenge 2½ ort, Bleff till Fundenn Indenn Enn halff Mandtz dag Att loulig aff Beuse, med Minndere hand Iche vil Lide Wordering I sinn Boe: Pouell Weholdt Rester forinng ½ dlr: Wisör 8. Leding 2 s Bereter at haffue leffueret tömer der for, Er I lige maader tilfunden Naar Hannd For bud Att giöre Regennschab eller Betale: Oluff Lie, Rester for försels pennger 1½ ort 4 s Bleff till funden Inden halff Manedtz dag at Betalle Eller vordering I hans Boe, = Christenn Lerberig Rester for 1654 2½ dlr schatenn 3 s degne penge 2 s, foring 1 ort, wisöre 2 s, Leding 1 s. Försellpenge 1½ ort 4 s, = Gunder Klechen, forderes for 1654 försellpenge 2½ ort, = Suend Setrang Forderes for 1654 Skattenn 6½ dr, degne penger 4 s foring ½ dr, wisöre 8 s, Leding 2 s, Aff Aschelsrud leding 3 s, Försellpenge aff Setrang 2½ ort, Bleff til fundenn, Innden Enn halff Manidtz dag Att aff beuse (fol. 43a) Med Minndere hand iche vell lide Vordering I sinn Boe: Hanns Rasmusen Tonne Rester schaten 5 dlr: Degnepenge 4 s, foring ½ dlr, wisöre 8 s, Leding 2 s, försellpenge 2½ ort aff Biönstad for 1654 Skatenn 2½ dr, degnepenge 2 s, Landschylt 15 lispund Malt, 4½ dr: foring 1 ort, Wisöre 4 s, Leding 1 s, Försellpenge 1½ ort 4 s, Niels Houg for 1654 Rester försels Penger 1½ ort 4 s, Lauridtz Loe for 1654 Rester försellpenge 1½ ort 4 s, Christopher Loe, 1654 Rester försellpenge 1½ ort 4 s, Anders Werffuenn aff Schougstad, 1654 försellpenge 1 ort, 8 s, Annders Kullerud Fem Setting Boug huede 1654 for 3 ort 18 s, Sebiörn Aslacksrud for försellpenge 1½ ort 4 s Gulbraann Ruedstad 1654 försell pennger 1 ort 8 s, Oluff Øffuer Linde lienn, wisöre 3 s, Jonn Rasmusen aff Land, Wisöre 3 s, 1654, Knud I Queren Beresund wisöre 3 s, Erich Johannsen Rester wisörer 3 s, Engebret Nerstaed 2 Kalffschinnd lanndschylt: Leding 3 s. Jacob Tueder for 1654 1 dlr: Mogens Jonnsrud 1654 Husmand schatt 1 dr: Jonn Kytenn 1654 Husmandschatt Rester ½ dlr. Knud Querensund Wisör 1655 - 3 s, Gunder Gangnum for 1655 fordres for halff schatenn 3 dr: degne pennger 4 s, ehr heden funden till Regennschab: Christenn Rae Rester 1655 paa schatenn 4½ dr 1 ort 5 s, Siger Christenn Att hannd haffuer kiört bord Der fore, offuer Mellumschougenn 36 tölter bord: Huilche hand haffuer Att giöre Chlarering om hos Arffuingerne, Naar hannd derom for Bud, Bereter Christenn och at haffue faaet aff hanem toe tölter tömer, = Pouell Weholdt 1655 Paa tinnden 2½ dr, Och 1 tönnde tiere. Beloffuer at hannd Will Giffue tömmer der fore som nu Alerede ehr Merchet, Item Rester for^{ne} Pouell for 1655 foring - ½ dr, wiser och Leding 10 s, For toe tönnder tinde koren 3 dlr for 3 Aars Pramb Arbejde 1½ dr: Christenn Söffrennsen Lerberig Rester paa schatten 1655 2½ dr 2 s, degnepenge 2 s foring Wisör och leeding 1 ort 5 s. Christopher Froeg, Rester paa schaten 1654 - 1½ dlr. Peder Lauridzen i Aedalen, 1655 wisöre 3 s, Oluff Knudtzen Wig 1655 leding 3 s, Peder Olsen offuer 1655 - 3 s Leding, Lauridtz Jenssen schredter enn husmand 1 dlr, Oluff Knudtzen Krachestad enn husmand 1 dlr, Annders Pedersen Löchen enn husmand 1 dlr for 1655. Eling Huaell for 1656 1½ dlr 1 ort 10 s degne penger 4 s tömerpenge 1 ort, Suenn Setrang 1656 schaten 6½ dlr 1 ort, degnepenge 4 s tömerpenge 1 ort Befindes Suenn Att haffue leffueret til S. Hanns Nielsen denn 22 8tober paa Widere Affregning 8 dlr. Erich Krachestaed 1656 schatenn 2½ dr ½ ort, tömerpenger 1 ort, Gunder Gangnum, 1656 paa schatenn 1 dr, Bereter at haffue kiört boerd till Höllenn, offuer Mellum schougen, Houglech Weistinn 1656 tömerpenge - 1 ort.

(fol. 43b) Annders Rösenng, Rester for 1656 schatenn 5 dlr: Haffuer Regennschab med S: Hanns Nielsenns Arffuinger Huilche hannd med dem haffuer Att Clarere Naar Nar som helst hannd Faar Bud deromb: Henndrich Sörum Rester for 1656 i schatenn 2½ dlr 1 ort 4 s Siger at schal Were Betalt, ehr till fundenn Att Beuse Indenn 14 dage, Eller Betalle: Oluff Wee, Rester 1656 2½ dlr ½ ort degnepenge 2 s, tömmerpenge ½ ort, Haffuer leffueret tömer till Christenn: Ehr dog till funden Att giöre Regtig Affregning med denn S: Mandtz Arffuinger, Naar som helst dj Giffuis loulig Bud, Lauridtz Wee 1656 i forhøyelse penge ½ ort, degnepenger 2 s, tömerpennger ½ ort Siger Sig Att haffue Betalt wdj tömer Ald Hues Regennschab dj haffde och fech enn ort Igenn Wdj Franndtz Nielsenns Neruerelse, Siffuer Wegxsall 1656, Ald schatten fem daller: degenne penge 4 s, tömerpenge 1 ort, Beraber sig paa Affregning, Christenn Lerberig 1656 schatten 2½ dlr och 3 s degenne penge - 2 s, tömer penge ½ ort Pouell Weholdt, Rester 1656 For schatten 2½ dlr: degenne penge 2 s tömmerpenge ½ ort:

Ehr till Funden Att Betalle enten med tömer eller penge. Halluor lille Honerud 1656 penge 2½ ort degnpenge 1 s tömerpenge 6 s, Iffuer Borger, 1656 Rester paa schaten 2½ ort tömerpenge 6 s, Mogens Jonnsrud enn Husmand Rester for 1656 1 dlr: Niels och Eling Nees, Rester for 1656 ½ dlr foring Wisöere och ledinng 10 s. Gulbrannnd Lunde och Gulbrannnd Elsrud huer trj s for 1656. Suend Setrang 1656 Rester forinng - ½ dlr: Wisöre 8 s, Leding 2 s, Aff Ascherud visöre 3 s, Eling Huaell 1656 foring ½ dlr wisöre och leding 10 s, Knud Biörnnestad 1656 lanndschyld 15 lispd foring 1 ort, Wisöre och leding 5 s, Christenn Lerberig, 1656 foring 1 Ort wisöre och ledinng 5 s Siffuer Skognis 1656 wisöre 3 s, Tomes Tandberig Rester 1656 wisöre 3 s, aff öde Höllen 3 s.

Christenn Lerberig 1656 Rester toe tönder tinnde kornn 3 dlr: Christopher Froeg 1656 Rester tinnde 3 t: 4½ dlr. Eling Huaell, 1 t:r Erter med top 1656 penge 2 dlr 16 s Christenn Lerberig Rester paa pramb Arbede 1655 ½ dlr: Hanns Tonne pramb Arbede 1 dlr for 1655: Item aff Biörnnestaed ½ dlr Harald Löchen for Lös Leiermaell Ehr till Funden at Böde effter Ressen 12 Rdlr: Indenn Enn Halff Mannidtz dag Att betale Med Minndere handd Iche well Lide paa krogen, (fol. 44a) Jonn paa Heenn For Lös Leyermaell med sinn Kuinde forInd dj Komb I Egteschab: ehr till fundenn att Böde 9 ort, Michell Folum for Slagsmaal och kniffsting 6½ dlr 1 ort 8 s Jenns Lie Formedelst handd Iche mötte enn Lensmand Steffning 1655 till dömpst Att Betalle 1 mark söloff, Alff Houennerud for Hug och Slaeg Hannd Gaff Madtz Klechen forledenn Aar 1656, Ehr till fundenn Att Böde 8 Ørtug 13 mark Söloff, Christoffuer Gutzgaard Och Tommes Tanndberig Effter denn Hederlig Mannd Her Maltes Anklage schall haffue Set och druchet wnnder predichenn Nu for ledenn Anndenn paaschedaug Wnnder predichen, huor till Christoffuer Gutzgaard och Tomes Tanndberig Suaret och Negted Att dj iche drach Wnnder predechenn, tuerdt Imoed dieres Beretning, Da komb Tomes Asche fremb och sagde Att handd möete demb Wed portenn Wed Gutzgaard Da sagde Tomes Asche Att dj var Beschennchet, huilche Ehr Att Agte, Att dj da Haffuer druchet Wnnder Predichenn, = Huor fore wij Haffuer enn Huer till Fundenn Att Böde dabelt Böder till hans May^{tt} Huer for sig Halff Annden Ridl: Och dersom det offte Befinndes Da Höyere at straffues och staa Wdj Gabstochenn, och Huer toe Spannd vand paa Hoffdet,

Efftersch^{ne} wed lennsmandtz steffning var Citerit Formedelst dj Iche wille waage offuer tuende fannger som Sider Hos Lensmandenn, Nemblig Jonn Halkinnd Hanns Hofflannd Clemenn Pugerud, Erich Sedtzrud Kolbiönn Narffuerud, och Colbiönn Bierche, For Huilche deris Moetwilligh: dj Imod Loffuen och Ressenn Sig haffuer formaested, Bör dj der fore Billigenn enn Huer for sig Att Böde till Konng May^{tt} 2 maarch Söloff, och dog Alligeuell Att Giöre sinn Wagt till fyleste.

Elert Mogensenn War Her paa Alle forsk^{ne} och Inndförte personer Enn Enndelig domb Begierenn-dis.

Da Effter tilltalle Giensuar och dis Beschaffuenhedtz inndfört, Efftersom enn Part aff Inddragenne Alffmue Befinndes Imelum, Att Restere och schyldig Were Skatter Forinng Wisöre Leding landschyld: tinnde korenn saauelsom Sigt och Sagefald Effter fremblagde Restanndtz och Regenschabs Boegs Anuisning och formelding, Huilche Her wwindenn Specialiter Finndes Inddragen, Och effter Som Mestenn partenn ehr möet her tillstede och Iche Noget Kunde Aff beuise till dene S: Mand (fol. 44b) Eller Hans tienere Att were Betalt, Widere Ind som dennem nu for Retenn Ehr Bleffuenn GoetGiort och Affkortede: Huor fore vj saaledis haffr forfunden, Det for^{ne} Inddragenne personer som Huer For sig Bör Att Contentere och Betalle Huer sinn Kreffuennedes Captall till welbemelte Her laugmanndtz fuldmechtige Innden enn halff Manidtz dag effter denne vores dombs forkynndelse, Med mindre dj Well Iche lide Nam och vordering wdj deris Boe och Godtz huor det findes, Belanggende, dj som Haffuer Forschöt sig paa Regenschab Ehr I lige maader, til funden Att Giöre Regenschab med denn S: Mandz Arffuinger Naar dj der om faar loulig Bud Att möde, och Hues enn Huer da schyldig Bliffuer Att Betalle Stragx med mindre dj Iche Vell Lide vordering,

Tomis Tomesenn till Spurde Menige tinng Alffmue om Nogenn, War aff denemb som Kunde Berete sig paa Att haffue opboret Noget widere aff denem Ind som Hannd Haffuer giort Regenschab for, huor til dj Suaret Att dj Inntet Weste handd haffde opboet widere Innd handd haffr giort Regenschab for eller offuerleffueret.

SAKETING 25. APRIL 1657 I NORDERHOV

Agter Igenn den 25 Aprilj Holtes Almindelig Sageting paa Nördru Wdj Erlig Welagt Karlls Els Mogens: Offueruelse, Itemb Lensmanden Oluff Torchelsen, Med danemend fliere,

Laugerretedt Engebret Haldum Halluor Bierche Alff Loe, Gutorum Weien Anders Rösenng, Siffuer Schoeien Lauridtz We: Siffuer Barud, Tosten Ørenn Siffuer Wegxsall: Halluor Nöchelbye Jonn Höenen.

Præsenterit sig Elert Mogensen, och Wed lensManden Oluff Torchelsen haffde Wdj Rette ladet Hid före Enn fangen Quindespersonn Wed Naffnn Anne Söffrens daatter Baren föed paa Skindnis Wdj Krydtzheridt, Sögendes domb offr hinder formedelst Hun schall haffue drefft och omkomet Set foester paa Weme Som Hun tiendte, Sinn Hosbonde Solffue Veme, (fol. 45a) Och der Hun först ehr Bleffuenn fangen for sinn Groffue Mesgiernings schyld: Haffuer hun höyeligenn Negted och fragaaet Aldrig Att haffue faaet Saadann Barenn hun Beschylde for Att hun schulle Om kome: huilche Hun for denn Hederlig Mannd hinded Siellsörge her Malti Christensen, och Andere Erlig folch Haffuer Benegted Wdj Höyeste maader, Innd till Nogenn dage der Effter Att Elert Mogennsen, och Jeg Söffrenn Benndtzen Komb till Hinnder som Hun saed vdj Set fengsell Och till Spurde Hinnder om dete Baren födsell, Huilche Hun da stragx Bekiendte paa det senneste Att hun haffuer föed Barennet Paa Fehushiellenn till Solffue Wemes, och sagde Att effter Barennet var föed faldt det Neder fra Hinnder aff Fehushellenn, och Sloeg sig Ihell, Och Huorledes det Komb Neder aff heldenn veste hun Iche, = Och Sidenn Att Barennet war faldenn Neder Bekiendte Hun Att hun Gich Neder och toeg det vdj sinn Serch Indenn for schiörtet, och sete sig paa Skandstochen Ind I fehuset, Med det same kom Giertrud Peders datter, tiendes paa Weme, Ind til Hinder I fæhuset som Hun saed med Barnnet, paa Skandstochenn, och sagde Maat Moder Gaar saa vild Inde, och schinder for det du schall Lege du maaet vell Gaa Innd Igenn; dermed Gich Hun fra Hinnder Igenn, och Saa Inntet Barenet, Och I Medeller tid Att hun Gich Bort Med dj Andere Att faa dieres dauer, da tog Hun Hinndes Barenn och Bar det Bort och lagde det wdj Baaedstuen der paa Gaardenn, Wnder Nogen löff, = Widere Bleff hun till Spurt, Aff Huaed Aarsag hun Iche Bar Barnnet fremb och opdagit det, och Iche schulle fordöle det, Huor till Hun Suaret Att Hun Iche torde Bere det fremb formedelst Att hun hinded Moder War Wred Imoed Hinder, Efftersom Hinded Madmoder Ane Weme haffde weret I Böydenn och hört der en tiden om Att Ane Söffrens daatter schulle vere med Barenn, da sidenn Hun komb Hiem till Hinder sagde Ane Weme till sin tiener Ane Söffrens daatter: Ehr det saa at du kommer nu Fremb som du haffr giort till forenn, da schall der Ingenn Bliffue dig enn Vere pestelendtz Ind som Jeg, = Widere Bleff hun till Spurt Huor lenge Barennet lae wdj Baedstuenn, da suarede hun Att det lae, der fra det Bleff föed Som war 8 dage effter Oluff Suenndtzen Drolshamers Brölup, och till Manngdagenn För paasche Att Enn dreng fanndt det, Legenndes der I Kioenen eller Bastuen (fol. 45b) Om tisdagenn effter som Barnnet Bleff funden aff Drenngenn, Wed Naffn Jacob Jennsen Föed wed AedeWold, Wdj enn Gaard heder Söeruig, Som hand Lae Wdj Hanns Senng om Morgenn, da Wegte Ane Söffrens daatter Hanem op Som hand lae I fehuset: Da Sagde for^{ne} dreng Jacob Jennsen till hinnder, her faar Gaae Enn domb I Aar, Denn Vell Bliffue Haard, = Sidenn hun hörte saadane Ord aff drengen, Bleff Hun deraff forskrecht och toeg Barennet samme dag wdj Set forklede Och Bar det Henn wdj Enn Braade Henn wed enn Jordlenng fra Gaardenn: Och lagde det wdj enn Grannroed wed enn Bech, Huor det Lae saa lenge fra tisdagenn, I denne wgenn Och Innd till denn 21. Aprilj: Som ehr Enn Maannet. Huilche Barenn Elert Mogensen Her laugmandtz^s Fuldmegtig Med Lennsmandenn Oluff Torchelsen, Christoper Andersen Wdj schrifuers sted, Halluor Nöchellbye, och Oluff Giffuersenn Fanndt Barnnet, = ydermiere Bleff Hun till Spurt Huemb Hinndes Rette Barnn fader Ehr till same döde Barenn, Huor til hun Suarede Att Oluff Suenndtzen Drolshamer var hinded Rette Barenn fader: = Dernest Bleff Hun till Spurt paa Huilchenn tid at Same Oluff haffde med Hinder Att Bestelle: Det suarede och Bekiendte Hun Att det war tride Juelle Naet 1655, Huilche Oluff Drolshamer, Selff her for Retenn det same Bekreffter Att haffue hafft med Hinnder same Natt at Bestelle: Medens hand Negter Ganndsche och Aldeles Iche at Were hinded Barenn fader: = Och sidenn Att hun haffde saa Slemelig lagt Set foester Bort vdj Maarchenn, Gich Hun Henn vdj fehuset och sete sig Paa Enn Skandtzstоче I fehuset paa det same sted hun saed paa med Barennet Wdj sinn Serch, Da kom der Ind Begj tienneste Giennterne Ane Erichsdaatter och Giertud Pedersdaatter: Da Saae det Noget duet War kommet Nederfra Hieldenn som Hun haffde föed Barennet, da Sagde dj till Hinnder du haffuer Vest Wonndt, Menns Ane t....stede, (fol. 46a) Med det same Wiste Giertrud Ane Erichsdaatter Ind till sinn Mad Moder Ane Veme Att hun schulle Kome Wd

I fehuset, Jeg schall te eder Noget, Med det same Gich Ane Weme Wd I fehuset, wiste Pigenn Hinnder denn Wrennhed som war komenn fra Hieldenn som Barennet var föed, Da suarede Anne Wemme huad haffuer du Behoff at thee mig Saadannt ieg haffuer well Set Saadant för, da Baed Anne Weme Att hun schulle gaa Innd med hinnder, Huilche Hun ochsaa giorde och Gich Ind med sinn Madmoder Ane Weme och Saete sig Wed peisenn, Da sagde Anne Wemme till Hinnder dj haffuer altid saa Gran(s)kid och tald om dig, Nu Kannnd dj Kome hid och se Huad du schaeder: Saa Suarde Solffue Veme Slige Folch Haffde Mannd Noget Goet drech at giffue denem da Haffde dj det Vell Behoff, da Spurde Solffue Hanns quinde Ane Veme Ad Huad schader hun, Ane Veme Suarede Hanem Hindes Egenn Syge ehr Bröstenn, Med det same laegde Ane Söffrensdatter sig Paa Enn Kieste med It plaeg vnnder hoffuedt. Anden dagenn Kom Ellinn Hielmerud Ind Och sagde till Solffue Weme Eller Anne: haffde I Noget Got driche Att Giffue Hinnder da Haffuer Hun det storlig Behoff.

Ydermiere Bekienndte Att Hun Iche Bleff schillt Wed denn Anndenn födtzell eller wrennhed förind Anden dagenn Effter Att hun war komenn wdj stuenn, och da Bleff schildt der wed, wed schorstienenn, Saa toeg hun det op och lagde det i schorstinnen Wed Nogenn flieser som war warum wdj, West Intett sidenn aff enten det Bleff opbrenndt eller eye, = Sidenn Gich Ane Söffrensdatter henn och lagde sig paa enn kiste til Andenn dag, der effter kom Ane Veme Innd och lagde till Madenn till folchenne att dj schulle haffue mad till Meddags: Och sagde Hindes Madmoder Gandsche Intit Widere tallde till Hinnder om denn Vrenligh: som lae vdj schorstinnen,

Ellinn Pouelsdatter paa Hiellmerud wed Bogeræd Prouer Att hun kom Innd till Solffue Wemes, da lae Anne Söffrensdatter Paa enn kieste wdj sine Kleder: da Spurde Elinn Poulsdatter Ane Weme Ad Om Hindes pige War siug, da Sagde Anne Weme: dj haffuer hafft saa Imest Snach om Hinnder I Aar Nu kannnd dj Kome och Se Huaed Hun schader Hun haffuer Vndt (**fol. 46b**) Aff sinn Egenn Siuge haffde Inntet Widere Att Proue, Andet Innd det Gich Nochsom I Böyderaab som Hun Hörde Att Hun var med Barenn,

Innd ydermiere Fremkomb Enn drenng, Wed Naffnn Jacob Jennsen Som till fornne findes Indfört, Och formedelst deris Wngdoms schyld Iche Kunde tages Nogenn æd aff denem effter Som dj Iche Haffuer weret till Alters, Medens, Dog Winnder och Bekiennder, for^{ne} Jacob Jensen, Att om Manddag Morgenn För paasche I domeWgenn, förinnd Hannd fech dauer, Da fanndt hannd It Barenn I Kionnen, Wnnder Nogen Löff Det toeg hannd op och saae paa, Hoffuedet, siden Gich hannd op ad huge Noget Wed: da Sprang hand henn och Saae Widere barnnet, da Saae hannd Baade hennder och föeder och Ald kropenn, och da war det Blodigt om Nesenn, och war Blastribelet paa kropen, dermed Gich Jacob Hiem fra Badstuenn och Spennte toe hester for toe schocheler: Saa Kiörde hand Neder I Kaestenn, denn Ene hest Kiörde Solffue Weme, och denn Andenn Jacob: och Kiörde dj Huer sinn stoch fra sta-boet och Neder i Kaestenn, Och som dj Kom Neder I Kaestenn, da Sagde Jacob till Solffue Jeg fanndt Noget I Badstuenn, det War saa Vnnderlig Baaren, det haffde saa stoert hoffuidt, det haffde saa Bret Ansegt, och haffde Enn lidenn Nesse, och war Blodig om Nesen, da Spurde Solffue drengen Ad huad det ehr, Kand du Iche sige till du faar enn Deffuell I huad det ehr, Ennten det ehr Barenn Eller huad det ehr: Joe Suarde Jacob West ehr det it Barenn, Da Suarede Solffue Kanndschee det saa snart Kannnd Were It Spögels och sagde Att Hannd war paa Sloted och war soldat och Arbedet paa Sloted: Da war der enn Gris I Enn Kropedamb som war funden wdj it hoell der dj Giorde damen Reien, och dj Aller smerte Karlle der war dj Maatte Ind I holet, Innd Wnnder Berget, Att wdröde dynden och scharnet, Och dj Miente Att det schulle haffue Veret It Baren, som Kom Baade for Statholder, och Andere Got folch for öyenne, Saa war det dog Iche (**fol. 47a**) Wdenn Enn Gris, Och med det same som dj gich samenn da sagde Solffue till drengenn, Ney som Gudz döe ieg troer west at du liffuer, Der med Kiörde Jacob Hiem med Bege hester och Solffue Gich till Quernnen, Da sagde Solffue till drengen Du schall lade Bliffue Huad det ehr till Jeg Komer hiem, ieg schall See huaed det ehr, Sidenn Kom Solffue Hiem, da war drengenn Jacob I stuen, och som hand Kom aff stuenn Igenn, da Raabte Solffue Ad hanemb och bad at hannd schulle komme till ham, och der drengenn Komb, da Baad Solffue hanemb, Att hand schulle tee hamb Baernnet, Med det same Sprang drengenn offuer I Baedstuenn, och drog Barennet fremb Att Solffue kunde See Barnnet, och Ret som Solffue fech at See Barnnet da Suekede hannd enn Dyb Such, och sagde Jae west ehr det It Barenn, saa Baad Hannd drenngen Jacob at hannd schulle lege det som det lae, och lege offuer Löffuenn, och sagde till drenngen thj du, ieg schall Well proffue demb ieg,

Bergete Börnsdaatter paa Hofflannd wed Höyeste Bogeræd prouer Att Mannddag, före paasche da saed hun, och Weffuidt till Solffue Wemes, Da Komb drengenn Jacob Jennsen Ind till Hinnder och sagde her Well Bliuffue enn Bomell I Aar, Da Suarede Berete Drengen, Bed Gud Beuare dig sagde hun, Huor for schulle det were Suarede hun, Joe Sagde hannd, Jeg haffuer fundet It Barennd I dag, Da sagde Berette till drengen haff^f du fundet det da Ber det Ind, drengen suarde at hand iche torde, da sagde quinden Bertte: Sig det till Solffue, Saa minte Hun Att Solffue schulle well opdage det,

Innd Enn Lidenn drenng, Wed Naffnn Euind Halluorsen, Ehr föed paa enn gaard I Als giæld Kaldes Gurigaard: Winnder I lige maader Att drenngen Jacob Wiste hanem dete döde Barennd I Kionnen, som lae wdj It huedt Klede och war Enn Wdsledenn Klede om Barnet och 1 Syenaall Saed der, med enn Huid Wldtrae vdj och sagde denn lidenn Euind till Jacob, och Baad hanem Att Bere Barnnet fremb till Solffue, da Suarde Jacob at hannd torde Indtit, = Effter Denn same drengs prou Testificerer dj Goetfolch som fannndt Barnnet Att Nallenn saaed da der I,

(fol. 47b) Giertrud Pedersdaatter och Anne Erichsdaatter tiendes nu paa Openn som for tiendte paa Veme, Wed Bogeræd prouer, Att enn Sönnddags Morgenn Sist forledenn höest da Gich Giertrud Peders daatter och Ane Erichsdaatter Innd I Fehuset paa Veme, och wille gaa henn Att giffue feæ, da sagde dj till Anne Söffrenns daatter Som stoed paa fæhus Gulffuedt, och Klaget sig Att haffue wnnndt Wdj Set hoffuedt, och stoed och holdt om hoffuedet med Begj hennder: Wilt du gaa med Att giffue Giffue feæ med os, Da suarede Ane Söffrens datter Jeg Archer Iche Att gaa med Att giffue fæe ieg haffuer saa vnnndt I met hoffuedt, da sagde Giertrud och Ane Erichs daatter: effter dj du haffr Wnnndt saa vell vj Gaa Bort att giffue fæit och som dj Haffde giffuet feet och stelt Creaturen War dj Lenngende I stuenn, Da sagde Anne Wemme till denem, Bed Ane Söffrennsdaatter Gaa Innd om Hun Haffuer saa vnnndt, Saa Gich Anne Erichs daatter: Giertrud Pedersdaatter I fæhuset Igenn, och som dj Kom Ind saaed Ane Söffrens daatter paa Skandtz Stochenn, och Spennndte sinne Hennder offuer sinn hoffuedt, och Klagit sig Att haffue möget vndt derj, Saa Baad dj Hinder gaa Ind, och sagde till Hinnder, Moder Well iche du schallt sede her, da sagde Anne Gud forlaed Hinnder hun maatte lade mig were der ieg ehr, ieg faar Iche Beder Inde, Ind som paa denne sted, der med Gich dj Agter Innd I Stuenn, Och som dj haffde weret Innd Enn lang stund Imod Meddag, Gich Giertrud och Ane Erichs daatter Att schulle giöre Renndt wdj fæhuset, och denn Rage som dj schulle tage Att giöre Renndt med War Smeted, saauelsom Wegenn fra hindes Seng, Som Hun lae, Saauelsom trj draber paa Gulffuet Da Sagde Giertrud till Ane Erichsdaatter, her Kommer West Andet effter Ane Söffrennsdaatter Sydom, hun haffuer klaget sig saa vnnndt vdj hoffuedet I dag, nu komer det vest igen, **(fol. 48a)** Saa Wiste Giertrud Ane Erichs daatter Innd effter dieres Mad moder Anne Weme, Saa komer Ane Weme I feæhus dörenn och Spurde Giertrud Att huad hun Wille, och sagde Huad ehr det du haffuer Att Thee mig, da sagde Giertrud till Ane Vembe Komb hid Jeg Well te eder Noget, Saa kom hun Bort till hinder, saa hun viste hinder dette wrennhed som War paa Ragenn, Wegenn, och Gulffuidt, Da Sagde Ane Weme du haffuer Iche Behoff at tee mig saadannt, Jeg haffuer Werret Slig selff, dermed Baed Anne Weme Att Ane Söffrens daatter Att hun schulle Gaa Neder aff feæhushieldenn, och Innd I stuenn, Sidenn Bleff Giertrud och Ane Erichs daatter I feæhuset saa dj Iche Kom Innd förend paa Afftenn Siendt, och denn tid Anne Weme Gich Ind Med Anne Söffrennsdaatter i stuenn sagde Hun till Giertrud Pedersdaatter och Anne Erichs daatter Nu ehr I Betroet enn Anden dag och iche ieg, da sagde dj Huad Mening Haffuer I dermed Att wij schall Were Betroet, Widere suarede hun denemb Intet, haffde Inntet videre heromb at proffue, Mens dj Bleff Indnu till Spurt huor denn halmm, War Bleffuenn aff som Lae wdj Fehushielenn da sagde dj Att Anne Weme Baed dem Att dj schulle Bere denn Wd Huilche war mögit Besmeted, Huilche Hallum, drengen Jacob Siger Att Bleff opBrenndt, mens huor som denn opbrendes veste hand Inntit, Anbiörenn Enersenn wed Bogeræd prouer Att Manddagenn före paasche: da kom Euind Halluorsen till hanemb paa loffuenn, och sagde her well wese Spörs wnnnderlig tidende, Her leger it döet barennd I Kioenn, da Baad Euind Att hand ville gaa med Att se Barnnet, da suarde Anbiörenn Ney hannd War fremet, hannd ville Inntet gaa med: Widere prouer Anbiör Att hannd sagde till Solffue Wemme: der leger enn plag I Kionen, da sagde Solffue ieg Wed Intet aff ded at sige,

Ind wider Bleff till Spurt Siffuer Weme som ehr Nestegrannde som Ane Söffrens daatter tiennndte, Item Anders Borgerud, Peder Skotlandnd, om det war Iche Wdj Böyde **(fol. 48b)** Rögte Hos Alle Grennderne deromkring, om det Ane Söffrennsdaatter Iche var med Barennd, Huor till dj Sambtelig Suared, Att dj det Nochsom haffr hört, Att hun var med Barennd,

Solffue Wembe her for Retenn Bleff tillspurt huor Ner hannd till denne quindfolch war Beslegted: Da suarede Hannd, Att Ane Söffrens daatters Moder och Hannd war toe Brödere Börenn.

SAKETING 27. APRIL 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Atter Igenn den 27 Aprilj Holtes Almindelig Sageting Her paa Gudtzgaardenn,

Laugerettedt. Engebret Haldum Siffuer Wegxall Halluor Bierche Tostenn Ørenn, Anders Röseng, Siffuer Schoyenn: Lauridtz Wee: Siffuer Barud, Halluor Nöchebye: Gutorum Weien,

Præsenterit (!) Annders Huerffuenn paa Mangnild Froers daatters Wegenne effter Fuldmagts Inndhold och I Rette Inndgiffuedt enn Rigenns steffning offuer enn part aff sine dibitorer her paa Ringerige I Holle sougenn, Dat. Agershus denn 10 Octobr: 1656:

Först Hareld Hoffuerud 4 stocher tömer, Annders Jempte 1½ ort Oluf Egej 6 dlr 4 s Gunder Ennger 2½ dlr 12 s, Østenn Suaruer 7½ dr 1 ort, Halluor Elsrud 9 dr 1 ort, Oluff Schannes 10 dlr 1½ ort 6 s, Siffuer Schannes 1½ ort 6 s, Holech Weistinn 3½ dr 1 ort 5 s Gulbrannd Houg 3 dr 3 ort 14 s Oluff Jonnsenn paa Strann 2½ dlr 1 ort 4 s: Østenn paa Heenn, 3 ort, Niels Hougs Arffuinger 7 ort 10 s, Ellinn Trөгstad 1 dlr: Bertel Kielle 9 ort 12 s: Knud Suaruer 1½ dlr. Oluff Pouelsenn Stegxrud 2 dr 3 ort, Anders Gullerud 9½ dr 1 ort, Annders Knestang 6 dlr 1½ ort 6 s, Peder Operud ½ dr 9 s, Halluor Nöchelbye 2 dlr 1 ort 2 s, Madtz Klechenns Arffuinger 2½ dlr: 6 s, Tomes schinder 2½ ort, Iffuer Borger, 5½ dlr 7 s, Rolff S(e)menn, 24 dr 2½ ort, Jenns Lie 7 ort Tostenn Ørenn 18 s Gutorum Weienn 12 dlr: Annder(s) Kullerud 1 dr 2 ort 14 s Ingebret schomager paa Hundtzdall 10½ dlr 20 s Marte Gutorums paa Weienn 3 dr 5 s, Sirj Busund 12 dr ½ ort 9 s, Knud Wee Rester 3 dlr: Arnne tienendes paa Folum ½ dlr: Siger at vere lenge döed, Anders Olsen Weistinn, 5 ort, Lauridtz Follum 4 dr 1 ort 8 s, Christen Rae 10½ ort, Lauridtz Nielsenn 12 ort, Troels Sörums (fol. 49a) Sönnere Hareld och Hanns Resterer paa Faderens Wegenne 18 dlr 2 ort 6 s, Thruels Torgiersenn effter affregning 20 dl 7 s, Mogenns Pedersenn Saugmester, 2 dlr ½ ort, Amund Rösenng 2½ tölt tömmer, Finnd Semenn 48 dlr 3 ort, halff Annden daller 12 s, Jonn Hönnen Forderes for 4½ hundrede gode Rix boerd, Sampt Nij tölter tömers kiörsell som hanns S: fader schulle haffue weret schyldig Wdj denne paast Bör hanns med Arffuinger loulig her till at steffnes, Oluff Anndersen Wager 6 dlr 1½ ort, Mechell Wager 2½ dlr, Iffuer Alffme 11½ dlr: 16 s. Peder Böresenn paa Hallingbye 4 dlr: 3 ort 18 s, Michell Folum Rester 3½ dlr: 14 s och 2½ tölter tömer, Oluff Wagaard 5 dr 28 s, Rolff Henn effter Beuis 101 dlr 1 ort 6 s. Gunder Gangum 3 dlr 8 s,

Annders Huerffuenn paa Magnhild S: Claus Pedersenns Offuer sinne Debitorer War domb forderennede:

Da Effter dj Att Enn part aff Innd steffuennte Beraber sig paa Regennschab med Mangnild Claus Pedersenns, och enn part wedstaar Gieldenn Att were schyldig, thj ehr saaledis for Retenn Bleffuenn Affsagt, det for^{ne} Inndrag, Debitorer Bör Att Giöre Regtig Regennschab med Mangild Froers daatter wdj tuende danemenndtz Nerue(re)lse vdj Hinndes Hus, Heller Huor Hun selff Siönes Bequemeligst Ske kann, <till 6 Vger dag her effter (?) >. Och Huis enn Huer da Befindes effter affregning Att schyldig at Bliffue, Stragxenn at Betalle Med Minndere dj Iche vell lide Namb och vordering wdj deris Boe Godtz och löse Huor det findes, och der ved Afflle Kong May^{tt} sinn Segt effter loulgen ½ mark Sölff,

Nest Her Effter Præsenterit sig da for Retenn Hans Pedersenn, Welagt Mannd Jörgenn Langs fuldmegtige Hans Pedersenn och effter schrefftelig fuldmagt Dat: Bragenes den 11 Martij 1657, Och vdj Retenn Indgiffuet enn Rigens steffning, offuer enn part aff sine Debitorer her paa Ringerige, Sub Dato Agershus denn 3 Decembr 1656, Haffuendes denem till Att talle for witerlig Gield dj till hanem effter sinn Regennschabs Boges formelding ehr schyldig Bleffuenn,

Erich Brog nu Boenndes paa Kragstad: ½ t:^c tiere for enn tönnde Bygh Noch 12 s paa ½ t: biug, Item forloffuer paa Niels Flescherudtz For enn tönnde tiere, Siffuer Schoienn paa Erich Brogs vegenne möete wdj Rette och fremb lagde Erich Kragstadt Sedell som formelder at hannd Well Betale Gielden,

Jenns Lie, 1 quarter tiere 1½ ort, Christenn Söffrennsen Lerberig, effter affregning den 15 Augustj 1639: 8 dlr 1 ort 6 s och 6 Rix hunder boerd I Wasboetenn, Bersuennd Setrang nu till holdendes paa Lou, Forderis for ½ hunder boerd och 1½ ort huor till Bersuennd Suaret att haffue Betalt och leffue(re)t I Wasbottenn 300 Boerd: Eluff Tandberig, Effter affregning Rester A: 1642. Huor ehr domb Dat: denn 27 Martj 1647.

(fol. 49b) Gunder Klechenn Forderes for 23½ dr 4 s, och tiuge och halff fembte tölter Boerd: Lauridtz Heselberigs Arffuinger forderes 23 dlr: 19 s da effter dj Alle Arffuingerne iche Befindes Att Were steffuenndt Kann Ingenn domb Der paa nu Ingenn domb Stedis förind Alle med Arffuingerne Bliffuer loulig steffuendt och Kaldet, Johanes Hoeff forderes for 9 dlr 1 ort, Huor Imoed Att Johanis Hoff haffr Indlagt sinn Sedell och forminer derj at Nar de Kommer till Regensschab, da schall Jörgenn Lang Bliffue Hanemb schyldig, Huorfore vij haffr funden domb till Regensschab med Huer Andere Indenn 6 Wgers dag her effter. Hanns Wegxall forderes 10 dlr: Wedstaaer Gieldenn, Noch foedres hannd for 6 dlr: 1½ ort, Effter Hanns fader, Huortil Hanns Suaret genndsche ehr Inntet at haffue Erfuet, NaarSom helst hannd det loulig Beuiser Intet at haffue Erffuet effter sine forælder: da Bör hand effter loughen at vere frj for den Kraff, Troels Torgiersenn Trötelsrud forderes 21 dlr: 3 ort 16 s, Huor Imoed hannd haffuer Giffuet sinn Sedell I Rette och Bekiender Nochsom Att were Jörgenn Lang schyldig, Medens forschyder sig till affregning, Huilche Vij I lige maader haffr funden till affregning. Oluff Kiöes Effter affregning 1657, 11½ dlr 13 s Peder Modallenn 8 dlr 1 ort 6 s: 1657. Chlemend Pucherud 1657 den 7 februarij 17½ dr 10 s. Hans Hoffland 10 dlr 1 ort 9 s, dj Wed deris fuldmegtig Anders Nilsen Bekiender och wed staaer Gielden, Bennnd Hauig 7 dlr: 3½ ort, Mandden er Bort döed och quinden haffuer gandsche Inntet at Betalle med, Med (!) gaar och tiger: Huor fore ieg och min laugret Beder Jörgenn Lang, hannd vill Giffue Hinder Gielden effter for Gudtz schyld. Kitell Berig, effter affregning 17 dr 1 ort, wedstaaer gieldenn Kitell Gaardhammer paa sin Formand Trund Gaardhamers Wegenne 5½ dlr 20 s, Suaret Tomes Tanndberig paa hans Wegene att Johanis Snell, och Niels Rasmusenn toeg fra quinden Alt Huis Hun haffde förinnd hannd fech hende: Peder Gaardhammer 6 dlr 6 s, hannd Bekiender gieldenn Ellj Hielmerudt forderes Restenn 17 dr 1 ort 4 s, Oluff Suenndtzen Drolshammer 11 ort, Iffuer Schotlannd forderes for 20 dr 1 ort 20 s, och for 1 t: are: 1½ dr Bekiender Gieldenn, Annders Stöffuerenn forderes for 4½ dlr: Bekiennnd Tomes Tandberig paa hans vegenne Att war Regtig, Pouell Weholdt 7 dr 1 ort vedstar Gielden, Suennd Tueder effter aff- (fol. 50a) regning 8 dr 1 ort 20 s, Bekiender gielden, Halluor Nöchelbye 10 dr 3 ort 22 s, Bekiender gielden, Jonn Trundrud, ehr Bort döed och quinden med, Ehr Niels Thue Falenn¹ (?) for dj 15 dr hannd forderes for, Amund Gaardhamer Kröffues 15 dr, Ehr Heller Gannsche Inntet at faae Menns ehr döet, Peder Gulchsenn 1 dlr: wed Inngenn huor hannd ehr, Rasmus Tömerbryder ½ dlr: Findes Intet paa Ringerige, Seffuer Wegxall 14 dr 1 ort 9 s, Bekiender och Vedstaaer gielden, Oluff Fullerud 27 dr 2½ ort Ehr Bortrömp, Ingebret Borerud 18½ dr 2 s, Ehr Bort römp, och Inntet at faae, Amund Pucherud 16 dlr: 3 ort 8 s, Ehr Borte och Beretes at were I Nomedall, Eluff Østeweme - 19½ dlr, Niels Rasmusen toeg ald Hanns formue, Jonn Joennsrud, 12½ dr: Siges at Were paa Halannd: Engebret Schotlannd 5½ dr 18 s, Asböenn Trundrud 20 dlr 3 ort 7 s, Bekiende Hanns Hustru Gieldenn, Michell Wager 2½ dlr, Bekiennndte,

Hanns Pedersenn war Enndelig domb offuer sinne Dibitorer,

Da effterdj Att for^{nc} Inndragne personer Mestepartenn Haffuer möet wdj Rette, och wedstaet Gieldenn Supra Indfört at were schyldig, Huilche Wij Enn Huer For sig haffuer till funnden Att betalle, Indenn enn halff Manidtz dag Nest effter Wores doms affsegt Med Minndere dj Iche Vell Lide Nam och Wordering wdj dieres Boe godtz och Lösöre I huor det finndes, Belanggende dj Inndragne Som forschyder sig till Regensschab och enn part iche haffuer Möet, Att suare Imoed Jörgenn Langs Söging och tilltalle: Denem Haffuer Wij tillfundenn Att Giöre Regtig Regensschab och affregning, med Jörgenn Lang wdj hans hus, wdj tuinde danemendtz Neruerelse Och Huis enn Huer da schyldig Bliffstragxenn Att Betalle med Minndre dj Iche Vill Lide Wordering Wdj sinn Godtz och lösöre,

Siffuer Olsenn Barud kom Fremb for Retenn, och war Begierenndes It tings Winnde, aff Alffmuenn om Iche Hellerud Haffuer leget wnder Barud som schylder It Halff pund, Saa Att Begj pladtzer offuer It schyldte 1 schipund, Och nu Sidenn Matz Lauridtzzen haffuer denn Enne pladtz Nemblig Hellerud borte fra Barud, Maa Hannd dog schatte for Enn Halff Gaard: Huilche ehr os Witerligt hand Iche

¹ Tydingen er usikker.

Kand vdstaae Iche widere at (**fol. 50b**) Att Kannd schatte Innd for enn Ødegaard aff Baarud, effter dj Hellirud ehr Fra komenn, dete Weste wj Iche Hanem Att Kunnde Benegte.

Innd widere Bleff denne Fannge fört for Retenn Och Bekiennde Nu agter Igenn effter som Hun till fornne Höyeligenn Haffr Benegted Aldrig Att haffue Hafft med Anndere Att Bestelle Innd som Oluff Drolshamer som Hun till fornne haffuer Bekienndt och Höyet der paa sore, tuert derimod nu tride dag Effter denn förste Bekiennelse, Da leger Hun Siffuer Knudtzen Wed Hoffsquernnen Wd Att Were Hinndes Rette Barnne fader, Det samme Stadfester for^{ne} Siffuer Knudtzen, Att hannd lae Hos Hinnder Kynndelsmis Afftenn 1656, Och Siger alldrig at haffue hafft med Hinnder Att Bestelle wdenn den Enne gang, Huilche dj Begj Bekiender,

Om for^{ne} Anne Söffrensdatters och Oluff Drolshammers deris egen bekiendelse ehr at Absverve dj bekiender begge dj haffuer hafft met huer andre legomlig beblandelse tredje Juelle Natt - 1655 /: och iche sidenn :/ Och hun bekiender att haffue föed Barnnet - 8 dauge effter den 29 8tober i samme Aar som Olluff Drolshammer haffde bröllup Effter dend Reigning da befindes att hun haffr gaet Nesten enn maanet offuer tiiden met sit foster, huilchen Ingen Lunde Kand troes en quinde Kand gaa saa lang tiid offuer sin tiid, huor ved vj Erachter att hun iche haffuer ud Lagt den rette barne Faader, dertil met findes det gandsche v-trolig att Solffue Vemme och hans hustru Anne Vemme Joe schall verre beuist, hun att haffue veret met barnn, huilche er aff Indförte prouff att achte, det Giertrud Pedersdaatter, och Anne Erichsdatter, haffuer vist Anne Vemme Denn v-Reenheed som fanttes paa Veggen ved feehuus hieldenn saauel som paa guluet och paa Ragen, saa och denne v-Reenheed hun selff bekientte, gich fraa hinde ved schorsteenene, Innd i stuffuen som hun Lagde paa scherfliserne i schorsteenene att dj det Joe Endelig maa haffue vist, Effterdj alle deris grander vaar (**fol. 51a**) det beuist hun var met Baaren, Jaa Ind Ochsaa denne dreng som haffuer vist Solffue Vemme barnet, Kand nochsom Erachtis, dren- gens ord att verre vist och Santt, huilche dog Solffue höyelig benechter, huorforre Siunis os att henge noeget vnderligt til haabe, met dette barns aff dage tagelse, huor forre vj erachtes hun bör ved Mester- manden pinligen att forhöeres, Att hun der ved matte hendes Sandheds bekiendelse, och den groffue begangene Synd tiilbörlig matte bliffue straffet,

Nu paa tredje daug atter igien den - 27 Apr: hun blef förtt for retten haffuer hun nu vdlaugt enn vng dreng ved Naffinn Siffuer Knudtzen Att verre hindes Rette barnne fader, tuert imoed dj mange höye benechtelser och Eeder hun til forren haffuer giort paa loffuen, Och höytt sorret paa, att Aldrig var An- den hindes barne faader, til dette döede Baren Indsom Olluff Drolshammer, Da effter som hun befin- des i saadan groff löegenn, Formeener viist hun iche haffuer ved staaet och bekientt, denn Rette sand- heed, om det barns döed Om Solue eller hans quinde der udj er met Vieder.

SAKETING 28. APRIL 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

Anno 1657 denn 28. Aprilij Holtes Almindelig ting paa Fröesuog tingstue, Saa uellsom wabennting, Offueruerendes Elert Mogennsenn, Aff hans Exl: her Statholder Autoriseret at Indfordere Restandt- zen Effter S: Hanns Nielsenn, Sampt Andet Att for Rette:

Laugerettedt: Peder Steinn Bor Fieldstad, Börge Gumnes Hagenn Rud, Henndrich Börgen Giord Rud, Presenterit sig Be^{tte} Elert Mogennsen och Wed Lennsmanden haffde ladet wdj Rette Fordere Enn part Alffmue her I Holle Sogenn paa Ringerige, For Effterstaaennendes Restandtz och Retigh: dj till S: Hans Nilsenn Befindes Att vere schyldig, Först Annders öster Sörum Rester lanng tömer for 1654 2½ ort, Christopher Bye forderis for 3 dlr 20 s Vestoed gielden, Oluff Nördere Sörum Rester paa schatenn 1½ ort 1654, Hanns Horum ½ dlr foring wisöre 8 s Leding 2 s Langtömers wdförsell 2½ ort, Huilche Gunder Horum tillige Bör at suare med hanemb: Oluff Lenne 2½ dlr: 1 ort Foring och wisör 1 ort 5 s, Effter affregning Befindes Oluff den Endelig Rest Att Bliffue schyldig 1 dlr 21 s, Er fundenn til Videre aff Regning, (**fol. 51b**) Oluff Nees for tiennde 1654 - 3 ort 14 s, Christopher Houg for 1654 schatenn Foring och wisöre 15 s, Noch Rester Oluff och Christopher Langtömer 1½ ort 4 s, Asbönn Wesetrud 1654 schatenn 5½ ort 9 s, Foring och wisöre 1 ort 5 s degnepenge 2 s Langtömer Försell 1½ ort 4 s, Gulbrand Kinnd foderes for 1654 for it Kniffsting, 6½ dr 1 ort 8 s siger Sig Att haffue Betalt ehr till funden Att loulig att beuise Eller Betalle: Huor effter hannd stragx Beuiste wed Oluff schöet och Christenn Hollerud Att haffue Betalt, huor fore Hannd med Rette Bör Att were frj, Hennd-

rich Koxrud Wisöre 2½ s, Försell penge 1 ort 8 s, Annders Loreuig, Leding 2½ s, Kalschind landschuld: 2 schind, Niels Steinn for 1654 förselpenger 1 ort 6 s, Siffuer Suarstad 1654 aff lie öede 2 Kalschind lanndschuld, wisöre 2½ s paa schatenn 2½ dlr 1½ s: degne pennger 4 s, Effter affregning Befindis Att bliffue schuldig 2 dlr, Annders Froegöenn ehr bort Römpt war schuldig 1 ort och 11 s Rasmus I Löchenn lannte penger 1 ort, Bord Fieldstad Rester for 1655 Inn Ales 11 dlr 1 ort 14 der paa Betalt 2 dlr: Bereter for det öffuerig Att haffue Kiört Boerd paa Mellum schouegen Ehr till funden Att giöre affregning, Med Arffuinger^{ne} Nar hand derom giöres Loulig Warsell: Siffuer Suarstad Fordres for 1655: 3 dlr 16 s Bereter der for at haffue leffueret tömer, = Oluff Field Rester for 1655, 9½ dr 17 s, Beloffuer der for tömmer att vell Leffuere, Oluff och Christopher Bye Rester offuer alt 6½ dr 6 s, der paa Betalt 2½ t: Kalch, Beraber sig paa Regenschab: Er till funden Att Giöre Regenschab med Arffuingerne, Thorkell Loerre Rester for 1655: trj tönder Blandd korenn 4½ dlr: Beraber sig Att haffue Sedell: Alff Horum, Rester schatenn for Buere 8 dr 3 ort degne penge 4 s, toe tönder tinde Koren 3 dlr: for 1655: till funden Att giöre Regenschab, Rolff Øenn 1655 foring och wisör ½ dlr 10 s, Hanns Horum forderes for 1655: Rester offuer alt 2 dlr 14 s siger sig at haffue Regenschab der Imoed Att Nils Rasmusen for hanem schall haffue Betalt, Oluff Lenne Beraber sig paa Regenschab hand fordres for 1655 - 5 dr 9 s: Gulbrandd Gumnis 1655 Rester 3 dr 20 s siger sig Att haffue Betalt, Engebret Trundsenn Bierche for 1655 3½ dr 19 s, Tore Fegter 1½ dr 13 s, Oluff Sörum for 1656 Rester I for höyelse pennge 1 ort, Siger Att haffue Betalt, Hans Horum 1656 Rester 5 dlr 4 s, Siger Nils Rasmusen schall Betalle:

(fol. 52a) Gunder Horum, tömer schatenn ½ ort, Hogenn schomager for 1656 Rester schatt 2 dlr, Reienner schomager Rester 2 dlr: Siges Att haffue Arbedet der for, Torbenn Lars 1 dlr, Henndrich Koxrud 1 dlr. Engebret Erehsen 1 dlr: Christenn Torsenn 1 dlr, Hanns Böcher 1 dlr, Torgier Fröse 1 dlr, Alff Horum ½ dlr 11 s lanndschuld ½ phud, Gunder Horum, for 1656, 1 ort 5 s, Oluff och Christopher Bye 1 dlr 10 s, Oluff Betalt sinn part 1 ort 5 s: Lauge Solberig 1 ort 5 s Oluff och Christopher Houg 1656 1 ort 5 s, Christopher Houg, Rester for 1655 paa tinnde 1 dlr: Rester paa schatenn same aar 3½ dlr 4 s, Indnu Rester Oluff schatenn foring wisör och leding same Aar: 1½ dr 1½ ort 3 s, Giord Rudtz drenng Nemblig Jonn for hannd Arbedet tride bededagenne 1655 till Funden Att böde trj ort, + I lige maader Haffde Hidsteffuendt Annders Sörum, Formedelst Hannd schall haffue Giort Oluff Jonnsenn Sörum Hus och Hiemfred Wdj Wgenn Nest forledenn paasche. Huor paa Hannd Haffuer fört Efftersch^{ne} prou, Rasmus Knudtzenn Wed Bogeræd prouer, Att Noget for paasche, War hand hos Oluff Jonnsenn paa Sörum, och Leste For Börnenn, da kom Anders Sörum Innd I stuen, och War Noget Druchenn, Da Begierte Hannd en pib tubach och Noget dreche, och som hannd Haffde Set lidet Baad hannd Oluff Sörums Sönn Engebret at hannd wille lae hanem Nogenn hesteschoesömb, Da Sagde Ingebret Jeg Wille Well giöre det, mens ieg Haffuer Ingenn Kaell och sagde Annders ieg Wed Noch at ieg schall Giöre schydtzferd offuer Kragshougenn Förind Warenn: Dermed Gich Anders Wd I Gaardenn, och Rasmus Bleff Innde Huad ord der falt I Medeller tid Wed Hannd Inntet, och der Rasmus hörde Att dj talde saa Höyet Saa hannd vd ad Windet da hörde Rasmus att dj talde om Noget tömer som war Merchet, Da Saa Rasmus att Annders Sloeg Oluff Paa Munden I Gaardenn: Dermed löeb Annders heenn Wdj It schuell wed stagerhusett, med det same kom Oluffs Quinde och Hanns daatter Sambt Gore Mortensdaatter och Forhinderet hanem Att hannd Ingenn schade schulle giöre, sidenn löber Hannd Hiem, Kommer saa Igenn med en öxe, och Oluffs quinde Stoed for Grinden Wille Inntet at hannd schulle kome I Gaardenn, och Sagde till Anders schechede dig well, du ved at ieg Eller mine folch gaar dig Noget till meenn, Da suarede Annders Ieg finder Dem well Jeg Löber Iche lanngt vnder: och Rett som Rasmus Gich Innd I stuenn, Hörte hand Anders kalte Oluff och Hans folch Kieltering, haffde Inntet Widere at proue, = Guro Mortens daatter Wed Bogeræd prouet Lige det same som Rasmus till forne Om wnnedet haffuer, och prouer Widere Att denn tid hannd stoed Wed Grindenn, Sagde hannd till Oluffs quinde Dinn Kieltering, Kom nu med Beeke wegerne dine haffuer ey videre Att proue,

(fol. 52b) Och Effter Lannng Wnnderhandling, och Wed Goet folches Beilag Bleff Annders Sörum och Oluff Jonnsenn well med Huer Anndere Forligte Wdj Saa maader Annders, Forplegter sig Iche effter denne dag att wdförenne hanem eller Hanns Folch, Entenn med ord eller Gierninger Med Minndere Hannd Well Sagenn schall Staa Hanemb Abenn Fore: Wdj lige maader ehr dj Saaledes Forligte: att den Gierdtzgaard hannd haffuer opsæt Oluff Sörum till trenngsell schall Hannd Lege Neder Igenn som det haffuer Weret aff Areldtz tid, = Belanngende hans May^{ts} Beretiget Segt Haffuer Hannd sig der For till Betalling at Indstelle:

Elert Mogennsenn offuer dj Inndragenne Debitorer War domb forendes.

Da Efftersom Enn part aff Inndsteffuende personer Ehr möet och Wed staet Gielden, Haffuer vj Enn Huer till funden Att Betalle Indenn enn halff Mannidtz dag Nest effter dene doms forkynndelse: Och dj som Haffuer Berabt sig paa Regenschab Ehr till funden Att Giöre Regenschab Med denne S: Mandtz Arffuinger Naar helst dj Faar loulig bud Och Huis enn Huer da schyldig Bliffuer Att betale med Minndere dj Iche Well lide Namb och Wordering vdj dieres Boe Godtz och lösöre, Huor det finndes,

Niels Moe Wed Lensmandtz steffning haffuer Citerit Enngebret Lenne For toe Aars lanndschyld som Niels Moe For Nogenn Aar Wdlagde for Enngebret Lenne till her Her Hermandd, paa Toutenn Nemb- lig 4 Rdlr: huilche Niels Bereter Att hannd leffueret till her Hermandtz tiennere Salt for samme lannd- schyld: Huor till Enngebret Suaret Att hannd Inntit Haffuer lanndt Eller bedet Niels Moe Att hannd schulle lege nogenn Lanndschyld Wd, = Belangende denne sag ehr opsæt till förstkommendes ting och da Nils Moe Att Giöre Nemb- lig Att Enngebret Leenne haffuer selff Anamet lanndschylden och leffueret drengen.

Præsennterit sig Annders Huerffuenn paa Mangnild Chlouis Pedersens Wegne, och Wdj Rette Ind- giffuet Enn Rigens steffning offuer enn part sinne Debitorer paa Ringerige I Holle sougenn Dat: Agershus den 10 8tober: 1656. Först Rolff Bye forderes 1 dr Bereter at haffue Kiört for enn March, Erich Domholdt paa Ege 1 dr 2 ort 4 s Ehr Bortrömbt Wed Ingenn Huor hand Bleff, (fol. 53a) Chris- tenn Hollerud 4½ dlr 10 s Bekender gieldenn, Tore Fecher, 2 dlr Bekender gieldenn, Siffuer Iffuer- senn 6 dlr 3 s finndes enn 6 Mandtz der fore hannd ehr tillfunden aff schriffuerenn Pouell Snell och 6 Mennder, Hanemb Haffuer Wij till funden Att Betalle Medenns denne dom staar Wed sin Fuldmagt, Domen Dat: den 16 Martj 1655. Oluff Nacherud 1 dlr 1 ort 12 s Beraber sig paa Att haffue Betalt, Bor Fjellstad 3 dr 3 ort 22 s, Tostenn Domholt Wdsöges paa Eger, Kield Stegxrud siger haffuer Betalt Niels Colbennrud 1 dr 1 ort, Wedstaar gielden, Oluff Moe 1 dlr 2 ort, Beraber at iche ehr miere schyldig ind en dl: Hans Horum Forderes for 70 dlr: 2 ort, Item 1 dlr 1 ort 8:

Annders Huerffuenn war dom fordennde: = Da Ehr dj Enn part aff Inndragenne personer Haffuer Wedstaet Gieldenn Att Were schyldig, Ehr dj tillfunden Indenn en halff Mannidtz dag Att Betalle med Minndere dj Iche vell lide Wordering Wdj dieres Boe Godtz och Lösöre, Belangende denem som Haffuer forsköet sig paa Regenschab: Ehr I lige maader tillfundenn Att Giöre Regenschab med Mangnild Clouis Pedersens Ind Segx Wgers dag Her nest Effter: Och Hues enn Huer da schyldig Bliffuer stragx Att Betalle med Minndere dj Iche Well lide Vordering,

Laugeret wdj effter sch^{ne} Sager: Peder Stin Bor Fieldstad, Börge Gumnis Haagenn Rud Oluff Nacherud Giord Rud,

Præsennterit sig Herloch Weistenn, och wdj Rette InndGiffuet enn Rigens steffning offuer Halluor Löchenn formedelst Hannd for Aarsages Hanem at söge och till talle for halffPartenn, Wdj enn pladtz Kaldes Biloe, Legenns I be^{te} Holle sougenn, och I moed Hanns wille Wdj lanngsomelig tid haffr haffuer affhenndt till Brugs for Aarlig Affgiff til Alff Bille, saauelsom samme pladtz Bort byget till enn Wed Naffn Claus schomager Wanset at samme pladtz schall Werre Hofflech Weistenns, Rette odellsgodtz, och det Wed loug och Ret schall Haffue Innd Wonndenn baade Wed Hiem ting, och laug- mandtz domb: Wdj same steffning Befales for^{ne} Alff Biloe och Clouis schomager Att Comparere at Winnde och Bekiennde Hues dj der om ehr beuist Med Widere steffningen I sig Selff formelder: Dat: Agers denn 17 Februarj 1657. = Der Alff Biloe kom frem och schulle proue Wdj sagenn Imellum Gulech (!) Weistenn och Halluor Löchenn, Da Sagde forsk^{ne} Halluor Löchenn Att Alff Billoe schul- le Iche proue paa Hanem, förinnd hannd leger fra sig om det korenn Hannd drog Hiem aff hanns Jord, och Ager som ehr Kandselers Jord, = Effter steffningens Inndhold Bekienndte Alff Biloe, Att hannd haffde Bilj Wdj Otte Aar och Gaff hanem wdj 7 Aar Arlig 3 dlr: och det Ottennde Aar, Gaff hannd halff tride daller:

(fol. 53b) Item Winnder Clouis schomager Att hannd Leiede for^{ne} Billj, Wdaff Halluor Löchenn, da Gaff hannd hanem det förste Aar 3 dlr: Sidenn Boede hand der I Siuff Aar: da Bögte hannd hanemb det for 3 dlr vdj förste Bößell, och gaff saa Aarlig 2 kalffschinnd Wdj lanndschyld till Halluor,

Dernnest Wdj Rette lagd Welluise Her laugmandtz Dom, Dat: Johanis Bapstj 1654 Des aff Segts for- melding Att haffue till fundenn Houlech Weistinn 1 Kalffschind Wdj Billj Efftersom Halluor Löchenn

Wdenn Hiemell Haffuer Holdt sig till det Kalffschindtz Rennte: = Bleff Forligte effter got folches for-
bönnns schyld: Att Halluor Löchenn schall Giffue hanem for denn Halffue part som Hannd Wlouligenn
haffuer opbert, 12 Rdlr: Halffpartenn Aar Och denn halffpart Ad Aare:

Henndrich Börgenn I efftersch^{nc} Sag wdj Oluff Nacherudtz sted:

Præsennterit for Rettenn: Mattis Sagx haffde Hid Wdj Rete steffuenndt Efftersch^{nc} prou for dieres
Sannhdhed Att Were Ghestendig Wed Bogeræd om Huis Maester Nils Colbiönnrud schall haffue Huget
Wdj Greffsrud schoug:

Aeste Moes Enng, prouer wed Bogeræd effter, som hun haffde Boet paa Kolbiörnnrud enn 16 Aar da
prouer Hun Att denn stund Hun der Boede: Da Brugte dj Neden for Weien, I moed fiordenn Nedenn
for Colbennrud, och offuenn for Weienn Brugte dj Inndtill stienn som gaar fra Brotenn Innd till Houg,
Haffde Inntet videre her I Att proue, Reier I Strann denn Winder det same som for^{nc} Ase om wonndt
haffuer, efftersom hannd haffde Boet paa Kolbennrud I 18 Aar,

Oluff Nacherud Winder Wed æd: Efftersom hannd ehr Opföed Wed Colbennrud da vinder hannd at
fra Almue Weienn och till fiordenn, det scheler Colbennrud och Greffsrud Eier ad: Mens offuenn
Weienn Weste Hannd Inntet aff Att proue om,

Det samme prouer Ase Peder Feldtz quine som Oluff Nacherud om wonndet haffuer, ord fra ord:

Pouell Buere paa sinn Vermoders Wegenne Wed Bogeræd, da Winder och Bekiennder hannd paa hin-
des Wegenne, Efftersom hun ehr wed enn 60 aar: Ehr föed Paa Buere, da saa lennge Hun Mindes da
Gich Koldbennrud Eier fra fiordenn och till Alffmue Weienn,

(fol. 54a)

Laugeredtedts mender aff Nödere Hougs Sougen Gulbrand Vager: Christoffuer Froeg, Knud
Gilloe, och Oluff Weistenn, Christenn Rae, Peder Froeg,

Præsennterit sig Juls Christennsenn paa Kagestad, Wdj Rete och Inndgiffuet enn Rigenns steffning offr
Oluff Nielsenn paa Fröse formedelst hannd Iche Well fraflöete for^{nc} Fröse efftersom hannd med denn
Befinndes Att Were opsagt for Juell, Denn selff at Beside effter som Hanns Fader denn schall haffue
foreret, och Ingenn Gaard Anndere schall haffue Att boe paa: Huorfore hannd forminer Hannd ehr
Nest till denn Att Beside: Med Widere same steffning Wdj sig selff formelder Dat: Agershus denn
16 Januarj 1657.

Dernnest Fremblagt Hanns schrefftelig Indleg, dis Indhold hannd Forminer Oluff Fröse Bör och pleg-
tig were Att Giöre Hanemb Gaardenn Rödlig, efftersom hannd ehr affsagt med denn och sinn förste
Böxell till Bödenn for Juell effter lanndtz lougenn, Med videre I sig selff formelder Dat: Kagestad
denn 25 Aprilj 1657.

Oluff Nilsenn Möete Wdj Rete och forminte Att Hannd I Aar Iche Kannd giöre denn Rödelig, Effter-
som Julius Christennsen Iche Beuiser Att haffue till Bödenn Hanem sine pennger till effter lougen,
dertillmed forminer Oluff Nilsenn Att Julius Christennsen Bör Att Beuise Att Were HusWild eller Bo-
sledtz Mandd. Efftersom Hannd haffuer haff^t Kagestad, I brug aff sinn fader till disenn:

Julius Christennsenn War dom forderennde om dis Beschaffuennhed:

Da Effter dj Att Julius Christennsen Iche for os Beuiser, Att were HusWild Eller Bodtzledtzmandd.
Efftersom Hannd till dis haffuer hafft Kagestad I brug Innd till des, aff sinn Fader Christenn Laugesen,
saa Iche Heller Beuiser Att Haffue till Bödenn Oluff Nilsenn sinn stedtzmaalspenge saa loulig som
det sig Bör effter Lanndtz lougen, Huor Fore: Huor Fore Wij Iche Weste Forsuarligenns Hemel I Aar
Burde Att giöre sinn Gaard Rödelig Wdj dete Aar: Menns denn Att Bruge och dörche, = Mattis Sagx
Fremkom och Leste it schiöde och Kiöbebreff wdsted aff Christenn Laugesenn till S: Hanns Nielsenn,
paa tuinnde Hoffs gaarder paa Tyrstrand hand haffuer Soldt fra sig och sinne Arffuinger och till Hanns
Nielsenn och hans Arffuinger, Medell Hoeff schylder 12 lispund, och Nördere Houff 10 lispund, Hoer
for **(fol. 54b)** Christenn Laugesen Bekiennder Att haffue Opboret fylest och fuld Betalling, Nembliq
200 Rdlr: och 16 Besmer pund Smör, och 12 Rix daller till Boeld Nielsdatter Huilche Godtz hannd
Beplegter sig och sinne Arffuinger Hanns Nielsenn och Hanns Arffuinger frelseligenn schall Nyde
Bruge och Beholde till Enndelig odell och Eigendomb, Dat: Kiölstad den Förste dag vdj Octobrj
maandt 1656.

TING 30. APRIL 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

Denn 30 Aprilij Holtes Agter ting paa Fröse.

Laugereted Hogenn Rud, Bar Fieldstaed, Børge Gumnes, Peder Stinn, ~~Hagenn~~ Henndrich Børgenn Giord Rud,

Efftersom Sagenn Imellum Niels Steinn och Dorte Hansdaatter, Befinndes Fra denn 24 Octob. 1656 Huor da Peder Stinn Bleff tillfundenn Att före, Sinn prou som Hannd Beraber Sig paa Att vel Före, Saa Well som tillfunden Att forschaffue Hinder Sine Kleder Her tilstede paa tinget,

Frembkomb da Oluff Berger prouet wed Bogeræd Att denn same Gang Hun Haffde dj tuende Mennd Nemblig Siffuer Jeswold och Gulbrandd Wig Hos Niels Stinn da Winnder hannd Niels Stinns quinde toeg It Snørliff Innd, och Spurde Dorte Att Haffuer ieg Iche Giffuet dig det snørliff I Gudtz pennger: Da suarde pigenn Joe.

Siffuer Suenndtzenn Winnder dj samme ord som Oluff Berger om Wonndet haffuer, och for det Sinneste Bleff Niels Stinn till Spurt huor lennge pigenn War Hos hanem da Suarede hannd it halff Aar, Oluff Ørenn War dom fordere(nde):

Oluff Field wdj forsch^{ne} Sag I Bord Fieldstadtz sted: Sampt Oluff Lenne I Peder Stinns sted.

Da Effterdj det finndes Niels Stinn Haffuer for^{ne} Dorte Hans datters kleder wdj sinn Giemme och foruaring, som Hun War Fra taget paa kiercheweien till Bönnsnis kierche, Huilche kleder hannd War till fundenn Der sagenn war till Forhör, Att schulle före Wdj Rette: Huilche Hannd iche Haffuer effterkommet, Huor fore wij haffuer till funden hanem Att for Hanns W(l)oulig Werch at Bøde till Kong May^{ts} 10 loed Sölff, Saauelsom Hinndes kleder och töye Igenn Att forschaffue wschaed som dj war der hand denne Fech och ting Wdj sinn Gieme, och med (fol. 55a) med des paalöbennde Bekosting Att Betalle, och Erstaette Dorte Hannsdaatter For dete steffuene mals Bekosting och Niels Stenn Sidenn Att söege pigenn for den löenn hand haffuer schyldt Hinnder, Huilchet Hun da effter loulig Kald Och varsell effter lanndtzlougden Bör att ehrstate hanem,

Wdj Efftersch^{ne} Saeg Laugereted, Hagenn Rued Bar Fieldstaed Børge Gumnis Peder Stinn Henndrich Børgenn Giord Rud,

Præsennterit Sig For os wdj Rette Erlig och welagt Mannd Suennd Setranng, med schrefftelig Fuldmagt aff Johanis Snell Dat: Hönnefoes denn 28 Aprilj 1657 Och Wdj Retenn, Inndgiffuet enn Rigenns steffning offuer Trund Stademb formedelst hannd iche effter hanns Contract paa sinn Sönns Wegne Wester Bierche Wille Bøege och Reparere, efftersom hannd denn aff hanem haffuer sted och feest, och Bøxellpengen Att schulle Byge gaardenn med: Och efftersom for^{ne} Trund Staedums Sönn schall haffue Brugt gaardenn paa Fem Aars tid, Huilchenn tid Hannd eye Nogett derpaa schall haffue Bøgt, Eller forbederet, effter Contractis Inndhold, offuer huilche Johanes Snell sig forunderer, Att hannd iche haffuer Bøgt Gaardenn, Huorforre Johanes Snell forminer Att vere sched Wret, I det Att Gaardenn Bliuffuer forsömbt och Komer Wdj Wannmagt, och ladet den wdenn Giffuenn Aarsage ladet staae Wd-saet forgaaenn Aar: med videre same steffnings Indhold, Sub Dato Agershues denn 24. Februarij 1657.

Dernnest Fremblagt Enn Contract som Ehr opretted Imellum Johannis Snell och Trund Stadum: dis Inndhold Att Were for Acorderit med Johannes Snell paa sinn Sönns Wegne Att haffue till Brugs Wdj Förste Bøxell, effter deromb forige Contracts Indhold Imellum denemb ehr opreted: Huilche stedtz-Malspenge Effter Contractens Inndhold Trund Staedemb haffr for Obligerit sig till Att reparere Gaardenn Med: Med Videre denn Wdj sig self formelder: Dat: Bierche denn 12 Novembr: 1653. Bekreffiget med Jens Christensen I Hölenn, och Niels Rasmusens Egenn Hands Wnder tegnelse.

Itemb fremblagt it tings winde wnnder 6 Manndtz Manndtz: och den Sorenschriffuers Pouell Snels Signet Anngaaenndes same opretede Contract, Sub Dato Fröse Thingstue denn 27 Junj 1656,

Indochsaa wdj Rette lagt Enn Beschechelse Breff till Trund Stadum, och Suar derpaa aff Oluff Torchelsen, och Suenn Jennsen, Dat: Westre Bierche denn 2 Aprilj 1656.

Noch Indlaagt Enn Annden Beschechelse till Trund Stademb och suar derpaa, Sub Dat: Westre Bierche denn 19 Aprilj 1656.

Noch Indlagt Enn Beschechelse till Trunnd Dat: Westre Bierche denn 11 Aprilj 1657.

(fol. 55b) Dernnest For det sienneste Fremblagt set schrefftelig IndLeeg, Dis Inndhold Hannd forminer Att Trund Stadem och Hans Sönn haffuer Enntuiget Gaardenn Wdenn ald Giffuenn Aarsagh, Saa denn nu ehr Bleffuen legendes öde Huor fore Johanis Snell forminer Hannd Böer der fore Att staa Hanem till Rette med videre det I sig selff Formelder: Dat: Hönnefoes denn 28 Aprilj 1657.

Suennnd Setranng paa Johanis Snels Wegenne tillSpurdeTrund Stadum For Retenn, och till Byder Hanemb Gaardenn Att till flöete, och Suare till Ald kongelig Retighed I Aar saa well som Forledenn Aar, och denn Att Bruge Eller Bruge lade:

Huor till Mattis Sagx paa Trund Stadums vegne Effter fuldmagts Indhold Suaret, dersom Trund Stadum med Hans Sönn Engebret, maatte haffue Bögt same Gaard Effter Hans Böxell Breffs formel- ding Dat: Weholdt, den 18 Martij 1651: och Iche saa pludtzlig Saet laes och löchels for laenn, och Hanem med Hanns folch och Cratur saa GheWalteligenn och pludtzlig aff dreffuenn, da schulle Trund Stademb Nachsom haffue Effter Komet sinn Contragt, Baade Att Bebyge, och Bruge saauelsom Att haffue Betalt Hanns May^{tt} Rettighed,

Dernnest tillSpurde Suennnd Setrang Mattis Sagx om Johannes Snell Haffuer gaenn I dj huse som Trund Brugte, Ennten at Kiöre Folchenn vd, eller och löest hanns Fæ aff Fæhusenn.

Huor till Mattis Suaret Nar som helst dj Inndsteffnet Prou nu faae Giort sinn æd om des Beschaffuen- hed Saa Kommer sagen well till sin opliusing, Haffde Inntet widere Att Fremblege Wdj denne saeg, Her I moed Att suare ehr möet vdj Rette Mattis Sags, och aff Trund Stadum her for Retenn Mundtlig War Befuldmechtige(t) efftersom hand ehr selff enn Wahnn kundige Mann Paa Hanns vegne Imoed Johanis Steffning Att suare,

Först fremblagde Johanis Snels Böxersedell till Ingebret Trund(s)enn Haffuer Wdgiffuet, paa wester Bierche Formelder at haffue fest hanem denn sinn Liffes tid med saadann Condition Att hannd holder Gaardenn Wed Hoffuidt och Bygning,

(fol. 56a) Inndgiffuet enn Anden sedell till Enngebret Trundsenn Wdsted formelder Att Johannes Snell beloffuer selff Att Well Betalle det halffue pund som Komb (!) May^{tt} Eier, Dat: Weholdt denn 26 Martij 1651.

Effter Lennsmandtz Steffning Frem kom efftersch^{ne} proue Giorde dieres jurement och Boegeræed:

Christenn Söffrennsen paa Lerberig Wanndt Att det förige Aar 1655, da Gich hannd optill tinget paa Gudtzgaardenn, Da möet Johanis Snels tiennere Anders Siuffuersen hanem som Gich Wdaff tinget, och Baed hanem Att hannd ville følge hanem Hiem till hanns hosbund Johanis Snell Huilche hannd och saa Giorde, och denn tid Hannd komb Ind till Johanis Snell paa Bierche, Da Spurde Johanis Snell Anders Siffuersen Ad, om Hannd fech dj mender hos fougden Hans Nielsen tillneffuennt paa denn Retegang, Da Suaret Anders Siffuersenn det Hanns Nielsenn Suaret Hanemb Att hannd Ingenn Wil- ligh: Weste at giöre Johanis Snell, Formedelst Johanis Snell fortröed det for^{ne} Hans Nilsen haffr ladet huget nogett hustömer I B(r)enn schoug, Da Bleff Johanis Snell der offuer fortörnnet och sagde, det Haffuer Ennten Trund Stadum, Eller hans Sönn For uendt mine ord: Tj hanns egegn sönn haffde Sagt mig det först Att Hanns Nielsenn loed huge tömmer I Brenn schoug, och Suaret Johanis Snell, och sagde, Hans Nelsenn wed well Huad hannd schall giöre thj hand Eier selff enn part vdj Brenn schoug, Da sagde Johanis Snell der fore schall Jeg Kiöre Denem dödenn och defflen I Wold: Widere haffde Inntet at suare,

Annders Siffuersenn Wanndt dj same ord Ennsstemende som Christenn Söffrennsen Om vonndet haf- fuer, och Ind ydermiere, wanndt at enn löffuersdags morgenn Som Johanis Snell Lae paa sinn Seng, Da Baad hannd Anders Siffuersen Att hannd schulle tage it laes lae I Windeuet, och Gaa wd Att sete for ladenn, Och denn tid Anders kom vd, da stoed Ingebret och tresche vdj ladenn, da sagde Anders till Ingebret, Hosbund Haffuer Befalt du schallt Gaa Vd och Inntet tresche lennger: Jeg haffuer it las ieg schall slae for ladenn, der med Gich Ingebret vd och hengde Sleieleenn fra sig och Gich wd, och Annders Sloeg laes for ladörenn, Mens Huilchen tid det var paa Aaret det mindes hand Inntet,

Item Wanndt Niels Söffrennsen schreder: wed Bogeræd Prouet Att det Aar 1655, da war hannd reist fra Suang som hannd Bereter, och op till Bierche Att Wille talle med Mete Johanis Snels, och som hand Kom Ind I stuenn Da war Mete Johan Snels Intet hieme. **(fol. 56b)** Da sagde Johanis Snell Bie

och sed och drech enn halff Kannde öell, och sete Nels Sig, och Christenn Söffrsen och Annders Aslachsruud Saed hoes Johanis Snell, da Sagde Johanis Snell, Jeg Haffuer Kiört Trund Staedums folch diefflenn I Wold aff min Gaard, och om afftenn der effter at dj schulle Huelle sig, op I Trund Stadums Stue som Hannd schulle Skulle haffue set losemenndt med Set folch, Som Agted paa queget da Saa hannd Ingenn aff Denem, mens stuen var Gandsche Rödig, om Morgenn tillig Gich Niels och Christenn Innd och wille byde Gode Natt: suarede Johanis Snell I schall Ingennstedtz gaa förinnd haffr faaet maed, och som Niels Gich Vd Igenn Gich Johanis Snell med: Da stoed Jonn Stadum och haffde fylld toe Seche med Auner Da sagde Niels till Jonn Gaa nu Hied och forsuare dig for du haffuer talt :/ Suaret Joenn, Jeg haffuer Inntet at forsuare mig for, haffuer Jeg Sagt Nogett da schall det Beuises mig offr: haffde Eey widere heromb Att proue,

Marte Biönns daatter tillholdenes paa Birche prouer, Att om Winnterenn 1655 Huad tid det War om warenn Minndes Hun Inntet, da Kom hun Gaaenndes och haffde Weret Wdj Maarchenn at hente schauröet, och Gich offuer Johanis Snels taje, och som Hun kom mit for Grinden Kom Johanis vd aff sinn stue, Och sagde drager dj Iche aff min gaard med Gode ville da schall dj drage aff med Blodig Finger - haffde Inntet videre at proue,

Oluff Steinnsenn paa Sonnerud prouer Att det Samme Aar, 1655 da Sennde Mette Johanis Snels Bud effter Hanem Attj schulle Folge Hinder till Holle kierce Huilche Hannd och saa giorde, och som dj komb hiem Igenn Gaff hun dem öell och maed, der dj haffde faet Maed Sagde Mete Johanis Snels till Oluff Stinnsen och Anders Siffuersenn, Gaae I laenn och leger det Korenn om Igenn, och leger det till samenn som ehr vdkaested fra Huer Andere, och Höyet War der fra taget som haffr lagt derWnnder: Huilche dj och saa gorde: Huilchet schede Effter Warenn, och War kornnet opschorenn aff Mues och Wkrud, Det same Hermer Anders Siffuersen,

Suend Jensen Fremblagt enn sedell Christenn Christensen haffuer schaffuet Johaness Snell till (fol. 57a) om It les höe hannd oplader for Johaness Snell som Trund Stadum haffuer foreret Christenn Christensen Dat: Heselberig denn 5 Februarj 1656.

Suarer Trund Stadum her till, att hannd iche Kunde louge hanem det som hannd Intit selff Eyede efftersom Johaness Snell da haffde Baade Höye och korenn vnder Set laes,

Fremblagt Mattis Sags hanns schrefftelig Indleg, Imoed Johanis Snells, Sögenne maell Huor Wdinden hand forminer Johanis Snell Bör Att Stae hanem til Rete for denn Ghevaltellig: hannd hanemb haffuer tillföyet, Dat: Stadumb denn 28 Aprilj 1657.

Parterne war dom Forderende: = Da Effter till talle Giennsuar, och denne Sags Beschaffuennhed parterne Er Imellum Forlöbenn, Efftersom Johanis Snell Wdj sinn Inndgiffuenn Docomenter Protes- terer och forminer, det Trunnd Stadum Bör Att holde sinn Opreted Contragt, Efftersom Hannd for- miner Iche at Haffue giffuet Trund Stadum Nogenn Bilig Aarsaage till Att schulle flöete fra Gaardenn, och denn lade lege wdörchet, Contra Imoed Beuiser, Trund Stademb Wed ædtagenne proue Det Joha- nis Snell Haffuer Saet laes for hanns laede och ~~lege~~ Wist Hanns Folch aff gaardenn med set Cretur Wdenn loug och domb: Saa Trund Staedum Iche war megtig hans Korenn hand schulle Betalle sinn lanndschyld med Saauelsom denn Kongelig Regtighed: = Aff Huilche Agters Beschaffuennhed haf- fuer wij saaledes Forefundenn det Thrund Stadum Billigenn Bör For Johaness Snels till talle Frj at vere, Efftersom Johanis Snell Selff haffuer Först Röget sinn opreted Contragt, Saa Trunnd Stadum Iche maatte Bliffue Wed sinn Gaard Som Hannd haffde Sted och fest, Saa Hannd denn effter Contragtens Indhold Kunde haffue Reparerit, = Huorfore for^{ne} Johanis Snell, nu Her effter Haffuer at Giöre sig sinn Gaard saa Nögtig Ennten at Bruge self Eller Att Bortfeste som hannd Best kann, I alle maader:

Præsenterit sig Hanns Pedersenn med Fuldmagt aff Jörgenn Lanng, och i Rete wed enn Rigens steff- ning haffde Citerit enn part Alffmue I Hoele sogenn, for Geld dj till Jörgenn Lang ehr Bleffuenn schyldig Dat: Agershus denn 30. Decembr: 1656.

Reier Bönsnis, Jonn Lenne: 4 dlr 1 ort, Ehr til funden, Att giöre Regennschab, och Hues hannd schyl- dig Bliffuer Att Betalle eller Induisning I sinn Boe, Oluff Bye 7 dlr 1½ ort, Ehr til funden at giöre Regennschab: Oluff Field 37 dlr 3 ort 6 s, Bekiender selff Gielden, (fol. 57b) Kare Field till funden at Betalle 5 dr 12 s, Niels Stexrud, forderes for 5 ort 18 s, Bekiender Gielden, Niels Colbennrud Forderes for 5 dr 1½ ort Bekiennndt Gielden, = War domb paa for^{ne} Debitor fordrennde. = Da Effterdj Enn part wedstaer Gielden, Att were schyldig, Ehr dj till fundenn Indenn ½ Manidtz dag Att Betalle med Minn-

dre dj Iche vell lide Wordering i deris Boe och Godtz, och dj som haffuer Beraabt sig paa Regenschab Ehr till funden Indenn I dag 6 Wger Att Giöre Regenschab, och Hues enn Huer da schyldig Bliffuer Att Betalle med Minndere dj Iche Well lide Vordering I sinn Boe,

Efftersom Sagenn Imellum Nils Colbennrud Och Mattes Sagx Fra I Goer denn 29. Aprilj till I dag, ehr optaget till Enndelig dom, och da For Retenn Bleff Anraabt saa mange som War steffuenndt Att schulle parere I dag, Er da Nels Colbennrud Iche möet, Da Efftersom Sagen till fornne Befindes opsæt, torde Wij Iche denne Widere forFlötte Wdenn Beuling, och effter Som prouenn Wed Bogeræd Haffuer prouet det Kolbennrudtz Eier, Iche Gaar Lennger Ind fra fiordenn och till Almoe Veienn till stien, och Nils Kolbenrud der imoed schall haffue formaested sig, at Haffue Indweldet sig Wdj Greffsrud schoug och ladet Wdhuge enn partj Spierer, Huilche for^{ne} Spierer och Huilche tömer som Hannd i Greffsrud schoug haffuer huget Bör Biligenn Att Were Forbruet med mindre hannd Kand Beuise med Bedere prou, dj Att Were Hugen wdj Greffsrud schoug, Eller wdj Mindeligh: med Mattis Sagx der omb Kand for Enes,

Söffrenn Biönnstaed wed lensmandtz steffning haffde Wdj Rette ladet Citere Siffuer Suarstad och Siffuer Moe Rolff Söehold, och Söffren Biönnstad selff var legxmender I finde tidenn, da vdlagde dj samteligen en Mu(s)quet 1 Kore, 1 Bannteler: och 1 forketstoch, der aff haffuer Rolff Söeholl paa sinn part Wdlagt 1 Kore Dermed ehr hand frj och quiteret, Siffuer Moe vdlagt 1 Bannteler for 1 ort Rester saa 3 ort, Siffuer Suarstad lagde Intet wd mens bleff efftergiffuen for 3 ort, For sch^{ne} 6 ort Schall Betales, aff Siffuer Moe, och Siffuer Suarstad (**fol. 58a**) till Söffrenn Biörnstad, = Disligeste hid steffuennt, Jonn Ollestue for koe lie aff 1 kierche koe, till funden att Betalle 1 ort, Noch Rester Seffrenn Fröse paa Kierchenns lanndschyld toe Sold korenn, 2½ dlr: Som hand med Rette Bör Betalle. Och Huis dj Iche sambtlig Betaller Indenn en half Manidtz daug da at haffue Induisning wdj deris Boe, etc:

TING 16. JUNI 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Denn 16 Junnj weret paa Gudtzgaardtz tingstue Reten Att Betienne offueruerrendes Erlig och velagt Mand Jacob Luet Kong May^t Fouget her Ibdm Med Meninge Alffmue fliere,

Laugerettedt: Engebret Halldum Gutorum Wein Siffuer Vegxsall Oluff Wee, Torbenn Folum Lauridtz Wee,

Præsenterit sig wdj Rette, Welagt: Christenn Chrsen Paa sinn prinsipal Johannis Snels wegenne och Vdj Reten Innd giffuet enn Rigenns steffning offr Erich Sleuigenn i Krydtzheredt Sampt Asle Schullerud paa Ringerige paa sinn förige Quindes och Barnns veggene som Kiender sig Odels Beretiget till öffre Weme, Legendis I Nördere hougs prestegield Med Videre samme steffning I sig selff widere formelder Dat: Agershus denn 3 Martij 1657: denne steffning Er optagenn till förste ting, och da parternne Att möde,

Dernnest fremlagt it kiöbe breff aff Tore Joens daatter wdsted, till Johanis Snell paa it halff pund Goedtz wdj Wemme, Som Solffue Wemme paa boer, Dat: Openn denn 16 Martj 1648.

Dernnest i Rete lagt enn domb Dat: Hougs tingstue denn 6 Martj 1611.

Item fremblagt It pandtt Breff, aff Tostenn Nilsen vdsted till Trols Euindsenn Ald sinn Annpart hand Kannnd till falde Wdj Weme, och Tueter, Dat: den 3 Martj 1609.

Dernnest it kiöbe breff aff Lauridtz Tueten, Oluff Berig, och Lauridtz Kullerud Wdsted, till Willhellum Tomesen paa Weme, 4 Seting Godtz I for^{ne} Wemme, Dat: Ringerige den 4 Julij 1620.

(**fol. 58b**) For det sienneste Fremblagt it pergemenndtz kiöbe Breff aff Tostenn Nielsenn, paa Hugedall wdsted till Wilhellum Weme paa it halff soldh korenn Rennte i for^{ne} Nördere gaardenn Weme Dat: Ringerige den 1 Decembr: 1616:

TING 16. JUNI 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

Anno 1657 denn 16. Junj Weret paa Frösug ting stue Retenn Att Betienne, offuererendes Erlig Agt och forstandig Mann Kong May^{ts} Fouget Jacob Lut,

Laugerett: Biörenn Delen, Knud Wlderer, Toluf Suarstad, Rolff Söehoell Anders Fröug, Rolff Bye, Huor da samme Tid Welbemelte Kong May^{ts} fouget Jacob Luet, Loed lese hanns Exel: Welb: her Stat holders Befalling, Anlangende tuende hester aff huert hoffuedt sogen och Anex Som effter hans Kong May^t Naadigste Anordning till Dragon och Atolerj hester: Huor da saaledes aff Alffmuen Bleff sambticht Att tuende dögtige hester till 20 dlr Stöchet schulle Indköbis som saaledes effter Gaardschelet (?) Belöb sig paa huer fuld gaard Enn Rdlr Ringer 11 s.

TING 17. JUNI 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Ano 1657 denn 17 Junj, Laugerett wdj efftersch^{nc} Saeg,

Engebret Halldum, Torbenn Opsaell Siffuer Vegxsal Gutorum Weienn, Euinnd Halstensrud Haluor Nöchelbye Torbenn Follum, Anders Röseng, Lauridtz Vee Halluor Bierche, Siffuer Bore: Siffuer Veme,

Jacob Luet paa Kong. May^{ts} Fouget wdj Retenn Indgaff Set Skrefftelig Innleg, Imoed Fangenn Ane Söffrenns daatter Dis Indhold hannd forminer, hun for sine Groffue Mesgierninger Bör Att Meste Set Liff, Och War nu dom forderennde: Same Indleg Dat: Haffnor denn 16 Junj 1657.

Da effterdj att Anne Söffrenns daatter Selff her for Retenn, denn 25. Aprilj: Sist forschenet her paa Gudtzgaardtz tingstue, Friuiligenn, Wnöed och Wtill tungen Selff haffuer Bekienndt att haffue Föed Barnnet till Solffue Wemes paa Fæhus hielden, som Hun Siger och Bereter Effter Att (fol. 59a) Fosteret War föed, Faldt det Neder aff Hieldenn och Sloeg sig Ihiell, I ligemaader, Bekienndte Att hun, Sidenn toeg Barnnet, effter det War föed, och Baar det Bort Wdj Baadstuenn paa Weme och lagde det Wnnder Nogenn löeff, Huor det der lae saa lennge Inndtill det Bleff Fundenn och opdaget Aff enn drenng, Sidenn Der Effter haffuer Anne Söffrens daatter, effter Egenn Bekindelse Siden hun hörte drengen haffuer Funndet Barnnet, taget siet Baren, Wdj Badstuenn, Och Baret det Henn wdj Maarchenn wed enn Bech och lagde det Wnnder Enn Grannroed, Huor Det sidenn Ehr Bleffuenn Funnden, Och Hun iche I Nogenn Maader haffuer opdaget Eller Abenn Baaret, dete Barenns Födsell For Nogenn Mennischer. Menns Hun wdj döls maaell Haffuer Föed Set foester, vden Nogenn Quinders Bieuerelse, Huor aff ehr at Agte at Anne Söffrenns daatter Selff Haffuer werret schyldig Wdj sit Barenns döed och det drebt och omkommet,

Huorfore wij saaledis for Retenn haffuer dömbpt Och affsagt, Effter dj Att Anne Söffrenns daatter haffuer föed Set foster wdj Lönndomb: Saauelsom och Saa Haffuer fordult Set foester wdj wilt maarch, Daa Bör Hun for saadanne Hinndes Groffue giering Wnnder it Suerd Att meste Set hoffuedt, och leget paa Reterstedenn I Jordenn at Nederleges, och hinndes hoffuidt Att Setes paa enn stage Anndere Saadane lettferdige Mennischer till affschye och schreck, Och Huis Goedtz och lösöre Hun kann, Were Eyendes, Att Were dermed For tabt och till Hans May^t forbruet,

Anders Huerffuen och Suennd Setrang, Haffde Citerit Hans Tonne for ærörige ord Hand schall haffue demb tillagt deris Gode Naffnn och Rögte till forklening, Huor fore dj Forminte Hans Tonne for saadane Hans Wbeuislig tilleg Burde at lide Och vndgieldde effter Mandhellig Ballchens 21 Capitell, Och derhos forminte hand Borde demb at Indstaa for Ald Kost och tering dj Wdj saa maader formedelst hans schelding ehr vordenn for Aarsaget at Bekoste, = Da effter som her til Bör betenche Ehr den saeg optaget till 6 wgers dag her Effter:

SKATTETING 22. JUNI 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

(fol. 59b) Anno 1657 denn 22 Junj War schateting paa Fröse, tingstue, offuererendes Konng May^{ts} fouget Jacob Luett, Sampt lennsmanden Trunnd Stadum, Med Meninge Alffmue Fliere,

Laugerettedt Niels OnnsAger, Engelbret Lenne, Siffr Moe, Arnne Gumnis, Knud Wllerenn, Oluff Nacherud.

Bleff For Retenn, oplest it forsecherinnings panntebreff, Wdgiffuen aff Heremand Pouelsenn, Gudmand Pouelsenn, Och Christenn Nielsenn Böe, till Jörgenn Philupsenn, Konng May^{ts} Fouget i Gulbranntzdalenn I sinn Mining dj Hanemb till ydermiere forsechering Ind dieres Förige Breff om formelder, Haffuer panndtsaet 2½ schipunnd I Moe och 4 lispund I Holle giæld Niels Nielsenn Ehr paa Boennde, Wdj toe Aarmaell, effter vd schriffuelsenn paa panndte breffuet, Dat: Christiania Denn 2 Martij 1657.

Konng May^{ts} Fouget Jacob Luet paa konng May^{ts} vager (!), Medeier I Wester Bierche, Johann Snell paa sinne egenne Wegene som Böxsell mannd, loed Fred liuse Bierche Eiendeller, Ingenn sig dermed Att Befaaete Ennten med hugst eller Haffuenn, Ennten selff Att Bruge eller Bruge lade Widere Inndsom leilendingen som det Effter lougenn Bruge schall, Huis Nogenn her I moed Giör, Da for dis schades tillföyelse Att stannde till Rette:

SAKETING 23. JUNI 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

Anden dagen Igenn den 23 Junj Holtes Almindelig Sageting, Her paa Frösug, Wed for^{ne} laugeret, Konng May^{ts} Fouget Jacob Luet Wed lennsmandenn haffde Wdj Rette ladet Citere Torchell Loere, Formedelst Hannd Imoed Forbud Haffuer ladet Huge 20 tölter Saug tömmer Wdenn forloff Wdj Konng May^{ts} Alminding Som Hanns May^{ts} och Cronen ehr Allenne Eiennde, formedelst denn wbillig Hugst, Nu Nogelle Aars tid Baeret Aed, Der sammestedt aff denemb schall Were scheid tuert I moed Denn Affenlig Forbud Hans formand Saallig Hans Nielsenn Haffuer giort paa Hans May^{ts} Skouger her paa tinnet, Med Widere Jacob Lutes Indleg Wdj sig Der om ehr Anmeldende: Och forminer For^{ne} Jacob Luet Det Hannd Bör Att haffue tömeret forbruert, saauelsom schadegiæld, och Lanndnam; For des Auerchelse Att böede (fol. 60a) dabelt for Huer sinnde, Med sampt Koest och tering, Dat: Fougde gaardenn Haffnor den 23 Junj 1657,

Torcheld Loere Her Imoed Suaret Att hannd Iche haffuer Selff Huget dj 20 tölter som hannd nu saeg Forgiffues, Menns dj Halfffierte tölter Besteed Hanns Horum wed Eed Att haffue huget wdj Konng May^{ts} Alminding, och Bereted for^{ne} Torcheld Loere, Att denn halffue part wd aff det tömmer hannd Haffuer, Nemblig 16 tölter ehr halff partenn Hugen Wdj Konng May^{ts} Alminding, och den halffpartenn Hieme, Effter Bereting schall haffue huget Huilche Hannd Beraber sig paa med schellige prou at Well Beuse, = Da effter som hannd Beraaber sig Prou, Haffuer Wj optaget Sagenn till dom förste Paa Budne ting her Nest effter och da for^{ne} Torcheld Loere Att Före Nöya(g)tige prou till samme tid, med mindre hannd Iche Will Lide effter lanndtzougenn,

Kong May^{ts} Fouget Jacob Luet Wed lennsmanden Trund Stadum, Lydeligenn loed Fredliuse Kong May^{ts} schouger Att Ingenn effter denne dag Fordrester sig till Derj at huge eller Huge lade wnder lougenns straff,

Christenn Christennsen Befuldmegtiget aff Johanis Snell, och I Rete Inndgiffuet enn Rigenns steffning offuer Hanns Horum, Wdj Holle prestegiæld paa Ringerige, haffuendes hanem till Att talle Formedelst hannd Imoed Hanns wille och Minnde, sig schall haffue till löget, hoes Hanns Pouelsen Bold S: Johann Gaardmandtz tiennere enn Side flesche, Widere och Miere Innd hans vdgiffne Sedell om formelder, For det Anndet for loulig och witerlig giæld hannd Johanis Snell plegtig och schyldig ehr,

For det trede haffuer hanemb at till talle for fiere tiuff Boerd, hannd forgangenn, Summer 1655 Wed hans Saug Wdj Hönne foes, haffuer linet (?), och wdj Wasboten schulle Wdföre, Huilche enn stor part haffuer for komet och Bort dreffuet, Saauel som Bleffuenn forderffuet Med samme Steffnings Widere Inndhold: Dat: Agershus den 15. Novemb: 1656.

Dernnest Indgiffuet Hanns Anttegnelse paa Huis som Hannd Befinndis till Johanes Snell Att vere schyldig, Huor Wdinden hannd forderes for denn Endelig rest 42 dr 3 ort, Dat: Hönne foes denn 24 Aprilj 1657,

Dernnest Indgiffuet enn Besegtelse, aff Christenn Söffrensen och Niels Rasmusen Wdsted paa same Boerd: Dat: in Junj 1656: = Item I Rete Indgiffuet en Sedell wnder Johanis Snels hannd, Dat: Hönnne foes den 12 Junj 1655.

Da Befindes Hanns Horum, Att hannd haffuer taget Enn Side Flesche aff Hanns Pouelsen Mierre Ind Johanis Snell haffuer schreffuet omb.

(fol. 60b) Christenn Christensen paa sin Prinsipals Vegenne var dom forderennde:

Da Effterdj Att Hanns Horum Iche Kannd beuise Noget Aff denn Forderendes Capitall Att Were Betalt till Johannis Snell: Medens hannd forschyder sig till Regennschab Med Johannes Snell, Da paa det Att hannd Iche med Retenn schall Bliffue offuer, Ilet, Da Haffuer wij saaledes for Retenn affsagt det Hans Horum Bör till forplegt were Att Giöre Regtig affrening med for^{ne} Johanis Snell om Hannd Wed sig noget till affregning < i dag 14 dag > Och Hues Hannd da schyldig Bliffuer Att Betalle Med Minndere hand iche Well lide Induisning och Vordering vdj sinn Boe,

Nest Her effter Fremb komb Niels Moe, och Begierte Att Hannd maatte Faa schydtz forordeningen oplest: Och sagde Affuenntlig For Retenn Att denn aldrig tillfornne war publiceret Her paa tinget for Alffmuenn,

SAKETING 25. JUNI 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Anno 1657 denn 25. Junj Holtes Almindeligh Sageting paa Gudtzgaardenn I Nörderehoffs prestegield Wdj Kong May^{ts} Fouget Jacob Luets Bieuerelse, offueruerendes Lenns Mannden Oluff Torchelsenn, med ting Alffmue fliere,

Laugerettedt: Oluff Wee, Gutorum Weienn Siffuer Wexsall, Engebret Halldum, Anders Rösing Lauridtz Wee,

Præsenterit sig Christenn Madtzenn, Welagt Mand Jörgen Philipsens tiennere, Och lydeligenn effter fuldmagts Indhold loed lese effter sch^{ne} Breffue,

Först it panndtebreff aff Kierstenn Hans daatter vdSted S: Söffrens Andersenns effterleffuersche paa Hindenn I Nes Sogenn paa offuer Romerrige vdsted Sampt sinn Elste sönn, Lauridtz Pouelsens offuer verelse haffuer giort it Regtig Regennschab Med Welagt Mand Christenn Jensenn Kong: May^{ts} Fouget i Soler och Østerdalenn, da offuer aldt effter Regtig aff ligning Bliffuer Forsch^{ne} Kierstenn Hans daatter och hindes Börenn till Be^{te} Christen Jensen schyldig Baade for Kongelig Retighed och Annden Retigh: med sampt landt penge, **(fol. 61a)** Belöber sig vdj Enn Suma, Först till Hans Stelberig haffuer Christenn Jensenn paa Hindes och Börens Vegene Betalt It Hundere Rixdaller, Niels Moe paa Rinngerige it Hunderede Rixdaller, S: Söffrenn Erchesenns effter leffuersche 10 Rixdaller Och Gheuald Bardsens i Christiania 9 Rdlr 3 ort Ehr vdj enn Ales Baade schatter och Anndenn Retighed med lannte penger som Christen Jensenn Denem med forstragt haffr, penge 56 rdlr och 17 s: = Huor Imoed dj haffuer panndtsaet till for^{ne} Jörgenn Philipsenn, dete Jordgodtz paa Ringerige Nemblig Froeg som Christopher paa Boe: schylder Aarlig toe schipund Biugmalt med Böxsell,

Lene som Halluor paa Boer schylder Aarlig trj fiering med Böxell,

Bye som Sörenn paaboer schylder Aarlig halff Andet schipu(n)d Biugmalt med Böxell,

Hougerud som Weger paaboer schylder Aarlig 1 hud och 3 schind med Böxell :/

Her forudenn Haffuer Laurditz Pouelsenn, Hermand Poulsen och Gundmund Pouelsenn ydermiere, i panndt saet 1 f^{ring} Wdj for^{ne} Froeg till brugelig panndt, Som Belöber I same Gaard toe schipund och 1 fiering Som Belöber sig vdj Enn Samelet Suma Pannte penge 688 dlr: Huilche dj Beloffuer Christen Jensen eller hans Arffuinger at Contentere Minndste schelling med den Meste Naar Godtzit Igenn schall Inndlöses Med videre same Breff I sig selff Vider formelder Dat: Wiger den 17 Aprilj 1650:

Dernnest Lod lese it panntebreff aff Gulbrandd Sannd wdgiffuit till Erlig och Welagt mand Jörgen Philipsen Kong May^{ts} Fouget offuer Gulbrandtzdalenn, for it halff Hunderede Rixdaller hannd haffuer Landt aff for^{ne} Jörgen Philipsenn, For for^{ne} 50 dlr: haffuer hannd I panndtsaet till Jörgenn Philipsen fra sig och sinne Arffuinger och till Jörgenn Philipsen och sinne Arffuinger, Ald denn Anpart

Da Efftersom Restandtzen For menige Mand, Ehr Bleffuenn opleest, Huaed enn Huer Billigen Befinndes Att Bliffue schyldig, Huilche da Ingenn aff dj Kreffuennde Kannd fra Gaa Joe till Pouell Snell dieres schriffuer told at Were plegtig, Huor forre Wij saaledes haffr fore Funden det Enn Huer Inddragne, och Resterennde personer Bör Att Betalle for^{ne} Pouell Snell Med Mindere dj Iche Well lide vordering Wdj dieres Boe.

Kong May^{ts} Fouget Jacob Luet Wed lensmandenn Oluff Torckelsenn, Lydeligen Her for Retenn loed Fredliuse Kong May^{ts} Almindig Skouger, Att Ingen her effter fordrister sig Att huge Eller Huge lade Noget Saug tömer Eller Anndet Wnnder wedBörliig straff,

Frembkomb Oluff Torchelsenn paa Michel Clausenns Wegne och Wdj Indgiffuet enn Rigenns steffning offuer Johanis Tostensen Hoeff, effter Fuldmagts Inndhold, Sögenes Hanemb for witerlig Gield Hannd till Hanemb effter Retig affregning Befinndes Att schyldig Were, = Wdj Lige maader Formeldes wdj same steffning at haffue till talle till Söffrenn Smed; for viterlig gield hand till Michell schall Were schyldig Effter hanns hanndschrefftis formelding, Dat: Agershus denn 21 Februarj 1657.

Dernnest Fremblagt enn affregning Imellum Mechel Chlausenn och Johanis Hoff, da offr ald afflegning Befinndes Johannis Tostensen till M: Clausen at schyldig Bliffue 44 dlr 8 s Brennduin enn hell Anncker, och sild tolff quarter, Huor Wnder Johanis Tostennsens Hannd findes Wnder schreffuet, Paa Forsch^{ne} Affregning Befinndis aff Knud Suendsenn, paa sinn Hosbundtz Mechell Clausens Wegene, Att haffue opboet aff Johanis Tostensen, paa Capitalen den 19 Februarj 1655 20 Rdlr: Wnder Knudt Suenndtzens Egenn hannd:

Innd paa for^{ne} affregning Befinndes at for^{ne} Knud Suendtzen haffuer Anammet aff Johanis Tostenn, som schal Were Betallning paa, Huor (**fol. 63a**) denn affregning, Enn Sedell, till Mattis Sags Paa 15 dlr: Naar denn aff Mattis paa Johanises vegene Bliffuer Betalt schulle Johanis Bliffue quiteret, Dat: denn 7 Decembr: 1655.

Dernnest Fremblagt Enn Sedell Wnnder Borgemester Hans Egersenns Hannd, Dis Inndhold formeldende Att Johanis Tostensen Nochsom haffuer taget set Borgerschab: Menns Hannd Iche haffuer Giort eller giffuet Nogenn Borgerlig tyngte, Dat: Christiania den 20. Mayi 1657.

Item I Rete lagt Söffrenn Mogennsenn Smed hans Obligation, hannd till Michell Clausen haffr Wdsted paa 14 Rdlr: Hannd Beplegter sig till Att Betalle till pinndtzdag 1655 Med widere det I sig selff formelder, Dat: Kollerud denn 20 februarj 1655.

For det sienneste Innd giffuet enn Kostholdtz Register paa Huis hannd Wed steffnemaall paa Johanis Tostensen och Söffren Mogennsenn haffuer Bekosted Dat: Kollerud den 4 Junj 1657.

Oluff Torchelsen war domb forderennde paa Michel Clausens Wegenne:

Her Imoed, Att suare Möette Söffrenn Smed vdj Rete och Inndgiffuet Set schrefftelig Inndleg, dis Inndhold det Hannd foregiffuer, Att Michell Clausenn haffuer till tungen hanemb at Giffue Hanemb denn hanndschrefftt paa dj 14 dlr Med Widere det i sig selff ehr Anmelderens, Dat: Hönenn foesenn Denn (!) 1657.

Paa Johanis Hoff's Wegenne Ehr Ingenn möet Wdj Rete till Sagenn Att Suare,

Da Efftersom Steffningen till fornne haffuer Werret Wdj Rete och da Formedelst loulig forfald optaget till Förste Almindelig ting, Som ehr I dag den 27. Junj: Och efftersom Johanis Hoeff paa opschrefftenn paa Michell Clausenns Steffning Wed Wdflugter Wnndslaer sig Iche Att Well Suare Her till Nogenn steffning, effter som hand Iche Hans Borgerschab schall haffue opsagt :/ Contra der Imoed Beuises Med Borgemesters Sedell Det Johanis Tostennsenn Iche med Andere Borger Haffuer Giort och giffuet Nogenn Borgelig tyngte; Huor fore wye iche weste (**fol. 63b**) Johanis Hoff Kannd Sig Her fra Retenn vndSlæe, som hannd nu ehr Boesidennde, att hannd I Retenn Her Bör Att pleie och Were Wndergiffuenn, Da efftersom Johanis Hoff forderes aff Michell Chlausenn for enn Andell penge Supra Indfört, Och Hannd nu Iche selff haffuer pareret for Reten, Huor wij da Kunnde haffue, Faaet Nogenn Kundschab Om Hannd Kannd haffue Nogenn Widere affregning Med Mechell Clausenn.

Ind som nu for Reten Bleff fremblagt, Da Haffr wij saaledes fore Fundenn, Hues Johanis Hoff Iche Giöer Regtig affre(g)ning med Michell Clausenn Inden en halff Manidtz dag her Effter: Da Att haffue Induisning wdj hans Boe, Saauelsom For dete steffne mals Bekostning, Att Betalle:

Belangende Söffrenn Smed: Efftersom hand sig paa Beraber Det Mechell Clausenn haffuer troet och till tungen sinn hanndscrefft, fra saa well som haffuer taget Enn kioell fra Söffren som Michell till fornne haffuer giffuet och foræret hanemb: Item Nogenn Lester Kaell, som hannd siger Mechell toeg fra hanemb hand fech Inntet fore, Da ehr I lige maader saaledis for Retenn affsagt Att Söffrenn Smed Indenn en Halff Manedtz dag schall giöre Regtig Regenschab med Mechel Clausen, och Hues hand da med Rete schyldig Bliffuer stragx at Betalle, med Mindre hannd iche vell lide vordering Vdj sinn Boe, och for dete steffnemall Att ehrstatte enn Billig Kaest och tering,

Dernnest wdj Rette Præsenterit sig Alff Loe, som wed Femfte steffning haffde ladet wdj Rete Steffuenndt Anders Knegstangs Arffuinger for Enn Arff paa sinn Höstrus Wegenne Bleff tömtet effter Harelld Huaell, effter Deromb schifftebreffs Inndhold och formelding Dat: 1636 den 29: Novembr: Huor ved Alff Loe Beuiste det Anders Knestang, (fol. 64a) selff haffde sig paa taget Att Were Fierholds Mannd for Alff Loes höstru Gurj Harelsdaatter, och hindes Söster Gubiör Harelsdaatter, Huor dj da Ehr till lodnnet tillsamen 1 f:ring Jordegodtz I Huall, Huilche Alff Bereter Iche Att haffue faet lanndschyld fra 36 och till Anno 1655.

Belangende denne saeg ehr optaget till förste ting, Och dis forindenn Att steffinne Alle Interecerende Arffuinger Wed tuinde Winde loulig at Indsteffinne, och dj tuende Winde Som Varsell Giffuer till same tid Att Comparere:

Weladtz Knudtzenn Welagt Chlaues Trundsens Saugfoget Wed lennsMannndtz steffning haffde wdj Rette Citerit Jörgenn Tandberig for 20 tölter Wrag Boer, hand schall haffue I fra taget Hanemb wed Trögstad land Effter derom Besegtelse och Beschechels Inndhold,

Belangende denne sag Bleff Jörgenn Tandberig Effter Got folches Beilegelse, Her for Retenn, Wennlig och well forligte, det Jörgenn Tandberig W-feielbarlig schall Wederlege, och Betalle for^{ne} Weladtz Knudzen dj for^{ne} 20 tölter Wragbord Inden I dag 6 Wger, Huis Iche aff Jörgen Tandberig effterkommes da sagenn at Staa Hanemb Abenn fore,

Kong May^{ts} Fouget Jacob Luet wed Lennsmandtz Steffning haffde wdj Rette steffuenndt Niels Rasmusen formedelst Hannd wdenn loug och dom schall haffue fra taget Peder Skotland Enn Hest,

Huor till Niels Rasmusen, Suaret Att hannd Iche schall kannnd Beuise at haffue taget Nogenn hest fra Hanemb Wdenn domb: Medens sagde sig Att haffue domb offuer hanem for enn Suma Pennger:

Da Efftersom prouenn Iche haffuer möet som dieres Sandhed Wdinden schulle winde parternne till Endelig doms Adschellse: Huor fore vj sagenn Haffr optaget till Förste Almindelig Sageting, och da prouenn att Comparere:

Jacob Luet haffde wdj Rette steffuennt Alff Loe formedelst Adschellig Bloduide hand schall haffue giort Hans Rasmusen Tonne, effter Besegtelse. = Denne Sag Bleff optaget till förste ting.

Tostenn ØstWeme wdj Sognnedalenn, aff Kong (fol. 64b) May^{ts} Fouget Jacob Luet, effter Hanns May^{ts} forordning tillsaet Att Were schydschaffuer wdj ytre Sougenn dalenn, Och Att Forschaffue denn till Beretiget Reisende schydtzferd Wdenn Nogenn Wndschylding, Med Minndere Hannd Iche vell Straffuis och stannde till Rette:

Peder Frog I Nördere hoffs prestegield wdj Nördere hoffs prestegield Bleff I lige maader til Sadt att Be^{te} Kong May^{ts} Fouget att vere schydschaffer, Att schall forskaffue dj Reisende som ehr till Beretiget schydtzferd Wdenn Nogen opholdt, Och efftersom Hannd sider wdj v(e)^{ys} Bequemeligst, till were schydschaffuer, Da schall Denn som Bör och tillkomer Giffue hanemb for Hans Wmage Enn Billig Betalling,

Johanis Snell wohnnhafftig paa Bierche lader fredliuse Alle sinne Odelsschouge Nemblig Veholt, Brenn, Enerud oc Ege wdj Strannde fering, Itemb Alle Huis pladtzer hannd er eyende I Sognne dalen, Att Ingenn effter dene dag, Maa Huge Enten Saugtömer eller andet, saa frembt dj Iche vell stannde till Rete Effter Norges loug, Item och I lige maader loed Jacob Luet Kong May^{ts} Fouget, och for^{ne} Johanis Snell Fredliuse Bierche schoug wdj Holle prestegield, att Ingenn effter dene dag maatte lade sig Befinde Med Nogenn schoughu(g)st, Och efftersom Christenn Raa, i Nördere Hoffs prestegield, Chort forledenn i des Eienndeler ehr Indfalig, och Neder huger Nogenn furre træer som Johanis Snell Bereter same gaard Bierche Best Behöffuer, Att forbedres med, Da ehr for^{ne} træer aff Christen Raae Nederfeldt, Hermed Giort lougfestelse der paa Indtill loug och domb denem deromb ehr gaet och Passerit,

TING 13. AUGUST 1657 PÅ SOMDALEN I ÅDALEN

(fol. 75b) Anno 1657 denn 13. Augustij Ware wij efftersch^{ne} Her I Oudalenn paa Summedall, Retenn att Be (!) Imellum Rolff Simen och Lauridtz Folum, paa den Enne och Erllig Agt och welforstandig Mann Niels Benndtzen Kong May^{ts} Fouget offr Hadelannd och Walders Fougderj, paa denn Anden side, offuer Werennde Kong May^{ts} Fouget Jacob Luet, med sampt Lensmandenn Oluff Torchelsenn,

Laugerettedt, Lauridtz Wee, Torben Folum, Siffuer Wemme, Finnd Simen, Suend Tueten Oluff Huall, Harald Grönvold, Siff^f Barud, Lauridtz Huaell Siffuer Wegxsall, Rolff Heen, Peder Hal-lingbye.

Præsenterit sig wdj Rette Christenn Christensenn Burud Och Wdaff Hanns Exlentz^s Her stattholder Autoriserit Att talle paa deris Saeg Imellum denemb och for^{ne} Niels Benndtzen Huor Hannd da for Reten haffuer Indgiffuet enn Rigenns steffning Sub Dato Agers Hus denn 3 Julj 1657. Dis Indhold at haffue till talle till Nils Benndtzen Wed Hanns Brugende folch schall haffue ladet huge enn Enn Andeell Saug tömer, Wdj deris Egenn Auelede frj och frels schouger I for^{ne} Oudalenn, Imoed dieres wille och minnde: Huor dj forminer Hannd for saadann hans Gierning bör Att Böde Wold och lanndnamb med Widere effter Steffningens Witlöfftig formelding.

Dernnest fremblagt Efftersch^{ne} Documenter:

1. It Breff aff Steffuen Gutorumsen Wdgiffuet till Euind Alffsenn, med Jae och hannderband, Att haffue Soldt till Hanemb 5 öridtzboell Jorder I Sumerdall som leger I Aadaell, Dat. Anno Dominj: mcdlxxx:
2. It Gamell pergemendtz Mageschifftebreff, som paa Nogelle steder finndis Wleslig, Ehr lydennendes Att Steffuenn Gutorumsen haffuer Wnndt Halluor Østenssen, Nogen Maarcheboll Jorder I Sunnidall: Dat: Ani m:cd Disimo Letarj.
3. Tostenn Hoeff och Knud Alffme, med Jenns Nielsen Sorenschriffuer, Haffuer Weret och set it gamell Pergemendtzbreff, lydenndes Att Biörenn Gundmundtzen och Narffue Østenssen paa Hadelannd Kund (fol. 76a) giorde Att dj var med tisdagen Nest for laugersmes dagh, Anno Domi mcd nona Septimo: Da Saa dj Och hörde att dj Holde hanndum samenn, Actum Foelem den 10 7bris 1631.
4. Gunder Christoffuersenns paa Kille hanns panndtebreff till hanns Brodersöenn Peder Harel-senn, Enn ödegaard legenndes I Oudalenn, Wed Naffnn Sunnedaell, Som leger Imellum Berigsunnd och Huall, for 12 Rdlr: Anno 1613 d: 10 dag Junnj Ano Die Et Supra:
5. Gulbrannd Pedersenns bondes paa tingstuen paa Hadeland, Soldt Oluff Ellingssenn enn Øde-gaarder, Kaldes Samedaell, Dat: denn 12 dag Junij 1614,
6. Oluff Ellingsenn Boenndes paa Sönnere Gaarden Knestang haffuer i panndt saet till Peder Haraldsenn bonndes Paa Follum: Enn ödegaard, Kaldes Sumedaell som Arlig schylder it Lis-punnd Waed fesche: Actum Knestang den 9 Novembr: 1621.
7. Gulbrannd Engelbretsenn, Boenndes paa Harstue Wed Hadelannd med Hanns quindes Wille och samtöche, Selger Sköder och affhender, Ald dies loed och Annpart dj Kunde tillfalde I Summedall med Lueter och Gunnder (!), Actum Folum denn 20. Februarj 1628.

Dernnest Frem förde Christenn Christensenn efftersch^{ne} Prou, som wed lennsmannndtz Steffning war Hied Citerit Att proue deris Sanndhed, Nemblig Gulbrannd Engebretsenn Openn, och Gubiör Engebredtz daatter Hoeff och efftersom dj ehr Begj Gemelle folch iche selff kannd kome till tinget Att Winnde sinn Sanndhed: Da ehr frembkomet dieres Sönnner och Wed Bogeræd, Först Lauridtz Open, prouet Hanns faders ord Att hanns fader tiennte Suennd Henn da Brugte same Suennd Henn Sume-daell, menns huor God denn War denn tid Weste hannd iche, da Sagde Hannd att Sunnedals Eier Gaar till Samsöe som war sagt for Hanemb:

Gulbrannd Hoff wed æd prouet sinn Moders Ord Att Christopher Henn hannd Boed derpaa Heenn och saa lennge hannd leffde Brugte hannd Summedaell Wnnder Heenn, Hannd haffde en sönn effter sig Ved Naffn Suennd som haffde Gulbranndt Hoffes moder till egte och Bode ochsaa paa Heenn, Same Suend Brugte och same Sumedall Wnder Heen saa lennge hand leffde: Och saagde Hanns Moder Saa-uelsom Hindes Mann Att Sumedals Eier Brugte dj till Samsöenn, och 3 Varp, I samme Wand sön-derst I same Vand,

Asle Schollerud prouet Wed Bogeræd: Kannd Were offuer 60 Aar Gamell prouet, (**fol. 76B**), Att denn tid Christoffer Henn Hannd Brugte Somedal, da Brugte hannd, Skaug och March I Samsöe, och trj varp, I Samsöe, Haffde Inntet Videre att proue,

Jacob Halluorsen Borgersrud wed Bogeræd prouet Att Hannd tienndte Peder Follum I Otte Aar, da Brugte Hans Hosbund for^{ne} Peder Follum I Maarchen till Samsöenn, och Brugte I Söenn Reber och garenn, Och kannd were enn 16 Aar sidenn Att hannd tienndte Peder Follum,

For det Siste loed Christenn Christensen till Spörge Forsch^{ne} prou Om dj Haffuer Nogenn tid hört, om dj Halanndtz Mennder Haffuer tilkiennndt eller tillegnnet denemb Nogen Eienndeller sönnder for Samsöe, Enten med Hugst eller Haugenn: Eller ochsaa om dj Kunnde sige eller Wide, Att det Nogenn Andere Gaarder Kunnde vere Wnnderlegennde Wden Allene Somedall: = Huor till dj Haffuer Suaret med Eens stemende ord Att dj Alldrig Nogenn tid haffuer West eller Hört Att nogen aff dj Hadelanndtz Folch haffuer kiennndt sig till nogen Eiendeller, Sönndenn for Samsöe, Eye Heller Andet haffr hört eller West Andet Innd som det Joe Altid haffuer liget Vnder Summedall och Iche Wnnder Nogenn Anden Gaard:

Huor imoed Niels Benndtzen till Spurde for^{ne} proue om dj Kannd prouffue eller Well Winnde om det Ehr Somedals rete Odell och Eye, som dj haffuer om prouet, Da suarede dj Att det Haffuer falt der-Wnnder I Enn 4 eller 5 Manndtz Alder fegj effter fegj,

For det sienneste och effter dise fremblagde odels Breff wdj Retenn ehr fremblagt, Saampt effter æd tagenne prou, Forminer for^{ne} Christenn Christensen Att Huis tömmer som Saaledes findes Hugenn wdj Sommedallschouenn Sönnden for Sammsöenn Burde Wnnder Summedals Besidere, och Brugende Att Werre forbrut, Effter lanndtz leiballchens 19 Capt: Och Nels Benndtzen fölagtig For same schoughugst som hannd nu Wedstaaer, och forsuarer, Med schouens Opretelse, och schades tilföyelse, Sampt An-Wennde Bekostning Att stannde till Rette (**fol. 77a**) och derhos frem Escher nu her for Retenn, Huaed hiemell och tillstand, hannd der till Kannd haffue, Wnnder Huaed serlig pladtz, och med Huaed Ret,

Herimoed Att suare ehr möet Ghedagte Niels Benndtzen selff wdj Rette och I Retenn Indgiffuet en kiöbeBreff, aff Borgemester Hans Egertsenn och hans höstru till Hannem Wdsted, Dat: Tueff den 25. februarj 1655. Lydenndes Att haffue Soldt Niels Benndtsen enn Gaard kaldes Duersteinn schylder Aarlig 4 Skipd tunge med Wnnderlegennde pladtzer Nemblig Dullerud öede, Samsiöe Fesche wann, Sampt it querenn foes och Saugstöede, med Videre,

Dernnest Fremlagt Pouell Haluorsenns kiöbebreff till Nils Bendtzenn Wedsted Att haffue Soldt till Erlig och Gudfröchtig quinde Maren Joens daatter 1 Odelspladtz och fescheuand Nemblig den Sönderste part aff Samsöe med Aeset, som Elffuen vdgaar I denn store Elff, Dat: Tueff den 12 Martj 1655.

Item I Rette lagt Oluff Siffuersenns Huaell hanns vdgiffnne schöde och kiöbe Breff, till Niels Bendtzen Wdsted, Paa Saamsöe fescheuand som schylder Aarlig enn halff fiering Bygmell med förste Böxell, Actum Tuff denn 12 Martj 1655.

Dernnest Loed före efftersch^{ne} prou doeg dj Iche Maatte tages wed æd efftersom att dj förste war taget Wed æd: For det förste Bleff Oluff Duerstin ved tuennde Bescheekelse Winnder schrefftelig Nemblig Niels Allum, och Lauridtz Staestaed, Huilche ord fra ord schall Bliffue Innd fört wdj Hues som giffues Beschreffuenn, Dat: Duerstinn den 8 Augustj 1657.

Torgier Gremyer kom fremb: Haffde Hieme paa Hadelannd Da prouer Hannd at hannd I 20 Aar brugte Samsöe Feschewannd, den sönndere part, i Aouset, och sagde Att hans Fader < fader > Oluff Torgiersen brugte for^{ne} Samsöe Wann 40 Aar Förind hannd fech det:

Desligeste till Spurde Niels Benndtzen for^{ne} Torgier Gremmyer om Hannd Nogenn tid sidenn Hannd kannd minndis Kannd Errinndere Nogen aff dj Ringeriges Alffmue, Nogenn tid haffuer Brugt nogen fescherj I Samsöe, Huor till hannd suaret, aldrig Att Kannd Minndes dj Nogenn tid haffuer feschet der, (**fol. 77b**) Bekiennndte ydermiere at hannd Brugte fescherj wdj Wdj denn Liiden Elffuen som Gaar Nor I Sogenn dalenn: Bekiennndte Att haffue hafft Feschesleffue derj,

Torchell Jonnsen prouet, Att Imedler tid Att Hannd tienndte Jonn Giselleberig Wdj 27 Aar; da Feschet Hannd I Samsöe Baade I denn Nödere och Sönndere Ennde, saauelsom, Sete Feschesleff Øst i Aosenn i for^{ne} Söndere part, I lige maader Bekiende Att Hannd Feschet for Gulbrann Floselle i denn Sönndere part I Fem Aar, I lige maader feschet for Gundmund Huaell i for^{ne} Sönndere part Wdj 4 Aar:

Item Bekienndte Att hannd I lige maader feschet for Oluff Huaell I dete Sönndere Wannd 2 Aar Wdj Lige till Falde: Bekienndte och tillstod Att Hannd Aldrig Kand Errinndere eller Mindes Nogenn Aff dj Rinngesriges Folch Nogenn tid feschet vdj Samsöe Wannd:

Hanns Fortenn paa Hadelannd prouer, Att hand Feschet for Oluff Duerstinn Wdj 30 Aar, da I Medeller tid Ehrrinnderer, Hannd Iche, ey heller hörte Nogenn aff dj Rinngeriges Folch kom I Samsöe, Att fesche:

Först det Allersienneste da tillspurde Christen Christensen nu Her for Retenn Niels Benndtzen förte Prou, Om det ehr demb Witerligt Wdj Medelertid dj Fulde det fescherj, For dieres Hosbund, Om det feschewand Samsöe, Nogenn tid haffuer fuld denn herligh: som Niels Benndtzens Breffue Wdj Reten fremlagt ehr om formelder, Sönden for Samsöe med luter och lunder, = Saa om Nils Benndtzen Kannnd Beuise om der følger nogenn herligh: luter eller lunder Wnder det fische vannd, Item Att Niels Benndtzen Vill fremuise Regtig gamell Odels Breffue, Huor med Hannd sinnde kiöbe breffue Kunde Stadfeste:

Parternne War domb forderennde, = Da Effter dj Som wdj denne tuistige Sag, Befindes prou I Moed prou aff Begj parternne Fört, som strider Contra Imoed Huer Andere, Huor fore wj sagenn for vores offuer domer Well (**fol. 78a**) haffue hedenn stellet, hans welluished der paa Att Kiennde, Huilche aff prouen som Bör att staa ved sinn fuldemagt Saauit om Fescheriet ehr Anlangende,

Medenns Belanngede schoug och Maarch Fra desligeste Maarch och schoug Huaed det sig Anbelanger, effter Begej parternes Fremblagde Docomenter och Breffuer Haffuer Wye vdj Betennchende optaget till Endelig dom till denn (---) Nu först komendes, och dene opsetelse her for Indenn Lougligen for Niels Bendtzen Att Bliffue, forkyndet for sinn Broefiell,

TING 19. AUGUST 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

(**fol. 79a**) Anno 1657 denn 19 Augustij Betienndtes Retenn paa Frösöe tingstue paa Ringerige, Imellum Pouell Jennsen paa denn Enne, och dj Efftersch^{nc} InCiterende paa denn Anden side, offuer Werennendes Kong May^{ts} Fouget Jacob Luet her Ibdm:

Laugerettetd, Engebret Lenne, Börge Gumnis, Kore Bö(n)snis, Halluor Lenne, Gulbrand Gumsnis, Giord Rud,

Præsenterit sig Wdj Rette Madtz Lauridzen Befuldmegtiget aff Pouell Jennsenn, Wellagt Daniell Knophs Fuldmegtige och Forwalter at Aname tinndebordenn och Wed lennsManndtz steffning haffde ladet Wdj Rette fordere, Hederlig och Wellerde Mannd her Lauridtz paa Holle, Item Niels OnnsAger, och Niels Moe, Haffuennendes dem en Huer Att söge och till talle for tinnde Bor dj till Hans May^{tt} och Hans Prinsipall med Resterer for 1656 fra Pilipi Jacobj I samme Aar, och till Philipi Jacobj 1657 Nemblig her Lauridtz 300 Boerd Rix, Niels Moe half Andenn Hunderede och Niels WnnsAger halff tride Hunderede, Huilche for^{nc} Pouell Jensen forminer Ganndsche Att vere mod stridige Imoed hans Kong May^{ts} Breff, (**fol. 79b**) Med Widere same Breff och fuldmagt vdj Sig self formelder, Dat: Berger paa Hadelannd denn 19 Augustj 1657 Wnnder Pouell Jensens Egenn hannd.

Och War Madtz Lauridzen paa sinn Prinsipals vegene her paa dom forderennde,

Her Imoed Att suare Ehr möet vdj Rette for^{nc} her Lauridtzis söen, Nemblig Madtz Lauridzen, och vdj Rette Indgiffuet sinn Faders Innleg formeldende des Innhold, Att hannd, Forminer Pouell Jennsenn nu Bör Att Aname tinndeborenn I Schierdalenn ved Saugernne, efftersom Hannd Iche Wille denem Aname Effter till Bud wdj Wasbunden, med videre same Indleg Wdj sig self formelder Dat: Holle prestegaard denn 19 Augustj 1657:

Widere War Iche aff parternne wdj Retenn Indgiffuet,

Da Efftersom Att Pouell Jennsen Wed sin fulldmegtig Wed Retenn Forderer for^{nc} personer for tinde bord for 1656 och Iche louligenn Beuiser her for Retenn, Huor mange enn Huer ehr pligtig som dj fra Philipi Jacobj daug 1656 och till Aarsdaugenn, 1657 haffuer scharet, Medenns Hannd effter hanns fremblagde Indleg Wed sinn tiennere For^{nc} Madtz Lauridzen forderer Wdenn Beuisligh: ./ aff Her Lauridtz 300 bord: aff Niels Moe halff Annden hunderede, och aff Niels WnnsAger Halff tride Hunn-

dere, Da Effter dj Att Be^{te} Her Lauridtz Beraaber sig paa Att haffue ladet till talle Hanns tienere paa dj tider Oluff Johannsen, Huor paa Pouell Jennsen schall haffue faet Regtig Affre(gni)ng wed saugen, Huor mange Bord der Ehr Bleffuenn scharenn, Huilche Bord Pouell Jensenn schall haffue Beloffuet, Att ville Chlarere hos sinn Prinsipal paa her Lauridtzis vegene Huilche Her Lauridtz siger det hand Iche Andet viste Ind Joe Pouell Jensen Haffde Giort Klart for for^{ne} Bord förinnd Pouell Jensen nu steffner: huor om Widere Wdj her Lauridtzes Indleg her Wdj Domenn Kannnd Ehrfaaris, Da effter Denne postes Beschaffuennhed, Haffuer vij iche Anderledes kunnde forefinnde, Huis bord (**fol. 80a**) som her Lauridtz effter Beuisligh: haffuer scharet paa sinne Sauger, som hannd sig paa Beraaber at haffue tilltalt hanem Wed Saugenn, Saavellsom wdj Vasbondenn Huilche Hannd Ingen lunnde Ville Aname: da Ehr saaledes affsagt, Huis tuinde bord her Lauridtz kannnd Beuise Att haffue Auelet, och scharet paa sinn Saug, Bör hannd till Pouell Jennsen at Betalle paa sinn Prinsipals wegenne wed Saugen, Efftersom Hannd Well Beuise dj till forne ehr hanns tienere till talt ved Saugen, Saauelsom tilbudet wdj Vasbunden, och der med for Hans till talle dene gang frj Att vere,

Belang(en)de Niels Moe som forderes, Som Pouell Jensen forderer halff Andenn Hundere Boerd: Huilche Niels Moe Bereter Iche Att haffue scharet widere Ind paa Frederich Madtzis Saug, Som Hannd Wdj dete for^{ne} Aar Burde Att tinnde aff, Widere Ind 5 Hundere, Huor aff hannd siger Att haffue tillBödēt Pouell Jennsen same Bord vdj Vasboten tindenn deraff Nemblig 5 tölter, da ehr I lige Maader saaledis Affsagt, Huis tinnde Bord for^{ne} Niels Moe pligtig Ehr, Bör Hannd effter Fredrich Madtzis eller Hans Saugfougdes Beuis, Att betalle och denem Att leffuere Wdj Wasbotenn, effter som hannd Iche Haffuer till Forne wed vinnder ladet for^{ne} Bord aff telle:

Niels WnsAger som siger Att haffue Betalt for^{ne} Pouell Jennsen Sinn tinnde Bord som hand forledenn Aar haffuer ladet schiere Siger hannd Att Vell Beuise det hannd med Pouell Jensen Deromb haffuer giort Regensschab, och denemb Alle samem Betalt vden aleneste Siuff tylter som hand loed schiere I vaer förinnd Philipi Jacobj daug, Ehr wdj lige Maader affsagt det Niels Vnnsager haffuer effter Sinn Egenn paa Beraabennde Att giöre Widere Regensschab med for^{ne} Pouell Jensen, och Hues hand da schyldig Bliffuer vdj Vasbonden bordenn Att leffuere :/ Herdes Nogen da Kong May^{ts} Ombudtzmand Sagsögeren Att vere sagsögerenn Behielpelig, till (**fol. 80b**) Wordering vdj deris Boe, Inden enn halff Manidtz dag effter den Vores dombs Affsegt,

BESIKTELSE 1. SEPTEMBER 1657 PÅ BORGERUD I SOKNEDALEN

Anno 1657 denn 1-2-3-4 Septemb^r war vij Efftersch^{ne} Effter loulig Annording paa Adschellige Pladtzer Wdj Sognnedallen Reten Att Betienne Imellum Johanis Snell Förige konng May^t foget offuer Buscherudtz Fougderj paa den Enne, och hanns Lanndbönder paa den Anden side, effter som Hand Enn Huer till sinn pladtz louligen Haffde steffuennndt och kaldet, For dieres Gaarders Bröstoffdigh: saauel som for schouger Hugst Enn Huer sig haffuer tillformaested Att Bruge Imoed landtz:

Laugerretedt, Lauridtz Wee, Siffuer Wegxaell Suend Tueten Oluff Wee, Siffuer Weme, Halluor Nöchelbye.

1: Haffuer forghedagte Johanis Snell Præsenterit sig paa Borgerud, effter enn Rigenns Steffnings tillhold Sub dato Agerhus denn 22. Julij 1657 Haffuennndes Anders Borgerud till Att talle, For dieres Huses Bröstoffdigh och Abud dj Iche paa Enn Huer sine Gaarders huse effter landtzlougen haffuer Giort,

Först Haffuer wij Besegted Borgerrud dendtz Bröstoffdighed: Da Fattes denn som efftermeldes, Stuen well Leges toe om Huerff omkring, at ophöye Huset med, och Nye taeg at paa lege, well och toe Winder I stuen, Saauelsom en Suall Att Giöre Wdenn For dörenn, Ehr tilsammen Taxerit for 3 dlr: = Item It fæhus Att opsete aff Nye med sinn Behörig Taxerit for 6 dlr: Att lege paa laenn It Nyet tag, well kaeste 1 dlr: Huilche For^{ne} Abud Bleff Anders Borgerud paalaegt Att Giöre ferdig Indenn Aar och dag her effter med Minndere hannd iche Vell straffues effter lanndtzlougen, och Hans Landhere Johanis Snell Att haffue Induisning Wdj hans Auell Om Hand hans paaLagde Abud Iche effterkomer och fuldbyrdiger. (**fol. 81a**) Wdj Lige maader, Bleff Annders Borgerud paalagt det hand effter Res(e)senn, Skall Röede och forbedere pladtzenn med Minndere Hannd Iche der for vell straffues,

Dernest Haffuer for^{ne} Johanes Snell, Ander(s) Borgerud Att söge och till talle For wloulig schouger hugst hannd I moed lanndtzlougenn haffuer giort Wdj Borgerud schougen I moed sinn landherris Wille och Minde, Huilche hannd selff her for Retenn Bekindet haffuer Att haffue huget 6½ tölter aff dj 20 tölter som Bleff giort Arest och forbud paa Wed Borgerudtz landd: Bekiennde hannd Att Solffue Wemme War dj halff fiortenn tylter eiende och till hörennde, Item till Spurde Johanis Snell hanem om Hannd Iche haffde Soldt till Hanns Laurdtzen 10 tölter :/ Det Benegted for^{ne} Anders Borgerud, Att Hanns Laurdtzen Iche fech Noget tömer aff Hanemb :/ Medens 16 tölter Bekiennde Hannd Att haffue Soldt till Hanns Laurdtzen for enn Hest, Huilche for^{ne} tömer Johanis Snell forige foged Bör Att haffue forbrudt och det Att före paa stedenn Igenn Wed sinn æd selff tride, effter som Hannd Haffuer taget det aff loulig Arest,

BESIKTELSE 2. SEPTEMBER 1657 PÅ GARDHAMMER OG STØVERN I SOKNEDALEN

Anno 1657 den 7: (!) dito Weret wdj Lige maader paa Gaarhamer som Kitell nu paaboer, och effter en Rigenss steffnings till Hold haffde till talle till for^{ne} Kitell Gaardhammer for Wloulig skouger Hugst, Hannd Imoed Hanns Wille och minde haffuer huget wdj hans schoug Gaardhammer :/ och Bortsoldt till fremede :/ och Iche haffuer till Bödenn sinn Hosbunde Förste kiøb Efftersom Hannd Selff haffuer Saugbrug som same tömmer Wdkommer, Iche Ehragted der var giort Beslaug och Arest paa tömeret, som Hannd vdj saa maader haffuer Bortsoldt, Huilche hannd her for Retenn selff Haffuer Bekienndt Att haffue huget forledenn Aar 1656 - 20 tölter som Hannd Solde Niels Rasmusen, och wdj dete Aar Bekiennde hannd selff Nu I Aar at haffue huget 30 tölter tömmer, som hand I lige maader Solte Nils Rasmusen, Huilche for^{ne} tömmer Johannes Snell Seter vdj Rette om det Iche Bör Att were forbrudt, och Hannd vil sinn æd selff tride Att före tömeret till Aestedenn Igenn, Saauelsom forminer hannd Bör Att böde wold och lanndnamb effter loughen saa uel som hannd forminer Hannd Bör Att Böde till Hanns May^{tt} formedelst Hannd tömeret Wloulig haffuer taget Aff Arest, och det till Andere haffuer affhendt,

(fol. 81b) Samme dito Haffde Citerit Oluff Kiöes och Peder Gaardhammer, For Bygfeldighed paa dieres pladtz Nemblig Nördere Stöffueren Som dj Intet Hid Indtill Noget der paa Haffuer Reparerit effter loughen, Da Bleff dj till funden och Forelagt, Att schall Byge enn stue aff Nye, med taeg och dis Behöring Taxerit for 6 dlr: I lige maader laadenn Att sete aff Nye 6 dlr: Enn fæhues 4 dlr: Enn stald 3 dlr: Och Bleff denem forrelagt Att schall Byge it Hus Huert Aar forsuarlig, Och Huis det iche Effter komes da Att straffues och staae till Rete effter Lanndtz loughen, = Bleff Wdj lige maader forlagt effter Ressenn Att Röede och forbedere pladtzenn, Saa frembt dj der fore Iche vell Straffuis, = Wdj Ligemaader war Oluff Kioes Citerit for tömmerhugst, hand schall haffue hoegit Wdj For^{ne} Stöffuerenn schougenn, Da Bekiender hand selff her for Retenn, Att haffue huget Wdj 3 Aar, tiuge tölter som hand solde Niels Rasmusenn, = Item Bekiennde Peder Garhammer, Att haffue Huget i Forschreffuene Stöffren Skoug, Forledenn Aar saauelsom I Aar, Forleden Aar 20 tölter, och nu i Aar 10½ tölter, ehr tillsammans 30½ tölt, Huilche Hannd Bekiennde at haffue Solt till Niels Rasmusen, och till Spurde Johanis Snell, Oluff Kioes och Peder Gaardhammer, om dj Intet haffr Solt tömmer till Nogen Andenn Indsom Niels Rasmusen, Huor till dj Suarede Att dj Iche haffuer Solt tömmer till Nogen Anden I som for ehr Röet,

Dito Haffde I lige maader Citerit Annders Stöffuerenn, For Hannds paa Boende pladtzis Bröstoffeldigh:, Da Befindes denn möget Bröstoffeldig, Enn ~~lode~~ Stue well kaaeste 4 dlr: Item Ett fehus vell Kaaeste 4 dlr: och 1 Stald for 3 dlr: Ilige maader Citerit Hanem for schougerhugst, hannd schall haffue Giort forledenn Aar, vdj Stöffueren schoug, da effter hans egenn Bekiendelse hand selff wedstaar, 1656, Att haffue Huget 1½ tölter, Och wdj toe Aar till fornne, Bekiennde Hannd att haffue huget 16 tölter tömer som Niels Rasmusen Kiöbte aff hanem, Och Negted her for Retenn Att hannd Iche haffr Solt tömer till Nogen Anden Ind som Nels Rasmusen, = I lige maader **(fol. 82a)** Citerit Wng Anders Stöffueren, For Bygfeldighed da Befanndtz effter sch^{ne} saaledes, 1 Fæhus vell setis Aff Nye, Item en lade och 1 stald vel kaaeste till sammens 11 dlr: paa Nye Att opsete, Item 8 tölter, tömer hannd schall haffue Huget wdj Stöffueren schoug, da Effterdj at ehr wdj hans May^{tt} tienneste faar der med Att Beroe till Hannd aff tiennesten forlöffues Bygfeldigh: ehr paalagt den som Beholder gaardenn denn Att schall Reparere Inden 3 Aar och dag, Saauelsom Att Röede och forbedere pladtzenn effter recessen wnder vedbörilig straff,

BESIKTELSE 3. SEPTEMBER 1657 PÅ HJELMERUD, YTRE STØVERN OG TRONRUD I SOKNEDALEN

Denn 3. 7br: weret paa Hielmerud Efftersom Johanes Snell i lige maader haffde Citerit Oluff Hielmerud for Hans Gaardtz Bygfeldigh:, Da haffuer vij husene Besegted och Taxerit som effterfølger, Enn Nye lade well opsetes, som Hannd selff Begierer, att vell Opbyge, aff Nye, Well kaeste 6 dlr: 1 stald aff Nye well opsetes, well kaeste 4 dlr: Sampt dj Andre huse paa taget att forferdige forsuarligens,

Wdj lige maader ehr Citerit for schouger hugst, da Bekiender Hannd, selff For Retenn Att haffue huget forledenn, Aar 1655 och 1656 40 tölter Ringer 1 stoch, som Hannd selff Bekiender Att haffue Solt Nils Rasmusen, = Bekiendndt I lige maader Ingen Anden at haffue faaet tömer aff hanem :/ eller Att haffue Huget miere, = Och Bleff Oluff Hiellmerud effter Ressen paalagt Att Röede och forbedere pladtzenn som Hannd Agter Att :/ Aensuare Wdj frembtiden, Wnder vedbörlig straff,

Den 3. dito Bleff ytere Stöffuieren som Bruges aff Christop~~eh~~r Rue, Fattes 1 stue well kaeste 6 dlr: Enn Nye fæhus 4 dlr: 1 stald 3 dlr: Dernest Bleff hanem I lige maader forlagt Att Röede och forbedere pladtzen effter Recessen Wnder wedbörlig straff,

Same dito Weret paa Trunderud, denndtz Bröstfelddigh: Besegted, Da Befanndtz denn paa Husene Att Were Bröstfeldig som Hanemb Bleff paalagt at giöre ferdig 1 stue aff Ny att opsettes 6 dlr: taget som faattes paa Fehuset 1½ dlr: taget paa störrhuset Att forbedere = Bleff forlagt Att forferdige Inden 3 Aar och dag, Wnder lougens straff, Samp(t) Att Röde och forbedere pladtzen forsuarligens effter Recessen:

BESIKTELSE 4. SEPTEMBER 1657 PÅ DROLSHAMMER I SOKNEDALEN

4 dito Weret paa Drolshammer som Suendd nu paa Boer Befanntes dens Bröstfeldigh: 1 Stue, hannd siger selff at vell Byge, vell kaeste 6 dlr, fæhuset Well teches med Sponn, well kaeste 1 dlr, (fol. 82b) Stalden Att forbedere med Spoenn, well Kaeste ½ dlr: Ladenn Well forbederes med taeg, for denemb Bleff forlagt Att Röede och forbedere, pladtzen effter Recessen Wnder straff som vedbör,

I lige maader haffde Johanis Snell Citerit Oluff Drolshamer som Bruger Trundrud For schougerhugst, hannd Haffuer giort I Trunndrud schoug, Da Bekiender hannd selff Her for Retenn Att haffue huget 1655 - 11 tölt, och 1656 - 5 tölter, och i Aar 1657 - 3 tölter ehr tillsamen 19 tölter,

Item War Suend Drolshamer I lige maader Citerit for schouger Hugst da Bekiendder hannd selff her for Retenn, Att haffue huget 1656 - 8½ tölter och nu I Aar Bekiendndt at haffue huget 8 tölter och 4 stocher, Och Benegted for^{ne} Suend Drolshamer och Oluff Trunderud, Att Ingen haffde faaet tömer Aff denem Widre Indsom Niels Rasmusen haffde Bekomet,

Och Saete Johanis Snell wdj Rette Om for^{ne} Inndsteffnnte personer enn Huer For sig Bör at hafue for^{ne} tömer forbruet och Det wed Enn Huer Wed sinn æd selff tride Att före tömeret till Aastedet saauel som Att Böde schadegield Wold och landnnam, Och War derpaa dom offr enn Huer Begierendes.

Enn Huer Inndsteffuennte personer möete Wdj Rete Och Erböede sig med sinn hosbunde Johanis Snell till enn Wenlig forligelse med dieres forsellse, = Da for Gotfolchis forböns schyld Haffuer hannd ladet sig Bequeme med enn Huer wden domb, Att lade sig forlige wdj effter fölgennde maader,

1. Annders Borgerud som Her for Retenn med sinn Hosbunde Bleff Forligte at schall Giffue Hannem Nu I denne höest, och leffuere det wdj Hanns Hues trj tönnder Roug,
2. Kietell Gardhamer I lige maader her for Retenn Med sinn Hosbund Bleff forligte Att schall Giffue Hanem til Warenn 16 tölter tömer, Huilche hans hosbund haffuer ForVnndt Hanem schoug till, Och Kietell det paa sin egenn Bekostning dete for^{ne} tömer Att före till Elffen,
3. (fol. 83a) Oluff Hiellmerud i Lige maader bleff med sinn Hosbund forligte, Att schall Giffue hanem Nu till waaren Först komendes, 16 tölter tömer, paa sinn Egenn Bekostning att wdföre, Huilche Johanis Snell haffuer for vnndt hanem schoug till,
4. Oluff Trunderud i lige maader, Beloffuet och Bleff forligte med sinn Hosbund till varenn at Giffue Hanem 4 tylder tömer,

5. Peder Gaardhamer och Oluff Kioes Her for Retenn I lige maader Bleff forligte med sinn hosbunde till Warenn at schall Giffue Johanis Snell enn Huer for sig 4 tölter tömer, som ehr 8 tölter till denemb Begj,
6. Suennd Drolshamer, I lige maader Bleff forligte Att Giffue sinn Hosbunde 4 tölter tömer till Warenn nu Först komendes,

Ydermiere till Spurde for^{ne} Johanis Snell for^{ne} sine Landbönder, Om der war noget tömer huget Wdj Nogenn dieris schouger, som nu ehr merchet som Hörer nogenn fremet till, = Da Blef Anders Börgerud först till (!), om der var noget saadann tömer Wdj hans schoug med Merche paa som Hörer fremet till :/ Huor till hannd suarde Aldeles Nije, Att der Intet fattes,

Kietell Gaardhamer Wedstoed at leger paa lille Hofflandtz Eier 23 tölter Med Nels Rasmusens Merche paa,

Oluff Hiellmerud Suarede Wdj Hanns schoug fanntes Inntet,

Oluff Trunderud Bekiennder ochsaa Intet Att haffue,

Suennd Drolshamer Bekiender Leger I hans schoug, halff Anden tölter med Niels Rasmusens Merche paasaet, och toe tölter gamell tömer med Jörgen Langes Merche paasaet,

Wdj Lige maader Bleff for^{ne} Johanis Snell Med sine Lanndbönder Wdj saa maader, Forligte om tömer Kiöb till sinn Brug, Huilche Hannd forloffuer en Huer Att Maa Huge Wdj sinn paaboende Gaardtz schouger Saa at saa möget tömer en Huer Huger, da schall denn Allerringste stoch were till Fiere Boerd: Huor for dieres Hosbund Johanis Snell schall Giffue Denem For Huer tölt 3 ort, Och saa möget enn Kannd Huge och offuerkomme schall Were denemb fri Och Huis saa ehr det Befindes Nogen effter den dag affhender tömer till Andere till dies hosbunde da at haffue dieres Gaarder forbrut, (fol. 83b) Itemb Huis tömer som ehr denn Ringeste stoch paa 6 boerd Ehr dj Wdj Lige maader med sinn hosbund forligte Att Hannd schall Giffue denem for huer tölt 3½ ort, = Der Imoed Haffuer dieres hosbund Beloffuet denemb Igenn Huis pennger dj Kannd Behöffue till Konng May^{tt} schatter och Retigheder, Ehrbyder Hannd sig till denemb Att Well forstrece,

Och Huis Godtz till Huses Wnnderholding dj Kannd Behöffue, Ennten till kaest eller kleder Beloffuet Hannd enn Huer Wdj Lige maader at forschaffue, For denn samme pris dj Kannd kiöbe det Hos enn Annden, Och Huis saa ehr dj iche Well Beholde samme vare for denn pris dieres hosbund forseter, Da Att were enn Huer Frit for Att kiöbe Hos Huilchenn kiöbmand dj Löster.

TING 5. OKTOBER 1657 PÅ SÖRUM I HOLE

(fol. 93b) Anno 1657 denn 5 Octobr: Weret her paa Sörum Paa Ringerige, effter enn Rigenns steffnings Anbefall: Effter Hanns Lauridtzen paa Bragnes haffuer ladet Citere Annders Sörum Bspenns Leildending formedelst hannd schall haffue Forflöet Nogenn delesgierder, paa Medeierne, paa for^{ne} Sörum.

Laugerettedt, Niels Moe, Tore Fechenn, Rolff Söehoell Christopher Horum, Rolff Bye, Gullbrand Hundstad, Halluor Löchenn, Oluff Bye, Siffuer Suarstad Hendrich Börgenn Annders Fröe Toluff Suarstad,

Presenterit sig wdj Rette Ghedagte Hanns Lauridtzen och Wdj Rette paa Aestedet, Sörums Besidere Imellum Angaaende, Formedelst dj tuende Sörums Besidere Nemblig Oluff Olluffsenn, som ehr for^{ne} Hanns Lauridtzsens Lanndboennde, Itemb Oluff Jonsen som sig schall haffue Att Beklage offuer Anders Knudtzen dieris Grande formedelst Hannd schall haffue Flöet Gierdesgaarder Innd paa dieres Eiendelle, Med Widere effter steffnings Formelding, Dat: Agershus denn 24 Augustj 1657.

Da Effter lann Wnderhandling och Beilegelse For Gotfolches Forbönn schyld Bleff for^{ne} Annders Knudtzen Med Hanns Lauridtzenn Her for Retenn Wed Hannderband Wenligenn och Well med Huer Anndere For Accorderit och Forligte Wdj effter fölgende maader:

1 Haffuer Annders Knudtzen Beloffuidt her for Reten Att Alle Huis Gierdesgaarder, Hannd haffuer Indflöet, Fra denn Rette Gamell Gierds tömpte som som dj aff Areldtz tid haffuer staaet tillfornne, Beplegeted Hannd sig till Att Sete denemb Igenn som dj haffr Staaet aff Areldtz tid paa selff same sted,

och till förstkommande War at Haffue fuldBörddiget, med Minndere Att sagenn Iche schulle staae Hanemb obenfore,

2 Denn Fædrefft och Forte som Hannd I lige maader Haffuer Lagt öede :/ Huilche Haffuer staaet aff Areldtz tid, att dj Sörums Besidere, Altid haffuer dreffuet Igienum for^{ne} Forte till schougs, och fra schougen Med dieris Queg, Huilche Annders Knudtzen Beloffuer Att forferdige Igenn, Denn Gierdesgaard paa for^{ne} Forte Som Hannd Haffuer neder Bröt,

(fol. 94a) Sidenn Haffuer Samptelig Grander at holde den wed lige som dj haffuer giort aff Areldtz-tid, = Och Huis Gierder som Annders haffuer woulig Nederbröet och Bort fört schall Annders Igenn opsete: och sidenn Alle Grander Att holde denn Wed lige, Och Huis Annders Knudtzen Anbelannger dj Gierdes gaarder hannd haffuer Indhegnnet dj Broter med Hannd haffuer huget Wdj felug, schall hand lege wd Igenn Naar trj Aar ehr forlöbenn, Och for det Siennest Bleff dj med Huer Anndere Wed hanndeBannnd forligte, Att Huilchen som Ryger dete som nu for Retenn ehr Paserit, eller I Nogen Maa-der, wföenner Huer Anndere Annden Med ord eller Giering, schall giffue till dj fattige 12 Rdlr: = Och for denne for Aarsagede Bekoestning Bleff Hannd Med Citanten forligte Att schall Giffue, 10 Rdlr: till forekomendes Juell dj 5, och till förste schibs Reise dj Resterende 5 dlr:

SAKETING 7. OKTOBER 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

Anno 1657 denn 7 Octobr: Holtes Almindelig Sageting paa Frösu tingstue, Wdj Kong May^{ts} Fouget Jacob Luet Hanns Neruerelse, Item Lennsmanden Trund Stadum, Wdj tingsögennde Alffmue dieres Neruerelse etc:

Laugerettedt, Rolff Söehoell, Oluff Nacherud, Christenn Hougen, Halluor Löchenn, Hagenn Rud Gulbrand Fiöelsrud

Presenterit sig Her for Retenn, Christenn Christensen Boer effter schrefftelig Fuldmagt aff Maarkus Madtzen Anche, Laugmannndtz, Böxsell Fougitt i Christiania, och wed lensManndtz steffning Haffde wdj Rette ladet Citere Alff Horum, For effter staaenndis lanndschyld hannd Resterer, till sinn lanndherre for efftersch^{ne} Aarinnger:

Rester For Anno 1653 for Bure - 1½ dlr: landschyld Anno 1654 Rester lanndschyld Meell 7 lispund, Juelle mark ½ dlr: Anno 1655 Rester, I ligemaader aff Bure Meell 7 lispund Juelle mark ½ dlr: Alff Horum Möete self for Retenn och Iche Kunde Beuise det Att Were Betalt, Medenns hannd Wedstaaer same for^{ne} lanndschyld Att Were schyldig, = Christen Christensen offr Hanem war dom forderennde.

Da Effterdj Hannd Bekiender same Resterende lanndschyld Att were schyldig Haffuer wij till funden hanemb Att Betalle till Halff Mannndtz dag effter Denne dags Dato: Med sambt for dete for Aarsagede Att Inndestaae enn Bilig Koest och tering.

SAKETING 8. OKTOBER 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

(fol. 94b) Atter Igenn denn 8. Octobr: Holtes Almindelig Sageting paa Frösöe tingstue, Wdj Kong May^{ts} Fouget Jacob Lutes Neruerelse, Med Lennsmanden Trund Stadum och Meninge ting Alffmue Fliere,

Laugerettedt Niels Wnnsager, Annders Fröu Hendrich Börgen Siffuer Moe, Hagenn Rud, Giord Rud, Arne Gumnis Anders Stadum, Halluor Löchenn Engebret Lenne, Oluff Moe, Knud Hoffuind.

Præresenterit sig Kong May^{ts} Fouget Jacob Luet Och Her for Retenn Loed Hid Före enn Fange wed Naffn Oluff Pedersenn: Bereter at Were Föed paa Ringerige paa enn Gaard kaldes Borgen, Sögendes Hanemb Formedelst Hannd Möget tiugagtigenn och Suigagtigenn schall Haffue fra stolet sinn Jeffuen Christenn och Neste Hans Godtz fra :/ Nemblig Anders Andersen Loeruig, Saa at Hannd haffuer Bort stolet Nestenn alle Huis kleder Hannd haffde till sig och sinn Fattig Quinde Alt Huis dj haffde Saa dj Intet haffde Miere Igenn, Huilche godtz Wdj stöcheuis ehr Worderit for sinn Werdtighed som Effter

fölger, = Och Bleff vorderet aff Pouell Buere och Tore Feeker, 1 Grönn Baysschiört for Halff tride daller och 1 Röe filldt schört 2½ dlr: 1 Sort stemens quinde tröye 1½ dlr, 1 Sort quindes Klede tröye 2 dlr: 1 gamell quinde kabe for 1½ dlr: 2 Wadmels quindis schiörter for 2 dlr: 1 Wadmels quinde tröye - 1½ ort, 2 Gamell strj offuerdeller, och toe forkleder for 1 ort, 2 Gamell Luer, och en gemell floses schyge 1½ ort, 2 Gamell strj Serche for 1 ort, 1 Nye offuer dell aff smaa strj for 1 ort, It stöche snöre, och 3 Allenn strj Leret ½ dlr: toe Maarcher Sort Wld ½ ort, 1 strj lagenn for 1 ort, Belöber sig dete for^{ne} stolenne koester som hand Er Annheffted med, effter wordering - 14 dr: 1½ ort, = Der forudenn Finndis wdj hanns were 1 Slag keye (?) snöreliff med 2 gamell Röede Ermer Wed, som Hannd Bereter at haffue (**fol. 95a**) Kiöbt aff enn schreder I Schenn, wed Naffnn Lauridtz schreder i Queren daell, Och wedstoed och Bekiennte for^{ne} Fange Att haffue weret med en Anden Compan Att haffue stoelet fra for^{ne} Anders Loeruig, for inndragene Godtz: :/ = Och frembkomb Barbra Nordbye, och Berete Att Lensmanden Suend Stennshoren paa Eger, haffuer schechet Bud her op till Ringerige, Att dj Ingenn lunde schulle lade for^{ne} tiuff Oluff Pedersenn Lös, efftersom denn tiuff som, for Nogelle dage sidenn Bleff henndt paa Eger Möget haffde klaget paa Hanemb wdj hans yderste at Hannd haffde forfört Hanemb: Huor om for^{ne} Suennd Stennshoren, haffde schechet Bud op till Ringerige med Oluff Lerberig, och Torgier Wltuedt, = Och Satte Ghedagte Kong May^{ts} fouget Jacob Luet wdj Rette paa Hanns May^{ts} Wegne, Det Hannd effter lanndtz lougenn Burde Att Meste Set liff, och war dom forderenne,

Da Effterdj for^{ne} Oluff Pedersenn Bekiender Selff Her for Retenn, at haffue stoelet Forsch^{ne} Goedtz fra sinn Jeffuenn Christenn och Neste, Imoed det Siffuennde Budord: Huilche Godtz her for Retenn, Ehr Bleffuenn, Taxerit och worderet, Deditz Werdighed till 14 Rdlr 1½ ort, = Da effter dj Hannd med sinn Nestes godtz ehr Befunden, Att Were Suigagteligenn till kommen :/ Och det enn fatig Mannd Haffr fra Röffuidt och stolet, Huilche Hannd med stoer Möedesumelighed Wed sinn sued Och Arbede Haffr Aulet och tiendt, = Da Paa det Anndere saadanne Letferdige tiuge och Companer Kannnd see sig Wdj Speiell till om wendelse, Haffuer wij saaledes for Retenn dömt och affsagt Det for^{ne} Oluff Pedersenn, Bör for Dene Hanns Möget Groe Giering at Klede galj och Grenn, Och Huis Godtz Hannd Kannnd were Eienndes löst Och faest, Att were fortabt ved hans May^t :/ Och Bunden sinn frastolenne godtz Huis Hannd sig wedkiender och Kannnd Beuise att Were Eienndes, Wbehinderit Igenn Att leffuere.

Dernest Præsenterit sig Wdj Rette hederlig Och Wellerdt Mannd her Malte Christensen (**fol. 95b**) Gudtz tiennere till Nördere Hoeffs, och Vdj Retten Indgiffuet enn Rigenns steffning Sub Dato Agershus denn 15 Augustj 1657, Inndsteffuenn Siffuer Olsenn Magestaed aff Sliere giöld I Walders och Hanns Medfölgere Gulbrand Micelsen Schierdalenn, Gulbrand Kinnd, och Oluff Sköet paa Houg formedelst dj sist forledenn S: Hanns Afftenn Med öxser och kniffuer, haffuer Offuer faldet Hanns tiennere Oluff Jacobsen Om Natter tider I Hanns Seng, och Slaget hans Döre op, Och Wddruchet Hanns öell, och trädet hanns Mad Wnnder föderne Och saa goet som Röffuere Och Ransuis Hanem Wdj Höyeste Maader wdforennet, = Ehr och saa Inndsteffuenet Efftersch^{ne} prou Siffuer Opsaell Christenn Hoffuind Barbra Andersdaatter tiendes hos Michell Skierdalen, Jonn Trundsen Stademb och Oluff Oluffsenn Magestaed. = Siffuer Opsall Wed Bogeræd prouet at Hannd komb fra tinnget som Holtes paa Holle, S: Hanns afftenn, da som hand Droeg Fra tinget Gich Hannd till Mechels I Schierdallen, och saete sig paa Bennchenne wdj Gaardenn Och Begierde Att kiöbe enn halff kannde öell aff Oluff Jacobsenn, Huilche hannd ochsaa Bekomb: och War Christenn Hoffuind Lauge Solberig Hagenn Heyeren Med, Saa Huer kiöbte sig enn halff Kannde och som hannd med dj Andere danemend saed paa Be(n)chenn, Da komb Siffuer Magestaed op till for^{ne} Michels Med enn kniff I Hannden, och Sprang omkring paa Maarchenn och stach kniffuen I Sönnder i enn stoch, Och war möget druchen, prouer I lige maader at hannd toeg enn öxse som lae paa Benchen I Gaardenn, Och Hug toe Hug I dör-enn som Ølet lae Inden for, Medens dörrenn fornamb hannd Intet hannd fech op, Widere haffde Inntet heromb at proue, Weste Eye Huem öxsenn tillhörde,

Christenn Hoffuind Winnder wed Bogeræd dj selff Samme ord som Siffuer Opsaell om Wondet haffr Ord fra ord, Ind prouer ydermiere det hand Komb Sennt Hiem fra Schierdalenn, (**fol. 96a**) till Hoffuen, Huor Frederich Madtzens Saug dreng haffde ladet Bröge enn quarter öell, och denn tid at Christenn Kom Hiem daa War meste ölet aff druchenn, da loed for^{ne} Frederich Madtzens dreng Ilde paa Hanemb formedelst hannd iche wille Bliffue Hieme att driche ölet aff med, och prouet at Gulbrand Kind och Gulbrand Michelsen war hos samme tid hos for^{ne} Frederich Madtzens Dreng, da prouer Hannd Att Gulbrand Kind och Gulbrand Michelsenn Peder Nielsenn och Oluff Hollerud som och hos War, Att

dj sagde Imellum sig selff, Nu Well Suennschen Bröge Snart, da Sagde Gulbrand Michelsen och Gulb: Kinnd, Att dj wille kiöbe öell aff Suennschen och Betalle det Regtig och Huis dj Iche Kannnd faa det for penger da schulle dj tage Ølet selff,

Barbra Anndersdaatter, Wed Bogeræd prouer at Fiorten dage for S: Hanns dag, da toeg Niels Saugmester som schier for Nils Wnnsager, Eenn Field wd I enn Kaabe och Gich Innd och vdtoeg och tapet Øll aff Oluffs Suennsches öell, och Baaed det Innd I Michels stue, HUILCHE Øll prouer Hun Att Gulbrand Michelsenn och Gulbrand Kind drach op, = Widere prouet for^{nc} Barbra att wed S: Hanns dag der effter: Da Kom en Waldres wed Naffnn Siffuer Olffsenn, och Sloe paa lasenn paa Kielder dörenn, Da Foer Hun, Och Anne Gulbrand Michelsenns Quinde, Ind till Oluff I denn Anden Kaabe, och fech Oluff Innd I Enn Andenn stue, Och denn tid Att dj Komb wd Igenn da War laset fra dörenn, Och ölet Bleff Wdtapet om ~~Natten~~ quelen, och drach det I Michels gaard: Och war Gulbrand Michelsen, och Gulbrand Kinnd Med samme tid Att opdriche ölet, Haffde Inntet Widere Att proue, = Jonn Trundsenn Stadum prouer Att Hannd komb der offuer effter Meld Da gaff Oluff Suennsche Hanem en gang dreche eller toe Da Saed trj Walders Drenger och Saed och drach hos Oluff, Mens Oluff Gich derjfra och till Peder Nielsen Frederich Madtzens Saugfouget, effter som hannd haffde Bud effter Hanemb: da war Gulb: Michelsenn hos Peder Nilsen, Siden fuldes Gulbrand Neder Igenn, och som dj Gich och Snachet da sagde Gulb: Michelsen Det ehr Iche Smugt at Oluff Suennsche schulle holde Nogenn öll tap, (fol. 96b) Och denn tid dj Komb Neder da Gich dj Waldersenn Indda I Gaardenn, och schreg och lamert, Gich derfor Neder till Gulbrand Igenn Ind I hanns stue, Der saed Christenn Hollerud och haffde kiöbt sig enn halff Kannnd Øell som Hannd och Gulb: saede och drach samenn, Med det same komb en aff dj Waldersenn wed Naffen, Siffuer Indgaaendes med en kniff I handdenn, da löb Gulb: till och toeg enn öxse som Hörte Jonn till, dreff same Siffuer ad dörenn Igenn, Löeb saa op Igenn I Mechels gaard schreg och lamert, hug paa Dörenn, Widere haffde Inntet at proue,

Christopher Charlsenn paa Houg, och Nils Kolbennrud Som Haffuer Weret wdj Beschechelsuis hos Oluff Sköet som leger Wed senngen, och Iche selff Kannnd Komme till tinget Att Winnde, Da hermer dj hanns ord saaledis Wed Bogeræd, saaledes at Gulbrand Kinnd Baed Oluff schiöt at hannd schulle Bede fougden Om forloff till Att opdriche Oluff Suennsches öell, Som Hannd haffuer Bröget till Att selle, och der Oluff komb och schulle talle med fougden deromb: da stod fougden till hest och wille Rese bort, saa Hannd Inntet fech talle med hanemb der omb: Da sagde Gulbrand Kind till Oluff schiöt Komb da well wij gaa Alligeuell: och som dj Komb der Neder Kiöbte dj toe Kannnder öll som Christenn Hollerud Betallte: och som dj haffde druchet aff ölet wdj Gulbrand Michelsenns stue, Da Fech Gulb: Michelsen Enn Walders sinn öxse, da Gich Walders drengen for och Oluff och Gulb: Michelsenn Gich effter: dae sloeg Waldersenn paa dörenn, och Sloe till lasen, Da prouer for^{nc} Oluff Att Gulbrand Michelsen toeg öxsenn fra Hanemb och sagde lad mig see ieg schall vell faa lasenn op, Da toeg Gulbrand öxsenn och Slog it Slaug, och dermed Röeg dörenn op, Saa tapet dj och drach, = Denne saeg Bleff Optaget till förste Almindelig ting, och da partternne at möede till for^{nc} tid, den 19 Novembr:

Item Erstedet sig wdj Rette Pouell Jensen, och Wed lennsmandtz steffning haffde wdj Rette Citerit efftersch^{nc} personer for witerlig giæld dj till Hanem Befindis att were schyldig (fol. 97a) Nemblig Asle Moenn 4 dlr, Christopher Bye effter affregning 16 dlr: Christopher Hundstaed 3½ dlr. Oluff Klocheröenn for Noget Salt hannd schulle före fra Suang, Bleff forderffuit och for komen fordes der fore - 5 dlr: Och War Pouell Jennsen domb forderennde: Parternne Möet wdj Rette och Iche Kunde aff Beuise Noget aff den forderendes giell Betalt, = Da Effter Saadann tillfeldigh: ehr, saaledes for Retenn affsagt Huis Indmelte personer Iche Giörer Retig Regenschab Med for^{nc} Pouell Jensen Indenn Halff Manidtz dag effter denne Wores doms affsegt och da Ganndsche affbetaller Huis en Huer da schyldig Bliffuer, Huis Iche da at haffue wordering Wdj dieres Boe och formue Huor det findis Och for dete for Aarsaget steffnemaell at Erstatte Pouell Jensen Kost och tering,

Madtz Lauridtzenn paa sinn Faders Hederlig och welerde Mannd her Lauridtzes wegenne, Fremblagde enn Rigenns steffning offuer Jonn Øellstue, Haffuer Hannem Att til talle for enn Koe som Hannd for nogen tid sidenn Haffuer Anamet en koe aff hanemb paa Lie, Med Widere effter same steffnings widere Bemelding, Dat: Agershus denn 28 Novembr 1657.

Dernest Fremblagt Hanns faders schrefftelig Indleg Des Inndhold Her Lauridtz forminer hannd Med Rette Bör at Betalle Hanem koe Istedenn Igen, efftersom hannd Anamet same Koe wden ald Lyde eller Sygdom Och forminte Hannd der fore Burde at lide domb,

Forsch^{nc} Jonn Øellstue möete wdj Rette Och Bekiendte Nochsom att haffue Bekommet Koenn, Huilche sidenn For Hanemb schall Haffue Styrst och bort döed, Och Hudenn aff for^{nc} Koe Bereter hand Att haffue leffueret prestenn, i Betallingen,

Da Effter Slige tillfeldigh: Efftersom steffningen till Hollder for^{nc} Jonn Øelstue at schall tage med sig wdj Rette Huis Hannd Haffr sig till Befindes huilche Hannd Iche haffuer effterkomet Thj ehr derom saaledes for Retenn affSagt Det for^{nc} Jonn Øellstue Bör at Betalle for^{nc} Koe till her Lauridtz Werdig 4 dr Ringer 1 ort, Huor I Hannd schall quiteres Hudenn for 3 ort, Och wdj Koest och tering at Erstatte her Lauridtz for dete steffnemaell 1½ dlr:

(fol. 97b) Niels Moe Wed Lennsmandtz steffning haffde Citerit Enngelbret Lenne, For tuende Aars effter Staaendes lannschyld aff 7 lispund godtz hannd haffuer Indlöest fra Mester Niels som hannd aff Nils Moe Haffde Wdj panndt for enn Suma penges, Huor paa for^{nc} Engebret Lenne Resterer for tuende Aar Nemblig for 1654 och 1655 Aarlig 7 lispund, ehr 14 lispund, Huilche Nils Moe forminer hand Bör Hanemb Att Betalle, med sambt Julemarch och Omkosting For dete steffnemaell Och War dom forderennde offuer for^{nc} Engebret Lenne, = Enngelbret Lenne möet wdj Rette Och foregaff och Berete Det Niels Moe paa her Hermandtz Wegenne schall haffue Anamet aff for^{nc} Engebret Lenne paa Her Hermandtz Wegenne toe Aars lannschyld, Huilche Hannd Igenn effter Forhuerffuede dom Maatte Betalle till Knud Andersens effterleffuersche same Resterennde toe Aars lannschyld, Dat: Fröse tingstue den 5 Octobr 1655, Huilche lannschyld for^{nc} Engebret Lenne nu forminer at Nils Moe bör at Korte Igenn, effter Huis hannd nu forderis for paa dj toe Aars lannschyld hand Rester till Niels Moe, Huilche for^{nc} toe Aars lannschyld som Niels Moe haffr Anamet paa her Hermandtz Wegne, Hiemeler och tillstaaer, Her Hermand Nils Moe wed sinn schriffuelse Dat: Christiania den 24 Julj 1656.

Da Effterdj Engebret Lene Iche Beuiser for^{nc} tuende Aars lannschyld till Nils Moe Att vere Betalt, Medens Hannd forminer Nils Moe bör Att Quitere, Hanemb wdj dj toe Aars lannschyld Hannd paa Her Hermandtz Wegne schall haffue aff Engebret Lenne Anamet, Huilche her Hermand wed sinn schriffuelse Quitere och Hiemeler Nils Moe for same for^{nc} toe Aars lannschyld, = Ehr da aff Slige for berörte (fol. 98a) Agters Beschaffuendhed, det for^{nc} Engebret Lenne Bör for^{nc} toe Aars lannschyld Att Betalle Nemblig 14 lispund, Indenn en Halff Manidtz dag effter denne woris doms affsegt, Med Minndere hand Iche vell lide Wordering i sinn Boe, oc dermed Aulle Kong May Sinn Segt Saauelsom Att Betalle dombpenge, = Och Huis Engebret Lenne forminer sig aff her Hermand at were for vreted, det Hannd aff hanem schall haffue Opboet Nogenn lannschyld, Som Hand Iche burde der om Haffuer Engebret Lenne Ved loug och Ret Att söge Her Hermand till Set Werne ting,

Kong May^{ts} Fouget Haffde Citerit Jonn Øelstue for Hannd Iche wille treke Kong May^{ts} haffre Ind till Slotet: Bleff tillfunden at Böde toe march Sölff till Kong May^{ts}.

I lige maader Haffuer Mermelte Jacob Lut Citerit Niels Moe, Formedelst schall haffue offuerset med trennde schydtz denn Förste gang der Hannd schulle till Slotet med Hans May^{ts} hester, den Thid, Denn 2 Julj med Jacob Lut till Byenn, Huor da Nils Moe war tillsagt effter predechenn wed Bönes Kirche Att hannd schulle lade Hanns Hest möede, Wdj Rolffsund, at schulle före offuer schougenn, derforudenn Bekiender schydschaffuerenn at hannd haffuer Set enn schydtzferd offr hörig med, = Huor till Niels Moe Suaret at hannd Nochsom War tillsagt aff schydschaffuerenn Rolff Øenn Wed Bönis kierce, Att hannd schulle lade sinn hest möde Jacob Lut Wed sundet, Huilche Hannd Bereter Att haffue liet Rolff Bierches hest till same schydtzferd, Som Rolff Bierche och wed Retenn det same Bekiender, det Hannd loed hanns dreng Ride stragx Denn same time, Hannd komb Hiem, I lige maader Bekiendte fougden tienere Laurdtz Söffrensen at, hannd Betalte Hanemb 1 schydtzferd offuer schougen, huor for Hannd liede Anders Sundtz hest, for det 3 da siger Hannd at Hannd förte Elert Mogennsen, offuer Krogshougenn, dog at schydschaffuerenn sagde hanemb Intet till at giöre det same schydtzferd, Da effter dj Att fougden Haffuer liet hest offuer schougenn Saa at denn Hest hannd aff Rolff Bierche haffuer leiet Iche er komenn fremb Wdj Rette tid förinnd hannd war affredenn med den hest hannd haffde leiet, Item Befindis effter schydschaffers Egenn Bekiendelse, at Hannd tilforne, haffr Weret derforudenn tuende schydtzferd offuer hörig, Huilche ehr trj schydtzferd,

(fol. 98b) Jacob Lut forminer hannd Bör Att Böde for, = da ehr Saaledes forfunden effter dj Att schydtzschaffueren her for Retenn Bekiender att haffue tillsagt Att schulle giöre for^{ne} schydtzferd: Huilche hannd schall haffue set offuerhörig, da ehr affsagt at Nils Moe derfor bör at böede till Kong May for for^{ne} 3 Skydtzferdtz offuersidelse, och Nils Moe Igen, Att söge Rolff Birche for det enne schydtzferd der Hannd leide Hans hest och denn Iche I Rette tide komb fremb: Belangennde det schydtzferd hannd haffuer giffuet fougden tienerer pengere fore som Hannd Liet Anders Sundtz hest fore, Beuisis Iche at haffue Weret for Nogenn aff dj Hand söges fore, Belanggende denn schydtzferd Nils Moe giorde Med laugmandens tienerer Elert Mogensen: Kann Iche ehragtis Kann Vere hanemb till Befrielse helst effter dj Att hannd förte Wdenn schydschaffuers Widennschab: och at Betalle fougden sinn wdlagde penge Igen for denn schydtzferd Hannd leide: Nemblig ½ dr.

Annders Moe I lige maader Bleff tilfunden for it schydtzferdtz offuersidelse - 1 dlr: I lige maader Bleff Siffuer Suarstad tilfunden Att Böde till sinn landherre - 1 dlr:

SAKETING 9. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Anno 1657 denn 9. Octobr: Holtes Almindelig Sagting paa Gudtzgaardtz Almindelig tingstue I Nördere Hoffs prestegield, wdj Kong May^{ts} Fouget Jacob Luet hanns offuer Werelse, Item Lennsmanden Oluff Torckelsenn, Med tingsögennde Alffmue Fliere.

Laugerrettedt. Lauridtz Wee, Gutorum Weien Engebret Haldum, Oluff Wee, Siffuer Wexsall Torbenn Follum,

Fremb kom wdj Rette Engebret Nerstaed i Nördere hoffs Sougenn paa Ringerrige Och Her For Retenn War it tinngsWinde Begierenndes Om det ehr Iche Mininge Alffmue Witerligt, det Hanns Gaard Nerstaed Imellum denn 5 och 6. Octobr: nu Sist forleden, Wed Ilde Brand Ganndsche med Gich, Saauelsom Ald Hanns Boe och Boehaffue, Ganndsche medgich Huor till dj sambtelig Suaret, Att det Noch som (fol. 99a) war denem beuist, Att den disverre her affbrendt Med sambpt Ald Hans Boe och Boehaffue, Huilche wij Iche med Billigh: weste hanem att Kunde Benegte:

Lauridtz Wee, Torbenn Folum, Siffuer Wemme, Oluff We, Siffuer Wexsall, Halluor Nöchebye, Gutorum Weien Euind Halstensrud Anders Röseng, Engebret Haldum, Suennd Tueter Halluor Birche.

Pouell Jennsen paa Bragnnis, Wed Lennsmandtz steffning Haffde Citerit efftersch^{ne} personner for witerlig gield Nemblig Siffuer Wegxsall - 2½ dlr 16 s, Niels Hoeffs Quinde 2½ dlr: Lauridtz Hoeff for en tönnde malt hannd Betallte for Hanemb: 2 dlr, Hareld Knestang Siuff daller, Gunder Gangum 5 ort, Christenn Lerberig effter Hanndschreff och Regennschab Bog - 70 dlr. Hendrich Kolsrud 18 dlr: Christenn Söffrennsen, och Harald Knestang Forschöed sig till Affregning, = Pouell Jennsen War domb forderennde,

Da Effter slig Leiligh:, ehr saaledes for Retenn Affsagt efftersom enn part aff Indsteffuennte personer Beraber sig med Regenn (!) at haffue med for^{ne} Pouell Jennsen, Bör enn Huer for sig Att giöre Regtig affregning med hanemb Indenn Enn Halff Manedtzdag effter denne Woris doms affsegt, Med mindre En Huer Iche vell Lide Wordering Wdj sinn Boe Godtz och lösöre, och der hos Att Erstatte Pouell Jensen Enn Huer for sig enn Billig Koest och tering,

Hernnest Frembkomb wdj Rette, Leffuar Gulbrandtzen tiennendes her Peder I Sigdaell, och i Rete Ind Giffuet enn Rigenns steffning offr Gundel Peders dater S: Eluff Giestsenss effterleffuersche paa Slete I Sognedalenn, paa Ringerige, Haffuer tilltalle till hennder for denn paa boende Gaard Slete schall Bruge wden hanns Wille och minde, Wannset at samme pladtz wed hanemb Hindes Mannd opsagt, saauelsom Hun, at hun Inntet effter denn dag schulle Befatte sig med Att Saae eller giöre Nogenn Aewerche, paa for^{ne} pladtz, Med Widre effter steffnings Inndhold, Dat. Agershus denn 5 Augustj 1657. Till prous Wdj samme steffning Befales Erich Krogsrud Och Biören Siffuerslöche dieres Sandhed Imellum parterne Att were Ghestendig,

Noch I Rette Indgiffuet It lösenns Breff aff Clemend Torsenn, boendes paa Pucherud, (fol. 99b) I Sogn-

nedalens Anex, Huorinden hannd Bekiender Att haffue Bekomet sine panndte penger igenn Nemblig Tiuge och 4 Rdlr: som hannd haffde Slete I panndt for aff Torgier Glesne I Krydtzheret, Dat: Pucherud I Sogenne dalenn 17 Novembr 1656.

Dernnest Fremblagt it Mageschifftebreff som Imellum Oluff Sebiörnsenn Aslannd I Egedall, Och Leffuer Gulbrannsdenn i Egedals Anex, Wdj saa maader, att Oluff Sebiörnsenn haffuer giffuet Leffuer Gulbrannsdenn, halffpartenn wdj enn Ødegaard kaldes Slete legenndis I Sogennedalen Anex, Huor for Leffuer Haffuer Giffuet Oluff Sebiörnsenn Halffpartenn Wdj hans paaboende Gaard Aslannd som ehr Hanns faers odell, Dat: Aslannd den 26 Novembr: 1656.

Item i Rete lagt sinn Etlegs Breff, Set Et Legs Breff till forsk^{ne} Godtz wdj Slete, som hannd med Oluff Aslannd Haffuer Mageschiffit sig til Wdj Slete, :/ Ehr saaledes, at Tosten Schindnis I Krydtzherid, War Oluff Aslanndtz Quindes Elinn Halluorsdaatters Olde fader :/ Tosten haffde Sig enn Sönn Hede Gunder, Gunder Haffde sig enn söen Hede Pallme Gundersen, :/ till for^{ne} Pallme faldt for^{ne} Ødegaard: Och effter Pallmes döed faldt Godtzet till Hanns Egenn fader Söster, Ane Tostenns daatter, Hun saete for^{ne} Ødegaard Wd I fremede hennder, Och nu i Höst löste Helle Hellerud som war Ane Tostens daatters Broders sön som Godtzet Igenn löste fra Chlemend Pucherud Ellinn Halluors daatter, War for^{ne} Anne Tostenns daatters Broder daatter, som Oluff Aslannd nu haffuer till egte: Dat: Skatemb I Sigdall den 21 Septembr: 1657.

Hermod Att suare ehr Ehr möet wdj Rette Sollue Wemme, och I Rette Indgiffuet It Mage schiffte Breff, som Imellum Chlemend Torsenn Och Solffue Weme, dis Indhold Att Chlemend Torsenn haffuer Giffuet Solffue Weme, enn Rödingspladtz kaldes Slete: Huor I moed Solffue Weme Haffuer Giffuet for^{ne} Chlemend Torsen, 4 Seting korennis Aarlig Rennte Wdj Nördere Ørping Huilche ehr at agte Att for^{ne} Chlemend haffde be^{tte} Slete I panndt aff Torgier Glesne I (fol. 100a) Krydtzherrid for 24 dr :/ der wnder paa trögte 4 Signeter, hos denn Sorenschiffuer Jens Nielsenns hand och Segell:

For det siste fremblagde Leffuor Gulbrannsdenn Chlemend Pucherudtz Sedell wnder tuende Bomercher hos sinn Segell, Formelendes Att hannd Iche haffuer set Sollffue Weme for^{ne} Godtz Widere Ind I panndt, till dj Rette odelseier löser det :/ och Bekiender sig iche at Were Nogenn Odelsmandd der till Dat. Pucherud denn 4 Octobr: 1657 :/ Widere war Imellum parterne Iche Paserit Medenns war domb Forderennedes,

Da Effter dj Her for Retenn wed Regtig Mage schiffte Breff Som Leffuer Gulbrannsdenn Sig till haffuer Beuist at haffue Mageschiffit sig till halffue partenn Med Böxsell och Herlighed I forhenn Melte pladtz Slete, Huor Imoed Hannd Haffuer Giffuet Oluff Aslannd Igienn Halffpartenn wdj sinn paaboende Gaard Aslannd, till Euendelig Odell paa Begj sider Att schall fölge denemb och dieres Effter komende Arffuinger, For det Anndet da Beuises for Retenn Med Oluff Aslanndtz Etlegs Breff, det Hannd Ehr aff Ret Bloedstrenng och oedelsgrenn Beretiget till for^{ne} Godtz wdj Slete. For det tredie Beuise Med Chlemend Pucherudtz Sedell Wnder hanns Signnet och tuende Manndtz paa tegnet Bomercher till Witerligh: Bekreffed: formeldenndis Att Hannd Iche Annderledis Haffuer Saet Be^{tte} Solffue Weme om tuestige Godtz wdj offuerbe^{tte} Slete, Ind Wdj panndt, Inndtill dj Rette odelseier löser det Igenn, fra Solffue Weme, Kiender sig derhos Iche Att were Odelsmandd till for^{ne} Goetz aff Huilche tilfældigh: och denn Sags Beschaffuennhed Haffuer wij saaledis for Retenn dömpet och affsagt, det for^{ne} Leffuer Gulbrannsdenn effter sinn fremlagde Mageschifftebreffue som Hannd med odelsmanden Oluff Aslannd haffuer, opret :/ Joe Bör at fölge till Brug Effter denne dag, dog os forbeholdenn det for^{ne} Leffuer Gulbrandtzen Bör at ehrstatte och Betalle Gunild Pedersdaatter som Indnu Besider om tuistig Pladtz Slete: Hinndes Röding och Bygning effter, 6 danemendtz Skiönn och Taxt, Och Solffue Weme Att Aname sinne panndte penger aff Chlemend Pucherud, Saa Höyt hand haffde saet hanem godtzet for, Och dersom Solffue Weme, Kann Nermere Etlede sig till Gotset Ind Oluff Oslannd haffuer hand det Wed Rette wbehindert at giöre.

(fol. 100b) Johanis Snell Loed forbyde Enn wed Naffnn, Christopher Henndrichsenn, Att hannd Ganndsche Inntet Befatter sig med Hanns pladtz Lij I Oudalenn, mens Dersom Nogenn forminer sig till for^{ne} pladtz at were Beretiget, Da haffuer dj Johanis Snell at Söge.

Disligeste Loed Johanis Snell fredliuse Lille Hofflannd schoug, Att Ingen Befatter sig Nogenn Med denn Enten I schoug eller Maarch, effter som hand Denn ehr Eidennde, och Giffuer deraff wisör Och ledinng, = For det 3. loed Johanis Snel forbyde Solffue Weme at hannd Intet maa yde Landschuld till Nogenn förennd Erich Sleuigen och Asle Scholerud Haffuer talt hans Minde Effter Hans dombs Ind-

hold, = Item Loed for Att Oluff Finnde Iche maa Röre eller Bortröche Huis Roug som staar paa Echennrud förind hannd Haffuer stilt Johanis Snell tillfredtz for Hues Hannd ehr hanem schyldig,

Oluff Torckelsenn paa Tomes Asches Wegne, Loed Fredliuse Hanns schouger Att Inngenn effter Denne dag Befatter sig med Nogenn aff hans Skouger som Hannd ehr eyendes,

Engebret Nerstaed, Loed före trj prou Paa Nerstaed, och Waagaard, om Dieris Rette schelene Imellum for^{ne} Gaarder, = Först prouer Benndt Gulbrandssenn Wed Bogeræd prouer och Kannnd Mindes tillBage offuer Enn halff hundere Aar, da prouer hannd Att der lae to stinne paa Huer Andere paa Moen I Raemaarchenn, Det war Ret delle Imellum for^{ne} Nerstaed Och Wagaard, och prouet, Att hanns fader Leiuet schoug ad Jonn Waagaard, da forböed for^{ne} Jonn Denemb Att dj Intet maatte huge offr for^{ne} delle: tj paa denn Andenn side War Nerstad schoug Haffde Intet widere Att proue,

Jenns Jonnsen Lj, Mindes tillBage en halff Hundere Aar prouer lige dj same ord som for^{ne} Benndt om Vondet Haffuer, och prouet at hannd War med Benndt for Mange Aar siden at huge tyre wed, Da forböed for^{ne} Jonn Valgaard dem Att dj Inntet maatte Kome offuer det delle som dj toe sten lae som Bendt om Wondet haffuer.

Michell Gulbrandssenn Wagaard Mindes tilbage offuer It Halff hundere Aar, da prouer Hannd (fol. 101a) Att hannd Baed Simen Nerstaed, at hannd maatte huge tyre wed I hanns schoug, Nest wdenn for dj for^{ne} delstine, haffde Inntet videre at proue, = Och Huis tömmer dj paa Wagaard Befinnedes at haffue huget offuer for^{ne} om wo(n)denne delle, Da Bleff nu derpaa Giort Arest paa for^{ne} tömer huor det finndis Innd till loug och dom dem Haffuer adschilt,

Her Lauridtz paa Holle wed sinn Sönn loed wdj Rette lege enn Rigenns steffning offuer Christoffuer Sunbye For 3 Aars effterstaaendes lanndschyld med Juelle m(er)ker: Nemblig for 1648 - 49 och 50. Huorfore hannd forminer hand Bör at giffue 3 dlr: for tänden eller och goet Byg I stedenn Igenn, at leffuere, Item Pouell Weholt ½ Sold korenn, for Hundstad der hand Bode der, Item Rester for Indergang ½ dlr: Indsteffuende personer, Mötte och wedstoed gelden, = Bleff derfor for Rettenn affsagt det for^{ne} personer Bör Att Betalle, for^{ne} her Lauridtz sinn lanndschyld Ennten med Penge eller Korenn som dj selff Best Kannnd forliges om med sambpt dieris forfalden Juelle m(er)ker /: och ald och (!) kostening for dette steffnemaell Inden en halff Manedtz dag effter dene vores affsegt med Mindere dj Iche Vell lide Vordering I dieres Boe och formue, och der ved Auler hans May^{ts} Segt,

TING 14. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(fol. 102a) Anno 1657 denn, 14 Octobr: Holtes Agter Igienn ting paa Gudtzgaardtz Rette tingstue, Huor da quegschattens forordning, Lydeligenn Bleff Lest for Meninge Alffmue, Wdj dieres Paahörelse,

Laugerrettedt, Gulbrand Gierneboe, Niels Berig, Tostenn Øren, Amund Berig, Hareld Ferden, och Halluor Bölggen,

Frem kom for Rettenn, Engebret Truelen, boende Paa Schougstaed, och war aff os it tings Winnde (fol. 102b) och Wores Sandferdig Windesbyrd Begierenndes, om denn Wlöchelig Ildebrand, Hanem wdj forledenn höest 1656, desuere om Natter tide ehr paa komenn, Som haffuer opbrenndt ald hanns Gandsche Auell hiöe och korenn, som hannd haffde Indhöested, Saa hannd Intet I Ringeste maader fech Redet, eller Bierget :/ det Wort Sandferdigen Vindbyrd vij iche Weste Hanemb Billigenn Att Kunnde Negte,

Kong May^{ts} fouget Jacob Luet her for Retenn Lydeligen Loed Lese Konng May^{ts} Forordning Anlangende schatt aff Queget saauelsom papier och Andere Slags Ware, Dat: Kiöbenhaffuenns Sloet denn 21 Julj 1657.

I Lige maader loed Lese Accisens Siste forhøyelse Dat: aff Medellfard denn 25 Augustj 1657.

Jacob Luet Wdj Lige maader War It tinngs winnde Begierende om det ehr, iche Meninge Alffmue Witerligt at Krackestaed som ehr enn Fuldgaard, och som ehr Proustj Goedtz Leger Ganndsche öde och wsaaet wdj Dete Aar, Da Suarte Meninge Alffmue at det var dem witerligt at for^{ne} Krachestad Iche haff^r veret Saaet vdj dete Aar mens haffuer leget ganndsche öde, och 6 aff efftersch^{ne} Mennder schall forsegele det Vinde.

TING 15. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Anno 1657 denn 15 Octobr: Holtes Agter ting paa Paa Gudtzgaard, Huor da quegschattenn Bleff lagt, Laugerettedt, Christopher Lundesgaard, Suend Drolshamer, Oluff Kioes Cholbiönn Bierche Peder Garhamer, Kitell Garhamer, Pouell Opegaard, Erich Krogsrud, Kolbiön Narffuerud Solffue Weme, Lauridtz Folum, Halluor Bierche,

Frem kom Lauridtz Söffrensen Jacob Luetes tienere och effter fuldmagts Inndhold Aff Jacob Branndt hospitals Forstandere Wed lennsmannntz steffning Oluff Torchelsenn, Haffde wdj Rette ladet Citere Michell Wager For Retighed och for förste Böxsell, och Holding, Halff fierde Rixdaller och it Slagtenöed, och Holding for 1655. = Möete Michell Wager for Rettenn, Och Bereted at haffue betalt till for^{ne} Jacob Branndt 1 Slagtenöed, och den Holding for 1655 Hannd forderes for, Benegter hannd I lige Maader iche Att were schyldig, = Lauridtz Söffrensen paa Jacob Branntes Wegenne var dom forderende,

(fol. 103a) Da Effter dj Att Michell Wager iche Beuiser her for Retenn Med for^{ne} Jacob Branndtz Sedeler, Ennten Holdengen for 1655 och det Slagtenöed Hannd fordres for, att were Betalt, Medens dj 3½ dlr: wedstaar Hannd at were schyldig till Ghedagte Jacob Branndt, Da ehr saaledes fore funden eftersom at for^{ne} Mechell Benegter for^{ne} holding och Slagtenöed, Iche Att vere schyldig, Da Bör Michell Wager at Giöre Regtig affregning Med for^{ne} Jacob Branndt Inden en halff Mannidtz dag effter Denne Woris doms affsegt, och Huis hannd effter Regtig affregning Wdj tuende danemennntz Neruerelse schyldig Bliffr: Med Rette da Bör hannd det stragx att betalle till for^{ne} Jacob Branndt med Minndere hannd Iche vell lide Namb och Wordering Wdj sinn Boe och Godtz Saauelsom at Betalle Koest och tering,

Frem kom Annders Huerffuen Befuldmegtiget aff Manngnild S: Chluis Pedersenns, och wed lennsmanden Oluff Torckeldsenn, Haffde ladet steffuene wdj Rette Gunder Klechenn, paa Ringerige I Norderehoffs Sougenn,

Item Fremblagt Gunder Klechenns Wcaserede hannd Sub Dato Horum den 22 Augustj 1645 Formeldende Paa 129 Rixdaller, en ort som Gunder Klechenn Befindis Effter affregning at were Bleffuen schyldig, till trennde Terminer Att Betalle, Och Huis pengene Iche Bliffuer Betalt till for^{ne} Terminer: da Beplegter Hannd sig till Att Giffue Retenn aff dj Resterennde penges,

Dernnest Inndgiffued Enn KoestHoldtz fortegnelse, Paa Huis Hun forderer aff Gunder Klechen, for den omkosting Hannd Hinnder haffuer paa fört Dat. Huerffuenn den 17 Decembr 1656. Annders Huerffuen paa Magnild Cluis Pedersenns wegne War domb foordende:

Imoed for^{ne} Henndis Sögnnemaell Ehr Gunder Klechenn Möet Her for Retenn, och Forschöed sig till affregning, effter som Att Hannd storligenn schall were mesregnet der dj Siste gang Giorde Regenschab: Huorpaa Hannd da schall haffue wdgiffuet sinn Hanndschreff till S: Chlaues Pedersens,

Dernnest Indgiffuet sinn Regenschab paa Hues hannd och S: Chlaues Pedersenn med Huer Andere haffuer hanndelet Indtill denne dag,

Item Inndgiffuet Set schrefftelig Inndleg Imoed Manngnild S: Chlaues Pedersenns, Dat. Klechenn den 15 Octobr 1657. Gunder Klechenn Hannd forsköed sig effter lougen till Nye affRegning effter Lougen effter som hannd möget Befindis Misregnet, Och Huis Hannd da schyldig Bliffuer (fol. 103b) Ehrbyder Hannd sig till Giernne Att well Betalle.

Da Effterdj at Her forsteles enn Vcaserit hannd schreff aff Gunder Klechenn Wdsted till S: Chlaus Pedersenn, paa Bragnis, paa Enn Summa penndinge, Huor Imoed Hannd Höyeligenn sig Besuerger Att were mesregnet, Huor om Hannd haffuer Lagt wdj Rette enn affregning Paa Hues Hannd och Chlaus Pedersenn, med Huer Anndere haffuer Weret Wdj Mellum, = Da efftersom lougen Beuilger Denn Mesholdige Att maa kome till Nye affregning, Da Ehr saaledes for Retenn For funden, det for^{ne} Gunder Klechenn Bör at Giöre Regtig affregning Paa Nye wdj Hinndes Hus, Wdj denn Idtzige sorenschriffuer paa stedet, och Wdj Danemennntz Neruerelse och Huis Hannd daa Reteligenn effter Regtig Liquidation Bliffuer schyldig stragx Att Betalle med Mindere Hannd Iche Vell Lide Namb och Vordering Wdj sinn Boe Godtz och lösöre, och det wfeilbarlig Att Effter kome Innden en Mannidtz dag her effter Med Minndere Hand Iche schall Betalle effter Indfört handschreffts formelding,

Oluff Fröse I Holle prestegield effter fuldmagts Indhold aff Hans Euie paa Modum haffuer Wdj Rette Indgiffuet enn Rigenns steffning offuer Jacob Henndrichsenn, paa sinn quindes, Sögenndes hanemb for 2½ Rdlr Hannd Befindes at Were schyldig, paa for^{ne} sinn quindes Wegenne, = Huor Imoed at for^{ne} Jacob Henndrichsenn, haffuer fremblagt sinn Indleg dis Indhold, Hannd forminer at Were frj for forsch^{ne} Kraff helst effter dj Att der Ingenn Arffuet noget effter Hindes förige Mannd, Dat: Mynnedalen denn 8. Octobr: 1657, och War dom forderende,

Da effter dj Att Jacob Henndrichsenn Iche Beuiser Loulig at Hans formandtz boe effter Arffue bolchens 12 Capit: haffuer opsaget Boenn, da haffuer wj hanem till funden Att Betalle Innden en halff Mannidtz dag her effter, med Minndre hand Iche vell Lide Wordering Wdj sinn Boe, och for steffning paa sinn Procota Att Indstaae enn Bilig Kost och tering,

TING 16. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Denn 16 Octobr: Holtes Agter tinng paa Gutzgaardtz tingstue,

Laugerettedt (**fol. 104a**) Christopher Lundesgaard Pouell Opegaard Suend Drolshamer Cholbiönn Bierche, Sollffue Weme, Peder Gaardhamer,

Lennsmanden Oluff Torchelsenn effter Fuldmagts Inndhold Kom frem for Retenn paa Engelbret Nerstadtz Wegenne och Wed Hiemsteffne haffde ladet Citere Oluff Ege for Koest och tering som Hannd med hanem paa treter haffuer weret for Aarsaget till Att Bekoeste effter deromb her laugMannndtzdomb Dat: Ege och Nerstadtz Eier denn 4 Julj 1654 som I sig selff ehr formeldennde Oluff Ege at were till funden Att Betalle ald omkosting paa Anuende Bekosting, saauell som at ehrstaatte denn sorensnschrieffuer och sinne MeddomsMennder Koest och tering, Huilche War Annschreffuenn for Penng 85½ dlr 8 s: Om for^{ne} koesthold Bleff for^{ne} Engebret Nerstaed och Oluff Ege her for Retenn wed hennderbandd louligenn och well forligte, wdj saa maader Att Oluff Ege schall Giffue Engebret Nerstaed I stedenn for Anmelte Suma pennger, 40 Rdlr: Huilche Oluff Ege Beloffuer till tuende Terminer Att Betalle, till Höstenn förstkomendes 1658, 20 dlr: och denne siste Termin Att Betalle till hösten Dernest effter 1659 - 20 dl: Och dermed Bleff dj Wener och well forligte saa at Huis Iring och trete denem Haffuer Weret Imellum Innd till dene dag schall her effter Were döed och magteslös,

Hanns Rasmusens quinde paa Tonne Nemblig Ane Hanns daatter Fremb for Retenn och wed tuinde Winder Nemblig Amund Huall, och Haralld Knestang haffde Citerit Alff Loe Hid till tinget Huor paa dj giorde dieres æd Formedelst Hannd med Hug och slaeg, möget Slemmeligen schall haffue offuer (!) Hanns Rasmusen först Wdj Hanns egen Hues den 26 Mayi 1657. Sidenn Gich Hannd Ind till Amund Huaell och Agter Sloeg Hanemb Manng Bloed Wider der Igenn, = Setter der fore wdj Rette om Alff Loe iche derfor Bör at Böde Sig Segt Effter lougenn och konngelig Statuter, Med widere det I Sig selff Wtröcheligen och wtlöfftig om formelder:

Frem kom efftersch^{ne} prou Giorde dieres Bogeræed först Amund Huaell Hannd prouer wed Bogeræd Att In Mayi nu forledenn War, da saed Hannd och drach hos Alff Loe paa Moldbennchen, Med det same komb Hanns Rasmusen der forbj, da Sagde Alff Huaell till Amundz Lille sönn, Gach Bort och Bed Hanns Rasmusen Kome Hied, Da Komb drengen tilbage Igenn och sagde till Alff Loe Well I talle med hanem da Bad hannd Att Wille gae till Hanem, = Dermed Gich Alff (**fol. 104b**) Selff effter Hanns Rasmusen, Saa komb Hanns Rasmusenn gaaennndes med Hanemb och Gich Innd I Alffs gaard, och satte sig Samen paa Moldbe(n)chenn Och med det samme Gich Amund fra dem och Ind wdj hanns Egenn Gaard, Sidenn komb Hanns Rasmusen Gaaennndes Innd till Amund Wdj Hans stue, Wed enn toe eller trj timmer effter at Hannd War kommen till Alff Huall, Da War Hanns Haet och Hanns (!) Borte Saa Hannd War Barhoffdet, Da sagde Hanns Rasmusen till Amund See nu till Huorledes dinn grannde haffuer pönntet mig Wd, Da War Hannd möget Blodiget Wdj Annsegted, da Baed Hannd Amund at hannd Wille lade enn Hennte Hanem sinn Haett och hans Kip, med det samme komb Alff Innd I Amundtz stue, effter Hanns Rasmusen, och Haffde enn öxse wdj sinn Hannd, och som Hanns Saed paa Krachenn, Sloeg Alff till hanem med öxse Hammeren saa hannd falt Neder aff krachenn paa gulffuet, och sagde det schalt du haffue for dinn lögenn Agtige Quindes schyld, Dermed schilde Amund Denemb Aed, och fulde Amund saa Alff Hiemb i Hanns stue, och som Hannd Komb Hiem I stuen Sled Hannd sig Fra Amund, och löeb Ind Igenn I Amundtz stue till Hanns Rasmusen, och Sloeg

Hanemb Med Øxsenn Igienn Andenn gang, baade paa Rögenn paa Armente, och Neder at laarenne, Sidenn sloeg Hannd Hanns Neder paa Gulffuit, med det samme fech Amund öxsenn fra hanemb: saa Gich Alff Hiemb Igenn, effter Enn Kore, Gich saa Ind till Amundtz Igenn, da lae Hanns paa Gulffuet, da sagde Alff till Hanns som lae paa Gulffuet, dieffleffn faar wdj dig du maatt staa opatt som enn karell, Denn Her schulle Jeg haffue treit I dig, haffde du staaet som enn Karll, Stragx der effter Gich Alff Hiemb, och Hanns Rasmusen Bleff legenndis paa Gulffuet till Imoed Queld, at Quindfolch Rete Hanemb op och Lede Hanemb Hiemb, = Alff Loe selff Bekiennndte, at hannd sloeg Hanem med flaadenn aff össen saauel som ökseschafftenn,

Hareld Knestang wed Bogeræd prouet, att den same dag da Komb Alff till Hanem Hieme paa Kne- stang som Hannd stoed och wred Nogen Wider, da sagde Alff till Hanem, Ieg haffuer Slaget Hanns Rasmusen Widre haffuer Hannd Intet at proue Wdj den saeg,

Hallstinn Loue prouer at pinndtz dags tide (**fol. 105a**) nu sist forledenn wdj Helligdagenne, da war Hanns Rasmusen paa Loe hos Halstenn och drach Noget, som Hanns haffde sidet enn stund, saa komb Alff Huall Indgaaendes, och Sette sig Wed Bordet, Som Alff haffde Sidet enn stund da stod Hanns Rasmusen op och Gich vd for dörenn, Halstenn Gich effter Hanemb och Bad Hannd wille gaa Ind I stuen igienn, da suarede hannd Att Hannd Iche wille gaa Innd Igenn for Alffs schyld, dermed gich Hanns Hiem, och som hannd Komb Innd I stuen Igenn, da sagde Halstenn Hanns Rasmusen ehr gaaet bort och Hiem, da suarede Alff, och sagde till Halstinn haffde hannd Bid Noget Lennger da schulle hand hafft hueg, Sagde Iche Wiste Widere at proue,

Anne Madtzes wdj Huall Engenn prouer, at den same dag Hanns Rasmusen fech hug, da Gich Hun forbj Knestang, da saed saed Alff Huaell wdj Fægaardenn, da Baed hannd Att Hun schulle gaa Hiem och See Huor Well Ieg haffuer pönntet dinn Granne, = Widere prouet for^{nc} Ane Madtzes och Anne Oluffs daatter Ferenn, Att denn gang det Quindfolch Bleff Retted Wdj sumer och som dj wille Gaa Hiem Igenn, Da Kom Alff Rienndis effter demb: da Spurde Alff Hanns Rasmusens daatter Ad Som same tid fultes med demb om Hindes fader var Hiembe, da sagde Hun det hun iche Weste: da sagde Alff det haffde Ingenn Synnd weret, at der schulle haffue weret It Klede Knöt for öyenn I dag paa Hanem och, Weste eye Widere at proue :/

Dernnest wdj Retenn Indgiffuet it Siönnswinde aff Lennsmanden och tuende Mennder, Nemblig Trund Stadum, Gunndwald Fröse, och Christoffuer Hundstad, da Bekiender dj Att haffue Set paa hanns legeme Adschellige slaug först wdj Hoffuedet 3 Blodigt öxsehamerslaug, 2 wdj Annsegted, 3 Blae slaug, och Brune, 3 paa Hanns wenstere foed, 1 Blae och Blodig Slaug, for det 4 paa denn höy- ere side wed Hanns Ghemegt it Blodigt öxse hamerslaug, det 5 paa Hanns wenstere Aarum 4 Bla- slagene öxse hamerslaug, Noch it paa Hanns Hannd, disligeste 6 Brune och Blae öxsehamerslaug, paa Hanns Röeg, och ellers I andere maader mögit Ilde med faaren, samme Siöns Winde Dat: denn 1 Junj 1657.

Ind ydermiere da prouer Halstenn Loe, Att Alff Huall Selff haffde Bekiennndt for hanemb Att hannd fanndt 1 Rdlr Wnnder Hanns Roerschab Sidenn Att Hanns haffde faaet Hugen, Huilche Alff selff Bekiender Att hannd fanndt dallerenn medens det Aldrig haffr Weret Hans Rasmusens, Mens denn Bleff borte (**fol. 105b**) for Hanem for enn Fiere Aar sidenn, enn gang Att Hanns Lauridtzenn paa Bragnnes war Hos Alff da Böd hand for^{nc} Hanns penge for Noget Godtz, och da siger Hannd Att same daller Bleff Borte for Alff same tid,

Och war for^{nc} Hanns Rasmusens quinde dom forderende paa sinn Hosbundtz Wegenne, saauelsom Kong May^{ts} foget Jacob Lut paa Hanns Kong May^{ts} Wegne dom forennde,

Da Efftersom Her Beuises Wed Siönns Winnder aff trennde Mennd I Holle prestigield Wdsted, denn denn 14 Junj 1657 Sist Forschennet, Huilche sch^{nc} trj Mennder Beuinder och Bekiender, det dj haffuer Set paa Hanns Legeme 18 Slag, baade Brune blae och Blodig, Som Alff Loe schall haffue till föyet hanem Baade wdj Alffs Egenne Hus saauelsom Wdj Amund Huall stue, Som Hans Rasmusen Saed paa enn Bennch, och der I for^{nc} Amundtz Hus Slemeligenn schall haffue offuer Faldet for^{nc} Hanns Ras- musen Med Hug och Slag, Huilche Alff Huall selff her for Retenn Bekiennndte Att haffue Slaget Hans Rasmudtzen med fladenn aff öxsenn, saauelsom med öxse schaffted, Da Haffuer Wij aff dis tilfeldig Maader saaledis for Retenn affsagt, det for^{nc} Alff for sinn Hanndtz Giering Bör Att Böde till for^{nc} Hans Rasmusen for Huer aff for^{nc} Blae slaug ½ mark sölf, = Saauelsom att böde Effter Mannd hellig Bale- kenns 17 Capitel till Kong May^{tt} for Hanns hannds werch 30 Rdlr.

Belangende dj 5 daller som Hanns Rasmusen foregiff^r Wdj sinn Indleg att schall haffue Bleffuet Borte vdj Alff Huals hus der Hannd sloeg hanemb, och foregiff^r Att Alff schall haffue Fundet en daller der aff Noget Der effter, Huor till Alff Loug Nochsom suarte at hannd fanndt 1 dlr: medens den daller Bereter Alff Att bleff Borte for Hanemb for 4 Aar siden en gang Hans Laurdztzen War Hos Alff, Huor hand da wille haffue Handelet Noget Godtz aff Hans Laurdzen Huor fore wij Iche weste Alff Loe Kunde suare Hans Rasmusen till sinn Jorde som Bleff vsaet formedelst hans penge schulle haffue Bleffuet Borte: och Iche Heller Beuist at haffue hafft Nogenn penger wdj Alffs Hus, Huilche for^{ne} böder Wj Haffuer Alff Huall tillfunden till Hans (fol. 106a) Rasmusen Saauelsom till Kong. May^{tt} Att affbetalle Inden en halff Manedtz dag effter dene vores doms affsigelse, Med Minndere hannd Iche vell lide wordering Wdj Hans Boe och Godtz Saauelsom Att Indestaa omKosting och domes lösen, Kong May^{ts} fouget Jacob Luet Wed lennsmands steffning haffde Wdj Rette Citerit Alff Loe, Formedelst Hannd vdj Bede dagenne sist forskennet, Wdj Bededagenne schall haffue Slaget Tostenn Ørenn paa Loe, hos Halstenn, och Röschet hanemb Wdj Hanns Haar, Huilche Tostenn Øren selff her for Retenn Beklager sig offuer for^{ne} Alff Huaell, Da Bleff fört Efftersch^{ne} prou offuer Alff Huaell, Huor till Att paa Höre Winnder lensmanden Oluff Torchelsenn, att Hannd louligenn war steffuennt Wed Hanns hus ved tuinde Winnder Huilche dj der paa gjorde dieres æd: Medens Alff Loe forsköed sig for Retenn, och Intet wille höre paa prouenn, = Rasmus Löchenn Hannd prouer Wed Boegeræd, Att denn Mellumste Bededag Imoed quelden, da Gich Hannd paa sinn eng, da saae Rasmus Att der gich Nogenn suin I Halstenn Loes Ager och Enng, Stragx gich Rasmus op till Halstinn och sagde at suinen gich vdj hans Ager, Huilche Rasmus Jaget aff, hans ager, da Komb Rasmus I Gaardenn och sagde Halstenn det at hand haffde Jaeget suinen wdaff hanns Jorder, Da suarede Halstenn Komb Ind der for schall Jeg Giffue dig enn gang at Driche, som dj Haffde druchet toe eller trj ganger saa Komer Alff Innd, och stragx der effter Komer Tostenn Øren Innd, ad dören, och siden Tostenn war Indkomen, drach Rasmus en Gang eller toe, sidenn Gich Rasmus wd och ville gaa hiem, och som Hannd komb paa gaardenn stoed Rasmus och snachet Med Halstenns Broder: och som dj stoed samen paa gaardenn da Begönnte dj att Larmme Inde I stuenn, i detsame Komb Tostenn Springendes Wd Ad dörenn, och Alff Huall komb, stragx effter Springendes, Med detsame löb Halstenns Broder Tostenn Loe, och fech hanem I faugenen, och der hand Intet Kunde Raade Med hanem, da fech Rasmus faet paa Armen paa for^{ne} Alff och wille hafft hanem I stuenn paa det at hannd iche schulle tilföye Tostenn Nogenn schade: och som Rasmus holdt paa hanem sloeg hand hanemb Wnder öeret med Baghandenn och sagde: dersom Tosten Øren den Söuff tiug Iche maa haffue det da schall du haffue det, sidenn Rasmus haffde faaet det slag saa sprang hannd, och denn tid att Rasmus wille gaa, Komb hand effter hanemb som hand war komen offuer stochgaarden, fech hannd Rasmus I Haaret och Drog hanem tilbage Igen, Siden Komb Bersuend paa Loe, (fol. 106b) och löeste Alffs Hannd aff Rasmuses Haar saa hand Komb Igenn till Springs hiemb, Weste Intet videre Att proue, = Halstenn Iffrsen paa Loe prouer Wed Bogeræd dj same ord som Rasmus om wonndet haffr och Innd yder miere prouer, at denn tid Tosten Ørenn war komenn Ind I stuenn, Stragx Spurde Hannd < Alff > Tostenn om Hannd Iche wille flye hanemb hans Söuff Buch, Igenn Eller Betalle Hanem denn, Da suardet Tostenn Jeg haffuer Ingenn Buch fra dig Da sagde Alff, Joe du Aed denn op ligeuell, Huor till Tostenn soer och sagde Neye, at hand Aldrig haffr faaet Nogenn aff hans Söffr, Dermed toeg hand Tostenn I Haret, saa at Halstenn löeste hans hender aff Haret, saa Hannd Komb tillSprings ad dören, som för ehr omröet, Widere Weste Inntet at proue, = Belangende med denne Saeg ehr optagit till förste Almindelig ting, och da till same tid at Giffue Alff Huall Warsell till for^{ne} tid att Möde,

Item Stelet sig Wdj Rette Tostenn Ørenn och Wed lennsmandtz steffning haffde Citerit paa hesteg(aa)rden. For prouenn at paa Höre, Alff Loe, Huilche hannd och möet Wdj Rette medens hannd Wnd wigte Reten, Komb da först Fremb Dortte Setrang, och wille proe sinn Sanndhed: da kom Alff Fremb och forsköed sig till prou att ville före Imod Hendis prou, Huor forre, dene saeg Bleff optaget till Förste ting och da parterne saauelsom prouenn at möede, saauelsom Huer sine paaberaabennde prou,

Dernnest Fremstelet sig Oluff Torckelsenn paa Ringerige, och Wdj Rettenn Inndgiffuet en Rigenns steffning, offuer Asle Andersen, Werenndes Hos Hanns fader paa Aslachsruud i Nördere Hoffs prestegield paa Ringerige Haffuennendes Hanem at tilltalle formedelst hannd möget schalchAgtigenns schall haffe Slaget Hans hosbunde Wdj Hanns Hoffuet med enn Riffue, paa hanns Enng nu Wdj Höest, der Hannd fanndt for^{ne} Asle Annd(er)sen Soffuennendes, belegennde paa Engenn, och der for^{ne} Oluff det aff

hanemb wille straffue, Haffuer for^{ne} Asle taget enn Riffue Och slaget Oluff Torchelsen dermed Wdj Hanns hoffuidt It möget Slem slaug, Siden der effter Haffuer Torckelsen ladet sete it (**fol. 107a**) federlaes for Hanemb Huilche Bleff affslaget, och huem som Haffuer Slaget det aff forminer for^{ne} Oluff Torchelsenn det Annders Aslachsruud, bör at forklare huem som Haffuer taget Hanem aff Jernnet, med widere I sig selff formelder Dat: Agershus denn 21 Septembr 1657.

Denne Sag Bleff I lige maader optaget till förste ting och da Asle Anndersen Enndelig selff at Möde wdj Retenn Saa kannnd gaees om Hues loug och Ret ehr medholdig,

SAKETING 26. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Anno 1657: denn 26 Octobr: war Almindelig sageting paa Gutzgaarden I Nördere hoffs prestegield (**fol. 107b**) saauelsom da Kong May^{ts} tinnde Bleff Angiffuet Wdj Kong May^{ts} fougit Jacob Lut hans Biuerelse,

Laugerettedt: Engebret Schougstad, Tomes Tandberig, Amund Berrig Jörgen Tandberig, Jacob Wager, Oluff Westerenn.

Forsch^{ne} 6 Mennder saed Rettenn der tinden Bleff Anngiffuet,

TING 27. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Anno 1657 denn 27 Octobr: War Agter tingg paa Gutzgaardtz tingstue:

Laugeretted Tomes Tandberig Jacob Wager, Annders Klechen Jörgenn Tandberig Michell Wager, Kitell Gaardhamer Suennd Drolshamer Rolff Simen Torbenn Dellenn, Oluff Lerberig Engebret Kitelsbye Lauridtz Folum,

Fremkom Tostenn Ørenn och wed lennsmandens steffning Haffde Hid Wdj Rette ladet Citere effter sch^{ne} prou Nemblig Dorte Setrang, och Barbra Giordtz daatter for dieres Sandhed Winnde och Bekiennde, I mellum for^{ne} Tostenn Ørenn och Alff Loe, efftersom Att Alff Loe schall haffue Beschylt Tostenn Ørenn fore Att hannd schall haffue Slagted enn aff hanns Söffuer forganngen Aar, = Da prouer Forsch^{ne} Dorte Setrang, at Hun War Hos Tostenn Ørenn nu forgangen Aar och Slagted nogenn Söffuer, och som dj haffde Slagted Söffuerne Baed Tostenn for^{ne} Dorte och Barbra Att dj schulle Bere alle Söffhoffueder wd paa gaarden och effter dj war w(d)borenn, Komb Dorete Setrang Wdgaandes aff stuenn, och wille tage Söff hoffuederne, och wille Gaae Innd stegerhusit med :/ med det samme Komb Alff Loe och toeg sinn Kniff Wd och Skar örenn aff det enne hoffuet som Dorte stoed med i hannden, och foruaret öret, da prouer hun Att der war Intet Wdenn it schiör Wdj det öre som for^{ne} Alff Loe schar Aff Souff hoffuedet.

Barbra Giordtzdaatter Wed Bogeræed prouer dj samme ord som Dorte Setrang till forne om wondet haffuer, och Ind yder miere prouer at det förige Aar till forne da War same Söff buech it lam Da Baed Dorte Setrang Hinder Att hun (**fol. 108a**) schulle Weche denn Blaad förinnd hun Slap denn vd Att dörenn, och da schar Hun denn 1 liden schor i örenn och Slept denn saa lös, prouet och at forgangen Aar der dj slagted paa Ørenn, den same gang Att Alff schar öret aff Söuffhoffdet, da sagde hun till Alff eders Söuff Mercker haffuer toe schiör och denn her haffuer Iche miere Ind som it, med det same tog Tostenn Ørenn hoffuedet och sloeg till Barbra dermed, och sagde till hinder, det maatt du haffue ladet Bliffue och iche haffue Set Andere mercher paa, wille den Iche haffue leffuet Saa kunde den haffue döed, haffde Iche widere Att proue wdj denne Saeg,

Alff Loe möette wdj Rette och loed Före efftersch^{ne} prou dog dj Iche Bleff taget wed Bogeræed efftersom dj förtes Tostenn Ørens tuinde prou Bleff taget Wed æd: da Bleff efftersch^{ne} prou her for Retenn Examinerit först Jenns Pedersenn Finde, tillholende paa Grisseter, prouer saaledis at forgangen höest kom hannd Gaaendes till Loe tillig om Morgenn, och som hannd kom Ind I stuen da saed Alff Loe paa sinn Bordende, och saaed och laped it paar schoue, och som Jens daa haffde Saet sig paa Krachenn, Kom Barbra Tostenn Ørens tieneste quinde Ind i stuen och Baed Goed Morgenn, Gud Were hos dig sagde Alff, da sagde Barbra, mone det were saauel at ieg Kunde faae enn Söffbuch Igenn, da suarede

Alff Joe saa mennd, ieg wed hannd findes Neder I Söuff staldenn, och Barbra haffde it Reb i hannden, och som hun haffde Baaret set Erende fremb om Buchen, da sagde hun till Alff fader loed sige eder en goed dag, hand Baed atj wille gaae Neder och Welle eder en söuff wd Iblanndt hanns Söffuer for eders Söffuer, da suarede Alff Jeg giffuer Buchen och dig, och Tostenn med saa mange dieffler som ehr wdj helffuede, och du boerde at faae en fandens ferd, som drager saa om wdj Böydenn och tager Andenn mandtz Söffuer och faer hiemb, Min kiere Alff sagde Barbra were iche Wred paa mig, ieg Kunde iche bedre det, ieg war först der neder paa Löchenn, och saae paa Buchen da Kiendes ieg Intet wed den, och som ieg Komb hiem Igenn, da war Tostenn Borte, och toeg enn hest och fech mig, ochsaa maatte ieg Neder till Löchen Igenn, entenn Jeg wille eller iche, och saa droeg ieg der Neder och hennte Buchen, och förde denn Hiem, och denn tid ieg kom hiem Möete fader mig och löffte Buchen aff hesten, och selff satte denn Ind I Huset, och som Buchen War (**fol. 108b**) Slagted, och du Alff Kom Neder och schar öret aff hoffdet da fech ieg It slaug aff hoffuedet, som Tostenn slaug mig med, och sagde Hannd fader pleier saa at giöre, och saa giorde hannd omb dagenn, der gich it lidenn lamb hos Christopher Loe Hannd Wiste mig did att ieg schulle tage lamet hiemb och ieg Wille Iche tage det, sidenn ieg iche kennedes wed det, och ieg Gich hiem och sagde till fader, det ehr iche Wort lamb, da sagde Barbra, hun maatte giöre Well och Gaa der söer igien och hennte lamet, och Bere det hiem till Ørenn, och der Hun komb Hiem med det mötte fader hinder i Grendledit, da toeg hannd lamet och lagde öret dobbelt der paa, och schar set Merche der paa: och nu haffr ieg schyld for lammet sidenn Barbra Huall Kiennde sig der wed:

Ingebore Torgiers daatter paa Giernne Boe winder der Saaledes, at forledenn Aar da tiennte Hun paa Löchen da saa Hun Att Barbra Giordtzdaatter hennte en Söffbuch, paa Löchenn, da fölte Ingeborig hinder op ad Jordet och friet Hinder for Hunden, da sagde Barbra denn her Söuff Buch Sprete wij Wdj öret I fioer, och ennten Der war it schar I öret eller toe weste hun Intet effter som gaff Ingen Widere Agt der paa:

Karj Loe prouer at forledenn höest da war hun hos Alff Loe och Slagtet trj Söffuer for hanem och denn tid att hun haffde hoffuedet aff same trj söffuer toeg Hun demb och Kaest demb I enn Gryede och söed Demb: och enten dj hadde örenn eller eye det veste hun Intet efftersom gaff Ingenn Agt der paa,

Anders Klechenn tilstaar at forgangen höest da war hannd till kraffuet at hannd schulle Besegte Alff Loes Söffuer Huaed Mercher dj haffde, da som dj Kom till Loe da sae hannd Att Alff Loes Söffuer, haffde tuinde schiör Wdj det enne öre offuen I öret, da haffde hanns Söffuer Alle samen saadan Merche, Wden toe Söffuer som War Elings som War med it Andet Merche, = Halluor Bölgenn prouer dj selff samme ord, som Anders Klechen Om vondet haffuer,

Belangende denne saeg ehr optagit till förste ting effter som Alff Loe forschyder sig till videre Prou at well före,

(**fol. 109a**) Tomes Asche med tuinde Winder haffuer, Steffuenet Peder Gaardhamer, och Kitell Gaardhamer, Nemblig wed Suennnd Tueter, och Tostenn öst Weme, Formedelst dj schall haffue Anmasted sig Imoed tuinde dombe och Ind Weldet sig Wdj Jonnsrud schoug, och Wdhuget Enn Andell Saug tömmer, Wdj Jonnsrud maarch, Huilche dommer tillholder demb der fore att böde wold och lanndnamb: denn förste Dat: denn 17 Novembr: 1648, denn Andenn Dat: denn 29 Julj 1655.

Dernest fremblagt trennde Mennders dieres schrefftelig tillstand, Dat. denn 21 Octobr: 1657 lydenn-dis det dj Effter fougden Jacob Lutes Befalling, haffuer weret Wdj Jonnsrud och Gaardhamer Maarch, dersammestetz at schulle optelle Huis tömmer Kitell och Peder Gaardhamer Wlouligenn schall hafue huget och Neder feldt i Tomes Asches schoug, Imoed enn Segx Menndtz, och den sorenschrieffuers affsagde domb: Da Befindes at were huget wdj be^{te} Jonsrud schoug, förind domen ehr dennem offuer feldt 34 tylter tömmer, och Nyligen som leger wed staaben 8 tölter och 4 stocher, Huilche Bleff Worderet töltenn for enn daller, Huilche Belöber sig in Alis peng 42 dlr: 1 ort 8 s,

Dernnest Indgiffuet sinn Kost holdtz Anntegnelse paa Huis hannd haffuer Bekoest paa dj tuinnde domer, som hand haffuer ladet forhuerffue paa for^{ne} schougerhu(g)stes formastelse, Dat: denn 26. October 1657. Huilche vij haffuer ehragt at Peder Gaardhamer och Kitell Gaardhamer Att schall Giffue Tomes Asche 5 dlr: for hans Bekosting, paa dj tuinde dome: och for dete steffnemall att Giffue 2 Rixdaller:

Itemb Indgiffuet set Innleg Imoed for^{nc} Peder och Kitell Gaardhamer Huor wdinden Hannd forminer Att dj Bör at haffue tömeret forbröt, och Böde vold och lanndnam, Dat: den 26 Octobr: 1657.

Her Imoed att suare ehr möet wdj Rette Kitell Gaardhamer, och wdj Rettenn Indgiffuet enn Sedell fra Johanis Snell, dis Indhold att hannd forminer hand bör at steffnis och Kaldis effter som hannd ehr die-res Hiemelsmann for denn pladtz lille Hofflannd hand denem haff^f Sted och feest, = Bleff opsæt till offuer morgenn, till Betennchende,

Niels Wnsager frembkomb for Retenn och wed LennsMandt steffning haffde Citerit Peder Skotland (fol. 109b) formedelst Enn hest som war kommen till Schotland som tillhörde Hanemb Niels Wnsager, Huilche hest Peder Schotland lagde halle paa, paa dj fremer föeder, och som sidenn ehr komen I Wandet och Bleff drognnet, derom Bleff dj Her for Retenn wed Hannder Bann forligte Att Peder Schotland schall Giffue Niels Wnsager for sinn Hest trj Rdlr: och denem med förste leiligh: att Betalle, Wdj Efftersch^{nc} saeg War Suend Tueten I Anders Klechenns sted, och Oluff Rachestad I forindförte Lauridtz Folums sted,

Præsenterit sig wdj Rette Oluff Torchelsenn, och Wdj Rette Indgiffuet enn Rigenns steffning, offr Aselle Andersenn Sub Dato Agershus denn 11 7br: 1657. Haffuendis Hanemb at söege och till talle formedelst Hannd Hanns Hosbunde Oluff Torchelsenn nu Wdj Höest sist forledenn med enn Riffue schall haffue Slaget Hanemb med en Riffue enn möget stor schade Wdj Hanns Hoffuidt, Med Widere steffning I sig self formelder, Huorfore Oluff Torchelsenn forminer hannd forminer Att Hannd for saadan hans Wloulig Werch Bör at gaae Wdj Jerenn sinn Liffs tid, saauelsom at Lide for Jerennet hannd haffuer taget aff sig self som Oluff haffde ladet hanemb paasette for hans wloulig gierings schyld: = Och war Oluff Torchelsenn domb Begierennde,

Her Imoed at suare ehr Anders Aslachsruud Möet Wdj Rette paa for^{nc} sinn Sönns Wegene, Och Erböd sig till enn wenlig forligelse maall med Oluff Torckellsenn for Sinn Söns forselle. Da for Got folchs Forbönns schyld: da Bleff Oluff Torchelsenn med Anders Aslachsruud paa Hanns Söns Wegne Her for Retenn med handerband Wenligen och Well forligte: det Anders Aslachsruud schall Giffue, till dj fattig Husarme for Hanns forselse 4 Rdlr: Och for Hans May^{ts} Segt haff^f fougden Welagt Mann Jacob Luet, affSonet med for^{nc} Anders Aslersruud paa sinn Sönns Wegene paa Kong May^t Naadig Behaug for - 12 Rdlr: och dersom Anders Aslachsruud Eller Nogenn aff hanns Börenn med Nogenn trussels ord eller I nogen (fol. 110a) Maader wdsiger Oluff Torchelsen eller nogenn aff hanns folch effter denne dag, da schall sagenn staa obenn for,

TING 29. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Anno 1657 den 29 Octobr: Holtes Atter ting paa Gudtzgaardtz tingstue Wdj Kong May^{ts} Fougets Jacob Luts, Neruerelse.

Laugerettedt Oluff Rachestaed, Knud Gillou Christen Rae, Gulbrand Wager, Christopher Froeg, Erich Braeg,

Atter Igenn Præsenterit sig Engebret Nerstaed efftersom hannd haffuer till fornne denn 9. Octobr i Neruerende Aastedz ladet steffuene Oluff Wagaard formedelst wloulig schouger hugst, hannd schall haffue giort Wdj hanns schoug, Huor om Att for^{nc} Engebret Nerstaed haffuer ladet före Retig prou for^{nc} den 9 Octobr: Folio 98, at for^{nc} Oluff Wagaard, Haffuer huget offuer det Rette delle I Nerstaed schoug en Andell tömer Huilche haffuer verit giort Arest paa och det doeg Bort Förtt, Da effter som sagenn war optaget till Aestedenn till domb, den 28. Octobr: och Hannd da Iche haffuer möet, saa uell Wed tuinde winder Bleff Advaret at möde I dag denn 29: till endelig domb paa Gudtzgaardtz tingstue, Huor fore wij for saadann Hanns Wdbliuffelse Haffuer tillfunden for^{nc} Oluff Wagaard at giffue hans Wederpart Engebret Nerstaed enn Billig Koest och tering, och till Kong May^t att Böede - 1 mark sölf, Johanis Snell wed sin Fuldmegtige, Christenn Christensen Haffde ladet wdj Rette Citere Oluff Echenrud wed enn Rigenns steffning Sub dato Agershus denn 6 Decembr: 1656 formedelst hannd med wloulig schouger hugst, schal haffue fordrested sig till att Giöre, wdj Echennerud schoug och maarch, med Bielche tömer och Saugtömer, som Hannd Vdj Nogelle Aars tid haffuer huget och Bort soldt till Huemb Hannd vell, med videre effter same steffnings formelding,

Dernest fremblagt enn Besegtelse aff tuinde Danemend, aff Annders Jonsen och Erich Christoffuersen Wdgiffuet, formelenndes att dj haffuer optaldt 18 tölter saug tömer, och halffembte tölter langtömer som fantis Wed strannden, Huor paa dj ochsaa haffuer giort Arest, Huilche tömmer for^{ne} Oluff Echennrud schall haffue taget aff Arest, och Bort soldt Da effter dj Hannd Befindis effter steffnings opschreffit, at Were Hid steffuent med Femtbe, (**fol. 110b**) och Hannd Iche haffr möet eller Nogenn paa hans vegne till Johanis Snels till talle och sögning at suarre wdj Nogenn Maader, Huor fore Wij Iche sagenn lenger med Billighed Wdj Nogenn maader, torde lenger prolungere: Mens wij saaledes For Retenn haffr forefunden efftersom for^{ne} Oluff Echennrud haffr taget for^{ne} tömer aff arest och Beslaug, wdj mod Johanis Snels Wille och minde, Da Bör for^{ne} Oluff Oluff Igenn Att Betalle till Johanis Snell for Indförte tömer, Med Redepenger saa danemend Kand Wordere det Biligt och Ret fore, saauelsom Att Indstaae enn Billig Koest och tering, och for hans formastelse, at Böde till Kong May^{tt} - 8 örtuger och 13 mark Sölff.

Kong May^{tt}s Fouget Jacob Luet, Haffuer ladet Anders Jonnsen schreder Wed saugen, for Hus och Hiembfred Hannd Haffr Giort enn fattig quinde Wed Naffnn Johanne Wed Saugerne, Da möete Hannd for^{ne} Anders schreder, och Erböed sig till enn Wenlig Soning da hand Negted det hannd Aldrig haffuer giort :/ eller Nogen hanem schulle det offr Beuise, da for got folchis for bönn schyld: och for Hanns fattigdoms schyld Bleff hannd effterlaet for 2 Rdlr: som Kong May^{tt}s foeget Jacob Luet paa Hans May^{tt}s och Höy Øffrig: gode Behoff och for sin Arembdoms schyld effterloed hanemb:

Michel Wagaard, kom Fremb och Böed sig vdi Rette Imoed Hareld Knestang, Anlangennde om Nogenn Bord som Hannd Kreffuer Michell Wager da efftersom att Hareld Knestang Iche selff haffuer möt Wdj Rette effter som Hannd haffuer ladet steffne for^{ne} Mechell Wdj Rette: da Bör hannd Billig at Giffue Michell Wager Kost och tering, forMedelst hand iche haffuer wdfört sinn saeg, och Att Böde till Kong May^{tt} 1 mark sölf.

Efftersom sagenn Imellum Tomes Asche och hans Wederpart, Peder Gardhammer, till I dag denn 29 Octobr: till Enndelig domb da effter dj Beuises med tuinde vcaserede 6 Menndtz domer, det den förste Dat: den 17 Novembr: 1648, aff Jens Nielsenn förige Sorenschriffuer Wdstede vdj sinn Formalia att dj haffuer till fundenn Gunder Weme, och Trund Gaardhammer, (**fol. 111a**) Att haffue forbrut Huis tömer dj haffuer huget Wdj Jonnsrud schoug och Eiendeller, och derfore forudenn Att Indstaa Koest och tering, = dernest formelder Pouell Snels domb Dat: denn 22 Junj 1655 dis Indhold Confirmerer denn förige domb, at Peder Gaardhamer Bör Att haffue Huis tömer forbrut som Hannd wloulig wdj Jonnsrudtz schoug haffuer ladet Huge eller Auerche, och war for^{ne} Tomes Asche Begierendes domb paa Koest och tering paa for^{ne} tuinde dommer dieris Bekosting, = da Effterdj Tomes Asche Iche loulig Kann söge Anndre for koest och tering saauelsom for lanndnams Böder, Da Effterdj Att Pouls Snels domb wdj sinn Affsegt ehr Annmeldende, det Peder Gaardhamer, Befinndes effter förige for Hanem fremstelede domb, aff Jens Nielsen Wdsted, Att haffue till funden Peder Gaardhammer at giffue wold och landnams Böeder, Da effterdj her for os nu ehr steffuenndt paa Koest och tering for for^{ne} tuinde domes Bekosting, haff^r vij saaledes for Retenn affsagt det Peder Gaardhamer Bör Biligenn Att giffue vdj Koest och tering for denn sieneste domb, som Pouel Snell dömbt och affSagt haffuer, effter sinn fortegnelse, 4 Rdlr goetgiort, foruden denne doms lösenn, = Belanngende, dj 8 tölter tömmer som Befinndis effter Besegtelse, at were huget siden, Kann Wij nu Iche paa dete sted paa kiende förinnd louligen paa Aastedet Bliffuer steffuennt och Kaldet,

TIENDEANGIVELSE 31. OKTOBER 1657 PÅ FRØYSHOV I HOLE

Anno 1657 denn 31 Octobr: Bleff tinnden Angiffuet paa Fröse Wdj Holle prestegield, wdj Kong May^{tt}s fouget Jacob Luet hans offrverelse.

Laugerretedt Nils Wnsager Siff Moe Rolff Bierche Arne Gumnis Engebret Lenne, Anders Frög,

SAKETING 9. JANUAR 1658 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(fol. 119a) Anno 1658 denn 9 Januarj War wij Vdj Nördere Paa Gutzgaardenn Huor da Almindelig Saging War Berammet Wdj Kong May^{ts} Fouget Jacob Luts Beiuerelse, Itemb lennsmanden Oluff Torchelsen.

Laugeretedt. Pouell Brenn, Oluff Weistin Erich Broeg, Christopher Sunndby Christenn Rae, Gulbrand Froeg,

Efftersom Sagenn Imellum Kong May^{ts} Fouget Jacob Luet, och Alff Loe Befindis till I dag at Were optaget till Enndelig dom Formedelst hannd Denn Melumste Be(de)dag haffuer Druchet, och giort Perlament paa Lou, Da efftersom Hanns Kong^{ts} (!) May^{ts} Breff Wnnder Höyeste straff forbyder saadanne Wscheckeligheed Wdj for^{ne} paabudenne Bededager, Om Nogenn sig ennten wed drech eller anden Letferdighed loed befindde, Da efftersom her Ehr Beuist Wed ædtagnne prou det Alff Loe, haffuer baade druchet och giort perlemennt, Denn Melumste Bededag nu sist forskennet, huor fore Wij haffuer hanemb tillfunden for saadan hanns Höye forseelse, wdj lideligste maader, Att Böde till Kong May^t 8 örtug och 13 mark Sölff Saauelsom Att staa Kierchens Diplin, For Slasmaall,

Presenterit sig Jörgenn Philipsenns tiennere Christenn Madtzenn och wdj Rette, Indgiffuet en Rigens steffning effter fuldmagtes Indhold off^r Hanns Rasmusen paa Tonne, Dat: Agershus denn 1 Novembr 1657 haffuendes hanem (fol. 119b) Sag och till talle paa sine stibörns Wegene for 100 Rdlr: som Hanns S: Formand Jacob Egertsenn schall haffue Cauerit for Hanem til her Haneball Sested effter deromb hans Obligations Inndhold, Med Videre denn i sig selff ehr Inndholdende:

Dernest Vdj Rette lagt Hanns Obligation Paa for^{ne} 2000 Rdlr: som Hannd Bekiender till Jacob Egertsenn Att Were schyldig Dat: denn 25 Mayi 1650.

Noch i Rette fremblagt Hanns Rasmusens handschreff^t wdsted till Jacob Egertsenn, paa 100 Rdlr hannd haffr Caverit for hanem for till her Hannebal Sested, Dat: denn 15 Aprilj 1651.

For det sienneste, fremblagt sinn Indleg, Huor Wdindden hannd forminer Hannd Bör at haffue Innduisning Wdj Hanns Goedt I Huor det findes Dat. denn 6 Decembr: 1657. Christenn Madtzen War dom forderende:

Hanns Rasmusen War selff Neruerendes till Wedermals talle, och Bekiender selff her for Retenn den forderende gielt at Werre schyldig med sinn Rennte:

Da Efftersom Hanns Rasmusens Vcaserit hanndschreff^t her for Retenn, ehr fremstelet, paa Hunderede Rixdaller hannd Bekiennnder selff her for Retenn med sinn forfaldenn Rennte Att Were schyldig, Da Ehr saaledis for Retenn affsagt det for^{ne} Hanns Rasmusen Bör for^{ne} 100 Rdlr: med sinn forfaldenn Rennte till S: Jacob Egertsens Börenn Att Betalle, Indenn en halff Manidtz Dag Nest effter denne wores dombs affsigt Med mindre hannd Iche Well lide Namb och Wordering Wdj Hanns Boe och Goedt Huor det finndis Kannd :/

Christenn Christensen paa Buere effter fuldmag(t)s Indhold aff Madtz Wellumsen, haffde steffuennt Christen Rasche Jörgenn Philips tiennere for toe tölter saugtömer som Madtz Wellumsen schall haffue kiöbt aff Oluff Østensen Bilden (fol. 120a) Huilche for^{ne} Oluff Østensen her for Retenn hiemeler och tillstaar Lauridtz Christennsen, I alle maader och der faar Bekenndte at haffue Annamet aff Madtz Welumsen Lauridtz Christennsens tienere, fylest och Fuld verd for for^{ne} tömer, saa for^{ne} Oluff Østensen Hiemeller Lauridtz Christennsen, tömeret for Huer Mandtz till talle I alle maader,

Christenn Krasche (!) möete i Rette och forminte hannd Iche Befindis loulig att were steffuent Menns hannd forschyder sig till Att haffue Hiemelsmand for tömeret, huor om hannd haffr Jens Madtzenn schriffuers hiemels Breff for same tömer, Och Bekiennndte for^{ne} Christenn Rasche Att hannd saete Niels Benndtzenns Hollöxse paa same tömer, = Dernest fremblagt Oluff Østen hiemels Sedell, Huorudinden hannd Hiemeller Lauridtz Christennsen, dj 45 tölter tömer som dj saaledes Wdenn hanns Wille och minde haff^t Merchelt med Nils Benndtzenns Merche paa,

Christenn Rasche Fremlagt Jenns Madtzenns hiemels Breff paa samme tömer, det hannd vell vere hanns Hiemelsmand for det tömer som hannd haffuer Merchet med Jörgenn Philipsenns Merche paa, Dat: den 8 8toobr 1657 huor da Christenn Christennsen war domb forderennde: till denne Sags Widere Betenn(ch)ende Bleff dene Sag optaget till i dag 6 Wger, och da om tuestige tömer till Sagenns Wdredgt at Bliffue Wdj Arest.

Jacob Luet haffde Citerit Oluff Rachestaed, Oluff Leerberg Torben Delenn Christenn Rae, och Erich Broeg, effter lennsmandens steffning var Citerit formedelst dj Iche wille parerere Retenn, der dj War till neffuennt, effter Borgemesters Begiering, for dj iche Wille paa Retenns Wegenne Sionne Bierche och Sörum schouger, = Huorfore dj Bleff tillfunden at Böde huer 1 mark Sölff till Kong May^{tt}:

Jacob Luet haffde Citerit Tomes Tandberg for med hannd Iche möete enn Rigenns steffning nu Sist forledenn denn [--] Decembr: Imoed Johanes Snels steffning, Huor fore Tomes Bleff tillfunden at Böde till Kong May^{tt} 8 Ørtug och 13 mark söloff,

(fol. 120b) Efftersom sagenn Imellum Tostenn Ørenn och Alff Loe Befindes at were optaget till nu Idt-zige ting och Alff Loe Iche ehr möet da haffuer Wij Indnu Mod Beuiling Optaget sagenn till i dag 6 vger Och da Alff Loe forelagt Att Comparere saa frembt hand Iche Well lide domb:

TING 20. FEBRUAR 1658 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(fol. 129a) Anno 1658 denn 20 Februarj, Weret paa Gudtzgaardtz tingstue Retenn at Betienne, offueruerendes Kong May^{ts} fouget Jacob Luet,

Laugeredt Pouell Brenn, Erich Broeg, Knud Gilo Christopher Sundby Gulbrand Froeg, Knud Giloe, Gulbrand Hoff Oluff Rachestad, Christoper Froeg, Iffuer Aleme, Christen Rae Iffuer Alme

Efftersom Sagenn Imellum Madtz Wellumsen paa denn Enne och Christenn Madtzen Rasche paa den Anden side Befindes Fra denn 9. Januarj Sist forskennet och till I dag denn 20. Februarj Huor da for^{ne} Christenn Madtzenn haffuer Indgiffuet wdj Retenn tuinde Indleger, den ene fra sinn hosbund Jörgen Philipsenn dateret Christiania den 12 Feb: 1658 Dis Inndhold hannd forminer hand louligen Bör at steffuenes och Kaldes, efftersom hand Kinder sig eiermand till omtuestig tömer, det Andet Indleg fra Jens Madtzen Dat: Bildenn den 16 Januarj 1658 Dis Indhold det hannd I Lige maader forminer hand Bör der till loughen at steffuenes och Kaldes, efftersom hannd Himeller och tilstaar Jörgenn Philipsenn for^{ne} tömer, Huor Imod Madtz Welumsen Presterer paa paa sinn hosbundtz Wegenne det hannd Iche haffr **(fol. 129b)** Andere Att söege och tilltalle Inndssom Christenn Madtzen For Hanns tömer Hannd Sig haffuer Bemegtiget och Merchet Imoed Oluff Østensens Jae Wille och Minnde, = Huor om begj parter War nu Enndelig dom forderennde,

Da effter dj Att Madtz Welumsen Beuiser her for Retenn med < Oluff > Østens: Bildenn det hannd offuenligt Himeller Madtz Wellumsen omtuestige tömer som Christenn Madtzenn Haffuer ladet Merche wden Loug och Domb, saauelsom Imoed Østenss Bildens Jae Wille och saambtöche, Huilche wij ehragter Iche Att were loulig, Och efftersom Jens Madtzenn Wdj sinn Indgiffuene Indleg Forminer effter lanndtzlougenn Huis Mannd finder huget Wdj sine schouger det maa Mannd sageslös hiemföere, Huilche Iche Jens Madtzen I nogen maader haffuer Beuist Att haffue huget det wdj sameierschoug, Joe Indoch saa da forminer Jörgenn Philipsenn och Jens Madtzen det dj bör Att steffuenes och Kaldes, da ehragter Wij Att Madtz Welumsenn paa sin hosbundtz Wegenne Iche haffuer Behoff at söge Andere Ind Christenn Madtzen, som Woldeligen haffr taget < Oluff > Østenss: Bildens tömer Imoed hans Wille och Minde och tuert I mod Loug och Ret och efftersom Østenn Bildenn selff Wed sinn egen Bekosting Haffuer ladet for^{ne} tömer huge och Wdkjöre med sine Egenne heste, och det Bortsoldt till Madtz Wellumsen paa sinn hosbundtz Lauridtz Christenssens Wegenne och derfor Anamet fylest och Werd: Huilche for^{ne} om tuestiige tömer < Oluff > Østenss: Bilden her for Retenn Hiemeler, och tillstaar Madtz Velumsen I alle maader: Huor fore Wij Iche Anderledis Biligenn Kunde Forefinde Ind Joe Madtz Wellumsen paa sinn Hosbundtz Wegne Bör at følge omtuistige tömer, och dersom Att Jens Madtzen Kann haffue < Oluff > Østen Bilden Wed Nogen loughmall Att söge for Wlough schouger-hugst, Staar det hanemb frj fore.

(fol. 130a) Præsenterit sig wdj Rette Erlig och Velagte Mannd Niels Rasmusen och Wdj Rette Indgiffuet enn Rigens steffning Sub Dato Agershus denn 2 Januarj 1658 dis Indhold Att haffue Hid wdj Rette Citerit efftersch^{ne} prou For dieres Sandhed at Winnde och Bekiennde Imellum hanem och Rasmus Christensen, Anlangende Hues tömer Niels haffuer leffueret till Eling Goutesenn hans SaugFouget Nemblig Halluor Bierche, Wed Bogeræd prouer at hannd war med och leffueret tömmeret, till Elling Goutesen, och hannd bad hanem, at hannd wille Besegelle denn Beuis med hanem hand gaff

Niels Rasmusen paa same tömer, och wdj det Same tömer da Fech Eling Goutesenn paa Niels Rasmusens Wegenne 35 tölter, aff for^{ne} Halluor Bierche,

Halluor Saugmester prouer det same at Eling Goutesen Baad hanemb Att hannd wille Sete sinn Bomerche til Witerligh: Wnder den förste poest, paa dj 98 tölter och enn stoch, Huilche Halluor Saugmester Bekiennde at hannd war med at Regenne for^{ne} tömer till Eling Goutesen, = Karj och Henndrich Söerum Winder Att hannd Fech paa Niels Rasmusens Wegene det Aar 1656: 31 tölter som Eling Goutesen till sig Anamet, Som dj Fech sedell for aff Niels Rasmusen. = Hanns Hofflannd Bereter och foregiffuer Att Eling fech aff hanem paa Niels Rasmusens Vegne 25 tölter, Saugtömer, Huilche ehr foruden Bonusen och Komer Intet Beuisen wed, Fredrich Christopher Lundesgaardtz sönn lagde fremb en Sedell aff Rasmus Christensen, Dat: den 2 Februarj 1658 Huilche hand Bieger at maa faa Indfört och it tings winde Der effter, = Christen Kalsenn prouer at hannd leffueret Wed Hanns Sönn Henndrich Christensen, till Eling Goutesenn paa Niels Rasmusens Wegenne aff det tömer som hand haffde giffuet Niels Rasmusen Bonus paa Nj tölter, tömer, = Torgier och Engebret Hielde prouer at hannd och hanns Brödere Ingebret och Peder Hage Samelet wdj fiorden 19 tölter och femb stocher aff det tömer som Eling Anamet aff Niels Rasmusen effter Hanns Beuis, Huilche dj alle 3 Winder at Eling Anamet same tömer paa sinn hosbundtz Rasmus Christenssens Wegenne:

(**fol. 130b**) Erich och Oluff Ege prouer at dj Samelet wdj fioerenn for Niels Rasmusen, och Förte det op till Saugernne, och toeg halfftrende tölter wed hoeg /: det war tillsamens 30½ tölt som dj leffueret till Rasmus Christens: tienere Eling Goutesen paa Niels Rasmusens Wegenne: = Kield saugmester Prouer at hannd hug for Niels Rasmusen 31 tölter tömer paa Saugbachen, Huilche hannd Bekiennde det Hannd schar selff same tömer paa Rasmus Christenssens Sauger, = Iffuer Holle hannd prouer och Att hand frem kiörte med Borgemesters heste paa Saugbachenn, Huilche Nils Rasmusen haffde ladet Hugt 15 tölter tömer, = Anders Holle som War Citerit med lennsmandtz steffning prouer och Att hand kiörde fremb med Borgemesters hester paa Saugbachenn 16 tölter tömer, = till Huilche Prou at paa Höre war Rasmus Christensen loulig Steffuenet och Kaldet, och war Selff her for Retenn Saa lenge dieres Docomenter Bleff oplest WndWigete saa stragx Retenn, och Iche ville Höre paa prouen,

Efftersom Sagen Imellum Tostenn Ørenn och Alff Loe Befinndes at were optagenn fra denn 27 Octobr: sist forskennet och til I dag till Endelig domb Anlangende det schelderj Som hannd och Alff Loe War Imellum om det Söff öre som Alff schaer aff it Söuffhoffdet wdj Tosten Ørenns Gaard: = Da effter lang Wnderhandeling och Wed Goetfolches Beilegenn Bleff Tostenn Ørenn, och Alff Loe Wenligen och Well med Huer Andere Wed hander band forligte, Saaledes det hannd Intet andet Weste med Tostenn Øren I nogen maader, Ind som enn Erlig Mann Well iener och Anstar.² Och som saa ehr Att Nogenn aff denem, effter denne dag, ennten selff eller Nogenn aff dieres Börenn Fordrester sig til at operere Eller taller Noget paa denne Sag som nu Gandsche ehr döed och Magteslöes, da schall denn som wdj saa maader forsömer sig Giffue till dj fattige Enn halff (**fol. 131a**) hundere Rigx daller och sagen der foruden at schall staa hanem oben fore, till höyeste straff, och Hues breffue enten tings Vinde eller Andere som wdj denne Saeg ehr Paserit schall her effter were döed och Magteslös och Iche nogen aff parterne enten till Baede³ eller schade I Nogenn Maade:

TING 22. FEBRUAR 1658 I HOLE

Anno 1658 denn 22. Februarj Holtes Retenn paa Hole, Wdj Kong May^{ttis} Fouget Lutes offuuerelse, med Sampt ting Alffmue Fliere,

Laugerettedt: Siffuer Moe, Anders Froug Rolff Bye, Knud Wlderenn, Siffuer Suarstad Rolff Söehoell,

Frembkom wdj Rette Gulbrann Tomesen Boendes paa (!) och Wed enn Rigens steffning Sub Dato Agershues denn 6 Januarj 1658 Dis Inndhold Att haffue wdj Rette Steffuennt enn Andell prou Imellum sig och den affdöde Oluff schöete, efftersom hannd haffuer Höyeligen sig Besuerget och Klaget sinn döed paa Hanem, aff den schade hannd schall haffue Bekommet wdj hanns Bröest forleden Aar

² I tilsvarende referat i tingbok I-25 står ”Eigner och Annstaar”, jf fol. 161b.

³ I tilsvarende referat i tingbok I-25 står ”till goede”, jf ibid.

Wdj Schierdalenn :/ Huor om for^{nc} Gulbrand Tommesenn haffuer Erlanget Hanns May^{ts} Leidebreff Det Hannd maa were Sicher och Frj at före sinn prou Sig till Befrielse doeg at hannd Selff dermed schall Möede wdj Rette saa frembt hannd Iche kiender sig til Sagenn, Same hans Kongstreff Dat: Christiania denn 4 Januarj 1658. Och Wanndt Efftersch^{nc} Saaledes Wed Höyeste Boegeræd som efftermeldis.

1 Prouer Gulbrand Pedersen wed Bogeræd at hannd War Hoes war hos Oluff Houg i forledenn Sumer och Sloeg hiöe, och som hannd Saed och fich Maed Wed Bordet paa Houg, Da Gich Oluff schöet paa gulffuet, och Iblanndt Andet Komb dj Wdj talle om denn pallemendt Som der haffde weret I dalenn: huor hannd da fech sinn schade I sinn Bröst, Den same tid komb Oluff Oluffsenn Heierenn neder i Schierdalenn, da Kreffuede ieg hanem 6 ort hannd war mig schyldig, Huilche hannd intet wille Suare Oluff schöte till, Da Sagde Oluff schöet at hannd siden Skylte hanem fore, at Oluff schulle hafue giort hanem denn schade hand haffde i Set, Huor till Suarde at det War lögenn, Menns det Bekiendte Oluff, at hand stöte hanem I hoffdet med kniffschaffted, och sloeg hanns hoffuidt op I moed stegarhus Wegenn en gang, (fol. 131b) I det samme Komb Lauridtz Nommedal gaaendes en Personn som droeg om kring och Solde Wedmell, Siger Oluff schiöet till hanemb, Huor wilt du henn dinn Hundspoet, med det samme Sloeg Oluff hanem Selff Wnnderet (!), och Förte Hanemb neder offuer Brouenn, Neder wed kionn dörenn, da sagde Oluff der Hannd komb tillbagers Igenn: der stoed Gulbrand Paa Brouen med it Stöffuers bröed I sinn hannd, da siger Gulbrand Kind till Oluff det gjorde du Iche Ret for Hanem du sloe, thj hannd Giorde Intet Ad sig :/ da sig Oluff till Gulbrand huad ehr det du wilt haffue dinn hundspoet, da sagde Oluff selff Att Gulbrand Kind Sloeg till hanemb med det stöffuers bröed hand stoed med I hande: da sagde Oluff schöet at hand haffde Intet andet at Bere Imoed med Ind som en tellekniff hannd haffde I hannen: da sagde Oluff haffde Jeg da Komen wnder med Hanemb da schulle ieg Giffuet hanem en trök aff tellekniffuen, saa Hannd schulle Iche haffue Blest den fra sig denn Hund :/ 2. Rangdj Kiöstelsdaatter Prouer Wed Bogeræd at S: Hanssafften Sist forskennet da komb Hun gaaendes aff Frederich Matzenns Saugstue, och wille gaa Neder till Michell Möllers, Der Bleff Hun staaendes, enn liden stund wed Stegerhusgrendenn, med det same Komb Lauridtz Nomedall gaaendes paa Broenn Fra Gulbrand Michelsens och wille Gaa til Michell Mölers, Med det samme Komer Oluff schöet gaaendes fra Michell Möllers, och Möder for^{nc} Lauridtz Nomedallen, da sagde Oluff Houg till hanemb: Huor Wilt du Henn dinn Hundspoet: Med det samme Sloeg Oluff schöete till hanemb, wnder öret Först med denn Enne hand, och saa med den Andenn, Saa at hannd drat paa Brouen, och sidenn hannd lae paa brouenn da Spennte Oluff schöte hanem först med den ene foed, och saa med den Andenn, Saa Oluff schötte Spennte hanemb wdfor brouen, wed Kionne dörenn, I det same Foer Oluff schöet wdfor broenn med, Nomedalingen Kom op, och faaer offuer Elf-fuenn paa denn Andenn side och war möget Wred: Och Oluff schöete kom op Igenn paa Broenn Wed Kione dörenn, Da stoed Gulbrand Kinnd paa Broenn och Haffde It stöch stöffuersbröed wdj sinn hannd, Da saae Hun Att Gulbrand Sloe till Oluff schöete med same stöffuers bröed en toe Eller trj Slaug offuer hanns röeg, Menns (fol. 132a) hun iche Saa at Gulbrand Kind stöete till hanemb med same stöffuersbröed, ey heller at hun Saae at hannd haffde Nogenn kniff, och med det det samme dj haffde Weret I denn perlement schildis dj ad och Gich huer sinn Weye. 3. Lauge Matzenn paa Solberig prouer at for^{nc} S: Hanssafften wed Michell Schierdals döer siden hannd war komenn fra tinget, da saed hannd hos Gulbrand Michelsen och Gulbrand Kinnd paa Mollbenchenn, och drach 1 Kand öell, Hos Nogenn fliere aff sine grander, Da fornamb hannd at der war tuende Waldreser som Wille giöre perlement, Saa Gich Lauge sinn Wej hiem Saa hannd Intet Widere ehr beuist herOmb at Prouer, 4. Gulbrand Piaekerud Att S: Hanssafften Da prouer hannd saaledes Att hannd Gich offuer till Peder Nielsenns Frederich Matzenns Saugfouget, effter som dj War Nyligenn kommet fra tinget, da Baed Peder Nielsenn Att hannd wille gaa op i staboret hannd kunde faa enn Mundfuld maed: efftersom der var nogen folch I stuenn der fore wille dj Inntet Gaae, och Gulbrand Kinnd fuldes med op I staboret och fech Maed med, Da lannte for^{nc} Gulbrand en kniff at faa maed med aff Peder Nielsenn, och siden hand Gich wd förinnd perlementet scheede paa Broenn, da war der Ingen Huser der Imellum hand kunde faa Nogenn kniff, 5. Peder Nielsenn prouer det Same som Gulbrand Piaekerud haffuer om vondet, 6. Barbra Annders winder wed Bogeræd, at for^{nc} S: Hanssafften da Saae Hun at for^{nc} Olff schöet Sprang omkring i Mechell Mölers Gaard till Huemb hannd adkomb med en tellekniff I sinn hannd, Menns denn tid perlementen schede Inden denn Saae Hun Intet, efftersom hun var opgaat I Saugstuen, haffde intet widere herj at proue, 7. Rangnild Olffs daatter, tienendes Michell Möller,

i Schierdallen, prouer at for^{ne} S: Hanns afften da stoed Wed stegerhuset da Saa hun at Oluff Gulsenn Sprang Neder effter Lauridtz Nomedall med en Kniff, I Sinn hannd, Lauridtz Nomedall Kom wdför broenn, och schötenn For effter med Kniffuenn I hannden, och Nomedalen hand for aff I queren damen och Komb der Op Igenn, Menns Huor Oluff schöet Komb op Igenn aff Elffuen det wed Hun Inntet, Mens Lauridtz Nomedall Som war möget wred, aff det hannd haffde weret I Elffuenn hand lagde sig at (fol. 132b) wille töre sig Wed Ildenn Dersom Michell Mölers folch dj Bröget, = ydermiere prouer, at Ane Michels daatter som stod denn ganng I Michels gaard, at Raabte ad Gulbrand Kinnd < som stod med dem > hand schulle helpe Lauridtz Nomedall, Ellers stanger Oluff schöet hanem I Hiell Ret nu, Med det same Saa Hun at Gulbrand Kinnd Sloug Oluff schöet offuer sine agseller, med it tre, Siden da saa Hun Oluff schöet och Gulbrand Kinnd stoed och Snachet samell (!) ved badstuen Da saa Hun Att der war it lidet hoell I hans Bringte Huilche Blöde, och stoed dj der och trete med huer Andere, en lang stunn, och sagde Oluff schöt till Gulbrand, du haffuer stuchet mig, Da suarede Gulbrand Kind du Siger mig Wsanndt paa Jeg haffr Ingen kniff, Siden schildes dj fra Huer Andre Oluff schöet Gich Ind till Mechell Mölers Mens huor Gulbrand Kind Gich hen det Wed hun Intet Sidenn Gich Oluff schöet Wd och lae paa Marchen, och lae enn lang stunn, Indtill dj haffde lagt sig till Michels, Enn stund dereffter stoed hand op Igenn: Skreg och Sprang I Gaardenn och Spurde Effter Gulbrand Kinnd, Haffde Intet vider att proue I den saegh:

8 Hellie Christensen Hollerud prouer Wed Bogeræd: Enn trj eller Fire dage förind hand fech den schade I Schierdallenn, da kom Oluff schöet gaaendes op till Hollerud, Der saete Hannd sig paa Moldbe(n)chenn, da Bad Hannd Hellie Hollerud Att hannd wille lanne hanemb en Kniff at Karffue en pibe tubach med, Huilche Hannd ochsaa giorde, och lannte hanemb Enn tellekniff, och denn tid hand gich Bort da toeg Hannd Same tellekniff med sig, och hannd Iche fech samme kniff Igenn Förind S: Hans dagen effter Hannd haffde faaet schadenn: da kom Hellie till hanemb I Schierdalen till Gulb: Michelsens der fech Hannd kniffuen Igen hand lante hanemb: Nogenn stunn der effter da Komb Oluff schötes quinde gaaendes Nord till Hollerud, och war Begierendes aff Hellie at hannd Wille drage offuer till her Lauridtz och hennte hanem till Oluff schöete Huilche Hannd ochsaa giorde, och der Prestenn haffde Beret hanem och hannd war affdraget Igenn, Da Baed Oluff schöet (fol. 133a) Att Hellie Holsrud wille lade hanem see den Kniff Igenn som hannd fech hanem Igen I Schierdallenn, Som Jeg lannte aff dig, Huilche hand och strax giorde, och fech Hanem Kniffuen, Saa saa Oluff Kniffuenn och stragx flyde Hellie den Igenn,

Christenn Hollerud Paa sinn Egenne och paa sinn Egenne Kunes Wegenne mödte I Rette effter som dj war hidstefnnet at Winnde om Gulb: Kinnd haffuer giort sinn Veilusings Winnde, den tid Att Oluff schöet war döed, da Kom Gulb: Kinnd till Christenn Hollerud och hans höstru, och sagde till demb nu ehr Oluff schöet döed, och dj Skylder mig for at Were hanns Bannemand, = Dene Sag Bleff optaget till den 1 Martj och da Gulb: Kinnd Att möede med sinn Kongstae saa frembt hand Iche Well tage Sagenn med sig.

Jacob Luet Her fra Retenn Loed Lese Welb: Ghestrenghe her sta(tho)lders Mesive Datteret Agershus den 11 Januarj 1658, Angaaennde dj Wdschreffne Soldatter, som ehr Römbt fra dieres Compagnier: at dersom dj wille haffue Indstelet sig till Nest forleden Juell eller Nyet Aarsdag, da schulle dj Intet lide for dieris forseelse huilchet Her statholders Gode leide dj Iche haffuer Eraget, = Huor fore her statholder Strengeligen wdj samme sinn Mesive Befaller Baade geslig och venlig, det were sig wdj Kiöbstedernne eller paa landtbyen Att dj till forplegt schall vere, alle löse Kalle Kiende, och Wkiennde, som denemb forekomendes worder for Wdenn gifte mender der kand paa tiedses at haffue Weret wdschreffuen, och Iche haffr Regtig paaes, fra her statholder eller General Maiior her Iffuer Krabe: dj schall stragx paagribes och fastholdis och till Kong May^t Fouget der i fougderiet offuer leffuere till videre Ordere: Och dersom Nogenn sig till fordrester at huse och holle samme Bortrömbte knegter och det Kand Beuises da schall dj derfore wdj Höyeste maade straffues, effter same Breffs wtlöfftig formelding,

VÅPENTING 23. FEBRUAR 1658 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Anno 1658 denn 23. Februarj paa Gudtzgaard tingstue Bleff forsk^{ne} lydeligenn lest for denn Meninge Mannd, Huor da Waben ting holtes.

TING 1. MARS 1658 I HOLE

(fol. 136a) Efftersom Sagenn Imellum Gulbrand Kinnd paa denn Enne, och denn dödes Oluff Guel-senns Efftermals mennd och Arffuinger paa den Anden side Befinndes fra den 22. Februarj, och till I dag denn 1 Martj optaget till Betenkennde, till Endelig domb Angaaende it drab hannd Beschyldes for at schulle haffue Begannet paa for^{ne} Oluff Gulsenn Houg, Da Haffuer wij Prouen vdj den saeg paa det Fligste Exsaminerit, Huor aff wij Eragter aff for^{ne} prous herming och ord Att Sagenn henger och Bestaer Wdj Effter fölgende maader: Paa hans May^{ts} Fouget Erlig och velagt Mannd Jacob Luet Hanns Wegene Presenterit sig Erlig och velagt Mannd Mattis Sagx Residerende paa Helgelann med schrefflig fuldmagt, aff Ghedagte Jacob Luet Dat: Haugnor den 16 Januarj 1658, = Huor da for^{ne} Mattis Sagx paa hans May^{ts} Wegenne Saauel dj nu tillstede verende efftermalsmend war dom forderende: Saa som wj for Gud och den Christenn öffuerigh: wille AnSuare,

Laugeretted Biörenn Delenn, Hagenn Rued, Oluff Nacherud, Niels Wnsager Peder Berig, Rolff Bierche, Arne Gumsnis Henndrich Börgen Hendrich Vesterud Oluff Sörum, Engebret Lenne: Rolff Beriggaard:

Denn dödes Arffuinger möet Nemblig Elluff Tueten och den dödes Moder Nemblig Bergete Rolffs daatter, Och her for Retenn Affuenntlig till Gaff hanemb Huis Ret dj I Nogen Maade Kunde haffue til hanem Om det drab Hannd Beschyldes for att schulle haffue tillföyet Oluff Gulsenn, efftersom dj aff forsch^{ne} prous herming, och ord, Berer selff Mestuell om, det hannd Iche schall haffue Weret Hanns Bannemand, Saa dj Beloffuet hanemb aldrig Att talle derpaa effter denne dag I Nogen Maader:

Och till denne Sags Anledning effter dj förte proues herming och ord da Bestaar sagenn Wdj effterfölgende Maader, = For det förste da prouer Gulbrand Pedersenn, Att hand forleden Sumer war, paa Houg at Slae Höye, Da Haffuer Oluff schöet selff Sagt (fol. 136b) Hanemb aff denn perlemennt hannd war wdj I Skierdalenn, der Hannd fech sinn schade da Winder och Bekender hannd selff, at Hannd haffde enn kniff wdj sinn hand der Hannd kom i perlemendt med Lauridtz Nomedall, der hand förte Hanem Neder for Brouen, och Selff For effter :/ Huilche Gulbrand Kind Haffuer laested, aff Oluff Gulsenn Att hannd saaledis Saa Ilde Foer affsted, med denn fattig Dreng Lauridtz Nomedall, Da haffuer Oluff schöet Suaret Gulbrand Kinnd, Huad Komer det dig ved dinn hundspoet, med det samme Slog Gulbrand Kinnd till hanemb med it Stöche Stöffuersbröed som hand stoed med i sin hand, offr hans Röeg, och Oluff schöete Iche da gaff hanem Sag fore at Hannd schulle haffue giort hanemb hans schade,

2 Da Winder Rangdj Kiöstelsdaatter, Wed Bogeræd Det Oluff schöet wdenn ald Giffuenn Aarsaeg, Sloeg Lauritz Nomedall Wnnder öret och stöete hanemb Neder for brouenn Saa at Oluff schöet for Selff effter: Huilche offuer enstemmer med dj ord som Oluff schöet Selff haffuer Bekienndt for for^{ne} Gulbrand Pedersenn Som wed æd haffuer Wonndet om Hanns egen Bekienndelse, = Hun prouer och saa at Gulbrand Kinnd Iche Stöete till hanem med det stöffuersbröed Hannd haffde wdj sinn hannd, men det hand Alleneste Sloeg Hanem offuer hans röeg dermed, Hun prouer och saa det Hun iche Saae at Gulbrand haffde Nogen kniff, Wdj sinn Hannd, Huor wed hannd kunde haffue till föyet Oluff schöet sinn schade etc:

3 Da prouer Gulbrand Piocherud, att S: Hanns Afftenn sist forschennet, da kom Hannd fra tinget, da gich hannd off till Peder Nielsenns Frederich Matzens Saug fouget, och Gulbrand Kinnd fuldes med, da Baed Peder Nielsenn dem at dj wille gaae I staboret at faa sig noget maed, efftersom der war fremet I stuenn, Da Winder Hannd, at Gulbrand Kind Lannte kniff aff Peder Nielsenn at faa sig maed med, och der Hannd haffde faaet maed, fech Gulbrand hanem kniffuen Igenn och tachtet hanem for lannet, Winder ochsaa Att Gulbrand Iche war Nogen stetz Inde I Nogen dies hues, fra hand gich fra Peder Nielsen, och till hannd komb I Perlemendt, = Huilche ord, Peder Nielsenn Saugfoged I alle maader Testificerer och Bekreffter wed høyeste Bogeræd. 4, Barbra Anndersdaatter prouer, S: Hanns afften Da Saae Hun at Oluff Gulsenn schöet Sprang och (!) kring med en dragenn kniff wdj sinn hannd till Huem hannd Adkomb: Widere saa Hun Inntet Eller haffde Widere Att proue I denn saeg, = 5 Ranngdj Oluffs daatter tiendes Michell Möller, Hun Wdförligen prouer Wed æd det Hun Saae, det Oluff schöet (fol. 137a) Sprang effter Lauridtz Nomedall, och haffde enn kniff wdj Sinn Hannd, da Raabte Anne Michelsdaatter till Gulbrand Kinnd som stoed paa Brouen, och Baad hanemb at hannd for Gudtz schyld wille hiellpe Lauridtz Nomedall, ellers stanger Oluff schöet Hanemb Ihiell, Med det samme Spente Oluff Sköete hanemb Neder for brouen, Saa Oluff Sköet for Selff Effter med kniffuen

wdj Hannden etc: Wdaff for^{nc} ædtagenne och förte prou ehr at Haffue wdj agt, det dj iche haffuer Set Gulbrand Tomesen haffuer hafft Nogenn Kniff, Huor wed Hannd kunde haffue tillföyet Oluff schöet sinn schade: Eeye Heller prouer at dj Saae at hand Stöete till Oluff schöet med stöffuersbrödenn, medens dj Allenne prouer, at hannd Sloeg till hanemb der med, off^r hanns Agxeller: Huilche och saa ehr wtrolig, at Nogenn schulle Kunde till föye Nogenn Saadann en schade med it stöffuers bröd Igenem sinne kleder, Medenns Wij Iche anndet Kand her aff Slute, Ind Joe Oluff Gulsenn selff, der hand foer Neder for broen effter Lauridtz Nomedall, haffuer faldet paa kniffuen Som hand haffde vdj handen, = Huor om dj Goet folch til stede werennde, den dödes efftermals Mand, Denn danemand Eluff Tueten paa Modum Som haffr Oluff Gulsens Moder till Egte: Saauelsom den danequinde Bertte Rolffs daatter, at were wdj en Mistuiell at hannd selff wforuarendis haffue faldet paa kniffuen, Huor wdoffuer Forsch^{nc} Elluf Tueten Saauel som den aff faldenis Moder, For^{nc} Berte Rolffs daatter, her for Rettenn Wed Hannderband haffuer giffuet hanem Sagenn effter Saauit denemb ehr wedkomende saa dj her for Retenn Beloffuede for sig och sinne Arffuinger Aldrig der paa at talle effter dene dag I nogenn Maader, efftersom det Siunes dem at were en höye Sambwetigh: Werch, at strebe enn fattig Mannd effter liff och Fred, effter dj förte prou, Som nu wdj dene Sag wondet haffr: = Och Endelig for det siste da Ehr at Obseruere, det denn affdöde Oluff schöete Iche till sinn schade Brugte Nogenn treding (?) medell eller forfarenn Bascher, Som kunde haffue leget hans schade, Efftersom hand leffuet paa en 3. fiering Aars tid Effter hannd fech sinn schade, och Ingenn forfaaren Bascher Brugte, = Huilche vij ehr-agter Nochsom Kunde haffue leget hanns schade Saa Hannd kunde haffue leffuet Ma(n)gen god dag Lennger, Menns hand langt Miere ehr död aff Wannrögte, Indaff schaden hand haffde Huor fore wij Iche Eragter det Gulbrand Tomesen Ehr schyldig Wdj Oluff Gulsens Döed, eller hand der fore Iche at Meste sinn liff eller fred, (fol. 137b) Medenns 8 örtug och 13 Maarch sölff haffuer wij til funden Gulbrand Tomesen at Böde till Kong May^{tt} = och Gulbrand Kinnd plegtig Att Söege hanns Kong May^{ts} Lanndtz Wist, och Leidebreff, etc:

TING 24. MARS 1658 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(fol. 142a) Anno 1658 den 24. Martij weret paa Gudzgaardtz tingstue, Huor da Kong May^{ts} och her statholders Breffue for Alff, (!) Bleff oplest,

Laugerettets Mennder: Anders Werffuen, Rasmus Löchenn Niels Berig Amund Berig Anders Westeren, Erich Heselberg,

Kong May^{ts} Fouget Jacob Luet Loed Leese tuende trögte forordninger denn Enne om letferdig quindfolch som föeder deres Börenn paa Fremede steder, och dieres straff derhos som saadann fordölger Iligemaader om Ducaters forhøyelse dat: Kiöbenhaffuens Slot denn 2 Januarj 1650: den Andenn om Kuinde folch Dat: Kiöbenhaffuens Slot denn 8 Januarj 1658.

Dernest ladet lese her statholders Mesive om broers och veies for fordelse Imellum Bragnes och Kongsberg Dat: Agershus denn 10 Martj 1658, = Itemb loed lese it Andet her statholders Breff Angaennde Indquartering Wdj dene Kriegdz tid Att Fougeden schall det Rigtig Specificere och fra sig offr leffue(re) med förste Dat: Agershus den 15 Martj 1658,

TING 15. APRIL 1658 PÅ FRØYSHOV I HOLE

(fol. 143b) Anno 1658 denn 15 Aprilj Holtes Almindeligh ting paa Frosoe Wdj Holle prestegield Wdj Kong May^{ts} Jacob Lutes Beiuerelse,

Laugeretedt Oluff Sörum, Siffuer Moe, Rolff Bye, Toluff Suarstad, Annders Frög, Oluff Moe, Præsenterit sig Wdj Rette Hederlig och wellerde Mannd her Malte Christensen, och Wed enn Rigenns Steffning Sub Dato Agershus denn 23. Decembr 1657 Dis Indhold Att haffue Hid Wdj Rette Citerit Siffuer Olsenn, Magestaed aff Slire Prestegield i Walders, Anlangendes hans Sandhed at vinne och Bekinde Imellum Gulbrand Michelsenn i Schierdalenn och Herr Maltes tienere Oluff Jacobsen, Efftersom hand iche War tillstede denn 8 Octobr: Der da dj Anndere prou I Sagenn Bleff, = Fremkomb da nu Siffuer Olsenn, och wed Bogeræd prouet Att S: Hans Aftenn Sist forskennet, da war

Hannd I Michels gaard I Schierdalenn, Da kom Gulbrand Mechelsen op I gaarden och Haffde en Øxse I sinn hand, Da Sagde Gulbrand (fol. 144a) Kind till hanem, der haffuer du öxsenn Slae dörenn op for, Oluff Jacobsen öell som lae I Sualenn till Michels, Med det samme Gich Siffuer Olsenn henn och Sloeg toe Slaug paa lasenn, Saa Gich hannd stragx derfra, och laset Wdschaed I alle maader och Kaeste öxsenn I Gaardenn, och Baad Gulbrand Att hand schulle selff Slae dörenn op det defflenn toeg hanemb: Med det same Kom Gulbrand och Sloeg Siffuer Olsenn Wnder sig, och Enn Wed Naffnn Oluff waldres toeg Gulbrand aff hanemb: Sidenn prouer hannd at Gulbrand Michelsenn toeg öxsenn saauel-som en kniff I denn Enne hannd, Och Med Øxsenn toeg dörenn op och Gich Ind till öellet, Sidenn tapet dj öell och Baar Neder I Michels stue, = Effttersom Sagenn Imellum, Hederlig och wellerde Mannd Her Malte Christensen paa den Enne, och Gulbrand Michelsenn paa denn Annden side Befinndes Att were optaget fra den 8 Octobr 1657 och till I dag denn 15. Aprilj 1658 Angaaennde denn Ghevalt Hannd effter Indförte proues tillstand och Bekiendelse schall haffue till Föyet Her Maltes tiennere och Saugmester Wed Naffnn Oluff Jacobsenn, och paa Röffuersche Wis schall haffue Röffuet fra Hanemb Hans öell och det Wd druchet :/ etc: Da Effttersom Wores Höyærede lanndtz loug till Holder om Nogenn sig wdj Saa maader fordrister Nogenns dör med Beraad raaed at opslae och Bort tage hans Godtz da ehr det Fredlös giering, = Da efftersom Lougen Befinndes at were hanemb möget Streng, da haffr Wij paa öffuerighedens gode Behaug, tillfunden hanemb at Böde till Kong May^{tt} dobbelt Böder Femften Rixdaller: Saauelsom at Erstaete och Betalle Her Malte denne Proces Bekosting, Huis hannd Hid Ind till Andvendt haffuer, och Ells Serlig Att fornöye och Betalle Oluff Jacobsen Hans öll och Huis Andet schade, hand Billigenn Kannnd tillregne Gulbrand Att haffue tillföyet hanemb.

Jacob Luet, Kong May^{ts} Fouget Haffde wdj Rette Citerit Mestenn partenn aff Alffmuen Her I Holle sogenn, for landschyld tinnden och Bröedbagenn, som dj Iche Effter her statholders Befalling iche haffuer effterkommet Huor fore Hannd formiener Ald sinn Resterende Retighed effter denn Taxt öffuerigheden well der paa Sette det enn Huer Bör at Betalle, Saauelsom Forminer en Huer aff dj Resterende bör Att Böde sinn Segt till Kong May^{tt} Formedelst dj Iche haffuer Effterkommet öffuerighedens Befalling, = Da Effttersom at Her statholders Befalling Langsomelig tid sidenn Befindis Att Were Liest och Publicerit Enn huer til wnderretning, det Enn Huer at schulle Indføre sinn tinnde I malt, och landschyld Att Indføre, Saauelsom effter Statholders Befalling Att schulle haffue taget Korenn paa Sloted och lade Maalle i mell och Bage i Bröed, och före till Sloted Huilche Enne part aff for^{ne} Alffmue Iche schall haffue Effterkommet Huor for enn Huer som I saa maader Befindes at Restere, med for^{ne} (fol. 144b) Ehr tillfunden at Böede till Kong May^{tt} for des wlydigh: 4 mark Sölff Saauelsom Enn Huer Att Betalle sinn Retigh: effter denn Taxtt Hanns Exl: Welb: herr statholder derpaa Anordener at schall Giffuis For Huer Speties, Och der for wdenn at Betalle domens lösen 1 dlr:

SAKETING 16. APRIL 1658 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Anno 1658 denn 16: Aprilij Holtes Almindelig Sageting Paa Gudtzgaardtz Rete tingstue, Wdj Erlig och Welagt Mand Jacob Lut Hans Neruerelse, Saauelsom Wdj Lensmands Oluff Torchelsens, och Fliere ting Alffmues Neruerelse,

Laugerrettedt Suend Drolshamer, Kitell Gaardhammer, Knud Giloe, Peder Gaardhamer, Oluff Weistin Michell Waeger,

Menige Alffmue Haffde Wdj Rette steffuentt dj Bönder Nemblig Husmend som war paa wagt paa 12 Miell schougenn, Her fra Ringerige, aff Nörderhougs prestegield, och Iche Befindes Att dj schall haffue weret der lenger Ind Otte dages tid da effter som Befinndes det Enn huer fuldgaardtz Mannd haffuer Leffueret till Huer Husmand Enn part wdj penge och Maed tillhaabe 5 ort 8 s: som det Befindes dj haffuer Bekomet, och Iche Haffuer weret paa dieres toug och Wagt Widere Innd 8 dage, Huor fore dj War dom Begierende, om Iche Enn Huer, Burde at fra sig Erlege och Betalle denn Halffue wdredtzell i penge, saa welsom Att leffuere fra sig halff Krud och Slige⁴ (?) deris Wdreder denemb haffuer leffueret, Huor om dj war dom forderende, = Da Bleff saaledis for Reten aff Sagt det forsch^{ne} Husmennd som paa wagner haffuer Weret Comanderit till 12 Miell schougen det dj Bilig Bör fra sig igien Enn Huer till dieres Wdreder at lege denn halffue part, penger till bager Igen, Saauelsom halff

⁴ I tilsvarende referat i tingbok I-25 står ”Krud och loed”, jf fol. 153a.

Krud och loed Att lege fra sig tillbaka med Mindere dj iche well lide Vordering I sinn Boe godtz och formue, Saauelsom at Erlege fra sig till dieris Wdrederere Huis gheWerge dj haffuer Anamet,

TING 17. APRIL 1658 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

Anno 1658 denn 17. Aprilj Holtes Agter ting paa Gudzgaardenn,

Laugerettedt ~~Gulbrand Giernboe~~ Gunder Gangum, Jacob Wager Oluff Vee, Christoffuer Sundbye, Anders Klechenn, Euinnd Schoug, Knud Giloe, Hans Norbye Suend Drolshamer Kitell Gaardhamer Peder Gaardhamer < i Knud Giloes sted: 1 > Oluff Weistinn, Michell Wager, < 2 Oluff Weistens sted Hans Norbye: 2 Hans Ras: >

Niels Moe Fremkomb for Retenn, och wed Bunde lensmanden Haffde Hid wdj Rette steffuenndt Gulbrand Knudtzen Frog, for Hans Sandhed wed Bogeræd at Winde och Bekiende Om iche stor Mos Engenn Aff Arledtz tied haffuer leget Wnder Moe denn tid hanns fader Knud Moe Besaed och Brugte Moe, = Da prouet for^{ne} Gulb. Knudtzen Att for^{ne} Stor Moes Enngen Altid (**fol. 145a**) haffuer leget wnder Moe, Wdj hanns S: faders tid, for^{ne} Knud Moe, och Mindes hand tilbagers, Noget paa det femte tiug Aar:

Christenn Christensen paa Johann Snels wegenne, Loed lese Enn forbudtz Sedell, det Solffue Weme Inted effter dene dag schall Bruge det halffue part wdj Weme, som Odelseierenn Erich Sleuigenn war tilldömpt at löse fra Johanis Snels effter deromb domens wtlöfftig formelding, Huilche lydeligen her for Retenn wdj Sollue Wemes Egenn paahöer Bleff oplest, och derhos forbödenn det hand sig Intet med for^{ne} halffue pund I Weme schall sig med Befatte effter dene dag, Dat: Birche denn, 17 Aprilj 1658,

Christenn Christensen paa Bure effter fuldmagts Indhold haffde wdj Rette Citerit Tomes Tandberig formedelst hannd schall haffue Wden loug och domb schall haffue sig till formaested med set folch, och hester, till tuinde hanns pladtzer Kaldis Stöffuerenn legendes i Garhamermaarchenn, och der ladet opgiffuet Huis foder och Andet affgröede der paa for^{ne} pladtzer war Auelet, Wannset att Anders Oluffsen som Pladtzenn Besider haffuer Bebreffuet till Johanis Snell Baade Kiör och korenn och alt Huis der fanntes, Huor fore for^{ne} Johanis Snell Forminer hand der for bör at lide effter Lanndtzlougenn, med widere same steffning i sig selff ehr formeldende, Dat: Agershus denn 24 Decembr 1657. = Wdj Same steffning Befindis Anders Oluffsenn Hid Wdj Rete Att were steffnet, hans wdgiffuen Breff at paa Höre och der Effter at lide domb: och Befanntes Steffningen for dj Indsteffuennte loulig Att were lest:

Dernnest Wdj Rete lagt Annders Stöffuerenns Wdgiffne Breff till Johanis Snell wedsted Wnder 6 Mendtz och schriffuerenns Signneter Dat: Gaardhamer den 2 Septembr: 1657 Dis Indhold Anders Stöffuerenn Befindis, till Johanis Snell 24 Rdrl: effter derom Forhuerffuede doms Indhold: Huilche for^{ne} 24 dlr Annders Stöffueren haffuer Beplegted sig at Betalle till Johanis Snell Manidtz dag der nest effter. Och Huis hand Iche till for^{ne} Manidtz dag Betaller For^{ne} Capital, da Beplegter Hannd sig till wdenn nogen lenger Wndschylding at schall Giöre Stöffueren Rödelig For Johanis Snell, Och Huis höe Korenn och Roug, Hannd dete Aar Kand haffue Auelet, schulle Johanis Snell Beholde Wdj hanns gieldtz Betalling, Hues dj 24 dlr iche till For^{ne} Termin Bleff Betalt: Huilche Effter Anders egenn Begiering Bleff aff dj 6 Mender Taxerit Sampt en queren, och 1 tölt tömer Bleff till samens Worderet for 7 dlrs Werdigh: Befantis for^{ne} Breff aff 6 Mennder och den Sorennschriffuer Testificerit hos Anders Stöffuerens Bomerche:

Dernnest Fremblagt Johanis Snels Indleg, Huor udinden hannd forminer Tomes Tandberig sig Imoed lougen haffuer forgrebenn, och derfor Bör at lide Som ved Bör, Iligemaader, Forminer I same Indleg, Det Annders Stöffuerenn Bör effter hans wdgiffne Breff at Giöre gaarden Stöffren Rödeligt och Intet widere med den at Befatte (**fol. 145B**) sig med widere efftersom Hannd iche Haffuer holt sinne löffter och sinn Retighed til sinn HosBunde Affbetalt, Dat: Bierche denn 16 Aprilj 1658.

Dernest Indgiffuet Enn Koestholdtz Antegnelse paa Huis Tomes Tandberig Haffuer For Aarsaget Johanen Snell Att Bekoeste paa denn Proces Imellum hanemb och Tomes, Dat: Birche den 16 Aprilj 1658,

Peder Gardhamer frem komb vdj Rette som ved Lensmandtz steffning War Citerit Att vinnde deris Sandhed Om det Höye Tomes Tandberig, Beschylde fore at schall haffue opgiffuet paa Stöffuerenn,

da Prouer Hannd Wed Bogeræd Att i Höest för Juell da Saae Hannd, trj Hester Gich paa Stöffuerenn en wes tid, Huor aff war toe af same hester Tomes Tandbergs Huilche Tomes selff her for Retenn Bekiendte, och den Enne Hest siger Tomes at were Anderses Egenn som hand schall haffue Faaet af Tomes Selff, Nogenn stund der effter da Komb Peder Gaardhamer till Stöffuerenn, da Sagde hannd till Anders och hans quinde Nu ehr i West forligte med Johanes Snell, effter dj Atj haffuer forloff at tage Foderit, Nej sagde Anders, Jeg haffuer Mann for mig ieg haffuer Tomes Tandberig For mig, wij haffuer leffueret Johanis Snell penger for foederet och den tid Att Tomeses Hester Komb did, Da haffde dj Intet foeder med Sig till Stöffueren, och widere sagde Anders Stöffueren Att Tomes Tandberigs söenn Röff dörenn op for foederet, Saa Spurde Peder Gaardhamer Anderses quinde HuorLenge dj War der da sagde Hun at di war der halffAndenn Wige, Widere weste iche i den saeg at proue,

Kitell Gaardhamer I lige maader wed Bogeræd Prouet, at Forledenn höst da möete hannd Tomeses Sönn wed Naffnn Narffue, paa Gaardhamer Jord, och haffde toe hester med sig, och Anders Stöffueren war med Da drog dj lige offuer Elffuenn och till Stöffuerenn med same tuende hester. Nogenn stund der effter da Komer Anders Kierling offuer till Kitels, da Sagde Kitell till Hinnder, Att det war wnders at hun torde tage aff foederet wden Johanis Snels minde, da sagde Anderses quinde Johe Wj haffuer lagt penges Neden for foret, Tomes Tandberig och Anders war hos Johanis Snell og lagde penges Neder, Widere spurde Kitell Anders Stöffuerens quinde Huor lenge dj war der, de sagde, Att dj war der halff Anden Weges tid, och sagde at Anders och Thomeses sönn toeg dörenn op for foeret, Weste Inntet Widere her omb Att proue,

Her Imoed at suare ehr möet wdj Rete Tomis Tandberig, Och Höyeligenn Benegted, Det Hannd allderig haffuer taget it Stra foder aff det for som lae paa Stöffueren, Medens Hues Foder hand (**fol. 146a**) haffuer forderet, det toeg hannd paa ytere Stöffueren, der som denn wng Anders Boer, Haffde Inntet widere her I moed at suare, = Och var Christen Christensen dom forderennde:

Da Effter dj Her wed tuinde ædtagenne prou Beuises det dj haffuer Set Tomes Tanndberigs Sönn at were Kommet till Stöffuerenn med tuinde hans hester, For det andet da Stemer prouen offr ens Att dj haffuer talt med Anders och hanns quinde, Huor dj da schall haffue Sagt dem, Att Anders Stöffueren och Tomes Sönn toeg dörenn op for foederet, i lige maader Beret for dem at for^{ne} Tomes Tandberigs hester war paa Forsch^{ne} Stöffuerenn halff anden Wges tid, = Huor Imoed at Tomes Tandberig her for Retenn Höyeligenn Benegter, iche at haffue opfoederet Noget Foder aff det som Anders Stöffueren Wdj sine huse paa denn pladtz, haffde Ind Auelet, Huilche for hand till Johanis Snell ved Set Streng Breff haffde for Obligerit sig till Att Johanis Snell wdj sinn Betaling schulle were megtig, om hand den fulde Capital iche till wdloffde terminer Betalte, Da effter dj Att Begj pladtzernne tillhörer Johanis Snell, och for^{ne} Tomes Tanndberig, iche effter hanns Paa Beraabende för Nogenn loulig Hiemell aff den wnge Anders Stöffueren hannd Beraaber sig paa Att schal haffue faaet det höye aff som Hanns hester saa lang tid schall haffue forteret hos Anders Stöffueren, Item schall hans Sönn Werrit Med at optage dörenn op For foederet, hos Anders Stöffueren, Huor aff ehr at agte det Hanns hester Endelig maa haffue Bekomet aff Foederet, for det 3de haffuer Tomes selff Bekennndt det hans hester war hos Anders Stöffueren, aff dis Agtes Beschaffuennhed ehr saaledis for Retenn Forfunden det Tomes Tandberig Bör at före Höyet och foderet paa Aestedet Igenn, wed sinn æd selfftrjide saauel som Att Böede for taeg 3 ort, Minndere hand loulig Kannnd Beuise at haffue faaet paa andere steder Huis foder hans hester I saa lang tid haffr teret: Och Tomes her med pligtig Att Vere at Erstate Enn Billig Koest och tering, = Och efftersom Anders Stöffueren Befindis at lige wed sinn siuge seng Huilche Alffmue Beuinnder saa hannd Iche selff Kannnd möde till endelig dom, da Bleff da herom saaledis hanem forböden det hand effter dene dag Intet maatte Befatte sig med for^{ne} Johanes Snels pladtz, med Minndere hand haffuer det vdj Johanis Snels minde,

Her Malte Christenssen Gudtz tiennere loed til Spørge Menige Alffmue her I hoffuidt Sogennet (**fol. 146b**) Om Hannd Iche Giorde denn tjeneste wdj Kirchen och Ved Anexerne Som Hannd formende for hanem giort haffuer, Huor till Menige Alffmue Suaret Joe at dj haffde Intet offr hanemb at Klage, mens var vel tillfridtz med hanemb I alle maader:

Dernest i Rete lagt enn Rigenns steffning offuer Solffue Weme, Sub Dato Agershus den 29 Decembr 1657 dis Indhold hand paa Johanes Snels vegne haff till talle till Solffue Weme formedelst hand schall haffue sig till fordristet, Inn Ano 1653 vden hans Wille och minde schall haffue fra taget hanem enn Roug Broede och Giort sig denn Nötig och Gaffuennligt wanset Johanis Snell effter pladtzens Beside-

ren vdi hans gildtz Betalling war Beretiget, med videre same steffning I Sig self formelder: Och var dom forderende:

Her Imoed at suare ehr möt wdi Rette Solffue Weme, och I Rette Indgiffuet S: Hans Nilsens Sedell Paa for^{ne} Roug Brode: Huilche ehr formelendes det hand Befaller Solffue Weme at schall höste for^{ne} Roug Brode. Huorfore hand well vere hans hiemelsmand, = Huorfore wij haffuer frjfunden Solffue Weme for hans til tale,

Dernest Wdi Retenn Indgiffuet en anden steffning Paa Johans Snells Wegenne, offuer Erich Brog, och Knud Nordbye Anlangende for Nogenn Bord di for Johans Snell schall haffue Kiört offuer Mellumshougenn for hanem effter deris löffter mens haffuer Kiört for Andere fremede folch, och hans Bord haffuer ladet Bliffue Bestaendes, Wanset di for lang tid siden dis Betalling Haffuer Bekomit, Huor fore hand forminer di Bör at stande til rete, = Sameledis haffuer hand tilltale till eder Hans Norbye, Knud Giloe och Knud Björnstad, for en Andell Bord di wdi forleden ~~Sumer~~ wor, schulle vdföre till Vasboten, och hand schall haffue Betalt eder eders fulde Betalling, och at di denem schulle opstabele paa di steder som Iche Nogenn Kunde Kome til denemb, med hester och Vogne huor vdoffer at Boeren Bleff staendes, med widre effter steffningens Indhold Dat. denn 19 Februarj 1658.

Dernest Indgiffuet en Beschechelse till Hans Euie Dat: Bierche denn 19 Martj 1658, Huor paa Hans Euie haffr schreffteligenn Sig Resoluriet wdi Amund Fures och Christenn Christens: offuer verelse, Saaledes det for^{ne} Mender hand Bad demb at di schulle Bie paa en dags tid till Eluen Bleff Klaer at di Kunde sete dem Paa den sted som di Kunde kome till dem med heste och Vogen,

(fol. 147a) Der nest Indgiffuet Set Indleg offuer for^{ne} Mender des Indhold hand forminer di Bör at stande hanemb till rete, formedelst di Iche effter deris löffter haffuer Kiört Boren offr schougenn, Huor for hand forminer di Bör at Beholde di offuer Bleffne Bord och Igen at giffue hanemb Saa mange penge di Kunde Koste Vd schibs Bord, med videre det I sig self ehr for meld: Dat. Birche denn 17 Aprilj 1658. = Johannes Snell loed frem lege, Antegnelse paa Huis hand haffr leffuerit Som ehr Resten 13½ dlr: Ilige maader Indgiffuet Knud Nordbyes affregning som Befindes at Belöbe den Endelig Rest 19 dlr 12 s, = Efftersom Behöffues Respit till dene sag at Betennche, Da ehr der optaget til i dag Maanidt och Huis di Indsteffuennte Iche Giöre Retigh: med Johannes Snell Inden den tid tid, da Att lide domb: och di Fiere Mender som haffr fört Borenn wdeffter deris paa Beraabende at Beuise Att di Iche Kunde Kome lenger vd med boren om di haffde biet I Otte dage: och det med laugfaste Prou at beuise,

Efftersom Oluff Veistinn war tillneffnt at Betiene Retenn, W(n)duigte hand den huor for hand Bleff till funden at Böde enn Maarch sölf, Hans Norbye Komb vdi hans sted, wdi effter sch^{ne} Sager.

Annders Westerenn⁵ och Suend Setrang, Fremdkom for Retenn och Indgaff enn Rigens steffning offuer Hans Tonne, Sögenndes Hanemb, Formedelst hand schal haffue offuer schelt denemb paa Ere och welferdt den 10 Decembr: 1655, For Huilche hans schelding di forminer hand derfor Bör at Böde effter Mandhellig Balchens 21 Capt:,

Dernest wdi Reten Indgiffuet Her laugmandtz Vitikind Hues hans Confirmation, paa di prou som Skriffuerenn Pouell Snell haffuer taget ved æd Wdi dieres tuestighed, om det whöelig schelderj som Hans Rasmusen schall haffue tilagt och Beschylt Anders Huerffuen och Suend Setrang vdenn Nogen Beuellig,⁶ Dat: Christiania tride Sögen effter S: Hans dag 1656.

Dernest Bleff fremblagt enn Hans May^{ts} domb, Dat: Agershus den 5 Augustj 1656 dis Indhold det Hans Rasmusen schall haffue tillagt Anders Verffuenn at schall haffue flöet scholemester, Huor fore Anders Huerffuen ehr Bliffuen frjkiendt,

Dernest I Reten Indgiffuet dieres schrefftlig Indleg Dat: Huerffuen den 17 Aprilj 1658. Huorda di forminer Hans Rasmusen Bör at Böde for hans Romtalendhed effter Mandhelig B: 21 Capt:

(fol. 147b) Till dieres Protestation Att suare, ehr Hans Rasmusen Iche möet Wdi Rete, Eller nogenn paa hans Wegenne enten med schrefftelig eller muntelig Suar, Wanset hand Nogenn gange Befindes at haffue Weret Hidsteffnt och doeg Iche haffr Möet, Medens Citanterne war dog dom forderende: = Da Efftersom Hanns Rasmusen Befinndis Wdi Egenn personn at vere Hid steffuennndt aff for^{ne} Anders

⁵ Skriferen har forvekslet Anders Vestern og Anders Hverven.

⁶ I tilsvarende referat i tingbok I-25 står "Beuiselighed", jf fol. 156b.

Werffuen och Suennd Seterang, Wdj denn Mening hannd schall Beuise sinn schelderj hand denemb haffr tillagt dieres gode ære till forklening, Huilche ehr att Beuise med Regtig Prousbreff, som aff Welluise her laugmand Witikind Hus Befinndis Att were ConFirmerit denn tride Sögenne S. Hansdag paa Christiania Laugting Huset, Och efftersom hand Findes Möget Forherdet Imoed denn höye öffuerigh: Befalling och Citation haffuer Set offuerhörig, och Iche Wille Möde For Retenn, Enten sinn schelderj Att Beuise eller och dj danemend for Retenn at Erklere For Hues groe tilLeg Hannd denem Wden Nogen loulig Beuisligh: haffuer tillagt, torde wij os Iche Vnndstaae demb deris Sag lenger at forholde effter Som dj Haffde Steffuennndt hanemb till foren och dog Intet Möet Wdj Rete: = Huor fore Wij Iche Anderledis Biligen Kunde fore finde Ind Joe for^{nc} Hans Rasmusen for saadann hans Wbeuislig tilleg och æreschelderj for Hanns Romtalendhed Joe bör Att böde til Kong May^{tt} Wdj Fiolle melle 4 mark Sölff, Och Hanns Rasmusen Att Betalle och Erstatte demb deris Anuende Bekosting, Huis dj till desen Anuendt haff^f.

Præsenterit sig wdj Rette Oluff Torchelsen Och wdj Retenn Indgiffuet enn Rigens steffning offuer Anders Huerffuen paa Welagt Mannd Jörgenn Jacobsens Wegene, Anlangende for geld hannd till Hanem Befinndes at vere schyldig Dat: Agershus den 17 Octobr. 1657,

(fol. 148a) Möete wdj Rete Annders Huerffuenn, och forsköed sig till Regensschab, Naar Jörgenn Jacobsen ville Kome her op wille hannd gerne giöre Regensschab med hanem, Oluff Torchelsen war her paa dom fordrende:

Da Efftersom Jörgenn Jacobsenn Forderer Regensschab aff Anders Westerenn (!), och Anders Westerenn (!) Igenn Beraber sig paa Att Haffue Regensschab med Hanem Igenn, Huor om wij Ingen Absolut domb Kannnd Haffue Imellum parterne Förind dj med HuerAnddere Komer till Retig Regensschab: Huorfore vj saaledes Haffuer fore Fu(n)denn, det Sagenn Imellum parternne Bör Igenn at Kome I Rete till i dag Mannidt, Huor da Jörgenn Jacobsen Bör at lege vdj Rette Huis hannd foederer aff Anders Huerffuenn, och da same tid Anders Huerffuenn at lege Sin Regensschab der Imoed I Rette:

Jacob Luet haffde Citerit Minige Alffmue I Nörderehoffs Gield same som Indsider och Rester med tuinde landschylder, Pram Arbejde, Bröebagning eller prouiandt, som iche effter den Gunstig Höye öffuerigh: Befaller, det haffuer leffueret, paa dj Befalennde steder om dj Iche stragx effter denn tagxst her Statholders Befalling Bör at Betalle: och For it Huer som dj saaledes haffuer set offuer hörig med, om dj det iche Bör at Betalle Med at Böde sinn Segt, huor paa hand var domb Begierendes.

Da Ehr saaledes dömpst och affsagt det enn Huer Resterennde Bör Att Betalle Huis enn Huer Befinndes at Were schyldig effter denn Taxtt her statholder der paa Seter, Inden halff Manidtz dag, at betalle med sambpt 4 March Sölff vdj Breffbrud Formedelst dj Iche haffuer effter komet denn Höye öffuerigh: Befalling, Med Minndere dj Iche vell Lide Namb och Vordering I en Huer dieres Boe och formue,

TING 21. APRIL 1658 PÅ FRØYSHOV I HOLE

Anno 1658 denn 21 Aprilj War vij paa Fröse Reten Att Betienne, Imellum Borgemester Hans Egertsen paa den Ene, och Rolff Øenn paa denn Andenn side, offueruerendes Ja(co)b Luet Kong May^{tt} fouget her Ibdm:

Laugerettesmender: Anders Fröug, Gulbrand Gumnes Anders Stademb: Oluff Field Rolff Bye Oluff Bye,

Christenn Christensen frembkomb, med schrefftelig fuldmagt aff Borgemester, och wdj Retenn Indgiffuet en steffning offuer Rolff Øenn haffuendes hanemb till at talle for hannd till vpligt schall haffue forhuget hanns schoug, och med sinn landschyld at schall Inde side, huor for hand forminer Rolff Øenn Bör at haffue forbrut sinn Gaard, Med videre samme steffning, I sig selff Er med fölgende Dat. Agershus den 14 Novembr 1657.

(fol. 148b) Dernest wdj Rete Indgiffuet tuende Besegtelser, Som Borgemester Haffuer ladet forhuerfue paa Huis schoughugst hannd I saa mader Wloulig haffuer Beganget den förste Dat: den 5 Julj 1651, = den Anden Dat: den den 28 Septembr 1657. Huilche ehr formeldende det Rolff Øenn schall haffue huget till Daniell Knoff paa hans Vegne en Andell Loedbielcher och Sperer, Imoed Borge-mesters wille eller vedensschab: Huor paa Christen War domb forderende:

Her Imoed at suare möte Rolff Øen vdi Rette och Ind gaff hans schrefftelig Indleg, Dat: denn 20 Aprilj 1658, Huor Inden Hannnd forminer at Hannnd Iche Kand haffue sinn feste forbrut, For den Ringe Andell hannnd Wdj Øenn schougen haffuer huget, helst effter dj at der War Hugen till Kong May^{ts} Behoff med videre det I sig selff ehr forennde:

Da Effter dj Her for Reten Beuises Wed tuinnde Loulig Besegtelser det Rolff Öenn schall haffue Huget enn stor Andell aff alle Slags laest Baade loedbilcher och andet och det Bort Handelet Imoed Borgemesters wille och minde Wanset at en part aff for^{ne} tömmer schall were giort Arest Paa, schall Rolff Øenn doeg der Imoed haffue sig forgreben och taget det aff Arest, och det Bort forhandelet, effter en Hiemell hand Beraber sig paa Att haffue aff Daniell Knoff, Huilche wij Iche ehr agter Kannnd Befrj hanemb: Huorfore wij Iche Annderledis Kunde forefinde Innd Joe Rolff Øenn effter Coning Cristianj 3 Resces Bör at haffue sinn Feste forbrut, Saauelsom att Böde schade gield och lanndnamb Effter schoughugstens Taxering Effter vurd(er)ing Menndtz schiönn, Effter Besegtelses Inndhold,

Belangende Hans lanndschyldtz Inndsidelse hand I Lige maader fordes for aff sinn Hosbund Welbelte Borgemester: Huilche Rolff Önn siger att haffue Betalt med körsell, Huilche Hannnd Iche I nogen maader Her for Retenn Haffuer Beuist same Landschyldtz Inndsidelse Att haffue Betalt, derom haffuer Wij saaledis forfunden det Rolff Önn Bör at Betalle Forsch^{ne} lanndschyld med Sampt Julle marche, Inden en Halff Manidtz dag effter at denne domb ehr Hanemb louligen forelest, med Minndere Hannnd Kand Beuise det effter hans paa Beraabende at were Betalt, Huis hand det Iche fuldbyrder och aff Bettaller, da at haffue Induisning wdi hans Boe saauelsom for schade gield och landnam naar det först Bliffuer Taxerit,

Tingbok I-25

TING 20. FEBRUAR 1658 (PÅ GUSSGARDEN) I NORDERHOV

(fol. 152b) Anno 1658 denn 20 Februarj War ting paa Nördere,

Laugreted: Pouell Brenn, Oluff Weistinn Erich Broeg, Christoffer Sundbye Christen Rae,
Gulbr: Frog,

Johannis Tostensen Hoff Komb fremb och for Reten Lydeligen loed lese, it panndte Breff aff Oluff Laurtzen Boende paa Nöchelbye wdsted till Erlig agt och velforstandig Mand Jens Pedersen handelsmand paa Bragnes, Formelder paa halff tride Sold och toe seting Korens Aarlig Rennte Wdj en Gaard Huall legendis I Nördehoffs prestegield, I Oudalen, Wdj Nij Aremaell Att schall følge till It Brugeligt panndt, her effter, Effter Att Følge Wgienlöst, for 100 Rix daller Inn Specie hand hanemb haffuer med forstragt, Huilche panndt hand for sig och sine Arffuinger Igenlöst Beplegter sig at schall følge Jens Pedersen Wdi for^{ne} Aaremall med alle sine luter och lunder.

TING 20. APRIL 1658 PÅ STØVERN I SOKNEDALEN

(fol. 169a) Anno 1658 denn 20 Aprili som ehre Jordtisdag Vaar Vij Effter Loulig tillnafnelse < Nördrene Stöffren > Reten at betienne Imellom Citanten Tommis Tandberig Paa den Enne och Johan Snell paa den Anden Side offueruerendes fougdens fuldmegtig: Lauritz Söffrensen Och I Lennsmandens stad: Saalfue Vemme:

LaugRettismender Siffuer Vegssall Torben Opsall Suend Tueten Lauris Follom Halffuor Nöchebye Siffuer Veme.

FremKom Tommis Tandberig och Vdj Retenn Indgiffuet Enn Rigens steffning Sub dato Agershuus, den 21 Martij 1658: Haffuendis hannem till at (fol. 169b) Thalle formedelst hand iche vill Anname 60 Rixdhr: pantepenge for 3 Stöffren pladtzer Johannes Snell haffuer vdj pant aff Eluff Tandberig och Tommis Tandberig, Efftersom dj hannem schall Vere Loulig tilbörilig for Jull med tuende Vidne: med Videre Samme steffning Vdj Sig Sielff Er Inndhollende,

I lige mader Mate (!) Vdj Rette Christopher och Oluff Pedersen Frog och Ved Bogeræd Vanndt at een tij dage for Juell da var dj med: at Tommis Tandberig hoes Johannis Snell paa Bierche: da saa dj at Tommis Tandberig optalte 60 Rix dhr: paa Johan Snels bord for dj tre Stöffren pladtzer Elling Tandberig och Tomis schall haffue Vdj Pant saat till Johannis Snell: huilche penge Johans Snell iche Ville Anname, Ydermere Vant dj at Tomis till Spurde Johannis Snell huor mange Aar hand haffde for^{ne} trj pladtzer paa: da Suarede Johannis Snell at hand dem iche thj Aar: der paa schall Tommiis haffue Sköet dem till Vidne: haffde Intet Videre At proffue.

I Rette lagt een Copie aff Johannis panteBreff daterit den 23 Martj 1648:

Dernest fremblagt Tommis Tandberig hans Indleg Saauelsom hans Verfaders fuldmagt,

Belangende denne Sag effter at Der findis Proff Imod pantebreffuet: da haffuer Vij Sagen Ind funden for Voris offuerdommere Belangende det Pante Breff som Elleff till Johannis Snell haffue Vdsat schall steffnis till dis Ordinarij tingstue, Wdj Rette med huis pante Breffue Kand der om gaee, huis Ret Er,

TING 1. MAI 1658 PÅ FRØYSHOV I HOLE

(fol. 170a) Anno 1658 den 1 Mayi Vaar Vii Efftersch^{ne} Effter öffrighedens Befallning her paa Frösoe tingstue Reten at Administerere och betienne Efftersom Ko: Ma: fouget Jacob Luet haffde hid Vdj Reten steffnet menige Alffmue her i Holle prestegield Andlangendes KongsBerigs Broers Bröstoffdigheed: huilche dis Bröstoffdigheed hans Exl: Velb: her Statholder Sielff ved besaijtelse Haffuer ladet Gransche, och forfare dis Bröstoffdigheed: da befindis dj aff dieris Broer aff Ringerige och Nördre

Holle prestegield At Restere Ved bröstoffeligheed 73½ Rixdhr: der aff tilkommer een fuld gard Her i Holle gield Vngeferlig 1 ort 4 s.

Huilche for^{nc} Broers Bröstoffeligheed, Jacob Luet, Ko: Ma: Fouget Vaar paa domb begierendes, Bleff optaget till paa fredag förstKommendis,

TING 15. MAI 1658 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(fol. 168a) Anno 1658 denn 15. Mayi Weret paa Gudzgaardtz tingstue Retenn at Betienne Wdj effterfølgennde maader, Vdj Kong May^{ts} Fougetz Beiuerelse.

Laugerettedt Gunder Gangnum, ~~Hans Nordbye~~ Oluff Veistin, Jacob Vager ~~Christopher Sundbye~~ Oluff Rachestaed, Euind Schoug, Anders Klechenn,

Efftersom Sagen Imellum Imellum Erich Brag, Knud Nordbye, Hans Nordbye, Knud Giloe, och Knud Bönestad, Befindes at were optaget Fra denn 17 Aprilj 1658 och till I dag denn 15 Mayj, = Huor da Knud Biörnestad haffuer fremblagt en Sedell fra Mattis Sagx paa Kunndschab om same boerd Dat: Helelannd dat: 14. Mayi 1658 Med Fliere ord och talle parterne Imelum Peleret (?), Da Effter dj her Iche louligen Ehr Beuist, det for^{nc} Knud Giloe, Hanns Norbye, Knud Biönestad och Knud Norbye, det dj Boerd som dj paa Johanes (fol. 168b) Wegenne haffr Wdfört till Wasbotenn, ehr iche Beuist Det dj Kunde komme till Att sete demb paa dj steder Som dj kunde Bliffue Sumer (?) kiört, Huilchet Beuin-des Med Mattis Sagis Hannd det dj Iche Kunde kome till Att sete Borenn paa Andere steder Ind dj det hafuer Giort, Huorfore vij well haffuer denem frj kiendt, = Belanngende, det tusinde Bord Som Erich Brag och Knud Nordbye Haffuer Beloffuet Johanis Snell at schall kiöre offuer Mellum schougen, Huilche dj Negter Iche at haffue loffuet Johanes Snell miere Indsom 400 Boerd, Da efftersom Befinndis det Ghedagte, Erich Brag och Knud Norbye Befinndes till Johanis Snell effter Affregning at were schyldig en Suma penges: Nemblig Knud Nordbye 19 dlr 12 s Erich Brag denn Endelig Rest - 12½ dlr, och Huer aff denem schall haffue loffuit hanemb Att Kiöre It tusinde Bord offuer Mellum schougen, Huilche Hannd Bereter Knud Nordbye det handtz Lanndherre toeg hans hester fra hanemb paa schougen saa Hannd Intit Kunde Kome till att Kiöre for Johanis Snell, = Da ehr for Reten Bleffuen affsagt det for^{nc} Erich Brag, och Knud Nordbye Ehr till funden Huer It tusinde paa Johanis Snells Wegenne at kiöre till fyleste, offuer schougen det förste Hestenn der till ehr dögtig saa Johanes Snell Wdj den Somer Kannnd faa demb Wdfört till schibborde: Och for dete steffnemaael Huer for sig Att Erstatte enn Bilig Kost och tering.

Jörgenn Jacobsen Wed sin fuldmegtig Christenn Bure Indgaff enn Rigens steffning offr Anders Huerffuen for Regensschab dj Befindes Imellum Att were med Huer Andere, Dat: Agershus den 17 Octobr 1657.

Dernnest Indgiffuet hanns Regensschab offr Anders Huerffuenn, Huis Hannd forderer aff Hanem Dat: 2 Mayi 1658.

Huor Imoed Anders Huerffuen haffuer ladet Lege sinn Regensschab Imoed Jörgenn Jacobsen Dat: Huerffuenn denn 15 Mayi 1658,

Dernest Indgiffuet 1 Sedell Wnnder Anders Huerffuens Hannd paa Andet Adschelligt Jörgenn schal haffue Bekommet aff Hanemb: Parterne War Herpaa dom forderende: = Da effter dj at det ehr os enn Wmulig ting deris tuistis at Kunde Adschellie förinnd Begj parterne selff Komer Wdj Rette: Huorfore Wij haffuer till fundenn parterne at möde den 28. Junj her til Gudzgaardtz tingstue,

(fol. 169a) Gunder Klechenn fremblagt enn Rigens steffningh offr Anders Aslachsruud formedelst Noget godtz wdj Aslachs:ruud hannd forholder hanemb Som Hannd schall haffue Kiöbt aff odelsmanden, Dat: Agershus denn 31 Maji 1658. (!)

Dernest wdj Rette Indgiffuet it pergamentz kiöbe Breff paa 4 Seting godtz, hannd aff Houlech Veistinn och hans Arffuinger Bekomet haff^f Dat: den 9 Octobr: 1657.

Dernest Bleff enn domb I Reten fremblagt Dat: den 9 Decemb: 1634 Angaaende samme godtz i Aslachsruud,

Her Imoed Att suare ehr möet wdj Rette Anders Aslachsruud, och I Rettenn Indgiffuet Set Indleg, dis Indhold Att hannd forminer hand Iche Bör at suare till denne steffning förind hannd faer Copiæ der aff, = Widere eller miere war Iche I Retenn paserit, Medens War dom forderennde: = Da Efftersom Gunder Klechenn Beuiser med enn Vcaserit domb som Oluff Christensen haffuer ladet forhuerrffue offuer Engebret Nerstad, saauelsom Beuiser Wed enn Vcaserit Kiöbreffue det hand haffuer till forhandelet sig for^{ne} Godtz Nemblig 4 Setingers Korens Renter I Aslachsruud, och efftersom penger hanemb haffuer veret tillböden for Juell effter Lougen Huilche hand Iche Ville Anname Saauelsom I dag ehr dem for Reten 16 Rix daller optalt, Huilche hand Iche Ilige maader Wille Aname, Huor fore Vij Iche Biligen Andet Kunde forefinde Innd Jo Gunder Klechen Bör at Beholde Godtzet, och Anders Aslachsruud Att tage sine penger Igen Saauit hand Kand beuise hand haffde Godtzit for I panndt, och efftersom Ingen Ville Aname penger Igen Nemblig 16 dlr: haffuer Kong May^{ts} Fouget J(ac)ob Lut paa Enn Ret taget for^{ne} 16 dlr till sig.

TING 15. JUNI 1658 VED HØNEN SAGER I NORDERHOV

(fol. 187b) Anno 1658 den 15 Junj Veret ved Hönen Sauger Retenn Att Betiene Imellum Jonn Hönen Et Consortis paa denn Enne och Hans Lauredtzen paa denn Anden side offueruerendes da Erlig och Velagt Mand Oluff Torchelsen Lensmand her Idm:

Laugereettedt: Jörgen Tandberig Erech Broeg, Knud Giloe, Christoffr Frogh Oluff Wistinn, Christen Rae:

Efftersom Att Prosecen Imellum Hanns Laurdtzen och Jonn Hönen Et Consortis Befindis at Were optagen fra den 6 Mayi och till Neruerende tride dags Nemblig den ~~12~~ - 14 och 15 Junj: Huor da helst Bleff tillfunden Alle Indsteffnede at möede wdj Retten effter steffnings opschreffit: Huor vdj hand haffde Citerit Jonn Hönen, Gulbrand Hoff, Elinn Lauridtz daatr: Ane Chlouis daatter och Suend Seterang, formedelst dj Iche ville Rette sig effter enn Opreted Contragt Imellum hanem och Chlouis Trundsen paa Jonn Hönen och Samptlig deris Wegne, Angaaende Höne foss, och Höne Gaard som Hans Laurdtzen forminer och effter Contrachtens Indhold Att Were Megtig, och Raadig Verendes Wdj Gaarden vdj sig selff saa uellsom Wdj schoug och march Ager och Eng Saugfoser querenfoser och alle Gaardens tillegendes: Were sig Wed Huad Naffn det helst Neffnes Kand, Med Videre same steffning vdj sig selff(ver?) Ehr Andmelder Dat: Agershus den 29 Martj 1658 Befindes Att vere lest Och Publicerit den ~~6 Mayi~~ 3 Aprilj for Ane Chlausdatter Wdj Hindes egen paahörelse.

Dernest Indgiffuet enn Contracht som Imellum Hans Laurdtzen och Jonn Hönen er opreted Angaaende den tride part aff Hönen Gaard och dis Vnder legendes Sauger foser och queren stöder med alt Andet tillegendes herligh: Baade vdj vand och land Huilche Contracht dj med huer Andere haffr Wed handerbond Sambtöcht at schall holdes Wdj Alle sinne Ord och Poster som (fol. 188a) Contrachten I sig selff formelder Att schall Böde till dj husarme 200 dlr: med videre samme Contracht I sig selff Ehr Anmeldende Dat: tiende Sögne effter med faste 1652.

Dernest vdj Rette lagt enn 12 Manndtz domb om dis Beschaffuenhed Dat: 14 Augustj 1654:

Dernest Bleff wdj Rette lagt Enn laugmandtz domb Dat: denn 3 Sögenne effter Winnter Natten, Anno 1656.

Her Imoed Att suare ehr möet Jonn Hönen, och forminte Att hand ehr enn Odelsmand till dj 2 parter Wdj Ald Hanns tillegennde herligh: Were sig Wdj Ager och Eng, schoug och March och Ald dis tillegendes herligh: saugstöder och queren stöder med Alt Inntet Vnnder tagendes,

Gulbrand Hoff effter steffnis Indhold Möete Iche Wdj Rette Eller Noget her till Suaret,

Ellinn Chlouisdatter wed sinn festemand Jesper Gregersen, loed fremblege it Mageschiffes Breff Paa Omtretende Saug Dat: Nörderehoffs tingstue, den 9 Aprilj 1619,

Dernest frembkomb Suend Setrang, och forsköed sig till dj Breffue som hand haffr I Rette lagt som I her laugmandtz dom ehr Indfört Dat: den 6 Januarj 1649 = Dernest End sedell I same domb Indfört Dat: Setrang den 12 Julij 1650. Haffde Intet videre her till Att suare, = Widere var iche Paserit Mens war domb forderende,

Da Effterdj her for Retten forsteles enn Vcaserit Loulig Contracht Aff S: her laugmand Nils Hansen forige laugMand wdj Christiania ehr forfatted, Imellum dj stridige parter, Dat: den tride sögene effter Med faste 1652, paa Christiania Raadstue.

Dernest En 12 Mandtz domb Dat: Hönen den 14 Augustj 1654. Item Enn laugmandtz dom Dat: den 3 sögene effter Winter Natten 1656.

Effter for^{ne} Indlagde Docomenter (**fol. 188b**) Effter dis Anleding, Kunde fore finde Ind Joe Hanns Lauritzen Biligenn effter Contragtens ord och Wdtröchelg Mening saa uelsom effter her laugMandtz domb Bör at Nyde denn tridie part aff Höne Gaardtz Luter och lunder, Nemblig Saugstöd och queren stöede, Huilche Wij nu I dag haffr Effter Wores Skiönn och Kindelse effter Wores offuer dommers domb haffr taxerit denn tride part, aff Efftersch^{ne} Saug att schall Wdgiffues aff dj Brugende, Nemblig Setrang Saug schall Hans Lauritzen deraff Aarlig Betalles paa sinn tride part I Grundlie 6 Rdlr, = Item schall Hans Lauritzen Arligen fornöyes aff denn Nederste Lurfaldtz saug som Suend Setrang Bruger, effter som den iche Ehr vdenn en Spildvanndtz Saug, Wdj sinn tride delle 2½ dlr: = Belangende Denn Querenhussaugh, som Ane S: Rasmus Jensens, och Ellinn Laurdtz daatter S: Knud Knudsens effterleffuersche nu Bruger Effter deris paa staende Mageschifftebreff haffr vj Iche Anderledes Kunde for finde Efftersom Att S: Rasmus Jensen, och S: Knudz Knudtzen Nochsom haffuer veret Beuist, och Abenbarlig haffuer veret Bekundschebet, den wtlöfftig trete Hans Laurdtzen med sine Wederparter haffr Weret Imellum, Angaaende Höne parten den 3 dell med dis Wnnder legendes luter och Lunder, schoug och March Ager och Eng, Saug och querenfosser: Och Rasmus Jensen, Eller et Consortis dis Imellum Iche haffr ladet nu wdj Rette lagte sinn Mageschifftes Breff, Publicere Eller lese, till tinget som det sig Biligen Burde, Efftersom Iche Nogen opschreffit paa same Breff findis Antegnet Eller schreffuit siden Anno 1619 den (**fol. 189a**) 4 Novemb^r ad det da paa Nörde hoffs tingstue Er lest och Publicerit aff Jacob Laurdtzen den tid schriff her paa stedet, som ehr 39 Aar forskennet, Och som wdj denne Möget Wtlöfftig, och stridige Action haffuer veret Wdj Retten Ennten for Wnder eller offuer domere, effter Som Ingenn opschreffit der paa findis, Huor fore Wij Eragter, Hans Lauretzen I lige maader I for^{ne} querenn hus Saug, aff demb det Bruger Aarlig schall haffue vdj Grundelie 6 Rdlr: doch Os for Beholdenn dis Breff Iche her med paa dj toe parte, Att were Caserit eller forkranchet I nogen Maader Och dersom den paa schadende, haffuer Noget her paa Att Anche, da haffuer dj Att söge deris Arffuinger som Godtset haffr Mage schiffit fra Hönen, = Belangende det öffuere Queren hus, Saauelsom det Nederste, Nar det öffuerste Bliffuer opbyt och forferdiget schall Hans Laurdtzen I lige maader, schaffue sinn tride dell aff for^{ne} Queren huses Indkomst, Efftersom forsk^{tt} staar:

Tingbok I-25 (referater med inntatte dokumenter)

TING 27. JUNI 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(fol. 119b) Söffrenn Benndsenn Soerenn skriffuer offver Moedumb, Siigdaall och Ringerige, Sampt Engebret Hallumb Olluff Wee, Gutormb Weyenn Torbenn Follumb, Siffuer Vexsall, och Lauridtz Wee, ædsornne Laugredtz Mend Vdj Nörderehous prestegield Giörer Witterligt Att Anno Christj 1657 den 27 Junj Waare Wii effter louglig tilneffnelse paa Gudsgaard Reete Forordenes tingstuffue her ibm: Reeten at Bethienne, hoerdaa Allmindellig Saageting hoeldtes, Offuerverendes Kong Mayts foeget Erllig Aegt och Welforstanndig Mannd Jacop Lutt, och Ellers meninge ting Alffmue flerre /:

Presenterit Wdj Rette, Erllig och Welaegt Mand Olluff Thorchelsen, Lensmanden i be^{te} Nörderehous prestegield, paa Erllig Wellagt och forstandige Mannd, Michell Clausenn förrige Ko: Ma: Foeget offuer Buscherudz foegderje, Och Ved En Rigens Steffning effter schrefftelig fuldmaegtes tillhold, haffde hid Wdj Rette laadet Citere Johannes Thostensen Hoeff ved Höne Sauger paa Ringerige, Same Steffning Daterit Aagershus, den 21 Febru: Anno 1657: Och Som vdj Sin Indhold Ehrmellende det Michell Clausen forderer Johanes Thostensenn for loughlige och vitterlige gield, Som hand till hanumb schiyldig och pligtig schal verre, Effter Rigtig Affregning och Leqvidering Effter der omb Be^{te} Johannes Thostensens Eegen schrefftelig Obligasion, och bebiudelse, Som hand Sig Moedtuilli- (fol. 120a) gen derImoed forhoelde och ey med goede betalle Will effter der omb Kraff och maning Saa Vellsom förrige Steffnemall Medens med Adtschillige foruendende vdflygter, formenende derfore det be^{te} Johannis Thoestensen Endnu pligtig bör verre Iche Alleniste Straxsens Capitallen Med Sin paalöbende berettiget Interesse at bör Contentere, och betalle, Sampt Anden paalöbende ombKoestning och forsömelse, tider Spilde och Andet mehre derfore att tillrette Stande hoer omb I Same Steffning befaller for^{ne} Johannes Thostensen till förste Almindelige ting Vdj rete paa den Anordnede Steffnestuffue, nest Effter Steffningens AnKiyelse der Samesteds med Viddere och Merre Same Steffning I Sig Selff Indholder och vduisser,

Och Befindes At Johanes Thostensen Selff haffr lest Same Steffning den 11 April: Neruerende Aar Som med opschrefften Vnder hans egenn hannd ehr at beuisse,

2 Dernest fremblaegt Enn Affregning Imellomb Michchell Chlausen och for^{ne} Johannes Houff, Som Befindes effter Alld Affligning det Johanis Thostensen schiyldig bliffr til ghedagte Michel Chlausenn, Som Efftermeldes,

Affregning Imellomb os Vndersch^{ne} Johanes Thorstensen och Michell Chlausen paa Alt hues Wij Aff huer Andere in Alles till dene daag bekomet haffr,

Först hues Michel Chlausen aff Johannes Tostensen bekomet haffr,

Anno 1649 den 20 9br: Ved Ellies 25 scholpund Krud pundet - 1½ Ort belöber penger - 18½ dr: 1 ort:

4: 1662: till Lauge Madtzen hoemell - 1 schippund 38 dlr

5 Dito: Ved Hougfoes - 2 Allen Sort flöyel, a: 4 dlr er, Penge - 8 daller

2 Allen brun Kaff for - 15 daller

5¾ Allenn Sort Kaff a: 9 ort er - 12½ dr: 1½ ort 6 s

1/16 Allen Soert flöes, for penger - 20 s,

6 dito, bekom 7¼: dell Allen bronn Kaff er - 16 dr 1 ort 6 s

1½ Allen flöygell - a: 4½ dr er - 6½ dr: 1 ort:

½ Allen Röed Filld for penge - 1 dr,

Noch haffuer Lauge Madtzen laadet hendte effter hans Sedellers formelding först till Rejer Tordsen Ørpen - ½ t: Salt for - 1 dr.

Torgier bierttnes - 1 t: for penge - 2 dr:

(fol. 120b) Bekomet - 2 bi:pund hoemell er - 4 dr:

1: 9bris: bekomet - 16 All: fillemoedt forbeKlede allen 3 dlr Ehr penge - 48 dlr

11 Allen 3 qtr Röet Klede a: 6½ ort er - 19 dlr: 9 s:

24 Allenn Röedt filldt for penge - 12 dlr,

8 Allen lyss fillemoet forbe: a: 2 dr: er penge - 16 dlr

(1)650: den 16 Junj till Effter^{ne} bönder,

Gunder Jillsenn Albrech böner - 3 qtr: haffre - 3 qtr for Penge - 4 dlr: ½ ort:

Biörnn Houff böner 1 tönde haffre 3 qtr er - 3 dr: 1 ort:

Siffuer Houff böner ½ t: haffre - 3 qtr er - 3 dlr: 1 ort:

Gundbiören Tuedten böner 3 qtr: are 3 qtr: er 4 dlr: ½ ort:

Anders Jellsen böner 1 qtr: are: ½ qtr: er 1 dlr: 1½ ort:

Chrestopher Vlberig böner - 1 qtr: are: ½ qtr er - 1 dr 1½ ort:

Erich Tronnsen böner - ½ tönde are: ½ t: er - 2 dlr 3 ort:

Gunder Nielsen böner 3 qtr: are: 3 qtr: er - 3 dr 3 ort:

Guttomb Houge böner ½ t: are: ½ tönde er - 1½ dlr: 3 ort:

Tosten Wiig böner - ½ tönde: byg - ½ tönde: are: ½ t: er - 15 dlr:

Niels Wiig böner - ½ tönde byg ½ t: are: ½ t: er - 15 dlr:

Torre Giffuenn böner 1 t: byg ½ t: are: 1 tynde er - 8 dlr:

Oelle Schatteberrig byg ½ t: are: ½ t: er - 2½ dlr: 1 ort:

Niels Grasuig byg - 1 tönde er - 3½ dlr:

Peder Sandzbroeten byg 3 qtr: er - 2½ dlr: ½ ort:

Haagen Hougen böner - 1 t: byg 1 tönde er - 7 dlr:

Oelle Rambstad byg 2 tynder: for 7 dr:

Amund Fyrren are: - ½ tynde er 1 dlr:

Joenn Reerstad byg ½ tynde er - 3½ dr:

Wdlagt och betaldt till Frederich Madzsen effter Regenschabs lydelse tilhoebe penger - 111 dlr:

Summa belöber Sig in Alles Som Michel Claussenn Aff Johanes Tostensen Bekomet haffuer,
Penger - 390½ dlr: 17 s:

Derimoed haffuer hand Anamet och Igien Aff Michel Claussen bekomet,

Först paa tuende Thider Ved Johann Hansen offr leffueret Aff dyre groff bord till hoebe Thoe Rixs
tusende 1½ Rix hunderede 3 tylter, hoer Ved effter foræning, Penger - 5 dr:

belöber - 108½ dr: 1 ort: 10 s:

(fol. 121a) For 700: aff Tostenn Hönnens Bord huer hunderede 5 dlr: ehr penge - 35 Rx dlr:

Giör in Alles tillhaabe Penger - 143½ dlr: 1 ort 10 s:

Daa Effter allt Affligning Befindes Jeg Michel Chlaussen her paa til Johannes Thostensen at Restere
och schiyldig verre, till dene dag. Pennger - 246½ dr: 1 ort: 16 s:

Bekomet noegen Vraagboerd hoes Rasmus Riber Som hannumb och her Vdj Ehr bereignet till betal-
ling: och paa Kiöbet bereignet.

Dermed er alt vorres doent paa begge Sider Claare till dene daag huilchet vj Sampetlig bekreffter med
Eigens hendes Vnderteignellse Actum Hougfoes denn 22 Julj 1650.

Michell Clausen
Eghand,

Johannes Tostensenn
Eighandh

Her paa haffuer Johannes Tostensen Bekomet aff Michel Clausen Ved Hougfoes in Augustj och 7br:
effter begier och foræning Som følger fri schoeren deeller trej Rixs tusende och Ringere 12 tylter,
huert hunderet effter foræning - 6½ dr och Itt heel Ancher brende Vin till offuers, Belöber 188 dlr:
Noch gienumb schoerren bord bekomet - 1800: och 6 tylter Rixs, huert hunderet effter Affsceed och
foræning - 5 dlr: belöber Sig till haabe - 93 dr: Noch haffuer Johannes goed Sagt och beloffuet mig
paa Thosten Hönes Weigne 10 dlr: Ittemb findes at Vere mig schiyldig paa hues Vrag bord som

hand aff Rasmus Ribber paa mine Veigne schall haffue Sild - 12 qtr, daa offuer alt effter ald Affligning Befindes Johanes Thostensen, till mig till dene daag at Restere, och schiyldig Verre penger - 44 Rx dlr: 8 s: BrendeVin en heel Ancher, Sild - 12 qtr:

Befindes der Neden Vnder Same Affreigning at Verre schreffuet paa hollandsche, och paa dansche ehr att forKlare Saaledes,

Bekiender till samens till dene daag, at haffue Affregnet, bliffuer Johanes Thostensen till Michel Clausen schiyldig Vdj denne høest at betalle, - 38 dr: Itt Ancher brendeuin och 12 qtr: Sild, Actum Strand den 11 October 1650.

Johannis Thostensen
Eghnd,

End der Neden Vnder findes Saaledes paa be^{te} Affregning schreffuet,

(fol. 121b) Anno 1655: den 19 februarj: haffuer Johanes Thoestensenn, betaldt till mig Vndersch^{ne} paa dene Affreigning, thiuge rixs dlr schall fordj her Vdinden hoes min hoesbond Michel Clausen der fore Verre quiterit och vden Kraff: det hoffuer och bekiender ieg: Actum Hoff vt Supra:

Knud Suendssen
Eghd:

Anno 1655: den 7- 10br: haffuer Jeg Annamet aff Johannes Thoestensen Som schulle Verre til Affbetalling paa dene Affreigning Ehn Sedell till Mattis Sass paa fembte Rixs daller. Naar dend mig Saaledes be^{te} Mattis paa Johanes Veigne bliffuer betaldt, schall hand for Saa vidt den ombmellder her Wdj Bliffuer quiterit, Actum Houff vt supra.

Knud Suenssen
Eghd:

3: Illige maader fremblagt enn Sedell Vnder Borgemesters eigen Hand Michel Clausen tillsch^{tt} dis Indhold Formalliter Mellende,

Best Hellsen Kierre Michel Chlausen, Efftersom Jeg haff^r bekomet eders schriffuelse, Hoerudinden Atj begierer, aff mig, at moete forstendiges, huad heller Johannes Thorstensen ehr Borger Vdj Christjania eller Iche, Efftersom hand Sig Selff paaberaaber, Borger her Vdj byen at Verre, och Eder med Adschillige forVendinger Reeten Fraholder, Saa laader Jeg eder forstendige at hand for borger ehr Indschreffuen, Medens Alldielles Ingen borgelige thyngte lige Ved Andre hans medborger giort haffr: hoerfore hand ey Sig derpaa Kand beraabe Borger at Verre, ey heller Vdj Noegen Maader at Kome hanumb till befrielse, vdinden Eders Imellomb Verende thuietige Saags forrettelse, Mens derudjnden at vndgielde, hues loug och ret Kand medføre: dette ieg Saa Korteligen Eder Vill laade forstendige, och Vill ellers haffue Eder, med Alt Kiert elschende Gud Allermeg^{tt} befallet, Actum Cristiania den 20 May :657:

Hans Egertsen mppria

4 Wdj Rette lagt Enn forteignelse och Register paa hues for^{ne} Johanes Thorstensen effter hans Obligation till Michel Clausen schiyldig ehr, Saa vellsom hues hand Ved Steffnemall der paa haffuer bekoestet, Med sampt interesse och Rendte: huilche Antegnelse Saa Vidt Johanes Torstensen Aangaar er Mellende,

(fol. 122a) Johannes Thorstensen Houff Befindes till mig effter hoes fölgende hans Affreigning och Obligations Indhold Wnder hans Eigen handt Daterit Strand 21: 8br: 1650:

Bekiender tilsamen at haffue Affreignet till dene dag, bliffuer Johanes Thorstensen bliffuer til Michel Chlaussenn schiyldig vdj denne høst at betalle Penger - 38 dr Itt Ancher Brende Vin och 12 quarter Sild, brendeuintet paa de tider - penger - 10 dlr,

Gör Saa tilhaabe - 48 dr: Sild - 12 quarter,

Interesse och Rendte Aarllig aff 48 Rx dlr effter Recessenn 2½ dr: bedrager Sig paa 5 Aars tid, dj haff^r Standen Vbetaldt offuer tiden till 1655: penger - 12½ dr: huilchet Gud schall vide, och Kiende, och

schriffren Selffuer Nochsom ehr Beuist, Jeg till Andere, Som Jeg i dis Sted, schiyldig haffuer verret haffuer Moet giffuet, Giör Saa tilhaabe for be^{te} Penger - 60½ dr: Silld 12 quarter,

Derpaa schall hand in Anno 1655 paa tuende tider haffue affbetaldt till Knud Suensenn Effter hans forteignelses Indhold Penge - 20 dr:

Och Wed Sin Sedell till Mattis Sass - 15 daller,

Siden maa hand Selffuer Vide, och forklare omb hand haffr betaldt och Rester Saa till mig paa penger, - 25½ dr

Noch Rendte Aff Same for^{ne} penger fra 1655 och till Idzige 1657: Aars tid, ehr 2 Aar, bedrager Sig effter Recessen - 3 dlr: ehr Saa in ghehnell - 28½ Rdlr.

Her foruden giort efftersch^{ne} ombkostning, paa for^{ne} penger formedelst ieg denumb Iche effter Johannes Thoe(sten)sens Vorholdige löffte haffr Kundet bekomme,

Först vdaaget Enn Steffning paa Aagershus Som til beuising findes, her hoes giffuet for dene at Consipere, Renschriffue och forseigle Penge - 1 dr:, It bud her fra med den Indtill Sloettet at forseigle, och Sidenn til Ringerige for Johannes Tostensens Boepell med Videre I Ringeste laug - 2 dr: BeKoestet paa min Thjenner did op och, her fra at Staa Vdj reete och forhuerffue i domb penge - 1½ dr,

Mens Efftersom ieg Ingen Endschab fich paa Saagen, formedelst Johanes Iche möedte: Som med schriffuerens opschreffit paa Steffningen er at beuise bleff dend prolongerit och opsaadt till neeste ting, och doeg Siden Indtet Vedgiort, Kand och Erfarres Aff Johannes Houffs (**fol. 122b**) Vrange och Vbeuisellige opschreffit paa Steffningen, at hand beraaber Sig paa Sine tilbörliche Steder Vill steffnes, Saa Ved Jeg nu Ingenn Andre Steder at Söege eller Steffne hanumb, Vden dersom hand haffuer Sit Verellse, och tilhold, och Effter lands lougen nu I 6 fulde Aars tid haffuer Werret omb Julle naatten, thj Effter lougen och Recessen bör Saagen at følge mand til hus, att hand Mulligens haffr eller Vill endnu berabe och Vdfloegte Sig paa att Verre borger, er faut, och till Ingen Anden Vdseende eller Ende giort, end hand Kand vd Hallere mig minn Saag: Thj hand Iche schall beuisse endten med Borgemester och Raads, eller och deris Cæmner, eller och Stadz Cæmner eller Roedmesters eller noegen Anden Aff byens Øffrighed, hand eller Seegell eller I Andere Mader at haffue hafft Noegen Borgerschab, eller nu paa Siette Aars tjd, giffuet eller guort noegen borgelige schaat eller tyngte lige Ved Andere borger: Saa haffuer Jeg derfor Verret forAarsaaget Atter hanumb Igien Ved Retens Midell at Söege och tilltalle och bekoestet lige som til forenn, i Steffningens och Anden dis Vedkomende bekostning - 3 daller, for en min stedet Staa vdj rete penge - 1 dr: domb penge - 1½ dr: Settendes det i Alle rette for domeren, omb for^{ne} Johanes Thorstensen efftter Landzlougen och Recessen mig dette for^{ne} Iche bör Strax at betalle, Effter hans Obligations Indhold och ehr her paa En Endellige och Retferdige domb och Sentens begierende,

Kollerud den 4 Junj 1657:

Michell Chlaussen

Eghd:

Her till och Imoed Att Suare, ehr Ingen möedt paa Johannes Thoestensens Weigne, medens hans Suar och Vndschiyldig befindes paa Steffningen Aff Johannis Houff med egen hand schreffuet Formaliter Mellennde,

Den Gunstige höye Øffrighedz befalling haffr Jeg leest den 11 Aprilj: och formener der till, her paa disse Steder Iche At Suare, doeg Michell Chlausenn Indförer mig I hans Steffning, at ieg iche ehr noege schatte borger, Mens naar hand mig Kand offrbeuisse, att Jeg noegen tid haffr mit borgerschab opsagt, eller for (**fol. 123a**) noegen schalchagtighed ehr Affsedt, Med mit borgerschab, att Jeg noegen tid noeget Mennische W-forrettet haffr, I Kiøb eller noegen handtering: da boerde Jeg Vere Aff der med, och Aldrig kome der till: Saadan hans heromb W-uedkomende Indföring matte vel vere Vdde, thj det ehr hans Stand Indtet vedkommende I noegen maader, Och der foruden ehr och ret paa dj Steder Som Jeg burde att Steffnis till. Mens doeg for Sinne Aarsaager schiyld schall Jeg möede, med dend Med mig Vedkommende Om Jeg Kand hanumb der till ved loughlig Warsell beuege at möede, Rettens besidere Gud I Wold befallet, Hoff vt Supra

Johanes Thoestensen

Egen handt,

Olluff Torchelsen paa Sin prinsipals Michell Chlausens Weigne, Waar Endelig domb offr Johanes Thoestensens fordrende,

Daa Effter tilltalle Giensuaar och denne Saages Leiglighed, och Effter Som Steffningenn till forne haffr Verret vdj reete, Och daa formedelst louglig forfald optaaget, till förste Alminndelig ting Som ehr I daag den 27 Junj: Och Effter Som Johannes Hoff med opschrefften paa Michell Clausens Steffning Ved vdflygter Vnd Slaar Sig iche at Vill Suare till noegen Steffning, Effter som hand Iche hans borgerschab schall haffue opsagt: Contra: der Imoed beuisses med Borgemester Hans Egertzens Sedell, det Johanes Thoestensens Iche med Andere borgerer haffr giort och giffuet noegen borgelige Thyngge, Hoerfore Wij iche Viste Johannes Hoff Kand Sig her fra Reeten Vndslaae, Som hand nu ehr boesidende, at hand Joe Retten her bör at pleje och Verre vndergiffuen, Och Efftersom Johanes Thoestensens, forderes Aff Michell Chlausen for Enn Andeell penger supra Indfört och hand nu Iche Selff haffr parerit, hoer Wij daa Kunde haffue faaet Noegen Kundschaab, om hand Kand haffue noegen Videre Affreigning med Michell Chlausenn endsom nu for Retten bleff fremblagt, = Daa haffr vij Saaledes for Reten forefunden hues Johanes Houff iche görer Rigtig Affreigning med Michel Chlausen Inden En halff Manidz daag her Nest effter, daa at haffue Induisning till Wordering, Vdj Johanes Hoffs boe, och lösØerre hoer det findes for den fordrende Kraff, Saa vell som for dette Steffnemaals bekostning At Indstaa och betalle Ehnn billig Koest och terring, och dermed Affle Ko: Ma: Sin Siegt effter lougen, dis till Weterlighed Vorres Zigneter Vndertrögte, Actum Anno, Die et loco vt supra:

TING 15. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(fol. 97a) Söffrenn Bendsen, Soerenschriffr offuer Moedumb, Siigdall och Ringerige, Sampt Christopher Lundesgaard, Colbiörnn Birche, Poffuel Oppegaard, Solffue Weme, Suend Drollshamer och Peder Gaardhamer, ædsorne Laugretesmend Wdj NöerdereHougs prestigield, paa Ringerige, Görer Witterligt, att Anno 1657: den 15 October Waare Wj effter louglig tillneffnelse paa Gudzgaard Rete Allmindelige tingstuffue retten At Bethjene, Hoer daa Same tid Allmindelige Sageting holdtes, Offueruerendes Erllig Aagt och Welforstandig Mand, Jacop Ludt, Ko: Ma: Foeget offr Ringerige och Hallingdaallens foegderje, Sampt Lennsmanden Oelle Torchildsenn, och Ellers tillstedeuerende Alffmue flerre,

Presenterit Sig daa for os vdj Rete, Erllig och Vellaegt, Lauridz Söffrensen Thinendis ghedagte, Jacop Ludt, paa Erlig och Wellforstandig Mand Jacop Brandt, Hoespitaallens Forualdter vdj Christiania: Som Effter Medgiffuenn schrefftelig Fuldmaegt, haffde Wed Lensmand Steffning laadet hid Wdj Reete Citere Michel Waager boende her Samestedtz for Effter Staaende Retighed förste Bögxsell och holding Som hand schall med Restere till hanemb at Verre schyldig, Och deromb Wdj Reten Indstillet forsk^{ne} Jacop Brandt hans schrefftelige Antegnelse, Som Iblandt Andtet W-forAanderligen Mellende, Michell Som nu boer paa Waager, Ehr mig schyldig paa förste Bögxsell och Landschylde halff Ottende rixdaller Resterende for Anno 1654 och Anno 1655 och It goedt Slagternöd, och derforuden holdingen i höesten Anno 1655: Her paa haffuer hand Allene ladet leffuere, penger Firre Rigxs dlr: Rester Saa igien penger halff fierde rixsdaller, Itt Slagternöd och holdingenn for Anno 1655: Som ieg Venligen Begierer, och her medt fuldmagt giffir min goede Wenn, Lauridtz Söffrensen paa Ringerige paa Retens Wegne, ville vdsöge, Jeg findes gjerne Hanumb till thjenniste, Altid gud befallet, Ex Opsloe Hospitall, den 26 Augustj Anno 1657:

Jacop Brandt
Egenn haand

(fol. 97b) Her till at Suare, Ehr möedt Wdj Rette forsk^{ne} Michell Waager, Berete och Forregaff att haffue Betaldt til ghedagte Jacop Brandt It Slagternöd, Som hand nu fordris fore, Disligeste dend holding Som hand i lige maader Kreffues fore, Benegter hand Aldielis Iche at Werre schylding Widere haffde hand Iche herjmoed at Sigge,

Laurids Söffrensen paa Sinn Prinsipals Be^{ne} Jacop Brandtzs Weigne Waar domb offr forsk^{ne} Michell Waager fordrende,

Daa, Effter Tilltaalle Ghiensuar och denne Sags Leiglighed, Och Effterdj at Michell Waager Iche beuiser her for Retten, med Jacop Brandtz Seedeller, Endten holddingenn eller det Slagternöd, For Anno 1655 hand fordres fore, at Werre Betaldt, Medenns Alleniste Vedstaaer och Bekiender dj halff fierde rigxs daller till ghedagte Jacop Brandt at Verre schyldig, Daa ehr Saaledes forrefundenn, at effterdj for^{ne} Michel Waager Benegter for^{ne} holding och Slagternöd iche att Werre schyldig, daa Bör Michel Waager, att giöre Riktig Affregning med forsk^{ne} Jacop Brandt, vdj tuende danemends Neruerelse, Iden Enn halff Maanidtz dag effter denne Worris doms Affsiegt, Och hues hand daa Effter rigtig Affregning schyldig bliffue med rete, da Bör hand det Stragxsens at Betaalle till for^{ne} Jacop Brandt, med mindre hand Iche Vill lade Namb och Wordering, Vdj Sin Boe och goeds, Saa uel som enn billig Kost och terring, at Ehrstatte for det Steffnemaall, och der med Affle Ko: Ma: Sin siegt tilhende, effter lougenn, At Saaledis Affsagt ehr, Vinder Wj med Vorres Signeter, her Wndertrögte Actum, Anno, Die et loco vt Supra:

TING 15. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(fol. 85a) Söffren Bendtzen Soeren schriffuer, offuer Moedum Siigdal och Ringerige, Sampt Christopher Lundesgaard, Colbjörn Birche, Poffuel Opegaard Solffue Wemme, Suend Drolshammer, och Peder Gaarhamer, ædsorne Laugretes mend, vdj Nörderehougs prestegield paa Ringerige, giörer Vetterligt at Anno 1657 den 15 October Vaare Wj effter louglig tillneffnelse paa Gudsgaard rete forordnede tingstuffue her Samestedtz, Retten at Betjene, hoer den Almindelige Sageting holtis, offueruerendis Ko: Ma: fouget Erlig agt och Welforstandig Mand Jacop Lut, Som lennsmandenn Oluff Torchelsen, Sampt Mieninge ting Verende Alffmue Flerre,

Presenterit Sig Wdj rete, Erllig och WelAgt Mannd Anders Huerffuen Boendis her Samestedtz, Befulmegetiget aff Erllig och Gudfrøegtige Quinde Magnild Froers daatter: S: Claus Pedersens, paa Bragenes hans Effterleffuersche, som ved lensmands Steffning haffde hid Wdj rete laadet Citere Gunder Klechen boende her ibm: Haffuendis hanem til at talle for en Ahnseelig Summa penges, Som hand til hinder och henders Sl: Mand langsomelige tid effter hans handschrift schyldig Verret haffuer, och Iche med goede betalle Will, W-anset derpaa offr at Vere giort Annfordring hinder och hinders böern der udoffuer nu till all som Störste schaade och nachdeel, Som formenes Be^{tte} Gunder Klechen böer fore At Indstaae och till rete Stande, Sampt Steffnemals bekostning at Erstaatte med Videre och mere ghedagte Anders Huerffuens paastaaende paa be^{tte} Magnild Froers daatters Vegne,

Dernest vdj retenn Indgiffuet Gunder Klechens V-Caserit, handschrift, Som udj Sinn formalja er Melende,

Kiendis ieg Gunder Andersen Boende paa Klechen vdj Nördere Hougs prestegield, paa Ringerige, och her med, for Alle vitterlig giör, schyldig och pligtig at Verre, Erllig och velagt Mand Chlaus Pedersen, Borger vdj Christjania, och boende paa Bragenes, Itt hundrede, tyffue och Nhj Rix daller In Specie, och Enn Rixs Ort, Som hand mig Wenligenn baade Vdj rede penges, och Anden nöyAgtige Waare, till enn nöduendighed, Lanndt och medforstragt haffuer, Effter deromb hans Regenschabs boegs, Rigtige Affregning, Saa uelsom och Saa for It pandte breffs Infrelse aff Ellff Tandberg Vdgiffuenn, formellende paa Sex Settinger, Aarlige Landschyld, wdj Een gaard kaldis Hönen, Effter der om Same pandte breffs Viidere Indhold, huilche forbe^{tte} 179 rixs daaller en ort (fol. 85b) Jeg forsk^{ne} Gunder Andersen beloffuer och bepligter ieg mig eller mine Arffuinger, Rigtigens och Weel at Contentere och Betalle forsk^{ne} Chlaus Pedersen eller hans Arffuinger til trende Justerende terminer: Nembligens den förste Thredje paart Nemblig 43 dr 8 s till paasche förstkomendis Anno 1646: den Sidste reest och thredje part til Sancte Micellj vdj nest be^{tte} Aar 1646 och det Vdenn noegenn Widere Kraff forhaling eller maning, Och till dis ydermere forsichring eller foruaring, Setter ieg forsk^{ne} Gunder Andersen forbe^{tte} Claus Pedersen til Vederpandt, mit Beste Boe, och boehaffue, Saa Vit och megit Som for om Rörte gield Kand Sig bedraage, Indtil saa lenge forsk^{ne} Chlaus Pedersen eller hans Arffuinger, Aff mig eller mine Arffuinger, offuen Be^{tte} Sinne Vforstragte pendinge, Igien bekomendis Worder, Och der som dete Aff mig till forsk^{ne} terminer Iche effterkommis da at giffue och Erstatte for^{ne} Claus Pedersen eller hans Arffuinger, aff Same Summa penge Aarlige leye och rendte, effter Kongl: May: forordning Och Ellers herudj alle forbe^{tte} maader att holde for^{ne} Claus Pedersen och hans Arffuinger, for mig och minne Arffuinger, Wden All schade och schadislös vdj alle maader, dis til

Widnisbyrd, haffuer ieg mit Zignet her neden, Wnder trögt, och Venlig ombedet, Erllig, Welagte och Welforstandige Mand Enert Jensen, Soren schriffuer her Samestedtz, och Anders Huerffuen Laugretzmannd her ibm, med mig til Vitterlighed at forseigle och Vnderschriffue Actum Horumb den 22 Augustj 1645:

Wnderforsch^{ne} Gunder Klechens Zignete, Sampt den Soeren schriffuers Enert Jensens och Anders Huerffuens Signete och Egen hand at vere met testificerit, findis i lige maade schreffuet och Andtegnat paa Same handschrift Som følger:

1648: den 12 Februarj er med boerd betaldt paa denne beuis penge Tröduffue och Siuff Rixs daller,

1650: den 9 Aprilj, Noch er mig med bord betalt halfftridisens tyffue och Nhje Rdl 1½ ort.

(fol. 86a) Disligeste Indgiffuett Een Koestholds Antejgnelse paa huis Sum Magnild Claus Pedersens fordrer aff Gunder Klechen for huis omkostning hand hende haffuer paa förtt Daterit Huerffuen den 17 Decemb: 1656, Som W-foranderlig er Mellende,

Forklaring och Riktig Antejgnelse paa hues Gunder Klechen, her paa Ringerige Befindis till mig Magnild Froersdater, och mine Börn, baade effter Rigtige handschrift och Regenschab boeg Idtzigse Wndersch^{ne} Dato schiyldig at Vere Som effterföllger,

Först Effter handschreffuens formelding in Anno 1648 vdsted 129 rdlr, Och effterdj be^{te} Summa penger iche bleff ehrlaugt, eller handschreffuen till fyldeste, til den bestembte tjd Nemblig Miccaelj 1646 betaldt, da Resten aff forsk^{ne} Suma penger 129 dlr 1 ort, Rendten fra forsk^{ne} 1646 och till 1648, Som ehr tuende Aaringer - 15 dr 1 ort 8 s:

Belöber saa baade hoffuet Capitallet och Renten til Samen til forsk^{ne} 1648 Som da resteret - penger 144 dlr 2 ort 8 s:

Nu befindis att Were betalt paa forsk^{ne} Suma den 10 Februarj 1648: med boerd penger - 37 daller, Dessen be^{te} - 37 d^r afftaages och frakortis dj 144 dlr 2 ort 8 s: Bliffuer Saa igien - 107 rix daler 2 ort 8 s,

Rendten aff forbe^{te} - 107 rix dlr: 2 ort 8 s: fra Anno 1648 och till 1650 Som ehr tuende Aaringer belöber Sig - 12½ dlr: 12 s: dj Rendte penge legis till dj - 107 Rix dlr: 2 ort, 8 s, Saa bliffuer hoffuet Capitalen och Rendten Som til forsk^{ne} Aar 1650 forfaldenn er tilsamen Penge - 120 rix dlr 20 s:

Paa denne Be^{te} Summa - 120 dr 20 s er betalt den 9 April 1650 Med Boerd - 59 daler 1½ ort: Bliffuer saa forsk^{ne} Aar fremdelis schiyldig penge 60 Rdlr 3 ort 8 s,

Nu Befindis att Restere forsk^{ne} 60 dlr 3 ort 8 s fra 1650 til Idtzigse Aar 1656 Som ehr - 6 Aaringer, dis Affgaaende rendte, Som belöber imidlertjd at Verre for falden, och W-Klareret - 21½ dlr: 1½ ort 6 s: belöber Saa til Samen den Endlige Summa med Capital och rendtepenger til Idtzigse tjd Som ehr forfalden penge 82½ dlr 1 ort 2 s.

Ellers herforuden Befindes Gunder Klechen effter min Sl: Mandtz Regenschab boeg, at bliffue schiyldig paa 1 (fol. 86b) qtr flamsch Sild, 1 qtr Saldt och 1 qtr höst macherel, hand d: 9 Nov: och 20 nobris 1647 schall haffue Bekommet, Penge - 1½ daller,

Fölger nu forteignelse paa Adschilige ombkostninger, och pengers vdgiffter, Gunder Klechen tjd effter Anden, Haffuer for Aarsaget min Sl: Mand och mig I adschillige maader, at Spendere och udgiffue, Imilder tjd Same gield, ehr paafordret, huilchet Beestaar Sig i Efftersch^{ne} ringeste optegning.

Den 12 Junj 1652 for en Rigens Steffning offuer Gunder Klechen, for Same gield at Reenschriffue Cophj och forseigle Betalt - ½ dr 8 s: Giffuet It bud der Reigste Ind til Aagershus med Same Steffning fremb och tilbage for Sin W-mage - 1 Rdr:

Minn Sl: Mandtz Reise och ombkostning, med Sin Stunders tabelse, fra Bragenes och til Ringerige, daa Samme steffning schulle Veret udj rete och til doms Vere 4 daller, = Den 1 Decembris i liige maade bekostet paa en Anden Rigens Steffning at lade schriffue och ud Cophj for Itt bud med den till Aagershus, for dis forSeigling och forkyndelse, for Gunder Klechen til Sammen Penger - 2 daler 8 s:

Item min Sl: Mands Reigxse, fra Bragenes till Ringerige, hans Stunde tabelse, och Widere Bekostning, fremb och til bage, der forsk^{ne} Rigens Steffning och schulle veret til dombs Ansch^u i lige maade for Penge - 4 daler

Noch endnu denn 3: Rigens Steffning Offuer Gunder Klechen dis Bekostning, med Sampt min Sl: Mands Reigse be^{te} tid fra Bragenes och til Ringerige, till Samme belöber Sig Vdj penge 6 dr 8 s,

Menn Effterdj Gunder Klechen den tjd Rendten vnduegete for Aarsaget hand mig at giffue for en Kostholdz domb offr hanem, i schriffuerlöen och driche penge - 2 Rdlr,

Noch ehr bekostet paa en Laugting steffning till S: Johannj Laugting vdj Christjania, offuer Gunder Klechenn Penge - 1 daller,

(fol. 87a) I lige maader bekoest for det Steffnemaall daa Gunder Klechen Bleff IndCiterit, till Regenschab for Soeren schriffueren och 6 Mend paa Bragenes Penger - 1 dlr:

Herforuden dete Idzsige Steffnnemal for dendz Steffning offuer Gunder Klechen, at lade reenschriffue och vd Cophj, Sampt dens forseigling, och det bud der Indgich med den Slotet, tilsamen ehr bekoest och derforre vdgiffuet - 6½ ort.

Denne min Idzsige Reigse forsömelse fra hus och hiem i denne besuerlige tjd med heste och bodleje, fortering och omkostning fra Bragenes och her op, Saa och tilbage igien, med Sampt mine, fulmegtigis W-mage i Ringeste opteignet for - 9 dlr,

Denn Soeren schriffuers W-mag denne Sinde, for huis hand I Retten schriffuer, Anschriffues for - [---]

Anden Videre ombkostning mig nu i Een och Anden maade bliffr formedelst dete Steffnemaal for Aarsaaeget, Indsetis for dommeren och Laugretet at paakiende,

Summa Summarum Belöber forsk^{ne} omkostning Sig til Sammen, Gunder Klechen haffuer forAarsaget mig och min Sl: Mand at udgiffue, belöber /: foruden den offuen Indförte Capitall och Rendte /: Penger - [---]

Da Effterdj Jeg er en faatige Enche och Erfarris aff offuen Indförte, huad for Stoer Wmag och omkostning, Gunder Klechen min Sl: mand och mig i adschellige maader haffuer paa förte, och til dis ehr komen til noegen Endellig Clarering med hanem daa ehr ieg begierendis aff den Soeren schriffuer och Laugretet mig nu Effter min forhuerffuete Steffningis tilhold offr hannem en Endellig Absolute dom maate meddielis, paa det ieg fattige Enche doeg en gang, for Alle Kand Kome, til min betalling och iche effter der omb forAarsagis videre besuerlige Reyser, at paaföris, ynschendis Alle retens betjennere, Gud Allermeg^{te} aff Huerffuen den 17 Decemb: Anno 1656:

Magnild Froersdater Sl:
Chluff (!) Pedersens Effterleffuersche,

Her till och Imoed at Suare, Er möedt Vdj reete Gunder Klechen och forschiod Sig til regenschab och Affreigning med Magnild Chlaus Pedersens, Effter Som hand formendte Sig Storligen at Verre misreignet, der den Sieniste Affregning Vaar giort, huor paa hand daa schall haffue vdsted Sin hand-schrifft til Claus Pedersen, och der om Wdj retten Indgiffuet Sit schrefftelige Regenschab Som W-for-Anderlig ord effter Andet er lydende,

(fol. 87B) Richtige Regenschab, den dannemand Chlaus Pedersen paa Bragenes och mig Gunder Klechen vdj Hougs Annixs I Nördere Hoffs prestegield, paa Ringerige Imellomb, omb Alt hues hanem och mig haffuer ved forhandling Imellomb Verret Indtill denne daaug Som ehr den,

Det förste Claus Pedersen och Jeg Gunder Klechen begynte at handlle til Samen Waar det Aar 1634 och bekom hand da 1634 Same Aar aff mig - 5 tiöff bord huert hundred for 7 rix dlr er - 63½ dr: 1 ort: Noch Samme Aar bekom Chlaus Pedersen aff mig 4 Stöcher frij Stöchet for 4 dlr er - 16 dr: 2 qtr Smör Same tjd, huer qtr for - 4 dr er - 8 rixs dlr - 2 gield bucher, Stöchet 1 dlr er - 2 dlr: 4 Söuder stöchet ½ dlr - 2 dlr: ½ schippd bygmeel for - 2½ dlr.

1635 omb Woerrenn Bekom Chlaus Pedersen aff mig ved Bragenes - 5½ tiöff bord, huert hundred for - 7 Rdlr: ehr - 70 rixs daler.

1644: in Aprilj bechomb Claus Pedersen 2 tönder Roug thönden - 2 dr er - 4 dr: Same tjd 1 tönde malt - 2 dlr, och paa Clausis Vegne leffueret til Peder Bersund Kornn for - 1 dr: 1645: om Vaaren becomb Olluff Nacherud aff mig Eenn graae Hest Som hand loffuet mig - 14 dlr for, doeg förris Ichon Claus till derfor - 13 rix dlr,

Samme Aar bekom Chlaus Pedersen Vdj rede penge - 20 dr 1646 Chlaus Pedersen bekommet Een Bord for - 2 dlr Same tjd becomb 6 Snes bord Spiger for - 1 ort Bekom Hans Saugemester Suend schredder - 8 mkr Smör 1 ort 8 s: 1½ Setting gryn for - 1½ ort:

1649: Bekomb Claus Pedersen Boerd Ved Bragenes - 5 tiöuff och 5 tyllter, hundret for - 7 dlr, er - 66 dlr: 2 ort:

Noch her foruden Chlaaus Pedersen bekomet, Som Jeg iche ved Datum paa, naar det Vaar 1 qtr Smör for 4 Rixs dlr - Sumarum Belöber det offuer melte och Saa Vit ieg endnu Kand ehrindre, tilsamen Pendinge - 279½ dlr 20 s:

(fol. 88a) Her paa Aff Chlaus Pedersen Bekomet in Anno 1634 Bekomet Wed Bragenes Vdj reede pendinge - 100 Rdr:

1635 Haffuer ieg bechomit om Someren aff Chlaus Pedersen till at löese fra Torgier Arnesens Arffuinger Nedere Saugen Vdj Hönnen foessen for rede penger 45 Rix dr.

1636 Laandte Claus Pedersen mig Vdj rede penger - 8 dr,

1645 bekomit aff Claus Pedersen 6 Setingers rendte Vdj tömmer for penge - 50 dlr.

Sammeledis aff Chlaus Bekomit thoe tröye Kleder det ænne 5 qtr: Allen till 2 dlr: er 2½ dlr: det Andet Allen till - 7 mk: ehr - 2 daler 6 s: Beløber - 4½ dlr: 2 s:

Endnu Bekomit - j qtr Salt er - ½ ort.

1 qtr Macherel er - 5 ort.

Wiidere Ved min Gud och Saligheed, Ved Jeg Iche aff den dannemand Chlaus Pedersenn at haffue bekomit, mens dersom Kand befindis at ieg Widere effter hans rigtig regenschabs boeg retferdeligens Kand schyldig bliffue Erbyder ieg mig det Att Beetalle, = Sumarum Belöber dete offuenbe^{te} Sig Som Jeg Aff Chlaus Pedersen bekomet haffuer, Pendinge - 199 Rdr: ½ ort

Lignet och laagt det Enne Imoed det Andet, daa befindis Chlaus Pedersen till Gunder Klechen at schyldig bliffue Pendinge - 80 rixs daller 1½ ort:

Och for det Sidste Indgiffuet Gunder Klechens schrefftelige Indleg formellende vt Seqvitur,

Efftersom ieg Wnder sch^{ne} Gunder Andersen, boendis paa Klechen i Nördere hougs prestigield, till Sidste Allmindellig Sageting, Som holtes den 27 April: Waar Indsteffnet, aff Magnild Chlaus Pedersens paa Bragnes, Anlangende giæld hun fordrer hoes mig och Saagen daa bleff opsaadt till i dag den - 8 Junnj, = Daa ehr dette mit Korte Suar till hendis Steffnemaal, att henders mand Sl: Chlaus Pedersen, mig Sögte och Steffnte, i hans leffuende liffue om Waaris imellom Werende doent, och Som ieg da befandt, baade at Werre misregnet, Saa och huis goetz (fol. 88b) och Waare den Sl: Mand aff mig haffde bekomet, iche för den Verd och pris Vj Waare ombforligte i hans boeg fandtis Indfört, ehr mig till goede, Imoed hans Kraff och Sögning maete Kome, forschiod ieg mig paa dj tidder, til rigtig Affregning med hannemb, udj dannemends och den daa Verrende Soerenschriffuers offueruelse, huilchet hannemb och baade till hiemting och Laugting er forelagt, doeg till dis W-effter Komett, Daa paa det Wj med huer Andre vden Videre trette, Kand Kome till goed Eenschab begierer ieg först, att ieg maa fornöyes och goetgiöris, for Alt huis goeds och Ware, den Sl: Mannd aff mig becomb effter den Taxt derpaa er Sadt, effter min opschrefftis formelding, lige Som Wj Waare omb foreniget, och huis Magnild Claus Pedersens det ey giöre vil, da begierer ieg at den Soerren schriffer: och Laugrettet Vil till finde hender igien, at forschaffe mig, lige goedt goeds och Waare, Special Wiis paa huert Steed, den Sl: Mand det aff mig bekom vill ieg det gjerne Aname, effter dannemendtz Vordering och Kien-delse, Och derjmoed betaalle hinde, alt Huis Jeg aff den Sl: Mand bekomit haffuer, Effter den taxt, Wj Waare forligte om, mens dersom hun Vill goet giöre mig min leffuerede Vaare och goetz, Effter opschrefften, och huis ieg Kand Vere misregnet aff quitere, daa ehrbyder ieg mig, At alt huis ieg retelig til hender kand schyldig bliffue, Rigtigens at betaale, = Och efftersom ieg formedelst minn Eegen Vforuarende giörde schaadis tilföyelse, dis forhinderlighed iche Selff Kand möede i daag, paa tinget,

daa fulmagt giffir ieg min Sön Alff Gundersen Huall paa mine Wegne, at Suare, giörre och laade, Saa Vit ret ehr, Retten Besidere, Gud i Wold befallet, aff Klechen den 15 October 1657.

Gunder Andersen
boende paa Klechenn,

Widere Breffuer eller Documenter, ehr Iche Aff Endten paarter Vdj rete fremblagt, medens (**fol. 89a**) Anders Huerffuen paa Magnild Chlaus Pedersens Veigne, Waar, domb fordrende /:

Wdaff forschreffne thuistighed, imellomb, paarterne, ehr att Observere, Effter, Som ghedagtte, Magnild Chlaus Pedersens ved Sin fuldmegtige for^{ne} Anders Huerffuen, her for Reeten haffuer laadet frembstille Een fulkomen V-Casserit handschreffft, aff Gunder Andersen Klechen Vdsteed til Sl: Chlaus Pedersen, paa en Anseelig Summa penger, Wdj forberörte Obligatjon Beplygter Sig at Contentere och betaale til Chlaus Pedersen Wdj trende terminer herom hans Inddragene handschreffft i Sig Selff Widere Anmelder och forklarar, Och hues penger ehr daa bliffuer Betaldt til forjnddragene terminer, Beplygter hand Sig till at giffue Rendte, Och findis paa Same handschreffft, paaschreffuet och Antaignet, at Werre betaldt, först 1648 den 12 Februarj med bord betaldt tröduffue och Siuff daller, Noch 1650 den 9 Aprillj er med bord betaldt Halfftrjdjesens tiffue och Nhj rixsdaller - 1½ ort: Och Iche Spesificerer eller Eigendtligen ombtaaller hoer mange bord ved taall, Gunder Klechen haffr leffueret paa Sin handschreffft, Som doeg med ald rete borde att haffue Werret Antaignet, = Hoerjmoed Gunder Klechenn Effter Sinn i rete lagde, doeg Löesse och W-beuissellige Reegenschab, Saa Well Som Wdj Sit Indgiffuene Indleg Beeraaber Sig paa noeget (?) att Verre Mijsregnet till Kortt, och i Synderligheed huis goeds och Waare dend Sl: Mand aff hanemb haffde bekomit, Iche for den Werd och pris dj Waare ombforligte i hans Regenschabs boeg schall Findis Indfört, Begierer der forre at hanum maa fornöyes och gotgiöres, for Ald huis goeds at Verre, den Sl: Mand aff hanumb haffuer bekomet, effter den tagxt der paa ehr Seedt, Effter Sin opschriftis formelding, Som dj schall Werre omb forænit,

Hues Iche, daa Begierer Gunder Klechen maa bliffue till Kiendt, det Magnild Sl: Chlus Pedersens schall forschaffe hannemb lige goet goeds Igien, Speciall Vis paa huer steed, den Sl: Mand det aff hanemb Bekom, Ehrbyder hand Sig daa derjmoed att vill betaalle, (**fol. 89b**) hues hand med rete bliffuer schiyldig, ./ huilche hanns Begiering Wj iche Billigen Viste at Kunde finde Magnild Chlaus Pedersens till, att forschaffe hannum paa dj Steder, det ehr leffuered /: Och ey paa tuillendis den Sl: mans Böger jou forklarar, huad hand aff den Sl: Mannd Baade i penge och Waare haffuer bekomet, Saauelsom Ved Sluttet Kiöb och taxt, Speciall Wis forklarar, hues Gunder derjmoed haffuer leffueret,

Huorfore Wj Eragter det Gunder Klechen, med Magnild Sl: Claus Pedersens, effter hans begiering maa kome til Regenschab och rigtig Liqvidering, udj danemends offueruerelse, Efftersom hand be- raaber Sig paa möeget att verre Misreignet till Kort, hoerpaa hand Bereter noegen ganger at schall haffue Dateret och Anchet och iche at Vere Komen till noegen Endschaab, Saauelsom Vdj hans Indleeg foregiffuer, dj schall verre funden till Regenschab Baade paa hiembting, och Laugting, daa effterdj At Kiöbe balekens 2: Capitell Siger, Kiöbslaer noegen tillsamenn och den Enne bliffir Misreignet daa maa hand Kreffue den Anden till Ret Regenschab och schall Betalle hannemb hues misreignet Vaar, Och hues Gunder Klechen daa schiyldig bliffir, Böer hand Straxsens Capitallen Saa vell Som den forfaldne rendte, effter den Summa hand daa Beefindis att bliffue schiyldig at Betalle, halff maanidtz daag der effter, Med mindre hand iche Vill lide Namb och Vordering Vdj hans Boe, goedz, och Löes Ørre, hoer dett findis, och der Med Affle Ko: Ma: Sin Siegt,

Belangende Koest och terring, Magnild Chlaus Pedersens foerdrer, schall denne gang Beroe, Indtil dj med huer Andre ehr Komen til en Endelig Regenschab, Saa Kand der om gaais huis ret ehr - Dis til Vitterlighed haffuer Wj Worres Zigneter hoes den Sorenschriffuerens hand och Seegell och wndertrögt, Actum Anno, Die et loco vt supra, etc:

TING 27. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(**fol. 90a**) Söffren Bendsen Soeren schriffuer, offuer Modumb, Siigdall, och Ringerige, Sampt Tomis Tandberrig, Jörgen Tandberig, Suend Drollshamer, Olluff Leerberrig, Jacop Waager och Michell

Waager ædsornne Laugretesmend paa for^{ne} Ringerige, Giörer Weterligt, at Anno 1657 den 27 8ber Waare Vj effter loughlig tillneffnelse paa Gudtzgaar tingstuffue, reten at bethjenne, hoer den Allmindellig Saageting holdtes, Offuuerendis Same tjd Kong: May: fouget Erllig, Aegt och Welforstandig Mand Jacop Ludt, Sampt Lennsmanden Olluff Thorheldsen och ellers neruerende Thing Alffmue Flerre,

Ehrstediget Sig Wdj rete, Erllig och Wellagt Mand Tomis Asch, Boendis her Samestedtz, Som effter lensmandens Befalling, ved tuende Vidne Nemblig Suend Tuedten och Thorsten ØstVeme, haffde ladet hid Vdj rete Steffne, Peder och Kittell Gaardhamer boende paa for^{ne} Ringerige, haffuendis denumb Begge till at taalle, formedelst dj schall haffue Anmaasted Sig, och Imoed tuende dome Induoldet Sig Vdj Joensrud, schoug, och dis Vnderligende schoug och march Som hand schal Vere Eigendis, Och der Vdhoaget en Andel Saugtömer, W-Anseet hand deromb till foeren schal haffue forhuerffuet tuende dome for förrige schoug hugstes begaaelse: hoer udjnden dj schall vere tilfunden, at böde Wold och Landnams Böeder, huilchet dj doeg Iche schall haffue Eragtet: Och der om först udj Retten Indgiffuet trende Menders dieris schrifftelige tilstand, Som dis schoug och march haffuer Besigtet, huis hugst Som derudinden paa nye ehr Beganget, Same Besigtelse ord fra ord W-foranderlig er Mellende:

Kiendis Wj Efftersch^{ne} Siffuer Wexsall, Suend Tueten och Tostenn ØstWeme Laugretzes mender Vdj Nörderehougs prestegield, paa Ringerige boende, giörer her med for Alle Witterligt, At Anno 1657 denn 21 October, haffuer Wj Effter Erllig och Vellforneme mandtz Jacop Ludt, Ko: Ma: foeget offr Hallingdallen och Ringeritz Fogderje, hans schrifftlig (**fol. 90b**) befalling Werret med Tomis Gulbrandsen boende paa Asch her ibm: vdj hans Oudels schoug och march, beligende Vnder Joensrud vdj Gaardhamer march der Samestedtz, att schulle grandsche, och optelle hues Thömmen, Kittel och Peder Gaarhamer W-loughligens schall haffue huget och nederfelldet i Be^{te} Tomis Asches schoug, Imoed Enn Soeren schriffuers, och 6 mendtz Affsagde domb, daa haffuer vj först befundit at Werre huget I Bemelte schoug, förend domen er denem offuergaet, firre och tredeffue tylter temer, och nu Nyligens Atter paa ny igien hoeget Som Ved Stubberne ehr belligende Otte tylter och fire Stocher, Huilchet tömer Wj haffuer taxerit tylden for 1 Rixs dlr, Belöber Sig Saa forsk^{ne} Thömer in Alles penger 42 dlr: 1 ort 8 s: och det Saaledis vdj Ringeste maader Aff os effter Øffrigheds Order och befalling, haffuer Erkiendt for Loughligt, dis till ydermere Widnisbyrd, Haffr Vj vorres Zigneter her neden Wndertröegt Actum vt Supra.

Wnderforsch^{ne} Siffuer Wexsall och Suend Tuedtens Signeter Sampt Thoesten ØstVemmes boemerche med bekrefftiget,

Disligeste fremblagt Een Vdforseiglet Soerenschriffuers Jens Nielsen paa dj tider Sampt 6 Laugretes menders Wdstede domb, nemblig Torben Foellumb Peder Foellumb, Engebret Haldum, Find Semen Harald Grönuold, och Halffuor Nöchellby Som dj med forsk^{ne} schriff schall haffue dömbt och Affsagt paa Aaesteden Jonsrud I Strande fierding, Imellumb Gulbrand Thomessen paa Asch, paa den ænne, Saa och Gunder Weme och Thrund Gaarhamar, der Samestedtz paa den Anden Side, da ehr forsk^{ne} dierris Affsigt vdinden Same affsaagde dom Formaljter Mellende: og er Daterit den 27 Novembr: 1648:

Effter for berörte Sags leiglighed, till taalle och giensuar, som parterne her omb for Retten er (**fol. 91a**) Imellomb forelöbene, och Eptersom befindis det for^{ne} Gunder Weme och Trund Gaardhamer, ey heller Benegte Kand, jou att haffue Indfaldet i Jonsrud schoug och Eigedeeller, der nedfeldt en Andeell furuschoug, till Saug tömer at ophoege, Aldelis Vden Gulbrand Aschis Vilie och minde, Som Same Jonsrud paa Sin höstru Gudbörre Narffuesdaaters Veigne beretiget ehr, huilchet Wj iche ehragte Kand, loughligt och forsuarligt aff denem att vere giort och beganget, mens Aldelis Imoed lougen, = Dennumb derfore tilfinder effter Norges Loug, Landtzlejebalchens 19 Capitell 2: och 3 Artichell, at haffue forbrut till Gulbrand Asch, alt huis Saugetömer dj i Saa maader paa Joensrudz eyer Inden rete dielle och Ennemerche Som Indlagde gamel perghemens breff vduiser, haffr huget eller houget Ladet, Och Som endnu paa Stedet ehr beligende, med Sampt forfalden landnamb, at Vdgiffue, Huilchet Gulbrand Asch effter forberörte 19 Capitel Sidste Artichel haffr at tilluige, och Sig Saa nyttig giöre Som hand best Kand, Aldielis aff for^{ne} Gunder Weme och Trund Gaarhamer W-behindret, och det Emeden och Alden stund, Same for^{ne} Indragne perchemens Vdueigs breff Som Adschild Joensrud, och Gaarhamers Eiger Wdj Sönder och Noerdstrechende Stander Ved Sin fuldmaegt, der foruden att Indstaa Gulbrand

Asch, for paa Braegte Kost och terring, Effter billig Kiendelse diss til Widnisbiyrd Vnder Worris Zigneter, Actum, Anno, Die et loco vt supra:

Der Vnder befindis forsk^{ne} Segs Menders, sampt den Soerenschriffers Jens Niellsens Zigneter, och Eegen hand at Were med testificerit,

Befindis Samme domb I lige maade at Verre Lyst och forkyndt for Thrund Gaarhamer och Gunder Weme, den 30 Novembr: Anno 1648 Som med opschriften der paa ehr At Beuise:

Wdj liige maader Indgiffuet En Anden Sexs Mens, Nemblig Gulbrand Hoff, Torre Hönne (**fol. 91b**) Iffuer Alme Rolff Heenn, Söffren Marjgaard, och Amund Myre, Sampt Poffuel Snell Soeren schriffuer, deris vdstede domb Daterit Anno Christj 1655 den 29 Junj paa Gudsgaard tingstuffue paa For^{ne} Ringerige Som findis att vere dömbt och Affsagt Imellom for^{ne} Tomis Asch, paa den ænne och Peder Gaarhamer paa den Anden Side, Anlangende W-louglig schoughugst, Som forsk^{ne} Peder Gaarhamer I bem^{te} Joensrud schoug och march schall haffue Beganget och giort, Och udinden Same domber dis Affsiegt lydende Som Effterfølger.

Daa Effter tiltalle ghiensuar, Sampt denne forberörte Sag och leilighed, och efftersom for os vdj rete legis En Sexs mends och Soerenschriffuers Vdsteed och Vcasserit forseiglede dom Angaaende Joensrud schoug och eygedeeller Imoed Huilchen domb I Idzsige Saag til foren forhuerffuet /: forbemelte Peder Gaarhamer effter egen bekinndelse och tilstand for enten Sig haffuer formaastedt och Indfalden i for^{ne} Jonsrud schoug och Eygedeller, Een Andell saugtömer, der at haffue nederfeldt Alldielis vden for^{ne} Tomis Aschis beuilling eller tilladelse i noegenn Maader, Hoer med hand W-ret giort haffr, thj schall hand pligtig Werre, effter Norgis Loug lanndtzejlbalchens 18: 19: och 5 ..: Capiteler at Stande till rete, Böede Wold och Landnamb, Sampt schoug schade, och forbemelte Tomis Asch, frj och W-behindret at beholde huis Saug Thömer Som vdj hans schou beligendis ehr, Inden de rete Endemercher Nederfeldt, Sampt giöre Sig det Saa nyttig Som hand best giöre Kand I alle maader, Och det Imeden och All den Stund, den 6 Mends domb Stander ved Sin fulde maegt, och Aff offuer dommer W-Casserit, Des till Widnesbyrd Vnder Tröcher Wj Voris Zigneter, Actum, Anno, Die et loco: vt Supra:

Wnder forskreffuene Sexs Mends, Sampt schriffuerens Poffuel Snels Signeter och Eegen hand at Were medbekrefftiget,

(**fol. 92a**) Itemb Bleff vdj Reeten Indstillet It forbudz breff om Gulbrand Tomesen paa Asch haffuer till forsk^{ne} Johan Snell, da Ko May: fouget, at hand vilde lade fredlysse forbe^{te} hans schoug, huilchet er lydende Som følger,

Ehr ieg Wndersch^{ne} meget Wenligens aff Well forneme Mannd Johan Snell, paa Rettens Weigne begierendis, at hand vilde Well giöre och fredlysse min schoug Som ehr beligende Ved Wella och Soegne, Vdj Gaarhamer March, som Kaldis Joensrud och G(?)aaransrud Sampt och it Rödstöed Kaldis Kolsrud ligendis Vdj Strand-fierding Vdj Nörderehougs prestegield, paa Ringerige, att Ingen befatter Sig med huis Saugtömer, Som der Wlouligen, Vden min loug och minde der Samestedz hoeget laade, Indtill loug och domb haffuer Oss Adschildt, disligeste och Alle Andre Som W-lougligen Sig I Same schoug haffr Indvelldet, der Samestedz at lade Saugetömer Vdhuge, dete ieg Saa meget Venligen Aff fougeden Johan Snell paa Rettens Wegne, ehr begierende, Jeg for min Ringe pherson, findis till hans Willige Thjenere Altid Beuoegen, Will saa hermed, haffue hanumb med huis hanumb Kiert ehr, Gud Allermeg^{te} befallet Asch, den 24 Novembr: Anno 1646:

Gulbrand Tomesenn
Egenn hand

Findis Same forbuds Breff at Verre lest och forkyndet paa Thanberig tingstuffue den 21 Novembr 1646 vdj mening ting Allfmues Paahör, det bekeffter den Soerenschriff paa den tjd,

Ennert Jensen Egen hand,

I lige Maade Befindis at Werre Lest paa Gudzgaar tingstuffue, till it Almindelig ting, den 29 Junj 1655: det Bekrefftes med schriffuerens

Poffuel Snels E:hand

Wdj Reten Indgiffuet En Koesthollds Anteignelse, paa huis Thomis Asch Haffr BeKoestet paa dj tuende dome Som hand tillfoerne i Saagen haffr forhuerffuet paa forsk^{ne} schoug hugstes formastelse, Daterit den 26: October 1657 lydende vt Seqvitur,

Riktig Antegnelse paa hues Anuende beKostning min Sl: faader haffr Anuendt, paa den trete, Imellum (fol. 92b) dj Gaarhamers besidere, och Be^{te} min Sl: fader ehr som föllger,

A: 48 haffr hand Ved en Rigens Citatjon ladet Citere Affgangne Trund Hamer, och Gunder Weme, giffuet for Steffningen at schriffue - 1 Rix ort,

Dend Som gich till Slottet med den at forseigle - 3 Rx ort.

For Steffningen at forseigle - 1 Rx ort,

Giffuet for Steffningen at lade lesse, for dieris boepel med Videre penge - ½ Rx daller,

Giffuet schriffren Affgangne Jens Nielsen, baade for Sin Reigxse, och domens lösen penge - 4 Rx dlr.

Ittemb Øell och Maad till schriffren och Menderne Anschreffuen for - 4 Rix daller, = End her foruden for domen for denem at lade forKynde, och min faders Stunde spille, paa Rettergangen Anschreffuen for penger - 2 Rix dlr:

Effter domens Anuising haffr Jeg Ater paa Nye ForAarsaaget, sampt Wed lensmanden och tuende Widne for Peder och Kittel Gaarhamers Boepel, at Steffne dennemb till tings - giffuet denemb for dieris Wmag och besuering - 2 Rx dlr:

Giffuet schriffueren for domens lösen penng - 3 dr:

Min Reigxse op til tinget, med min forsömelse, Anschreffuen for - ½ dlr.

Wnderdanigst begierende ieg Vdinden dene min opschreff aff domeren och öffrigheden mate beuilgis huis ret ehr, Gud Allershöyeste i Wold befallet med Alle rettens bestyrchere, Aff Asch, Som forsk^{tt} Staar,

Tomis Gulbrandsen
Egen haandh

Och for det Sidste Indgiffuet Sit schrefftelig Indleg Imoed for^{ne} Peder och Kittel Gaardhamer, Som WforAnderlig ord effter Andet er formellende,

Efftersom Jeg Wndersch^{ne} i daag Som ehr den 26 octob: haffr verret forAarsaget, med Femfte vdj rette (fol. 93a) Citere Peder och Kitell Gaardhamer, formedelst de Imoed en Sorenn schriffrs och 6 Mands domb er Indfallden vdj min Oudelsschoug och march beligende Vnder Jonsrud, I Gaardhamer marchen, och der Wden forloff och tillaadelse W-lougligen tæget Enn 8 tylter och 4 Stöcher foruden 34 tylter dj tillforne Samestedtz haffr hoeget, Och Vdinden offuen Be^{te} Soeren schriffuers domb ehre till Kiendt, At Böede Volld och Landnams böder, Sampt schoug schaade effter lougen, det dj doeg iche hidIndtill haffr Effter Komet, Medens Agter paa nye, Imoed Same Segxs Mendis domb W-crestelig W-louglig schoug hugst, i min egen Frellse schouge haffr beganget Wdenn noegen Forluff och tilladelse, det Eragten dis det ieg Same min schoug Altid Fredhollden haffr paa It Almindelig ting, effter Landzlejeballechens 17 Capittell, ladet fredlösse, hoerforre Jeg formenner och Setter Vdj rette, at dj böer Miste Thömeret effter lougen, effter L: L: B: 19 Capittell Sidste Wers, Sampt böede schade-gield, doebbelt, och Landnamb Imellomb huer Siede AaWerchet ehr, effter landzlejebalchens 18 Capittell, och at giffue mig for Saadan paa föyede och forAarsaget proces, Koest och tering, Som Jeg beder at den gunstige domer tillige med hues hand Eragter den billigen for Saadan dieres formastelse Imoed Lougen, effter for hen Citerede Capitler böer lide Wdj domen, Viidere Sögning och proces at fore Kome, moete Naffn giffuis, hoerppaa ieg ehr domb begierendis, och at dete mit Indleg for retten maa lessis och paaschriffuis, i domen Indförris, Dommeren her med Gud Allermeg^{te} i Wold Befallet aff Asch, den 26 Octoberis 1657:

Tomis Gulbrandsen mppria

Her till och Imoed at Suare ehr möedt udj rette Kittel Gaardhamer, och Vdj reten Indgiffuet En Sedel fra Johan Snell förige Ko: Ma: fouget, dis Indhold at hand formener, det hand Bör at Steffnis och Kaldis, effterdj hand ehr Een Odelsmand for dend pladzs Lille Hoffland, hand dennumb haffr Steed och fest,

(fol. 93b) Widere Ehr Iche aff Endtenn paarterne Wdj retenn Bleffuenn Indgiffuet, Medens Tomis Vaar domb fordrende.

TING 29. OKTOBER 1657 PÅ GUSSGARDEN I NORDERHOV

(fol. 93b) Daa Effter Tiltalle giensuaar och denne Saags leiglighed, och Efftersom Imellumb Tomes Asch och hans Vederparter, Peder Gaarhamer Bleff optaaget fra dend 25 Octobe: och till i daag den 29 Dito till betenchende, Daa effterdj her for Reten Beuisis med tuende V-casserit dome: den förste Daterit den 17 Novembr: 1648 Aff förrige Soerren schriffuer Sl: Jens Nielsen, vdsted Vdj dens Affsieg formelder Att Gunder Wemme och Trund Gaardhamer, ehr til dömt at haffue forbrudt all huis tömer dj haffr hugget I Jonnsrud schoug och Eygendeeller offr rete Endemerche, och derforuden haffr dennemb tillfunden at giffue Koest och terring, for den forAarsaget Steffnemall offr denumb at hende domb for dis Wlouglike hugst etc: For det Andet daa Connfirmerer Poffuell Snels domb den förrige schriff Jens Niensens Daterit den 27 Junj 1655: denntz Affsigt Anmellende det Peder Gaardhamer, Som Allene findis Indfört vdj for^{ne} Poffuel Snels Affsieg, böer at haffue huis tömer forbrudt, Som hand Sig haffr till Anmastedt at haffue ladet hugget eller Aaevirchet Vdj Jonnsrud schoug och Eigen-deeler, och att böede Wold och Landnams böder, Saa Velsom till funden hanemb at giffue Koest och terring for Adschillige tillföyede Anuende bekostninger Tomis Asch haffr Veret forAarsaget att betalle /:

Daa Effterdj at Tomis Asch for os vdj rete haffr laadet Steffne Allene paa Koest och terring paa for^{ne} tuende domers Bekostning, Daa haffr Wj nu der fore Saaledis for reten dömt och Affsagt, det for^{ne} Peder Gaardhamer Som Allene findis Inddragen vdj Poffuel Snels Affsicht, Bör tillforpligtig att Vere att giffue Vdj Koest och terring, for den Sieniste Poffuel Snels domb Vdj ligeligste maader Firre Rigxs dlr: foruden denne dombs löessen, Inden Enn halffmaanidtz dag at betalle, Med mindre hand iche Will Lidde (fol. 94a) Namb och Wordering i Sinn Boe och goeds, huor det findes, och dermed Affle Ko: May: Sin Siegt tilhennde Effter lougen,

Belangende dj Otte tylter tömer, Som Effter besigtelsen befindis Siden att Verre hugett, Kunde Wj nu iche paa dette Sted paa Kiende, Förend loughigen for os paa Aasten, Bliffuer Steffnet och Kaldet. Dis til Vitterlighed Vnder Vorris Zigneter Actum, Anno, Die et loco vt Supra: etc:

TING 21. APRIL 1658 PÅ FRØYSHOV I HOLE

(fol. 175a) Söffrenn Bendsenn Sorenskriffuer Offuer Modum, Sigdall och Ringerige Samptt Anders Fröog Olluff Field, Gubrand Gumbnes, Rolff Bye, Anders Stadumb och Olluff Bye, Edsornne Laugretis mend vdj Holle prestegield, paa Ringerige Giörer Witerligt, at Anno Christj 1658 den 21 Aprilli Waar Vij Effter Loughlig tillNeffnese paa Fröse, Rette Anordnede tingstue her Sammestedtz, Reten at betienne, Imellom Erlig Wiiss och Vellfornemme Mannd Hans Egertsen Borgemester, i Christiannia paa den æne Saa och hans Landbunde, Rolff Øenn, her ibm: paa den Anden Side Efftersom Saagen, fra den 15: Aprilli Sist forschinnet, Vdj Neruerende Aar, och till I dag Waar optaget och forflöet formedelst Rolff Øenn, Iche Kunde möde for Iss och Wannschellige före schyld: Offueruerendes Erlig och Vellforstandig Mand Jacob Lut, Kong: Maytt: foget her offuer Ringerige och Hallingdallens foederj: Sampt Lensmanden Trund Stadumb,

Frem Kom daa for os Vdj Rete Erllig och Wellagt Mannd, Chresten Chrestensen Ved Saugerne Befuldmechtiget aff gedagte Borgemester Hans Egertsen, Och Vdj Reten först Indgiffuet Enn Rigens Steffning, Sub dato Agerhuus den 14 Noevember 1657 Som VforAnderlig ehr Mellende:

Jeg Niels Trolle till Trollhollmb Rider Danmarchis Riges Raad, Jeg hellser dig Rolff Olluffsen, paa Stor Øenn, vdj Holle Sogenn paa Ringerige, med Gud Vide at for mig haffuer Andragen og tillkiende giffuen, din Land herre Erllig Viss och Vellfornemme Mand Hans Egertsen Borgemester Wdj Christiannia och Sig höylligen Besuerger offuer den Store schoug schaade, du hannemb paa Samme hanns Eygendomb haffuer tillföyet, i det du haffuer Vdhoaget Store parthjer Master Spirer Loed bielcher och Saug tömmer, och det till Borgere och Andre Bortsolt. Som Samme hans schoug, af dig Mogxseen

ganske schall Vere Vdhagen och Ødde Lagt och Nepelig schall findes Saa möget huus tömmer Som med tiden till gaardens Bygning och Nytte Kand forbrugis hannem paa hans Egendom till Nogle Hundrede Rixdhr: schade hannem ganske Vaffvidendes vdj alle Maader: Mens det som derit Eget Odell haffuer Rad och fult Som med tuende Vnderschr^{ne} och forseigllede Louglige beesigtelse, Breffuer er at beuisse, Huilchen din Store formastelse du Saaledis haffuer beganget er sceed baade Imod Lougen och Sl: höylofflig Ihukommelse Konning Christian den Tridies Reces 42: Capitall Som Klarligen forbyder at Ingen leilending vnder hans gaardtz fortabelse till Vpligt maa Hoge Mögit Mindere till fremmede aff hende Vden Saa hand (fol. 175b) Der paa Sær Beuiling och tilladelse haffuer, Sammeledis haffuer hand dig och till at talle for Indehollende Landschyld for forleden Aar 1656 iche haffuer betalt som effter Landtz Lougen for lenge Siden haffde burt verit Clarerit,

HuorVdinden Welbemelte Borgemester formenner du hannem Storligens haffuer for ventet och der fore Billigens Iche Allene, Samme schoug schade effter Vordering, bör at betalle, Medens och haffue Samme din paa boende gaard vdj første feste, och Bögxsell effter forbe^{te} Capitell Wdj Recesen forbrudt, Sampt derforuden at böde for Vold och Landnams och W-hiemmelet effter Lougen, disligeste hannemb och hans Anuente bekoestning, igien Erstaate des leilighed, hand dig ydermere, for Reten Acter at tillkiende giffue, Thi, <vill ieg> her med paa Ater höye be^{te} Kong: Maytt: Voris Allernadigste herris vegne Alffuorligen Haffue dig Anbefallet, at du Reter din Leiligheed effter Endelligen Vdj Egen person, at möde hannem eller hans fuldmegtige Vdj Rete paa din Rete till forordnede tingstue Vdj Holle Sogen paa Ringerige, till første Almindelig Sageting, Kong Maytt: foeget Sammestetz Berammendes Worder Nest effter Steffningens Louglig forkyndelse for den Sorenschriffuer Söffren Bendsen, och It Wuilligt Laugret, Som Vdinden Be^{te} Saag Reetmesig een Vden ophold haffuer at Kiende och dömmes Som Reet och forsuarligt Vere Kand, haffuendes daa med dig vdj rete till Samme tid alt huis du Acter dig med at forsuaare Laadendes det Ingen lunde Vnder Lougsens straff och faldtzmaall: Actom Aggershuus den 14: November 1657:

Befindes Lougligen at Vere Lest och Publicerit forbe^{te} Rollff Øens boppell med tuende Vidne vdj hans Egen paahör: Som med opschrefften er at beuisse,

Dernest Vdj Retten Indlagt een Besigtelse Som er Vdsted aff 6 Laugretismender och den Sorenschriffuer Poffuell Snell, daterit StorØenn denn 5 Julj 1651: Som er Lydende vt Sequitor:

Trund Stadum, Rollff Söehoell, Knu Wilderen, Olluff Field, Siffuer Suarstad och Baard Fieldstad, Samme Laugretis mend aff Holle Prestegield paa Ringerige, Poffuell Snell Sorn schriffuer der Sammestetz Vdj hans fraVerelse, och Louglig forfald Hans fuldmegtig Chresten Chrestensen I giörre alle Viterligt at And Christij 1651: den 5 Julj Vaar Vij Effter Louglig tillneffnelse aff bunde Lensmanden (fol. 176a) Forsamlede paa StorØenn her Samme beligende offueruerende Kong: Maytt: Bunde Lensmand Niels OnsAger her ibm: hoer da, Samme tid for os presenterit Erlig Velluis och Vellfornemme Mand Hans Egertsen, Borgemester Vdj Christiania hans fuldmegtig Vellagt Niels Rasmusen Som paa Retens och forbe^{te} sin hoesbundz Vegne Vaar begierende, at Vij Ville besegtigen Andell Smae master och Spierer Som Leylendingenn Rollff Olluffsen, och hans Moder Gubiör Øen schall haffue ladet Nederfelde i dieris paaboende gaardtz schoug des Landherre Vellbe^{te} borgemester Aldiellis W:affuidendes, och foruden Nogen Beuiling och tilladelse aff hannem, effter der omb hanns schriffuelses Formelding, Da haffr vij os i schougen Sauelsom Neder till Fiorden begiffuen hoer dj fleste Nemlig Nj tylder Vdj Vandet Liger Kiört, och dennem beseegted och Palmet Saa uell end och 1½ tylder I schougen beligende huilche Smaa Master och Spierer ehr tillSaammens 10½ tölter dis Palmb och Storheed Vaar paa 12-13 och 14: Palm, forsk^{ne} Master och Spierer Berete Leylendingen Rollff Øenn for os at haffue huget tillige med Sin Moder till dieris schaaters Erlegelse, Solt och Andet dieris huses fornödenheed for at Indkiöbe Saagde och der hoes at Tholderen paa Bragenis, dennem Samme Master och Spierer Ved Jens Lang och Suend Helgedall der paa Brageris schall haffue aff Kiöfft som till pallesaader for Gehelachstad forbrugis schulle,

Waar och nu Neruerendes tillstede be^{te} Jens Lang och Suend Helgedall Som fore gaff Samme Spierer Bonden at haffue Aff Kiöfft till hans Kong Maytt: fornödenheed, effter Tholdernis Ordere Som dj nu for os fremviste, huor Vdinden hand Siger Sig Øens besidere, hoes her Borgemester at vill holde Vden schade, for huis Spierer hand hoes dennem paa Kong: Maytt: Wegne, bekommer, foregaff end och at dj schall giffue Bunden for huer tylt Waar dj i Wadtzbonnden paa Modomb er Leffueret trej Rixdhr: formodet derfor Samme Spierer dennem at mote Vorde fölligAgtig, = Niels Rasmusen her till Allene

Suarede, at dersom dj Kunde Erlange hans goede hoesbundtz her Borgemesters Befalling och beuilling till samme trær, Saledis at moete Vdföre aff hans odels schoug Saa hand det giernne: Mens Ellers Indtill Slig beuilling fremKommer Waar hand paa Retens Vegne der paa Arrest begierende huorefore Vij nu haffuer forböden StorØens besidere Rollff Olluffsen at hand Sig ey schall till fordriste, Widere eller mere med Samme master och Spierer at befate Vnder till hörige och Vedbörlige straff, för Ind hand I Anden mader der om beKommer Sin Landheres BeWillning at saledes ehr pacerit Winder vij Med Woris Zingneter Vndertrögte, Actom Anno die et Loco vt Supra,

Wnderforsch^{ne} femb Aff Mendernnis Sampt denn Sorn (fol. 176b) schriffuers Zingnete Samptligen hand at Vere Med bekrefftiget,

Disligeste Indgiffuett End Anden Besegtelse, Som ilige mader ehr vdsted paa StorØenn aff 6 Laugretismender och den Soren schriffuer Söffren Bendsen Som V-forAnderlig Er Mellende,

Söffren Bendtzönn Sornschriffuer Offuer Ringerige Modom och Sigdall Sampt Engebret Lenne, Hal-luor Leenne, Knud Wilderenn Karen (!) Bönsnes Olluff Leenne, och Gyffuord Rud, ædsornne Laugretismender I Holle sogen paa Ringerige Görer Weterligt at Anno Christij 1657, denn 28 December Waare Vij Effter Louglig tillneffnelse hidKaldet till StoreØenn /: aff Veluise Borgemester Hans Egertsen, at schulle Synne och besegte huis schouger hugst som Vdj for^{ne} Øenns schoug schall vere giort, offuerVerendes Welb^{te} Borgemesters fuldmegtig Erlig och Vellagt Hans Hansen Vdj Lensmandens Trund Stadumbs Stæd, Hans Sörum Engebret Thrundsen, och befantis da aff Saug tömmer bielche tömmer Som een dell deraff fra fire Aar till nu Kunde Vere huget, Item foruden hues loed Bielche tömmer som befantis at Vere haget som beretis at vere huget effter Danniell Knoffs Befalling, da befindis forsk^{ne} Saug hugst vdj Atschellige Laest Som effterfølger.

SaugtömmerStuber trej hundrede och Syff Stubber, befindes at vere huget een part aff furen, toe stocher och een part mer aff huer fure, Som vdj haffr offr: Slaget offuer hoffuede aff huer fure 3 stocher Belöffuer Sig in Summa hallffierdesindtz tyffue och Segs tylter Nij Stocher Saugtömmer horudaff befindes i schougen at Vere belegende Saugtömmer Thj tyllter, Som Rollff Øeen bereter at haffue Lof-fuet Borgemester Sielff till Sin Saugbrugs fortellse, = Item derfor vden Befindes Elleffue tylter, huis tömmer Som hand Borgemester Sielff haffuer Befallet hannem at huge, till Borgemesters Egen fornödenheed,

Derfor uden Befindis hoeget Thj tylter lodbielcher Som Rollff Bereter Imod Sin Villeje at Danniell Knoff schall haffue ladet hoeget, hoerpaa for^{ne} Rollff Siger at haffue leffueret Borgemester Sellff Danniell Knoffs Sedel derpaa Och bereter Rollff i lige mader det Danniell Knoff Sagde at haffue hans Maytt: breffue derfor at hand moete laade hoge vdj hans schouge, som hand vilde eller Kunde finde Nogen tienlig last till hans Maytt: fornödenheed,

(fol. 177a) Och tillspurde gedagte Hans Hansens Rollff Øenn om hand haffde hans hoesbundtz Borgemester Hans Egertsen Loug och minde der till at lade hoge, for^{ne} thj tylter lodbielcher huor till Rollff Suarede Ney, at hand iche haffde Nogen befalling der till aff Borgemester: Mens hand bereter at Danniell Knoff Wden hans Willie och minde loed det hoge, Och Sagde Rollff I lige mader at hand iche beKom aff Danniell Knoff for Sin hogstKiørsell och vdförsell till Wigtersund Widere Indsom halff tredj Rix dhr: for tylden.

Itemb tillspurde Merbe^{te} Hans Hansen forsk^{ne} Rollff Øenn huor möget tömmer Som hand haffuer Solt till Fremmede Vdj forleden Aar Saa Vellsom vij Neruerende Ar der till Suarede Rollff Øenn at hand Vdj sinn Store Nöd och trang haffde lant penger aff Biörn Dellen nu Vdj denne forleden Sommer till Sin schater och Retigheder: Saavelsom Siger hand haffuer Smit for hannem till gaardtz behoff I Nogen Aar: Horfore hand nu vdj denne Sommer fich aff hannem Sex tylter Saug tömmer Vdj sin betalling, Vider Eller Mere Benegter hand gansche och Aldellis Ingen Anden aff hannem at haffue bekommet een stoch, och bereter at dersom Nogen Anderledis hannem haffuer giffuet for sin hoesbonde, da at Vere Löygen Agtig Angiffuet,

For det Siste lod for^{ne} Hans Hansen paa sin hoesbundtz be^{te} Borgemesters Vegne forbyde for^{ne} Rollff Øenn at hand Intet effter denne dag befater Sig med forsk^{ne} Øenns Eyendeller at hoge eller hoge lade effter deromb vell be^{te} Borgemesters egen schrefftellig fuldmagtes Lydelse, till hans tienner och fuldmegtig for^{ne} Hans Hansen, Meddeltt: daterit Bierche den 27 September 1657: At Saledis er paserit som forsk^t Star Vinder vij med Voris Zingneter her Vndert(r)ygte Actom Anno die et loco vt Supra.

Wnderforsch^{ne} Segx menders forseigling Sampt Söffren Bendtzens Singnete och Egen hand med-
beKrefftigt,

Herimod at Suare, Möte Vdj Rete forsk^{ne} Rolff Øen, och indgaff hans schrefftelig Indleeg totaliter
formellende,

Efftersom min goede och fromme Land herre Veluise her Borgemester Hans Egertsen Wdj Christiania
mig till Ner uerende Sageting, haffuer Indsteffnet, for schoughugst Som hans Velluissheed formenner
Jeg schall haffue beganget i min paaboendes gaard StoerØenn dis schouge Item och for **(fol. 177b)**
Landschyld, Som schulle Restere for det Aar 1656: Da ehrj mod Samme min goede och fromme
Landharris Steffnemall min Korte och Indfoldige Suar,

At ieg formiener ieg fatige Mand, iche for megen Eller stoer schoug hugst haffuer beganget, I medller
tid ieg haffuer boet paa Samme gaard, thj den halffue part aff Samme gaard haffuer ieg brugt paa een
14 Aardtz tid, och den Sidste halffue part, Som min Moder for mig oplod, och ieg tog Vdj förste böxell
aff min gode Landhere Borgemester haffuer ieg brugt paa een 6 Aars tid, vdj Medler tid haffuer ieg
Samme Aaringer hoeget Nogen tylter tömmer och Samme Aar Suare lidet, hoer aff ieg den störste part
haffuer Leffueret, Aarligen till min goede Landheres Saugfoget her paa Ringerige Vdj Landschylden
och Retigheder afflegelse, och Saa det Øffrige Som Ringe Kunde Vere men toe Eller trej tylter i det
höyeste haffuer ieg fatige Mand affhent for fisch och Salt til min huses forNödenheed, och iche Videre
eller Meere schoug-hugst, haffuer Jeg giort eller beganget Saa Lenge Jeg haffuer Brugt gaarden, Wden
Aleniste It Aar hug Jeg och min Moder thi tylter Bielche tömmer, Som Dannall Knab beKom, som
och gaff mig Breff och beuis derfore at ieg schulde Vere Quit och frj for alle och huer Mandtz tilltalle
Effterdj det Kom till Kong Maytt. fornödenheed, huilchet Danniell Knoffs Breff min goede Landhere
Selff haffuer Annamit fra mig, och dog nu Söger mig, Wanseet hand Sellff det med Sin fu(l)dmegtige
thiennere och follch SaaVellsom Ved Modumbs folch een Stoer Andell Master och Spierer aff min bo-
ende gaardtz schoug, i forleden Aaringer haffuer ladit Vdhoge Som Jeg Iche Billigens eller med rete,
Kand eller Bör at Suare till, Hoerfore Jeg Ydmygelig Begierer, och tiennestuilligen formoder min goe-
de Landhere iche Effterstrebber mig fatige Mand, effter som Jeg Sider paa gaarden och giffuer Arlig-
ster **(fol. 178a)** Landschyld, schaatter och Anden Retigheed, och haffuer Intet brug, hoer paa Jeg Noget
Kand fortienne, Vden det Ringe Saug tömmer, och derfore Indstillter Alting, till gud I himmellen min
goede Landhere, och den Sorn schriffuer med det forordnede Laugret, om Saadan Ringe schoug hugst
Kand Kiendes at vere min fromme Landhere till Nogen schade paa hans gaard at ieg derfore bör Lide,
= Belangendes landschylden aff gaarden Som er thrj pund, min goede landhere haffuer steffnet mig
for at schulde Restere for Anno 1656: Der till er mit Korte Suar at ieg nu for Reten Beuisser med Enge-
bret Mogensens tuende Sedeller at haffue Kiört Thoe Rix tusinde Bord for dj tohe pund landschyld for
Samme Aar: och for det tride pund haffuer ieg Leffuerit min goede hoesbundes fuldmegtige och Saug-
foget Niels Rasmusen Saugtömmer, som hand och haffuer min goede landherre till Regenschaff och
goede, derfore ydmygeligenns formoeder at min gode och fromme landhere mig iche effterstrebber,
for Samme landschyld Som lang tid Siden Reigtigens er Clareret och affbetalt, och iche heller for-
moder eller tillforseer ieg mig at Nogen Retsindig dommer finde mig till det at betalle Som tilforn er
Clararit Mens langt meere forhaber at naar min goede landhere dete mit Korte Sandferdige Suar och
indleg Kommer for Øren, hand mig iche efftertragter, men Reten mig Nochsom Ved Cortelig och for
gud Allermegtigste forsuarlig domb befrier: dete mit Korte Indleg begierer Jeg giernne Ord fra ord
Wdj dommen maa Indföris effter at det for Reten er Lest och paaschreffuet dommen och Laugrettet
Gud Allermegtigste trolligen Befallet: aff Stoer Øenn denn 20 Aprilj 1658:

Rollff Olleffsen

Widere war Iche Imellum parterne Passerit med Christen Christensen paa sin Prinsipals Vegne Var
dom fordrende:

Daa Effter tilltaalle, giensuar och denne Sagens < ~~Beschaffen~~ > liglig lighed (!), Och effterdj her for
Retten Beuises, med tuende loughige Besiegtellser, der Rolff Øen schal haffue hoegett en stoer Andell,
Aff Adschellige Slags last, Baade loed biellcher och Andet, och det bortthandellitt Imoed borgemesters
Willje, och Minde, WANsett Att en paartt Aff for^{ne} thömer schall Were giortt Arest paa, **(fol. 178b)**
schall Rolff Øen Sig doeg derjmoed haffue forgrebett, och taaget dett aff Arest, och dett bortthandellet

Imoed borgemesters willje och minde, effter en hiemell hand beraaber sig paa Aff Daniell Knoff at haffue, Huillche Iche for os haffr Verrett i Rette, Saa der Kunde haffue Verritt Erfarritt Omb dett var effter høy Øffrighedz befalling och effter voris landzloug, Horfore Wij Iche Anderledes Kunde forre-
finde, end Jou Rollff Øenn, effter Koning Christiani 3djes Reces at maatte huge wdj welborne Borge-
mesters schoug Storöen, Böer at verre vdj Welbe^{te} borgemesters Minde, for hans gaardz förste (?),
saa vellsom at böede schaadegield och landnamb effter schoughugstens taxering och effter Wuillige
Mendz schiön och Kiendelse, effter besigtellsens Wurdering = Belangende hans landschyltz Inde-
sidelse, hand i lige maader fordres for, Aff Sin hosbonde, Wellghedaegtte borgemester, Huillche
Rolff Øen Sigger att haffue Betaldt med Kiörsell, Huillchet hand Iche her for Retten i noegen Maader
haffr Beuist Samme landschyltz Fordring at haffue betaldt Endten med Sin hosbondz Seedell eller
Affreigning Som hand med rette, borde, Huor fore wj Saaledes haffr forrefunden, dett Rolff Øen bör
att betaelle forsk^{ne} land schyllde, med Juelle m(er)ker, Sampt dette Steffnemalls beKostning Inden en
½ Manidz daag effter at Dene domb ehr hanumb loughligen Forrelest, Eller och att haffue Induisning
Wdj Rollff Øens boe goedz och Formuffue Saa Vellsom For schadegield och lanndNambs böeder, for
schougerhugsten Begaellse, Naar dend Först aff Wuillige Mender loughligen er taxerit, och der med
Affle Kong: Ma: Sin Sigt tillfunden effter loughen, dis till witerlighed Wnder Wores Signeter: Actum
Ano Die et Loco vt supra,

REGISTRE

Forkortelser

Nh = Norderhov hovedsokn, Hg = Haug anneks, Lun = Lunder anneks, Åd = Vikar anneks i Ådalen.

Ho = Hole hovedsokn, Tyr = Tyristrand anneks.

Akh. = Akershus, Chra = Christiania.

PERSONREGISTER ORDNET ETTER FORNAVN

- Alv Askersrud (Hg) 15
Alv Bili (Ho) 24
Alv Gundersen Hval (Hg), se Alv Gundersen Lo
Alv Gundersen Lo (Hg) 5-6, 17, 35, 51-53, 54-55, 58, 59, 60
Alv Honerud (Hg) 16
Alv Hårum (Ho) 23, 43
Ambjørn Einersen 19
Amund Berg (Hg) 5, 49, 54, 64
Amund Fure (Modum) 68
Amund Fyran (Krødsherad) 76
Amund Gardhammer (Nh) 21
Amund Hval (Hg) 51-52
Amund Myre (Hg) 86
Amund Pukerud (Lun) 21
Amund Røysing (Nh) 20
Anders Andersen Lorevik (Ho) 22, 43-44
Anders Aslaksrud (Hg) 28, 53-54, 56, 72-73
Anders Borgerud (Nh) 19, 39-40, 41
Anders Frognøya (Ho) 23
Anders Frøyhov (Ho) 6, 11, 30, 42, 43, 57, 60, 64, 69, 88
Anders Gullerud (Nh) 20
Anders Hole (Nh) 60
Anders Hverven (Hg) 15, 20, 24, 30, 50, 64, 68, 69, 72, 80-81, 84
Anders "Jellsen" (Jellum i Sigdal?) 76
Anders jemt (Nh) 20
Anders Jensen, tjener (Nh) 10
Anders Jespersen skolemester (Ho) 9
Anders Jonsen (Nh) 57
Anders Jonsen skredder ved sagen (Nh) 57
Anders Klekken (Hg) 3, 4, 54-56, 66, 72
Anders Knestang (Hg) 20, 35
Anders Knutsen Sørumsøstrem (Ho) 22, 23, 42-43
Anders Kullerud (Nh) 15, 20
Anders Mo (Ho) 47
Anders Nilsen (Lun?) 21
Anders Olsen Støvern (Lun) 21, 40, 66-67
Anders Olsen Vegstein (Nh) 20
Anders Persen Løken, husmann (Hg) 5, 15
Anders Røysing (Nh) 14, 15, 17, 20, 30, 32, 47
Anders Sjørnsen, tj. på Bjørke vestre (Ho) 27-28
Anders Stadum (Ho) 43, 69, 88
Anders Støvern ytre "den unge" (Lun) 67
Anders Sundet (Kroksund) (Ho) 46-47
Anders Vestern (Hg) 3, 64, 68-69
Anfinn, Hans Nielssøns husmann (Ho) 14
Anne, salige Rasmus Jenssøns 74
Anne Clausdatter 73
Anne Eriksdatter, tj. på Veme og Oppen (Nh) 17-19, 22
Anne Gudbrand Mikkelsens i Skjærdalen (Tyr) 45
Anne Hansdatter Ton (Hg) 51
Anne Hvalsenga (Hg) 52
Anne Mikkelsdatter i Skjærdalen (Tyr) 62, 63
Anne Olsdatter Færden (Hg) 52
Anne Sørensdatter, tj. på Veme (Nh) 17-20, 22, 30
Anne Torstensdatter 48
Anne Veme (Nh) 17-19, 22
Arne Follum, tjener (Nh) 20
Arne Gomnes (Ho) 31, 43, 57, 63
Asbjørn Tronrud (Nh) 21
Asbjørn Vesetrud (Tyr) 22
Askild Jonsrud (Lun) 85
Asle Andersen Aslaksrud (Hg) 53-54, 56
Asle Moen (Ho?) 45
Asle Skollerud (Nh) 29, 37, 48
Barbra Andersdatter, tj. i Skjærdalen (Tyr) 44-45, 61, 63
Barbra Gjurdsdatter, tj. på Auren (Hg) 6, 54-55
Barbra Hval (Hg) 55
Barbra Nordby (Nh) 44
Bent Gudbrandsen 49
Bent Havik (Lun) 21
Bersvend Lo (Hg) 21, 53
Bersvend Setrang (Hg) 21
Berte Bjørnsdatter Hovland (Lun) 19
Berte Rolvsdatter Tveiten (Modum) 63-64
Bertel Kile (Nh) 20
Bjørn Dæli (Ho) 9, 30, 63, 90
Bjørn Guttormsson 36
Bjørn Haug 76
Bjørn Sjørnslykkje (Lun) 47
Boel Nielsdatter på Kjølstad (Modum) 25
Børge Gomnes (Ho) 9, 11, 22, 24, 26, 38
Baard Fjellstad (Ho) 22, 23, 24, 26, 89
Christen Biering ("Biges"), sorenskriver i Eikerlen 33
Christen Christenssøn på Bure (Nh) 28, 29, 31-32, 36-38, 43, 56, 58, 66-67, 68, 69, 72, 88-91
Christen Hollerud (Tyr) 13-14, 22, 45, 62
Christen Hovi (Tyr) 8, 43-44
Christen Jenssøn, fogd i Solør og Østerdalen 7, 32, 33
Christen Karlsen 60
Christen Lagessøn på Kjølstad (Modum), fhv lagmann i Fredrikstad 13, 25
Christen Madssøn Rasche 32, 58, 59

Christen Nielsson Schaanning 33
 Christen Nilsen Bø (Gausdal) 31, 33
 Christen Rå (Nh) 15, 20, 25, 35, 56, 58, 59, 71, 73
 Christen Sørensson på Lerberg (Nh) 6, 15-16, 21, 27-28, 32, 47
 Christen Tordsen (Ho) 23
 Christoffer Andersen 17
 Christoffer By (Ho) 22-23, 45
 Christoffer Frok (Nh) 6, 15-16, 25, 32, 56, 59, 71, 73
 Christoffer Gunvaldsen Frøyshov (Ho) 9
 Christoffer Gussgarden (Nh) 16
 Christoffer Henriksen (Nh) 48
 Christoffer Hundstad (Ho) 45, 52
 Christoffer Hårum (Ho) 42
 Christoffer Karlsen Haug (Tyr) 11-14, 22-23, 45
 Christoffer Lo (Hg) 15
 Christoffer Lundesgården (Lun) 50, 51, 60, 79, 80
 Christoffer Rud (Lun) 41
 Christoffer Sundby (Nh) 49, 58, 59, 66, 71, 72
 Christoffer Svendsen Hen (Nh) 36-37
 Christoffer Uleberg (Sigdal) 76
 Claus Pederssøn (Bragernes) 10, 20, 24, 50, 80-84
 Claus Trondsson (Bragernes) 35, 73
 Daniel Knoph 38, 69-70, 90-92
 David Sinclair, fogd i Buskerud 11
 Dorte Hansdatter, tj. på Stein (Ho) 8-9, 26
 Dorte Setrang (Hg) 6, 53-54
 Eilert Mogenssøn 14, 16, 17, 22, 23, 46-47
 Eilev Gjesten Slette (Lun) 47
 Eilev Tanberg (Nh) 21, 71, 80
 Eilev Tveiten (Modum) 63-64
 Eilev Veme østre (Nh) 21
 Eivind Alvsson 36
 Eivind Hallsteinrud (Nh) 30, 47
 Eivind Halvorsen, tj. på Veme (Nh) 19
 Eivind Skog (Hg) 4, 66, 72
 Eli Halvorsdatter Åsland (Sigdal) 48
 Eli Paalsdatter Hjelderud (Nh) 18, 21
 Eli Trøgstad (Nh) 20
 Elin Clausdatter 73
 Elin Lauridsdatter 73-74
 Elling Gautesen (Nh) 59-60
 Elling Hval (Hg) 3, 4, 15-16, 55
 Elling Iversen sagdrenge (Tyr) 10
 Elling Nes (Åd) 4, 16
 Engebret Borgerud (Nh) 21
 Engebret Eriksen (Ho) 23
 Engebret Gautesen 11-14
 Engebret Haga (Nh) 60
 Engebret Hallum (Nh) 17, 20, 29, 30, 32, 47, 75, 85
 Engebret Hjelle (Nh) 14, 60
 Engebret Hunsdalen skomaker (Nh) 20
 Engebret Jonsen sagmester (Tyr) 10
 Engebret Kittelsby (Hg) 4, 54
 Engebret Leine (Ho) 10-11, 24, 31, 38, 43, 46, 57, 63, 90
 Engebret Nærstad (Hg) 15, 47, 49, 51, 56, 73
 Engebret Olsen 11
 Engebret Olsen Sørum nordre (Ho) 23
 Engebret Skottland (Nh) 21
 Engebret Trondsen Bjørke vestre (Ho) 23, 27-28
 Engebret Trondsen Stadum (Ho) 13, 90
 Engebret Trulsen Skogstad (Hg) 49, 54
 Ennert Jenssøn på Hårum, tidl. sorenskriver (Ho) 81, 86
 Erik Bråk (Nh) 21, 56, 58, 59, 68, 71, 72, 73
 Erik Christoffersen (Nh) 57
 Erik Egge (Nh) 60
 Erik Hesselberg (Nh) 64
 Erik Johansen (Nh) 15
 Erik Krakstad (Hg) 5, 15, 21
 Erik Kroksrud (Lun) 47, 50
 Erik Sessrud (Lun) 16
 Erik Slevika (Krødsherad) 29, 33, 48, 66
 Erik Solum (Tyr) 14
 Erik Trondsen 76
 Finn Semmen (Nh) 20, 36, 85
 Frans Nielsson 15
 Frederik Madssøn, sagbrukseier 10, 39, 44-45, 61, 63, 76
 Fredrik Christoffersen Lundesgården (Lun) 60
 Gevald Baardsson (Chra) 32
 Gjertrud Persdatter, tj. på Veme (Nh) 17-19, 22
 Gjurd Rud (Ho) 9, 22-23, 24, 26, 38, 43, 90
 Gregers Krabbe, stattholder 3, 4
 Gudbjørg Engebretsdatter Hov (Hg) 36
 Gudbjørg Haraldsdatter 35
 Gudbjørg Narvesdatter Ask (Nh) 85
 Gudbjørg Øya (Storøya) (Ho) 89
 Gudbjørn Tveiten (Sigdal) 76
 Gudbrand Elsrud (Lun) 16
 Gudbrand Engebretsen Harestua (Lunner) 36
 Gudbrand Engebretsen Oppen (Nh) 36
 Gudbrand Fjulsrud (Ho) 8, 43
 Gudbrand "Floselle" (Hadeland) 37
 Gudbrand Gjermbu (Hg) 3, 4, 49, 66
 Gudbrand Gornnes (Ho) 11, 23, 38, 69, 88
 Gudbrand Haug, trolig feil for Hov (Hg) 20
 Gudbrand Hov (Hg) 59, 73, 86
 Gudbrand Hundstad (Ho) 42
 Gudbrand Knutsen Frok (Nh) 6, 58, 59, 66, 71
 Gudbrand Lunde (Åd) 16
 Gudbrand Mikkelsen i Skjærdalen (Tyr) 44-45, 61, 64-65
 Gudbrand Persen, tingstua på Hadeland 36
 Gudbrand Persen (Tyr) 61, 63
 Gudbrand Pjåkerud (Tyr) 61, 63
 Gudbrand Rustad (Åd) 15
 Gudbrand sagmester (Tyr) 10
 Gudbrand Sand 32-33
 Gudbrand Tomassen Ask (Nh) 85-86
 Gudbrand Tomassen Kinn (Tyr) 13, 22, 44-45, 60-62, 63-64
 Gudbrand Vaker (Nh) 25, 56
 Gudbrand Vik (Ho) 8, 26
 Gudmund Hval (Gran) 37
 Gudmund Povelsson 31, 32, 33
 Gunder Andersen Klekken (Hg) 15, 21, 50, 72-73, 80-84
 Gunder Christoffersen Kile (Nh) 36
 Gunder Enger (Åd) 4, 20

Gunder Gagnum (Nh) 15, 20, 47, 66, 72
 Gunder Hårum (Ho) 22-23
 Gunder Jilsen Albjørk (Sigdal) 76
 Gunder Nilsen (Albjørk i Sigdal?) 76
 Gunder Torstensen (Sigdal) 48
 Gunder Veme (Nh) 57, 85-88
 Gunhild Persdatter Slette (Lun) 47-48
 Gunvald Frøyshov (Ho) 9, 52
 Guri Hans bøkkes (Ho) 9
 Guri Haraldsdatter Lo (Hg) 35
 Guri Hollerud (Tyr) 13-14
 Guri Ludvigsdatter (Hg) 5
 Guro Mortensdatter (Ho) 23
 Guttorm Hauge 76
 Guttorm Veien (Nh) 14, 17, 20, 29, 30, 32, 47, 75
 Hallvard Øysteinsson 36
 Halsten Iversen Lo (Hg) 52-53
 Halvor Bjørke (Nh) 17, 20, 30, 47, 50, 59-60
 Halvor Borgen, vel feil for Bølgen (Hg) 4
 Halvor Bølgen (Hg) 49, 55
 Halvor Elsrud (Åd) 4, 20
 Halvor Honerud lille (Hg) 16
 Halvor Leine (Ho) 32, 38, 90
 Halvor Løken (Hg) 24-25, 42, 43
 Halvor Nøkleby (Nh) 17, 20, 21, 30, 39, 47, 71, 85
 Halvor Sørensen sagdreng (Tyr) 10
 Halvor Vesetrud (Hg) 4
 Hannibal Sehested, stattholder 58
 Hans bøkkes (Ho) 9, 23
 Hans Eggertsson, borgermester (Chra) 7, 8, 35, 37, 69, 77, 88-92
 Hans Evje (Modum) 51, 68
 Hans Fegri (Tyr) 10
 Hans Forten (Gran) 38
 Hans Hanssøn 8
 Hans Hanssøn, fullmektig (Chra) 90
 Hans Hovland (Lun) 16, 21, 60
 Hans Hårum (Ho) 22-23, 31-32
 Hans Jacobssøn 7
 Hans Lauridsson (Bragernes) 7, 40, 42, 52-53, 73-74
 Hans Nielsson på Hamnor (Ho), fogd 3, 6, 8, 11, 14-15, 22, 25, 27, 31, 68
 Hans Nordby (Nh) 66, 72
 Hans Olsen Korsbøen (Modum) 7
 Hans Pederssøn (Bragernes) 20, 28
 Hans Povelsson Bold 31-32
 Hans Rasmussøn på Ton (Hg), fhv fogd 3, 4, 15-16, 30, 35, 51-53, 58, 68-69
 Hans sagmester 83
 Hans "Stelberg" (Stalsberg i Skedsmo?) 32
 Hans Sørnum (Ho) 90
 Hans Trulsen Sørnum (Nh) 20
 Hans Veksal (Nh) 21
 Harald Færden (Hg) 4, 49
 Harald Grønvoll (Nh) 36, 85
 Harald Haugerud (Åd) 20
 Harald Hval (Hg) 35
 Harald Knestang (Hg) 47, 51-52, 57
 Harald Løken (Hg) 16
 Harald Trulsen Sørnum (Nh) 20
 Helge, Jacob Luths dreng 14
 Helge Christensen Hollerud (Tyr) 13, 62
 Helge Hellerud (Nh) 48
 Helle By (Ho) 9-10
 Helvig Frøyhov (Ho) 10
 Henrik Borgen (Ho) 22, 25, 26, 42, 43, 63
 Henrik Christensen 60
 Henrik Koksrud (Ho) 22-23, 47
 Henrik Sørnum (Nh) 15, 60
 Henrik Vesetrud (Tyr) 63
 Herman, sogneprest (Toten) 24, 46
 Herman Povelsson 31, 32, 33
 Hollik Vegstein (Nh) 15, 20, 24, 72
 Haaken Haugen (Sigdal) 76
 Haaken Heieren (Tyr) 44
 Haaken Rud (Ho) 8, 22, 24, 26, 43, 63
 Haaken skomaker (Ho) 23
 Ingeborg Bjørnsdatter Amundskogen (Tyr?) 14
 Ingeborg Stubberud (Ho) 9-10
 Ingeborg Torgersdatter Gjermbu (Hg) 55
 Iver Alme (Hg) 20, 59, 86
 Iver Borger (Hg) 5, 16, 20
 Iver Hole (Nh) 60
 Iver Krabbe, generalmajor 62
 Iver Skottland (Nh) 21
 Jacob Brandt, hospitalsforstander (Chra) 50, 79-80
 Jacob Eggertsson, tidl. rådmann (Chra) 58
 Jacob Lauridsson, tidl. sorenskriver 74
 Jacob Luth, fogd 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 43-44, 46-47, 49-50, 53, 54, 55-56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 64-65, 69, 71-72, 73, 75, 79, 80, 85, 88
 Jakob Halvorsen Borgerud (Nh) 37
 Jakob Henriksen 51
 Jakob Jensen, tj. på Veme (Nh) 17-19
 Jakob Nilsen 33
 Jakob Stubberud (Ho) 9
 Jakob Tveita (Nh) 15
 Jakob Vaker (Nh) 54, 66, 72, 84
 Jens Christenssøn (Hølen) 26
 Jens Knestang (Hg) 3, 4
 Jens Jonsen Li (Nh) 16, 20, 21, 49
 Jens Lang (Bragernes) 89
 Jens Madsson skriver 58, 59
 Jens Nielsson, fhv sorenskriver 36, 48, 57, 85-88
 Jens Pederssøn, handelsmann (Bragernes) 71
 Jens Persen finne på Gryseter (Hg) 54
 Jesper Gregerssøn ved Hønefossen (Nh) 73
 Johan Garmann 31
 Johan Hanssøn 76
 Johanne ved sagene (Nh) 57
 Johannes S(ch)nell (Ho) 21, 26-28, 29, 31-32, 33, 35, 39-40, 41-42, 48-49, 56, 66, 67-68, 71, 72, 86
 Johannes Torstensen Hov (Hg) 21, 34, 71, 75-79
 Jon Giselberg (Gran) 37
 Jon Hallkjennrud (Lun) 16
 Jon Hen (Nh) 16
 Jon Hønen (Hg) 17, 20, 73
 Jon Jonsrud (Lun) 21

Jon Kyta (Hg) 15
 Jon Leine (Ho) 28
 Jon Rasmussen (Land) 15
 Jon "Reerstad" (Reistad i Sigdal?) 76
 Jon Rud, tjener (Ho) 23
 Jon Trondsen Stadum (Ho) 28, 44-45
 Jon Tronrud (Nh) 21
 Jon Vågård (Hg) 49
 Jon Ølstue (Ho) 29, 45-46
 Julius Christensen Kaggestad (Modum) 25
 Jørgen Jacobssøn 69, 72
 Jørgen Lang (Bragernes) 20-21, 28
 Jørgen Philipssøn, fogd i Gudbrandsdalen 31, 32, 33, 58, 59
 Jørn Tanberg (Nh) 4, 35, 54, 73, 84
 Karen Knudsdatter 8
 Kari Lo (Hg) 55
 Kari Sørum (Nh) 60
 Kari Torgrimsdatter (Hg) 6
 Kirsten Hansdatter på Heni (Nes i Akh.) 7, 32
 Kittel Berg (Hg) 21
 Kittel Gardhammer (Nh) 21, 40, 41-42, 50, 54, 55-56, 66, 67, 85, 87
 Kjell sagmester (Nh) 60
 Klaus Bili, skomaker (Ho) 24
 Klemet Tordsen Pukerud (Lun) 16, 21, 47-48
 Knud Andersson, tidl. fogd 46
 Knud Knudssøn 74
 Knut Alme (Hg) 36
 Knut Bjørnstad (Nh) 16, 68, 72
 Knut Gile (Nh) 25, 56, 59, 65, 66, 68, 72, 73
 Knut Hovi (Tyr) 8, 43
 Knut Kvernbergsund (Nh) 15
 Knut Kvernsund (Nh) 15
 Knut Mo (Ho) 66
 Knut Nordby (Nh) 68, 72
 Knut skinner (Hg) 4-6
 Knut svarver (Nh?) 20
 Knut Svendsen 35, 77-78
 Knut Ullern (Ho) 6, 9, 30, 31, 60, 89-90
 Knut Ve (Nh) 20
 Kolbjørn Bjørke (Lun) 16, 50, 51, 79, 80
 Kolbjørn Narverud (Lun) 16, 50
 Kaare Bønsnes (Ho) 11, 38, 90
 Kaare Fjell (Ho) 28
 Lage Madsen 75
 Lage Madsen Solberg (Tyr) 13, 23, 44, 61
 Lars Follum (Nh) 20, 36, 50, 54, 56, 71
 Lars Gudbrandsen Oppen (Nh) 36
 Lars Haug (Hg) 47
 Lars Hesselberg (Nh) 21
 Lars Hval (Nh) 36
 Lars Jonsen skredder, husmann 15
 Lars Kullerud (Nh) 29
 Lars Lo (Hg) 15
 Lars Nilsen (Nh) 20
 Lars Numedal, vadmelskremmer 61-62, 63-64
 Lars skredder i Kverndalen (Skien) 44
 Lars Stastad (Gran) 37
 Lars Tveita (Nh) 29
 Lars Ve (Nh) 14, 15, 17, 20, 29, 30, 32, 36, 39, 47, 75
 Laurids Christenssøn (Bragernes) 58, 59
 Laurids Madssøn, sogneprest (Ho) 38-39, 45-46, 49, 62
 Laurids Povelssøn 32
 Laurids Sørenssøn 46, 50, 71, 79
 Levor Gudbrandsen Åsland (Sigdal) 47-48
 Levor Sønsterud (Ho) 8
 Mads Axelssøn 7
 Mads Hvalsenga (Hg) 52
 Mads Klekken (Hg) 16, 20
 Mads Lauridssøn (Ho) 21, 38, 45
 Mads Villumssøn 58, 59
 Magnhild Frodersdatter (Bragernes) 10, 20, 24, 50, 80-84
 Malte Christenssøn, sogneprest (Nh) 6, 7, 10, 16, 17, 44, 64-65, 67
 Marcus Madssøn Anche, bygsselfogd (Chra) 43
 Margrete Reiersdatter (Tyr) 14
 Mari Andersdatter (Hg) 4-6
 Mari Jonsdatter 37
 Marte Bjørnsdatter Bjørke (Ho) 28
 Marte Moseng (Ho) 9
 Marte Persdatter Ask (Nh) 33
 Marte Veien (Nh) 20
 Mattias Sass på Helgeland (Ho) 7, 8, 10, 25, 27-28, 29, 35, 63, 72, 78
 Mette S(ch)nell (Ho) 27-28
 Michel Claussøn på Kollerud (Modum), fogd i Buskerud 34-35, 75-79
 Mikkal Alvsen møller i Skjærdalen (Tyr) 10, 44-45, 61-62, 63, 65
 Mikkal Follum (Nh) 16, 20
 Mikkal Gudbrandsen Vågård (Hg) 49
 Mikkal Vaker (Nh) 20-21, 50, 54, 57, 65-66, 79-80, 84-85
 Mons Jonsrud (Lun) 15-16
 Mons Persen sagmester (Nh?) 20
 Narve Tomassen Tanberg (Nh) 67
 Narve Øysteinsson 36
 Niels Bentssøn, fogd på Hadeland 36-38, 58
 Niels Hanssøn, fhv lagmann (Chra) 74
 Niels Rasmussøn 7, 21, 23, 26, 32, 35, 40, 41-42, 59-60
 Niels Solgaard (Chra) 33
 Niels Sørenssøn, borgermesters fullmektig 7
 Niels Sørenssøn, skredder 27-28
 Niels Trolle til Trollholm, stattholder 3, 6, 88
 Nils Allum (Alm i Gran?) 37
 Nils Berg (Hg) 3, 5, 49, 64
 Nils Fleskerud (Nh) 20
 Nils Grasvik (Sigdal) 76
 Nils Haug (Hg) 15, 20, 47
 Nils Kolbjørnrud (Tyr) 8, 13-14, 25, 28-29, 45
 Nils mester 46
 Nils Nilsen Mo (Ho) 10, 24, 31, 32, 38-39, 42, 46-47, 66
 Nils Nes (Åd) 4, 16
 Nils Onsaker (Ho) 6, 31, 38-39, 43, 45, 56, 57, 63, 89

Nils Persen Ullern (Eiker) 33
 Nils sagmester (Tyr) 45
 Nils Stiksrud (Tyr) 28
 Nils Svendsen Stein (Ho) 8-9, 22, 26
 Nils "Thue" (?) 21
 Nils Vik (Sigdal) 76
 Ole Andersen Vaker (Nh) 20
 Ole Averøya (Ho) 11
 Ole Berg (Lun) 29
 Ole Berger 9, 26
 Ole By (Ho) 11, 23, 28, 42, 69, 88
 Ole Dvergstein (Gran) 37-38
 Ole Egge (Nh) 20, 51, 60
 Ole Ekornrud (Nh) 56-57
 Ole Ellingsen Knestang søre (Hg) 36
 Ole finne 48
 Ole Fjell (Ho) 11, 23, 26, 28, 69, 88-89
 Ole Fuglerud (Nh) 21
 Ole Gjurdson (Nh) 17
 Ole Gulsen Haug (Tyr) 11-14, 22, 23, 44-45, 60-64
 Ole Hjelmerud (Nh) 41-42
 Ole Hollerud (Tyr) 44
 Ole Hval (Gran) 38
 Ole Jakobsen svenske (Tyr) 10, 44-45, 64-65
 Ole Johansen, tjener (Ho) 39
 Ole Jonsen Strand (Nh?) 20
 Ole Jonsen Sørsum nordre (Ho) 22-23, 42
 Ole Kjos (Lun) 21, 40, 42, 50
 Ole Klokkeøya (Ho) 45
 Ole Knutsen Krakstad (Hg) 15
 Ole Knutsen Vik (Nh?) 15
 Ole Larsen Nøkleby (Nh) 71
 Ole Leine (Ho) 22-23, 26, 90
 Ole Lerberg (Nh) 44, 54, 59, 84
 Ole Li (Nh) 15
 Ole Lindelia (Åd) 15
 Ole Mo (Ho) 8, 43, 64
 Ole Nakkerud (Tyr) 8, 24-25, 31, 43, 63, 83
 Ole Nes (Ho) 22
 Ole Nilsen Frøyshov (Ho) 6, 25, 51
 Ole Olsen Heieren (Tyr) 61
 Ole Olsen Måkestad (Slidre) 44
 Ole Olsen Sørsum (Ho) 42
 Ole Persen (Ho) 43-45
 Ole Persen, tjener 10, 11-14
 Ole Persen Frok (Nh) 71
 Ole Paalsen Stiksrud (Hg) 20
 Ole Rakkestad (Nh) 56, 59, 72
 Ole Ramstad (Sigdal) 76
 Ole "Schatteberrig" 76
 Ole Sebjørnsen Åsland (Sigdal) 48
 Ole Sjursen Hval (Nh) 36-37
 Ole Skagnes (Åd) 20
 Ole Stensen Sonerud (Ho) 28
 Ole Svendsen Drolshammer (Nh) 17, 21, 22, 41-42, 55, 56
 Ole Sørsum (Ho) 8, 63, 64
 Ole Torgersen Grymyr (Gran) 37
 Ole Torkelsen, lensmann (Nh) 3, 4, 5, 6, 12, 14, 16, 27, 32, 33, 34, 36, 47, 49, 50, 51, 53-54, 56-57, 58, 65, 69, 73, 75, 79, 80, 85
 Ole Tronrud (Nh), se Ole Svendsen Drolshammer
 Ole Ve (Nh) 15, 29, 32, 39, 47, 66, 75
 Ole Vegstein (Nh) 25, 58, 65, 66, 68, 71, 72, 73
 Ole Vestern (Hg) 3, 4, 54
 Ole Vågård (Hg) 20, 56
 Ole Øren (Modum) 8-9, 26
 Ole Østensen Bilden (Gran) 58, 59
 Oluf Christenssøn 73
 Palme Gundersen (Sigdal) 48
 Peder (Bornholm), sogneprest (Sigdal) 47
 Peder Hanssøn 8
 Peder Jenssøn 3, 4
 Peder Madssøn (Bragernes) 13-14
 Per Berg (Ho) 11, 63
 Per Bergsund (Åd) 83
 Per Børresen Hallingby (Nh) 20, 36
 Per Christoffersen Setrang (Hg) 33
 Per "Feldt" (Fjell i Modum?) 25
 Per Frok (Nh) 25, 35
 Per Gardhammer (Nh) 21, 40, 42, 50, 51, 55-56, 57, 65, 66-67, 79, 80, 85-88
 Per Gudmundsen (Ho) 8, 9
 Per Gulliksen 21
 Per Haga (Nh) 60
 Per Haraldsen Follum (Nh) 36-37, 85
 Per Knutsen (Hg) 4-5
 Per Larsen i Ådalen 15
 Per Modalen (Lun) 21
 Per Nilsen, sagfogd (Tyr) 10, 44-45, 61, 63
 Per Olsen (Nh) 15
 Per Opperud (Hg) 20
 Per Sandsbråten (Sigdal) 76
 Per Skottland (Nh) 19, 35, 56
 Per Stein (Ho) 22, 24, 26
 Povel Jenssøn (Bragernes) 10-11, 38-39, 45, 47
 Povel S(ch)nell, fhv fogd 26, 33-34, 57, 68, 86, 88, 89
 Povel Winters 33
 Paal Breien (Nh) 14, 58, 59, 71
 Paal Bure (Tyr) 14, 25, 44
 Paal Gjertsen 14
 Paal Halvorsen 37
 Paal Oppegården (Lun) 50, 51, 79, 80
 Paal Veholt (Nh) 15-16, 21, 49
 Ragnhild Hovordsdatter (Tyr) 14
 Randi Kjøstelsdatter (Tyr) 61, 63
 Randi Olsdatter, tj. i Skjærdalen (Tyr) 61-62, 63
 Rasmus Christenssøn 7, 8, 59-60
 Rasmus Jenssøn 74
 Rasmus Knutsen (Ho) 23
 Rasmus Løken (Hg) 3, 4, 5, 10, 23, 53, 64
 Rasmus Paalsen (Hg) 5
 Rasmus Riber 76-77
 Rasmus tømmerbryter 21
 Reier Bønsnes (Ho) 28
 Reier Kolbjørnrud (Tyr) 25
 Reier Sjursen i Stranda (Tyr) 12, 14, 25
 Reier Tordsen Ørpen (Krødsherad) 75

Reiner skomaker (Ho) 23
 Rolv Berggarden (Tyr) 8, 14, 63
 Rolv Bjørke (Ho) 8, 46, 57, 63
 Rolv By (Ho) 11, 30, 42, 60, 64, 69, 88
 Rolv Hen (Nh) 20, 36, 86
 Rolv Semmen (Nh) 20, 36, 54
 Rolv Søhol (Ho) 11, 29, 30, 42, 43, 60, 89
 Rolv Øya (Storøya) (Ho) 23, 46, 69-70, 88-92
 Rønnaug Paalsdatter (Ho) 9
 Samuel Trane 7
 Sebjørn Aslaksrud (Hg) 15
 Simen Nærstad (Hg) 49
 Siri Busund (Nh) 20
 Siri Hansdatter Frøyshov (Ho) 9
 Sissel Karlsdatter (Tyr) 14
 Sjur Gjesval (Ho) 8, 26
 Sjur Haug 76
 Sjur Knutsen ved Hovskverna (Hg) 21
 Sjur Mo (Ho) 6, 29, 31, 43, 57, 60, 64
 Sjur Olsen Bårud (Nh) 17, 20, 21, 30, 36
 Sjur Olsen Måkestad (Slidre) 44-45, 64-65
 Sjur Oppsal (Tyr) 8, 44
 Sjur Skagnes (Åd) 4, 16, 20
 Sjur Skøyen (Hg) 3, 4, 17, 20
 Sjur Svarstad (Ho) 11, 22-23, 29, 42, 47, 60, 89
 Sjur Svendsen (Ho) 9, 26
 Sjur Veksal (Nh) 14, 15, 17, 20, 21, 29, 30, 32, 36, 39, 47, 71, 75, 85
 Sjur Veme (Nh) 19, 30, 36, 39, 47, 71
 Solve Veme (Nh) 17-20, 22, 29, 30, 40, 48, 50, 51, 66, 67-68, 71, 79, 80
 Staffan Guttormsson 36
 Svend Christoffersen Hen (Nh) 36
 Svend Drolshammer (Nh) 41-42, 50, 51, 54, 65, 66, 79, 80, 84
 Svend Helgedal (Bragernes) 89
 Svend Jensen Fjell (Ho) 6-7
 Svend Olsen Tveita (Nh) 21, 33, 36, 39, 47, 55-56, 71, 85
 Svend Setrang 4-6, 15-16, 26-28, 30, 68-69, 73-74
 Svend skredder 83
 Svend Steinshorne, lensmann (Eiker) 44
 Søren Andersson på Heni (Nes i Akh.) 7, 32
 Søren Bentsson, sorenskriver i Sigdal, Modum og Ringerike 17, 75, 79, 84, 88, 90-91
 Søren Bjørnstad (Ho) 29
 Søren By (Ho) 32
 Søren Eriksson 32
 Søren Frøyshov (Ho) 29
 Søren Marigård (Hg) 86
 Søren Monsen smed 5, 34-35
 Søren Nakkerud (Tyr) 14
 Thomas Thomassøn 16
 Tollev Svarstad (Ho) 11, 30, 42, 64
 Tomas, Jacob Luths tjener 13
 Tomas Gudbrandsen Ask (Nh) 16, 33, 49, 55, 57, 85-88
 Tomas skinner (Hg?) 20
 Tomas Tanberg (Nh) 6, 16, 21, 54, 59, 66-67, 71, 84
 Torbjørn Dæli (Nh) 54, 59
 Torbjørn Follum (Nh) 29, 30, 36, 47, 75, 85
 Torbjørn Lars(en?) (Ho) 23
 Torbjørn Oppsal (Nh) 30, 71
 Tore Fekjær (Ho) 23, 42, 44
 Tore Gjuvet ("Giffuenn") (Sigdal) 76
 Tore Hønen (Nh) 86
 Tore Jonsdatter 29, 33
 Tore Mikkelsen 10 (Tyr?)
 Torger Arnesen 83
 Torger Bjertnes (Krødsherad) 75
 Torger Frøyshov (Ho) 23
 Torger Glesne (Krødsherad) 48
 Torger Grymyr (Gran) 37
 Torger Gunnersby (Hg) 4
 Torger Hjelle (Nh) 60
 Torger Ulltveit (Nh) 44
 Torkel Jonsen (Hadeland) 37
 Torkel Lore (Ho) 23, 31
 Torsten Auren (Hg) 3, 5, 6, 17, 20, 49, 53-55, 59, 60
 Torsten Hov (Hg) 36
 Torsten Lo (Hg) 53
 Torsten Nilsen Haukedalen (Lun) 29
 Torsten Simensen Hønen (Hg) 3, 4, 76
 Torsten Skinnnes (Krødsherad) 48
 Torsten Veme østre (Nh) 35, 55, 85
 Torsten Vik (Sigdal?) 76
 Trond Gardhammer (Nh) 21, 57, 85-88
 Trond Stadum (Ho) 6, 8, 11, 13, 26-28, 30, 31, 43, 52, 89-90
 Truls Eivindsen 29
 Truls Sørums (Nh) 20
 Truls Torgersen Trøttelsrud (Hg) 20, 21
 Vegar Haugerud (Åd) 32
 Villads Knutsen Trøgstad (Nh) 35
 Villum S(ch)nell 7, 8
 Villum Tomassen Veme (Nh) 29
 Vittikind Huus, lagmann (Chra) 14, 68-69
 Østen Hen (Nh) 20
 Østen svarver (Nh) 20
 Aase "Feldt" (Fjell i Modum?) 25
 Aaste Kolbjørnrud (Tyr) 25
 Aaste Moseng (Ho) 25

PERSONREGISTER ORDNET ETTER GÅRDSNAVN/FARNAVN/SLEKTSNAVN

- Albjørk, Gunder Jilsen (Sigdal) 76
Alme, Iver (Hg) 20, 59, 86
Alme, Knut (Hg) 36
Allum, Nils (Alm i Gran?) 37
Alvsen, Mikkel, møller i Skjærdalen (Tyr) 10, 44-45, 61-62, 63, 65
Alvsson, Eivind 36
Amundskogen, Ingeborg Bjørnsdatter (Tyr?) 14
Anche, Marcus Madsson, bygsselfogd (Chra) 43
Andersdatter, Barbra, tj. i Skjærdalen (Tyr) 44-45, 61, 63
Andersdatter, Mari (Hg) 4-6
Andersen, Christoffer 17
Anderssøn, Knud, tidl. fogd 46
Anderssøn, Søren på Heni (Nes i Akh.) 7, 32
Arnesen, Torger 83
Ask, Gudbjørg Narvesdatter (Nh) 85
Ask, Gudbrand Tomassen (Nh) 85-86
Ask, Marte Persdatter (Nh) 33
Ask, Tomas Gudbrandsen (Nh) 16, 33, 49, 55, 57, 85-88
Askersrud, Alv (Hg) 15
Aslaksrud, Anders (Hg) 28, 53-54, 56, 72-73
Aslaksrud, Asle Andersen (Hg) 53-54, 56
Aslaksrud, Sebjørn (Hg) 15
Auren, Torsten (Hg) 3, 5, 6, 17, 20, 49, 53-55, 59, 60
Averøya, Ole (Ho) 11
Axelssøn, Mads 7
Bentssøn, Niels, fogd på Hadeland 36-38, 58
Bentssøn, Søren, sorenskriver i Sigdal, Modum og Ringerike 17, 75, 79, 84, 88, 90-91
Berg, Amund (Hg) 5, 49, 54, 64
Berg, Kittel (Hg) 21
Berg, Nils (Hg) 3, 5, 49, 64
Berg, Ole (Lun) 29
Berg, Per (Ho) 11, 63
Berger, Ole 9, 26
Berggarden, Rolv (Tyr) 8, 14, 63
Bergsund, Per (Åd) 83
Biering, Christen, sorenskriver i Eiker len 33
Biges, Christen, se Biering
Bildn, Ole Østensen (Gran) 58, 59
Bili, Alv (Ho) 24
Bili, Klaus, skomaker (Ho) 24
Bjertnes, Torger (Krødsherad) 75
Bjørke, Halvor (Nh) 17, 20, 30, 47, 50, 59-60
Bjørke, Kolbjørn (Lun) 16, 50, 51, 79, 80
Bjørke, Marte Bjørnsdatter (Ho) 28
Bjørke, Rolv (Ho) 8, 46, 57, 63
Bjørke vestre, Engebret Trondsen (Ho) 23, 27-28
Bjørnstad, Knut (Nh) 16, 68, 72
Bjørnstad, Søren (Ho) 29
Bold, Hans Povelsson 31-32
Borgen, Halvor, vel feil for Bølgen (Hg) 4
Borgen, Henrik (Ho) 22, 25, 26, 42, 43, 63
Borger, Iver (Hg) 5, 16, 20
Borgerud, Anders (Nh) 19, 39-40, 41
Borgerud, Engebret (Nh) 21
Borgerud, Jakob Halvorsen (Nh) 37
Brandt, Jacob, hospitalsforstander (Chra) 50, 79-80
Breien, Paal (Nh) 14, 58, 59, 71
Bråk, Erik (Nh) 21, 56, 58, 59, 68, 71, 72, 73
Bure, Christen (Nh), se Christenssøn
Bure, Paal (Tyr) 14, 25, 44
Busund, Siri (Nh) 20
By, Christoffer (Ho) 22-23, 45
By, Helle (Ho) 9-10
By, Ole (Ho) 11, 23, 28, 42, 69, 88
By, Rolv (Ho) 11, 30, 42, 60, 64, 69, 88
By, Søren (Ho) 32
Bø, Christen Nilsen (Gausdal) 31, 33
Bølgen, Halvor (Hg) 49, 55
Bønsnes, Kaare (Ho) 11, 38, 90
Bønsnes, Reier (Ho) 28
Baardssøn, Gevald (Chra) 32
Bårud, Sjur Olsen (Nh) 17, 20, 21, 30, 36
Christensen, Henrik 60
Christenssøn, Christen på Bure (Nh) 28, 29, 31-32, 36-38, 43, 56, 58, 66-67, 68, 69, 72, 88-91
Christenssøn, Jens (Hølen) 26
Christenssøn, Laurids (Bragernes) 58, 59
Christenssøn, Malte, sogneprest (Nh) 6, 7, 10, 16, 17, 44, 64-65, 67
Christenssøn, Oluf 73
Christenssøn, Rasmus 7-8, 59-60
Christoffersen, Erik (Nh) 57
Clausdatter, Anne 73
Clausdatter, Elin 73
Clausson, Michel på Kollerud (Modum), fogd i Buskerud 34-35, 75-79
Drolshammer, Ole Svendsen (Nh) 17, 21, 22, 41-42, 55, 56
Drolshammer, Svend (Nh) 41-42, 50, 51, 54, 65, 66, 79, 80, 84
Dvergstein, Ole (Gran) 37-38
Dæli, Bjørn (Ho) 9, 30, 63, 90
Dæli, Torbjørn (Nh) 54, 59
Egge, Erik (Nh) 60
Egge, Ole (Nh) 20, 51, 60
Eggertssøn, Hans, borgermester (Chra) 7-8, 35, 37, 69, 77, 88-92
Eggertssøn, Jacob, tidl. rådmann (Chra) 58
Einersen, Ambjørn 19
Eivindsen, Truls 29
Ekornrud, Ole (Nh) 56-57
Elsrud, Halvor (Åd) 4, 20
Enger, Gunder (Åd) 4, 20
Eriksdatter, Anne, tj. på Veme og Oppen (Nh) 17-19, 22
Eriksen, Engebret (Ho) 23
Eriksson, Søren 32
Evje, Hans (Modum) 51, 68
Fegri, Hans (Tyr) 10
Fekjær, Tore (Ho) 23, 32, 44
"Feldt", Per (Fjell i Modum?) 25
"Feldt", Aase (Fjell i Modum?) 25

Fjell, Kaare (Ho) 28
 Fjell, Ole (Ho) 11, 23, 26, 28, 69, 88-89
 Fjell, Svend Jensen (Ho) 6-7
 Fjellstad, Baard (Ho) 22, 23, 24, 26, 89
 Fjulsrud, Gudbrand (Ho) 8, 43
 Fleskerud, Nils (Nh) 20
 "Floselle", Gudbrand (Hadeland) 37
 Follum, Arne, tjener (Nh) 20
 Follum, Lars (Nh) 20, 36, 50, 54, 56, 71
 Follum, Mikkel (Nh) 16, 20
 Follum, Per Haraldsen (Nh) 36-37, 85
 Follum, Torbjørn (Nh) 29, 30, 36, 47, 75, 85
 Forten, Hans (Gran) 38
 Frodersdatter, Magnhild (Bragernes) 10, 20, 24, 50, 80-84
 Frognøya, Anders (Ho) 23
 Frok, Christoffer (Nh) 6, 15-16, 25, 32, 56, 59, 71, 73
 Frok, Gudbrand Knutsen (Nh) 6, 58, 59, 66, 71
 Frok, Ole Persen (Nh) 71
 Frok, Per (Nh) 25, 35
 Frøyhov, Anders (Ho) 6, 11, 30, 42, 43, 57, 60, 64, 69, 88
 Frøyhov, Helvig (Ho) 10
 Frøyshov, Christoffer Gunvaldsen (Ho) 9
 Frøyshov, Gunvald (Ho) 9, 52
 Frøyshov, Ole Nilsen (Ho) 6, 25, 51
 Frøyshov, Siri Hansdatter (Ho) 9
 Frøyshov, Søren (Ho) 29
 Frøyshov, Torger (Ho) 23
 Fuglerud, Ole (Nh) 21
 Fure, Amund (Modum) 68
 Fyran, Amund (Krødsherad) 76
 Færden, Anne Olsdatter (Hg) 52
 Færden, Harald (Hg) 4, 49
 Gagnum, Gunder (Nh) 15, 20, 47, 66, 72
 Gardhammer, Amund (Nh) 21
 Gardhammer, Kittel (Nh) 21, 40, 41-42, 50, 54, 55-56, 66, 67, 85, 87
 Gardhammer, Per (Nh) 21, 40, 42, 50, 51, 55-56, 57, 65, 66-67, 79, 80, 85-88
 Gardhammer, Trond (Nh) 21, 57, 85-88
 Garmann, Johan 31
 Gautesen, Elling 59-60
 Gautesen, Engebret 11-14
 Gile, Knut (Nh) 25, 56, 59, 65, 66, 68, 72, 73
 Giselberg (Gran), Jon 37
 Gjermbu, Gudbrand (Hg) 3, 4, 49, 66
 Gjermbu, Ingeborg Torgersdatter (Hg) 55
 Gjertsen, Paal 14
 Gjesval, Sjur (Ho) 8, 26
 Gjurdsdatter, Barbra, tj. på Auren (Hg) 6, 54-55
 Gjurdsen, Ole (Nh) 17
 Gjuvet ("Giffuenn"), Tore (Sigdal) 76
 Glesne, Torger (Krødsherad) 48
 Gomnes (Ho), Arne 31, 43, 57, 63
 Gomnes (Ho), Børge 9, 11, 22, 24, 26, 38
 Gomnes (Ho), Gudbrand 11, 23, 38, 69, 88
 Grasvik, Nils (Sigdal) 76
 Gregersson, Jesper ved Hønefossen (Nh) 73
 Grymyr, Ole Torgersen (Gran) 37
 Grymyr, Torger (Gran) 37
 Gryseter, Jens Persen finne (Hg) 54
 Grønvoll, Harald (Nh) 36, 85
 Gudbrandsen, Bent 49
 Gudmundsen, Per (Ho) 8, 9
 Gullerud, Anders (Nh) 20
 Gulliksen, Per 21
 Gundersen, Palme (Sigdal) 48
 Gunnersby, Torger (Hg) 4
 Gussgarden, Christoffer (Nh) 16
 Guttormsson, Bjørn 36
 Guttormsson, Staffan 36
 Haga, Engebret (Nh) 60
 Haga, Per (Nh) 60
 Hallingby, Per Børresen (Nh) 20, 36
 Hallkjennrud, Jon (Lun) 16
 Hallsteinrud, Eivind (Nh) 30, 47
 Hallum, Engebret (Nh) 17, 20, 29, 30, 32, 47, 75, 85
 Halvorsen, Eivind, tj. på Veme (Nh) 19
 Halvorsen, Paal 37
 Hansdatter, Dorte, tj. på Stein (Ho) 8-9, 26
 Hansdatter, Kirsten på Heni (Nes i Akh.) 7, 32
 Hanssøn, Hans 8
 Hanssøn, Hans fullmektig (Chra) 90
 Hanssøn, Johan 76
 Hanssøn, Niels, fhv lagmann (Chra) 74
 Hanssøn, Peder 8
 Haraldsdatter, Gudbjørg 35
 Harestua, Gudbrand Engebretsen (Lunner) 36
 Haug, Bjørn 76
 Haug, Christoffer Karlsen (Tyr) 11-14, 22-23, 45
 Haug, Gudbrand, trolig feil for Hov (Hg) 20
 Haug, Lars (Hg) 47
 Haug, Nils (Hg) 15, 20, 47
 Haug, Ole Gulsen (Tyr) 11-14, 22, 23, 44-45, 60-64
 Haug, Sjur 76
 Hauge, Guttorm 76
 Haugen, Haaken (Sigdal) 76
 Haugerud, Harald (Åd) 20
 Haugerud, Vegar (Åd) 32
 Haukedalen, Torsten Nilsen (Lun) 29
 Havik, Bent (Lun) 21
 Heieren, Haaken (Tyr) 44
 Heieren, Ole Olsen (Tyr) 61
 Helgedal, Svend (Bragernes) 89
 Hellerud, Helge (Nh) 48
 Hen, Christoffer Svendsen (Nh) 36-37
 Hen, Jon (Nh) 16
 Hen, Rolv (Nh) 20, 36, 86
 Hen, Svend Christoffersen (Nh) 36
 Hen, Østen (Nh) 20
 Henriksen, Christoffer (Nh) 48
 Henriksen, Jakob 51
 Hesselberg, Erik (Nh) 64
 Hesselberg, Lars (Nh) 21
 Hjelle, Engebret (Nh) 14, 60
 Hjelle, Torger (Nh) 60
 Hjelderud, Eli Paalsdatter (Nh) 18, 21
 Hjelderud, Ole (Nh) 41-42

Hole, Anders (Nh) 60
 Hole, Iver (Nh) 60
 Hollerud, Christen (Tyr) 13-14, 22, 45, 62
 Hollerud, Guri (Tyr) 13-14
 Hollerud, Helge Christensen (Tyr) 13, 62
 Hollerud, Ole (Tyr) 44
 Honerud, Alv (Hg) 16
 Honerud lille, Halvor (Hg) 16
 Hov, Gudbjørg Engebretsdatter (Hg) 36
 Hov, Gudbrand (Hg) 59, 73, 86
 Hov, Johannes Torstensen (Hg) 21, 34, 71, 75-79
 Hov, Torsten (Hg) 36
 Hovi, Christen (Tyr) 8, 43-44
 Hovi, Knut (Tyr) 8, 43
 Hovland, Berte Bjørnsdatter (Lun) 19
 Hovland, Hans (Lun) 16, 21, 60
 Hovordsdatter, Ragnhild (Tyr) 14
 Hovskverna, Sjur Knutsen (Hg) 21
 Hundstad, Christoffer (Ho) 45, 52
 Hundstad, Gudbrand (Ho) 42
 Hunsdalen, Engebret skomaker (Nh) 20
 Huus, Vittikind, lagmann (Chra) 14, 68-69
 Hval, Alv, se Lo, Alv Gundersen
 Hval, Amund (Hg) 51-52
 Hval, Barbra (Hg) 55
 Hval, Elling (Hg) 3, 4, 15-16, 55
 Hval, Gudmund (Gran) 37
 Hval, Harald (Hg) 35
 Hval, Lars (Nh) 36
 Hval, Ole (Gran) 38
 Hval, Ole Sjursen (Nh) 36-37
 Hvalsenga, Anne (Hg) 52
 Hvalsenga, Mads (Hg) 52
 Hverven, Anders (Hg) 15, 20, 24, 30, 50, 64, 68, 69, 72, 80-81, 84
 Hønen, Jon (Hg) 17, 20, 73
 Hønen, Tore (Nh) 86
 Hønen, Torsten Simensen (Hg) 3, 4, 76
 Hårum, Alv (Ho) 23, 43
 Hårum, Christoffer (Ho) 42
 Hårum, Gunder (Ho) 22-23
 Hårum, Hans (Ho) 22-23, 31-32
 Iversen, Elling, sagdreng (Tyr) 10
 Jacobsson, Hans 7
 Jacobsson, Jørgen 69, 72
 Jakobsen, Ole, svenske (Tyr) 10, 44-45, 64-65
 "Jellsen" (Jellum i Sigdal?), Anders 76
 Jensen, Anders, tjener (Nh) 10
 Jensen, Jakob, tj. på Veme (Nh) 17-19
 Jenssøn, Christen, fogd i Solør og Østerdalen 7, 32, 33
 Jenssøn, Ennert på Hårum (Ho), tidl. sorenskriver 81, 86
 Jenssøn, Peder 3, 4
 Jenssøn, Povel (Bragernes) 10-11, 38-39, 45, 47
 Jenssøn, Rasmus 74
 Jespersen, Anders skolemester (Ho) 9
 Johansen, Erik (Nh) 15
 Johansen, Ole, tjener (Ho) 39
 Jonsdatter, Mari 37
 Jonsdatter, Tore 29, 33
 Jonsen, Anders (Nh) 57
 Jonsen, Anders skredder (Nh) 57
 Jonsen, Engebret, sagmester (Tyr) 10
 Jonsen, Lars, skredder, husmann 15
 Jonsen, Torkel (Hadeland) 37
 Jonsrud, Askild (Lun) 85
 Jonsrud, Jon (Lun) 21
 Jonsrud, Mons (Lun) 15-16
 Kaggestad, Julius Christensen (Modum) 25
 Karlsdatter, Sissel (Tyr) 14
 Karlsen, Christen 60
 Kile, Bertel (Nh) 20
 Kile, Gunder Christoffersen (Nh) 36
 Kinn, Gudbrand Tomassen (Tyr) 13, 22, 44-45, 60-64
 Kittelsby, Engebret (Hg) 4, 54
 Kjos, Ole (Lun) 21, 40, 42, 50
 Kjøstelsdatter, Randi (Tyr) 61, 63
 Klekken, Anders (Hg) 3, 4, 54-56, 66, 72
 Klekken, Gunder Andersen (Hg) 15, 21, 50, 72-73, 80-84
 Klekken, Mads (Hg) 16, 20
 Klokkeøya, Ole (Ho) 45
 Knestang, Anders (Hg) 20, 35
 Knestang, Harald (Hg) 47, 51-52, 57
 Knestang, Jens (Hg) 3, 4
 Knestang søre, Ole Ellingsen (Hg) 36
 Knoph, Daniel 38, 69-70, 90-92
 Knudsdatter, Karen 8
 Knudssøn, Knud 74
 Knutsen, Per (Hg) 4-5
 Knutsen, Rasmus (Ho) 23
 Koksrud, Henrik (Ho) 22-23, 47
 Kolsrud, Henrik, se Koksrud
 Kolbjørnrud, Nils (Tyr) 8, 13-14, 25, 28-29, 45
 Kolbjørnrud, Reier (Tyr) 25
 Kolbjørnrud, Aaste (Tyr) 25
 Korsbøen, Hans Olsen (Modum) 7
 Krabbe, Gregers, stattholder 3, 4
 Krabbe, Iver, generalmajor 62
 Krakstad, Erik (Hg) 5, 15, 21
 Krakstad, Ole Knutsen (Hg) 15
 Kroksrud, Erik (Lun) 47, 50
 Kullerud, Anders (Nh) 15, 20
 Kullerud, Lars (Nh) 29
 Kvernbergsund, Knut (Nh) 15
 Kverndalen, Lars skredder (Skien) 44
 Kvensund, Knut (Nh) 15
 Kyta, Jon (Hg) 15
 Lagessøn, Christen på Kjølstad (Modum), fhv lagmann i Fredrikstad 13, 25
 Lang, Jens (Bragernes) 89
 Lang, Jørgen (Bragernes) 20-21, 28
 Larsen, Per i Ådalen 15
 Lars(en?), Torbjørn (Ho) 23
 Lauridsdatter, Elin 73-74
 Lauridssøn, Hans (Bragernes) 7, 40, 42, 52-53, 73-74
 Lauridssøn, Jacob, tidl. sorenskriver 74
 Lauridssøn, Mads (Ho) 21, 38, 45

Leine, Engebret (Ho) 10-11, 24, 31, 38, 43, 46, 57, 63, 90
 Leine, Halvor (Ho) 32, 38, 90
 Leine, Jon (Ho) 28
 Leine, Ole (Ho) 22-23, 26, 90
 Lerberg, Christen, se Sørenssøn
 Lerberg, Ole (Nh) 44, 54, 59, 84
 Li, Jens Jonsen (Nh) 16, 20, 21, 49
 Li, Ole (Nh) 15
 Lindelia, Ole (Åd) 15
 Lo, Alv Gundersen (Hg) 5-6, 17, 35, 51-53, 54-55, 58, 59, 60
 Lo, Bersvend (Hg) 21, 53
 Lo, Christoffer (Hg) 15
 Lo, Guri Haraldsdatter (Hg) 35
 Lo, Halsten Iversen (Hg) 52-53
 Lo, Kari (Hg) 55
 Lo, Lars (Hg) 15
 Lo, Torsten (Hg) 53
 Lore, Torkel (Ho) 23, 31
 Lorevik, Anders Andersen (Ho) 22, 43-44
 Ludvigsdatter, Guri (Hg) 5
 Lunde, Gudbrand (Åd) 16
 Lundesgården, Christoffer (Lun) 50, 51, 60, 79, 80
 Lundesgården, Fredrik Christoffersen (Lun) 60
 Luth, Jacob, fogd 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 43-44, 46-47, 49-50, 53, 54, 55-56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 64-65, 69, 71-72, 73, 75, 79, 80, 85, 88
 Løken, Anders Persen, husmann (Hg) 5, 15
 Løken, Halvor (Ho) 24-25, 42, 43
 Løken, Harald (Hg) 16
 Løken, Rasmus (Hg) 3, 4, 5, 10, 23, 53, 64
 Madsen, Lage 75
 Madssøn, Frederik, sagbrukseier 10, 39, 44-45, 61, 63, 76
 Madssøn, Jens, skriver 58, 59
 Madssøn, Laurids, sogneprest (Ho) 38-39, 45-46, 49, 62
 Madssøn, Peder (Bragernes) 13-14
 Marigård, Søren (Hg) 86
 Mikkelsdatter, Anne i Skjærdalen (Tyr) 62, 63
 Mikkelsen, Gudbrand i Skjærdalen (Tyr) 44-45, 61, 64-65
 Mikkelsen, Tore (Tyr?) 10
 Mo, Anders (Ho) 47
 Mo, Knut (Ho) 66
 Mo, Nils Nilsen (Ho) 10, 24, 31, 32, 38-39, 42, 46-47, 66
 Mo, Ole (Ho) 8, 43, 64
 Mo, Sjur (Ho) 6, 29, 31, 43, 57, 60, 64
 Modalen, Per (Lun) 21
 Moen, Asle (Ho?) 45
 Mogenssøn, Eilert 14, 16, 17, 22, 23, 46-47
 Monsen, Søren, smed 5, 34-35
 Mortensdatter, Guro (Ho) 23
 Moseng, Marte (Ho) 9
 Moseng, Aaste (Ho) 25
 Myre, Amund (Hg) 86
 Måkestad, Ole Olsen (Slidre) 44
 Måkestad, Sjur Olsen (Slidre) 44-45, 64-65
 Nakkerud, Ole (Tyr) 8, 24-25, 31, 43, 63, 83
 Nakkerud, Søren (Tyr) 14
 Narverud, Kolbjørn (Lun) 16, 50
 Nes, Elling (Åd) 4, 16
 Nes, Nils (Åd) 4, 16
 Nes, Ole 22 (Ho)
 Nielsdatter, Boel på Kjølstad (Modum) 25
 Nielssøn, Frans 15
 Nielssøn, Hans på Hammor (Ho), tidl. fogd 3, 6, 8, 11, 14-15, 22, 25, 27, 31, 68
 Nielssøn, Jens, fhv sorenskriver 36, 48, 57, 85-88
 Nilsen, Anders (Lun?) 21
 Nilsen, Gunder (Albjørk i Sigdal?) 76
 Nilsen, Lars (Nh) 20
 Nilsen, Per, sagfogd (Tyr) 10, 44-45, 61, 63
 Nilsen, Jakob 33
 Nordby, Barbra (Nh) 44
 Nordby, Hans (Nh) 66, 72
 Nordby, Knut (Nh) 68, 72
 Numedal, Lars, vadmelskremmer 61-62, 63-64
 Nærstad, Engebret (Hg) 15, 47, 49, 51, 56, 73
 Nærstad, Simen (Hg) 49
 Nøkleby, Halvor (Nh) 17, 20, 21, 30, 39, 47, 71, 85
 Nøkleby, Ole Larsen (Nh) 71
 Olsdatter, Randi, tj. i Skjærdalen (Tyr) 61-62, 63
 Olsen, Engebret 11
 Olsen, Per (Nh) 15
 Onsaker, Nils (Ho) 6, 31, 38-39, 43, 45, 56, 57, 63, 89
 Oppegården, Paal (Lun) 50, 51, 79, 80
 Oppen, Gudbrand Engebretsen (Nh) 36
 Oppen, Lars Gudbrandsen (Nh) 36
 Opperud, Per (Hg) 20
 Oppsal, Sjur (Tyr) 8, 44
 Oppsal, Torbjørn (Nh) 30, 71
 Pederssøn, Claus (Bragernes) 10, 20, 24, 50, 80-84
 Pederssøn, Hans (Bragernes) 20, 28
 Pederssøn, Jens, handelsmann (Bragernes) 71
 Persdatter, Gjertrud, tj. på Veme (Nh) 17-19, 22
 Persen, Gudbrand (Tyr) 61, 63
 Persen, Gudbrand, tingstua på Hadeland 36
 Persen, Mons, sagmester (Nh?) 20
 Persen, Ole (Ho) 43-45
 Persen, Ole, tjener 10, 11-14
 Philipssøn, Jørgen, fogd i Gudbrandsdalen 31, 32, 33, 58, 59
 Pjåkerud, Gudbrand (Tyr) 61, 63
 Povelssøn, Gudmund 31, 32, 33
 Povelssøn, Herman 31, 32, 33
 Povelssøn, Laurids 32
 Pukerud, Amund (Lun) 21
 Pukerud, Klemet Tordsen (Lun) 16, 21, 47-48
 Paalsdatter, Rønnaug (Ho) 9
 Paalsen, Rasmus (Hg) 5
 Rakkestad, Ole (Nh) 56, 59, 72
 Ramstad, Ole (Sigdal) 76
 Rasche, Christen Madssøn 32, 58, 59
 Rasmussen, Jon (Land) 15
 Rasmussøn, Hans på Ton (Hg), fhv fogd 3, 4, 15-16, 30, 35, 51-53, 58, 68-69

Rasmussøn, Niels 7, 21, 23, 26, 32, 35, 40,
 41-42, 59-60
 ”Reerstad”, Jon (Reistad i Sigdal?) 76
 Reiersdatter, Margrete (Tyr) 14
 Riber, Rasmus 76-77
 Rud, Christoffer (Lun) 41
 Rud, Gjurd (Ho) 9, 22-23, 24, 26, 38, 43, 90
 Rud, Haaken (Ho) 8, 22, 24, 26, 43, 63
 Rud, Jon, tjener (Ho) 23
 Rustad, Gudbrand (Åd) 15
 Røysing, Amund (Nh) 20
 Røysing, Anders (Nh) 14, 15, 17, 20, 30, 32, 47
 Rå, Christen (Nh) 15, 20, 25, 35, 56, 58, 59, 71, 73
 Sand, Gudbrand 32-33
 Sandsbråten, Per (Sigdal) 76
 Sass, Mattias på Helgeland (Ho) 7, 8, 10, 25, 27-28,
 29, 35, 63, 72, 78
 ”Schatteberrig”, Ole 76
 S(ch)nell, Johannes (Ho) 21, 26-28, 29, 31-32, 33,
 35, 39-40, 41-42, 48-49, 56, 66, 67-68, 71, 72, 86
 S(ch)nell, Mette (Ho) 27-28
 S(ch)nell, Povel, fhv fogd 26, 33-34, 57, 68, 86,
 88, 89
 S(ch)nell, Villum 7, 8
 Schaanning, Christen Nielssøn 33
 Sehested, Hannibal, stattholder 58
 Semmen, Finn (Nh) 20, 36, 85
 Semmen, Rolv (Nh) 20, 36, 54
 Sessrud, Erik (Lun) 16
 Setrang, Bersvend (Hg) 21
 Setrang, Dorte (Hg) 6, 53-54
 Setrang, Per Christoffersen (Hg) 33
 Setrang, Svend (Hg) 4-6, 15-16, 26-28, 30, 68-69,
 73-74
 Sinclair, David, fogd i Buskerud 11
 Sjursen, Anders, tj. på Bjørke vestre (Ho) 27-28
 Sjurslykkje, Bjørn (Lun) 47
 Skagnes, Ole (Åd) 20
 Skagnes, Sjur (Åd) 4, 16, 20
 Skinnes, Torsten (Krødsherad) 48
 Skog, Eivind (Hg) 4, 66, 72
 Skogstad, Engebret Trulsen (Hg) 49, 54
 Skollerud, Asle (Nh) 29, 37, 48
 Skottland, Engebret (Nh) 21
 Skottland, Iver (Nh) 21
 Skottland, Per (Nh) 19, 35, 56
 Skøyen, Sjur (Hg) 3, 4, 17, 20
 Slette, Eilev Gjesten (Lun) 47
 Slette, Gunhild Persdatter (Lun) 47-48
 Slevika, Erik (Krødsherad) 29, 33, 48, 66
 Solberg, Lage Madsen (Tyr) 13, 23, 44, 61
 Solgaard, Niels (Chra) 33
 Solum, Erik (Tyr) 14
 Sonerud, Ole Stensen (Ho) 28
 Stadum, Anders (Ho) 43, 69, 88
 Stadum, Engebret Trondsen (Ho) 13, 90
 Stadum, Jon Trondsen (Ho) 28, 44-45
 Stadum, Trond (Ho) 6, 8, 11, 13, 26-28, 30, 31, 43,
 52, 89-90
 Stastad, Lars (Gran) 37
 Stein, Nils Svendsen (Ho) 8-9, 22, 26
 Stein, Per (Ho) 22, 24, 26
 Steinshorne, Svend, lensmann (Eiker) 44
 ”Stelberg” (Stalsberg i Skedsmo?), Hans 32
 Stiksrud, Nils (Tyr) 28
 Stiksrud, Ole Paalsen (Hg) 20
 Strand, Ole Jonsen (Nh?) 20
 Stranda, Reier Sjursen (Tyr) 12, 14, 25
 Stubberud, Ingeborg (Ho) 9-10
 Stubberud, Jakob (Ho) 9
 Støvern, Anders Olsen (Lun) 21, 40, 66-67
 Støvern ytre, Anders ”den unge” (Lun) 67
 Sundby, Christoffer (Nh) 49, 58, 59, 66, 71, 72
 Sundet (Kroksund), Anders (Ho) 46-47
 Svarstad, Sjur (Ho) 11, 22-23, 29, 42, 47, 60, 89
 Svarstad, Tollev (Ho) 11, 30, 42, 64
 Svendsen, Knut 35, 77-78
 Svendsen, Sjur (Ho) 9, 26
 Søhol, Rolv (Ho) 11, 29, 30, 42, 43, 60, 89
 Sønsterud, Levor (Ho) 8
 Sørensdatter, Anne, tj. på Veme 17-20, 22, 30
 Sørensen, Halvor, sagdrenge (Tyr) 10
 Sørenssøn, Christen på Lerberg (Nh), 6, 15-16, 21,
 27-28, 32, 47
 Sørenssøn, Laurids 46, 50, 71, 79
 Sørenssøn, Niels, borgermesters fullmektig 7
 Sørenssøn, Niels, skredder 27-28
 Sørum, Harald Trulsen (Nh) 20
 Sørum, Hans (Ho) 90
 Sørum, Hans Trulsen (Nh) 20
 Sørum, Henrik (Nh) 15, 60
 Sørum, Kari (Nh) 60
 Sørum, Ole (Ho) 8, 63, 64
 Sørum, Ole Olsen (Ho) 42
 Sørum, Truls (Nh) 20
 Sørum nordre, Engebret Olsen (Ho) 23
 Sørum nordre, Ole Jonsen (Ho) 22-23, 42
 Sørum østre, Anders Knutsen (Ho) 22, 23, 42-43
 Tanberg, Eilev (Nh) 21, 71, 80
 Tanberg, Jørn (Nh) 4, 35, 54, 73, 84
 Tanberg, Narve Tomassen (Nh) 67
 Tanberg, Tomas (Nh) 6, 16, 21, 54, 59, 66-67,
 71, 84
 Thomassøn, Thomas 16
 ”Thue”, Nils (?) 21
 Ton, Anne Hansdatter (Hg) 51
 Ton, Hans Rasmussøn (Hg), se Rasmussøn
 Tordsen, Christen (Ho) 23
 Torgriisdatter, Kari (Hg) 6
 Torkelsen, Ole, lensmann (Nh) 3, 4, 5, 6, 12, 14, 16,
 27, 32, 33, 34, 36, 47, 49, 50, 51, 53-54, 56-57, 58,
 65, 69, 73, 75, 79, 80, 85
 Torstensdatter, Anne 48
 Torstensen, Gunder (Sigdal) 48
 Trane, Samuel 7
 Trolle, Niels, stattholder 3, 6, 88
 Trondsen, Erik 76
 Trondssøn, Claus (Bragernes) 35, 73
 Tronrud, Asbjørn (Nh) 21
 Tronrud, Jon (Nh) 21
 Tronrud, Ole (Nh), se Drolshammer
 Trøgstad, Eli (Nh) 20

Trøgstad, Villads Knutsen (Nh) 35
 Trøttelsrud, Truls Torgersen (Hg) 20, 21
 Tveita, Jakob (Nh) 15
 Tveita, Lars (Nh) 29
 Tveita, Svend Olsen (Nh) 21, 33, 36, 39, 47, 55-56, 71, 85
 Tveiten, Berte Rolvsdatter (Modum) 63-64
 Tveiten, Eilev (Modum) 63-64
 Tveiten, Gudbjørn (Sigdal) 76
 Uleberg, Christoffer (Sigdal) 76
 Ullern, Knut (Ho) 6, 9, 30, 31, 60, 89-90
 Ullern, Nils Persen (Eiker) 33
 Ulltveit, Torger (Ng) 44
 Vaker, Gudbrand (Nh) 25, 56
 Vaker, Jakob (Nh) 54, 66, 72, 84
 Vaker, Mikkel (Nh) 20-21, 50, 54, 57, 65-66, 79-80, 84-85
 Vaker, Ole Andersen (Nh) 20
 Ve, Knut (Nh) 20
 Ve, Lars (Nh) 14, 15, 17, 20, 29, 30, 32, 36, 39, 47, 75
 Ve, Ole (Nh) 15, 29, 32, 39, 47, 66, 75
 Vegstein, Anders Olsen (Nh) 20
 Vegstein, Hollik (Nh) 15, 20, 24, 72
 Vegstein, Ole (Nh) 25, 58, 65, 66, 68, 71, 72, 73
 Veholt, Paal (Nh) 15-16, 21, 49
 Veien, Guttorm (Nh) 14, 17, 20, 29, 30, 32, 47, 75
 Veien, Marte (Nh) 20
 Veksal, Hans (Nh) 21
 Veksal, Sjur (Nh) 14, 15, 17, 20, 21, 29, 30, 32, 36, 39, 47, 71, 75, 85
 Veme, Anne (Nh) 17-19, 22
 Veme, Gunder (Nh) 57, 85-88
 Veme, Sjur (Nh) 19, 30, 36, 39, 47, 71
 Veme, Solve (Nh) 17-20, 22, 29, 30, 40, 48, 50, 51, 66, 67-68, 71, 79, 80
 Veme, Villum Tomassen (Nh) 29
 Veme østre, Eilev (Nh) 21
 Veme østre, Torsten (Nh) 35, 55, 85
 Vesetrud, Asbjørn (Tyr) 22
 Vesetrud, Halvor (Hg) 4
 Vesetrud, Henrik (Tyr) 63
 Vestern, Anders (Hg) 3, 64, 68-69
 Vestern, Ole (Hg) 3, 4, 54
 Vik, Gudbrand (Ho) 8, 26
 Vik, Nils (Sigdal) 76
 Vik, Ole Knutsen (Nh?) 15
 Vik, Torsten (Sigdal?) 76
 Villumssøn, Mads 58, 59
 Vågård, Jon (Hg) 49
 Vågård, Mikkel Gudbrandsen (Hg) 49
 Vågård, Ole (Hg) 20, 56
 Winters, Povel 33
 Ølstue, Jon (Ho) 29, 45-46
 Øren, Ole (Modum) 8-9, 26
 Ørpen, Reier Tordsen (Krødsherad) 75
 Øya (Storøya), Gudbjørg (Ho) 89
 Øya (Storøya), Rolv (Ho) 23, 46, 69-70, 88-92
 Øysteinsson, Hallvard 36
 Øysteinsson, Narve 36
 Åsland, Eli Halvorsdatter (Sigdal) 48
 Åsland, Levor Gudbrandsen (Sigdal) 47-48
 Åsland, Ole Sebjørnsen (Sigdal) 48

STEDSNAVN

- Akershus 3, 4, 6, 7, 9, 11, 20, 24,
25, 26, 28, 29, 34, 36, 39, 42, 44,
45, 54, 56, 58, 59, 60, 62, 64, 66,
67, 69, 71, 72, 73, 75, 77, 89
"Amundtzberig" 7
Ask (Nh) 86-87
Askersrud (Hg) 15-16
Aslaksrud (Hg) 72-73
Auren (Hg) 55
Berg (Nh) 33
Berger (Hadeland) 38
Bergsund (Åd) 36
Bildene (Gran) 59
Bili (Ho) 24
Bjørke (Ho) 26-28, 31, 35, 66, 68,
71, 90
Bjørke (Nh) 59
Bjørnstad (Nh) 15-16
Borgen (Ho) 43
Borgerud (Nh) 39
Bragernes 7, 20, 64, 80-84, 89
Breien skog (Nh) 27, 35
Bønsnes kirke (Ho) 8, 26, 46
Bure (Nh) 43
Bure (Tyr) 25
Buskerud 7, 75
By (Ho) 32
Bårud (Nh) 21
Christiania 7, 31, 33, 35, 46, 59,
61, 68, 69, 74, 77, 79, 80, 82,
88-89, 91
Domholt (Ho) 10-11
Drolshammer (Nh) 42
Dullerud (Gran) 37
Dvergstein (Gran) 37
Egge (Nh) 51
Egge i Strandefjærdingen (Nh) 35
Eiker 44
Ekornrud (Nh) 49, 56-57
"Enerud" (Ekornrud?) skog 35
Fjell (Ho) 7
Follum (Nh) 36
Frok (Nh) 32
Frøyshov (Ho) 6, 8, 11, 22, 25, 26,
30, 31, 42, 46, 57, 64, 69, 71, 88
Færden (Hg) 4-5
Gardhammer (Nh) 40, 55, 66-67,
85-87
Gomnes (Ho) 9
Grefsrud (Tyr) 25, 29
Gudbrandsdalen 31, 32
Gurigard (Ål) 19
Gussgarden (Nh) 3, 14, 16, 20, 29, 30,
32, 33, 47, 49, 50, 51, 54, 56, 58, 59,
62, 64, 66, 71, 72, 75, 79, 80, 85, 86,
88
Hadeland 21, 36-38
Hamnor (Ho) 30, 31, 63
Haug (Tyr) 11-14, 25, 63
Haug tingstue (Hg) 29
Haugerud (Åd) 32
Haugfoss (Modum) 75-76
Helgeland (Ho) 72
Hellen ødegård u. Tanberg vestre (Nh) 16
Hellerud (Nh) 21-22
Hen (Nh) 36
Heni (Nes i Akh.) 32
Hesselberg (Nh) 28
"Hindenn", se Heni (Nes i Akh)
Hjelmerud (Nh) 41
Hollerud (Tyr) 12-14, 62
Hov (Hg) 77-78
Hovland (Lun) 48, 56, 87
Hovskverna (Hg) 22
Hunstad (Ho) 49
Hval (Hg) 35
Hval (Nh) 36, 71
Hverven (Hg) 50, 68, 72, 81-82
Hølen 14, 15, 26
"Høllen" øde, se Hellen
Hønefossen (Nh) 26-27, 31, 34, 73, 83
Hønen (Nh) 4, 73-74, 75, 80
Hårum (Ho) 50, 81
Jonsrud (Lun) 55, 57, 85-88
Kaggestad (Modum) 25
Kjølstad (Modum) 25
Klekken (Hg) 50, 84
Knestang (Hg) 36, 52
Koksrud (Ho) 8
Kolbjørnrud (Tyr) 14, 25, 29
Kollerud (Modum) 35, 78
Kolsrud (Nh) 86
Kongsberg 64, 71
Krakstad (Hg) 49
Krokskogen 23, 46
København 3, 6, 49, 64
Leine (Ho) 7, 32
Leirfallssaga (Nh) 74
Li (Nh) 45
Li i Ådalen 48
Lo (Hg) 21, 51-53, 54-55, 58
Løken (Hg) 4, 55
Mellomskogen 14, 15, 23, 68, 72
Middelfart 49
Mo i Steinsfjærdingen (Ho) 31, 66
Moseng (Ho) 66
Modum tingstue 11
Moen i Råmarka (Nh) 49
"Mynnedalen" 51
Numedal 21
Nærstad (Hg) 47, 49, 51, 56
Oddevoll (Båhuslen), nå Uddevalla 17
Oppen (Nh) 19, 29
Pukerud (Lun) 47-48
Rolvsvund (Ho) 46
Rud (Ho) 8, 9
Samsjøen (Nh) 36-38
Setrang (Hg) 15, 33, 73

Sigdal 47
Skattum (Sigdal) 48
Skien 44
Skinnes (Krødsherad) 17
Skjærdalen (Tyr) 10, 38, 44-45, 61-62,
63-64, 65
Skogstad (Hg) 15, 49
Slette (Lun) 47-48
Slidre 44
Solum (Tyr) 7
Solør 7
Somdalen (Nh) 36-38
Stadum (Ho) 28
Stein (Ho) 8
Strand 77
Stranda (Tyr) 12, 14
Støvern (Lun) 40, 41, 66-67, 71
Svang (Lier) 10-11, 28, 45
Sørum (Ho) 23, 42
Sørum (Nh) 59
Sørvik (Oddevoll) 17
Tanberg (Nh) 86
Tolvmilsskogen 65
Toten 24
Tronrud (Nh) 41
Trøgstad (Nh) 35
Tuv (Gran) 37
Tveita (Nh) 29
Ullern (Ho) 9
Ulvestøa 5
Vassbotten (Modum) 10, 21, 31, 38,
68, 72, 89
Veholt (Nh) 27, 35
Veme (Nh) 17-19, 29-30, 33, 66
Viker (Åd) 32
Vikersund (Modum) 90
Væla 86
Vågård (Hg) 49
Ørpen (Krødsherad) 48
Øya (Storøya) (Ho) 69-70, 88-92
Åsland (Sigdal) 48

To uteglemte saker (inntatt i Hringariki nr 1/2010)

Ved utgivelsen av ringeriksreferatene 1656-58 (Eiker, Modum og Sigdal sorenskriveri, tingbok I-25 og I-26), er to referater i I-26 blitt oversett. Ett av disse gjelder en åstedssak på Tyristrand

som ble utsatt, og ikke gjenopptatt. Det andre referatet inneholder dom i en omfattende sak fra Somdalen i Ådalen. Begge de uteglemte referatene gjengis her i sin helhet:

TING 11. NOVEMBER 1656 PÅ KOLBJØRNRUD PÅ TYRISTRAND

(fol. 10b) Ringerige denn 11 Novembr: 1656 weret paa Kolbenrud, Efftersom Christenn Laugesen paa Kiölstaed schall haffue Ladet steffnne till Aastedet med Lennsmandtz steffning for Rigtig delle Imellum dj trj Gaarder Nemblig Houg, Kolbennrud och Greffsrud, Efftersom Nogen Spierer Findes Huget Som Mattis Forminer Wed sin Leimall Att Werre Huget Wdj Greffsrudtz schoug, Da ehr des forretelse Paserit saaledes som efftermeldes,

Laugrettedt Siffuer Opsaell Christenn Hollerud, Byrge Gumnis Christenn Hougenn Rolff Beri-gaardenn, Gulbrann Gommis.

Först Begaffue Wye os hedenn till enn lidenn Bech hedenn Wed Greffsrudtz Eienndeler, der fanndt wij en Stinn staaendes, Om det schulle Werre Ret delle eller Iche Kunde Wij Iche wide efftersom Ingen tegenn fanntes der Wnnder Eye heller Nogenn prou tillstede, Som om kunde Giöre os Nogenn Wnnderretning, Sidenn Gich Wye lige Wdj Wester, Huor wj da fanndt hugstenn som Spierenn War huget, Lige till schellit der som os Bleff foreuist och Beret Och efftersom prouen Iche möder Som os des Beschaffuennhed schulle haffue Giort os Wnnderretning, haffuer Wij Iche Kunde giöre Noget till Endeligh: denne Ganng, Medens forflöet diss tuistigh: till Förste ting Att prouez da effter bogeræd Kann Bliffue Examinert.

TING (ULTIMO SEPTEMBER) 1657, TROLIG PÅ SOMDALEN I ÅDALEN

(fol. 92b) Efftersom Sagenn Imellum Rolff Simen och Lauridtz Follum paa denn Eene :/ och Erlig Agt och Welforstandig Mann Niels Benndtsen Kong May^{ts} fouget offr Hadelann och Waldres Fougderj Paa denn Anden side, Befinndes Optaget till Betennchende, till denn (fol. 93a) da Effter sagenns tillfel-dighed och omstendighed :/ Efftersom Att Rolff Simenn och Lauridtz Flaum (!) Beuiser Med Gamell Vcaserede Kiöbebreffue och Odels Adkomst, och effter loulig Förte prou, at Mann, effter Mann Haffuer Fuldt for^{ne} Sumedals schoug och Maarch, Och det Wdj Hannd och höffuidt haffr Wannchet och W-paataldt i Alle maader :/ Fra Samsöe Feschewann Och Innd till Summedaell :/ Huor Imellum for^{ne} wann och Sumedall :/ Ghedagte Niels Benndtzen haffue ladt Huget enn partj Saugtömer :/ Och Hannd Iche louligenn Beuiser Wed Nogenn aff sinne Fremblagde Docomenter Eller Wed Nogenn prou eller Windis Byrd Att were Noget I schoug eller Maarch Eyenndes Imellum Samsöe fesche Wann och Summedall :/ Belangende Hanns kiöbebreff om Ghedagte Niels Benndtzen Haffuer paa Duerstinn Med dis Wnnderlegenndes herligh: Som formelder paa enn :/ Saugstöe och quernnestöed, Item om Samsöe Fesche wann Med dis Wnnderlegendes schoug och March :/ Da Ehr Iche for os Beuist Wed Nogenn loulig kiöbe Breff eller Wed loulig prou, Det Niels Benndtzen ehr Eyennde Nogenn pladtzer Ennten Rödings pladtz: Eller hustompt: hoer wed for^{ne} Niels Benndtzen kunde I nogenn maade haffue till Egennet sig denn Maarch och Eiendomb som hannd haffr: huget det Omtuistige tömer vdj, Aff Huilche for^{ne} Agter Haffuer Wij Iche Anderledis Eller Forsuarligenns kunde forefinde :/ Ennd Joe for^{ne} Sumedals Eier, wdj schoug och Maarch, Fra Samsöe feschewann och till Summedaell Bör at følge wnder Sumedals Rette Odelseier :/ Och Huis Saug tömer som Ghedagte Niels Benndtzen haffuer ladt huget Imellum Samsöe Feschewann, och Samedaell, haffuer Offtermelte Samedals Rette odelseier att wbeschindet, at Giöre sig saa Nögtig dj Best kand I alle Maader :/ = Belangende Samsöe Fesche wann dj Wdj Lige maader om tuestes, Huor da Niels Bendtzen Wed for Indtagenne kiöbebreffue Beuiser att were der aff enn stor Annpart Raadig :/ Huor om hand förer prou Att dj Sumedals Besidere Innted haffuer derj Att fesche :/ Contra der Imoed Beuiser dj Somdals Eier Aff Arelltz tid Att haffue Nyet och fuldt trjdet (?) :/ Da effter dj der findes prou Imod prou, haffuer wj den poest For wores offuer domer Weluise her laugmand heden selethis (?) Welluished der paa Att Kiende, etc:

